

# SVT VI : 76 : 3

041	kieli	finswefre
100	tekijä	
245	nimeke	Suomen väestö joulukuun 31 p:nä 1930 (seurakuntakirjojen ja siviilirekisterin mukaan )
246	rinnakkaisn. swe	Finlands befolkning den 31 december 1930 (enligt församlingsböckerna och civilregistret)
246	rinnakkaisn. fre	Population de la Finlande au 31. décembre 1930 (selon les registres ecclésiastiques et le registre civil)
248	osan tiedot fin	3 : Läsnäolevan väestön ryhmitys ammatin ja elinkeinon sekä talouskunta- aseman mukaan
248	osan tiedot swe	3 : Den närvarande befolkningens fördelning efter yrke och näring samt ställning inom hushållet
248	osan tiedot fre	3 : Population présente groupée d' après la profession
260	julk.	Helsinki, Tilastollinen päätoimisto, 1934
440	sarja fin	Suomen virallinen tilasto 6 : 76 ; 3
440	sarja swe	Finlands officiella statistik 6 : 76 : 3
598	huom.	svt
740	muu nimeket.	Väestötilastoa = Befolkningsstatistik
650	svt aihealue	Väestö - Befolkning - Population
650	asiasanat	
650	tietov.	1930
651	alue	Suomi - Finland

SUOMEN VIRALLINEN TILASTO – FINLANDS OFFICIELLA STATISTIK

VI  
**VÄESTÖTILASTOA**

76: 3

**SUOMEN VÄESTÖ**  
JOULUKUUUN 31 PÄÄ 1930  
(SEURAKUNNANKIRJOJEN JA SIVILIREKISTERIN MUKAAN)

**III NIDE**  
LÄSNÄOLEVAN VÄSTÖN RYHMITYS AMMATIN JA ELINKEINON  
SEKA TALOUSKUNTA-ASEMAN MUKAAN

\*

VI

**BEFOLKNINGSSTATISTIK**

76: 3

**FINLANDS BEFOLKNING**  
DEN 31 DECEMBER 1930  
(ENLIGT FÖRSAMLINGSBÖCKERNA OCH CIVILREGISTRET)

**III DELEN**  
DEN NÄRVARANDE BEFOLKNINGENS FÖRDDELNING EFTER YRKE  
OCH NÄRING SAMT STÄLLNING INOM HUSHÅLLLET

\*

**POPULATION DE LA FINLANDE AU 31 DÉCEMBRE 1930**  
(SELON LES REGISTRES ECCLESIASTIQUES ET LE REGISTRE CIVIL)

**TOME III**  
**POPULATION PRÉSENTE GROUPÉE D'APRÈS LA PROFESSION**

\*

**HELSINKI 1934**

---

Helsinki 1934. Valtioneuvoston kirjapaino.

## *Alkusanat.*

*Esilläoleva julkaisu sisältää kolmannen osan selontekoa Suomen väestöstä vuoden 1930 päätyyessä n. s. kymmenvuotistilaston tulosten perusteella. Tässä niteessä käsitellään läsnäolevan väestön ryhmittymistä ammatin ja elinkeinon sekä talouskuntaseeman mukaan.*

*Julkaisun tekstiesityksen on laatinut allekirjoittanut H a n h o , joka myös apulais-aktuaari A. T u n k e l o n ja v. t. apulais-aktuaari E. T o r v i s e n avustamana on valvonut tilastoaineiston tarkastusta ja käytelyä.*

*Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, helmikuussa 1934.*

## *Förord.*

*Föreliggande publikation innehåller tredje delen av redogörelsen för befolkningen i Finland vid utgången av år 1930 baserad på den s. k. decenniestatistikens resultat. I denna del redogöres för den närvarande befolkningens fördelning efter yrke och näring samt efter ställning inom hushållet.*

*Den i publikationen ingående texten har utarbetats av undertecknad H a n h o , som jämte biträdande aktuarien A. T u n k e l o och t. f. biträdande aktuarien E. T o r v i s e n övervakat granskningen och bearbetningen av det statistiska materialet.*

*Helsingfors, å Statistiska centralbyrån, i februari 1934.*

*Martti Kovero.*

*J. T. Hanho.*

## SISÄLLYS.

*Tekstiä* (siv. 1—56).

	Sivu
Johdanto .....	1
A. Yleinen elinkeinoryhmitys .....	3
1. Koko väestö .....	3
2. Ammatissa toimiva väestö .....	12
B. Talouskunta-asema .....	17
C. Tärkeimpien elinkeinoihin kuuluvan väestön ammatti- ja yhteiskuntaluokat..	24
1. Maatalousväestö .....	24
2. Teollisuusväestö .....	34
3. Liikenneväestö .....	42
4. Kauppaväestö .....	46
5. Julkisesta toiminnasta ja vapaista ammateista toimeentulonsa saapua väestö	48
6. Pääomalla, koroilla tai eläkkeellä eläjät	55

*Tauluja* (siv. 1—79).

I. Läsnäoleva väestö ryhmitettyä ammatin ja elinkeinon mukaan .....	2
II. Läsnäoleva väestö ryhmitettyä ammatin ja elinkeinon pääryhmän mukaan, läänittäin	36
III. Läsnäoleva väestö ryhmitettyä ammatin ja elinkeinon mukaan, läänittäin .....	56
Ranskankielinen ammattiluokitus .....	80

## INNEHÅLL.

*Text* (sid. 1—56).

	Sid.
Inledning .....	1
A. Den allmänna fördelningen efter näringsgrenar .....	3
1. Hela befolkningen .....	3
2. Den yrkesutövande befolkningen ....	12
B. Ställningen inom hushållet .....	17
C. De viktigaste näringsgrenarnas befolkning fördelad på yrkes- och samhällsklasser ..	24
1. Jordbruk och dess binäringar .....	24
2. Industri och hantverk .....	34
3. Samfärdsel .....	42
4. Handel .....	46
5. Offentlig verksamhet och fria yrken ..	48
6. Personer, som leva av kapital, räntor eller pension .....	55

*Tabeller* (sid. 1—79).

I. Den närvarande befolkningen fördelad efter yrke och näring .....	2
II. Den närvarande befolkningen fördelad efter huvudgrupper av yrken och näringar, länsvis .....	36
III. Den närvarande befolkningen fördelad efter yrke och näring, länsvis .....	56
Franskspråkig yrkesförteckning .....	80

## TABLE DES MATIÈRES.

*Texte* (pag. 1—56).

	Page		Page
Introduction .....	1	C. Répartition de la population selon la profession et la situation professionnelle dans les groupes de professions les plus importants .....	24
A. Répartition de la population selon la profession .....	3	1. Agriculture et dériv's .....	24
1. Population totale .....	3	2. Industrie .....	34
2. Population active (personnes exerçant une profession) .....	12	3. Communications .....	42
B. Répartition des personnes selon leur rapport au ménage .....	17	4. Commerce .....	46

	Page		Page
5. Services publics et professions libérales	48	II. Population présente, groupée d'après la profession, par départements (les groupes les plus importants) .....	36
6. Personnes vivant de capital, d'une pension ou de rentes .....	55	III. Population présente, groupée d'après la profession, par départements .....	56
<i>Tableaux (pag. 1—79).</i>		Catégories des professions ou des moyens d'existence du chef de famille, nomenclature française .....	80
I. Population présente, groupée d'après la profession .....	2		

## *Johdanto.*

Ensimmäisessä niteessä<sup>1)</sup> selonteko Suomen väestöstä vuoden 1930 päätyessä on julkaistu jäljennös aineiston keräilyssä käytetystä taulustosta sekä esitetty yleinen arvostelu aineiston laadusta. Ammattiryhmitys, joka yksityiskohdissaan käy selville mainitun tauluston V. taulukosta, pysytettiin oleellisesti melkein samana kuin vuonna 1920 käytetty. Muutamia ammattinimityskiä on selvennetty ja opetuslaitokseen on lisätty kolmas ammattiryhmä »Muita opettajia». Vuoden 1920 ammattitauluston pääryhmät V—VIII on yhdistetty nimellä »Julkinen toiminta ja vapaat ammatit» samoin myös pääryhmät XI—XIV nimellä »Ilman ammattia olevia henkilöitä». Kun alaryhmät on säilytetty entisellään, käy mahdolliseksi yksityiskohdittain vertailla tietoja aikaisempien väestölaskentojen tuloksiin.

Mitä tulee aineiston luottavuuteen, on todettava, ettei se valitettavasti aina vastaa niitä vaatimuksia, joita nykykaiselle ammattilastolle asetetaan. Syynä siihen on etupäässä kirkonkirjojen puutteellisuus ammattilaston lähteestä.

Kirkonkirjoista ei yleensä käy selville muiden kuin perheiden päähenkilöiden ja yksityisten päähenkilöiden ammatti. Tästä on ollut seurausena, että perheenjäsenet, todennäköisesti useimmissa tapauksissa, on luettu samaan ammattiluokkaan kuuluviksi kuin perheen päähenkilöt, vaikka heidän ammattinsa useinkin saattaa olla aivan toinen. Kirkonkirjain puutteellisuuden ammattia koskevissa merkinnöissä on lisäksi se, ettei niissä yleensä ole ilmoitettu ammatin erikoislaatu, joten tauluston täsmällinen täyttäminen on epävarmaa. Edelleen kirkonkirjain ammattimerkinnät ovat useinkin vanhentuneita, sillä papiston on mahdotonta, etenkin suurissa seurakunnissa, olla selvillä seurakuntalaistensa ammatinmuutoksista.

Tämän selonteon ensimmäisessä niteessä on mainittu ne seurakunnat, joiden taulustoista ammattia koskevat tiedot kokonaan puuttuvat, ja myös selvitetty, miten nämä taulustot on Päätoimistossa täydennetty. Sen lisäksi palautettiin taulusto tai jokin sen osa ammatti- taulun tietojen täydentämistä tai oikaisemista varten kaikkiaan 258 seurakunnalle.

## *Inledning.*

I första bandet<sup>1)</sup> av redogörelsen för Finlands befolkning vid utgången av år 1930 publicerades en kopia av de vid materialets insamling använda tabellerna, varjämte en allmän kritik av materialets beskriftenhet framlades. Yrkesgrupperingen, vars detaljer framgår av tabell V i nämnda tabeller, bibehölls väsentligen i samma form som år 1920. En del yrkesbenämningar ha förtydligats och undervisningsväsendet har försetts med en tredje yrkesgrupp »Övriga lärare». Huvudgrupperna V—VIII i 1920 års yrkestabeller ha förenats under rubriken »Offentlig verksamhet och fria yrken» och likaså huvudgrupperna XI—XIV under rubriken »Personer utan yrke». Då undergrupperna bibehållits oförändrade, är det likväl möjligt att i detalj jämföra uppgifterna med resultaten från tidigare folkräkningar.

Vad materialets tillförlitlighet beträffar, kan man konstatera, att det beklagligtvis icke alltid motsvarar de fordringar, som ställas på en modern yrkesstatistik. Orsaken härtill står främst att söka i bristfälligheterna i kyrkböckerna såsom källor till yrkesstatistiken.

Av kyrkböckerna framgår i allmänhet icke andras yrke än huvudmäns för familj och enskilda huvudmäns. Följden härav har varit, att familjemedlemmar, tydlig i de flesta fall, härförts till samma yrkesklass som familjens huvudman, ehuru deras yrke ofta kan vara ett helt annat. En bristfällighet i kyrkböckerna i avseende å anteckningarna om yrket ligger dessutom däri, att yrkets specialgren icke uppgivits, varför tabellerna icke med säkerhet kunnat exakt ifyllas. Vidare är ofta kyrkböckernas anteckningar om yrkena föråldrade, då det för prästerskapet är omöjligt, i synnerhet i stora församlingar, att hålla reda på yrkesförändringarna bland församlingsmedlemmarna.

I första bandet av denna redogörelse uppräknades de församlingar, i vilkas tabeller yrkesuppgifterna helt och hållet saknades, varvid tillika meddelades, huru dessa tabeller kompletterats å Centralbyrån. Dessutom ha tabellerna eller någon del av dem returnerats till sammanlagt 258 församlingar i och för komplettering eller rättelse av uppgifterna.

<sup>1)</sup> Vrt. S. V. T. VI, 76: 1.

<sup>1)</sup> Jfr F. O. S. VI, 76: 1.

Tietäen kirkonkirjojen puutteellisuuden, on papisto monin paikoin koettanut henkilökohtaisen tuntemuksensa nojalla tai muulla tavoin täydentää ja tarkistaa ammattitaulun tietoja. Kaikesta huolimatta on tilastoon pakostakin jäänyt puutteellisuksia, joten se ei kaikki seurakuntiin nähden anna luotettavia tietoja väestön ammatista, seikka, jota ei voida auttaa, niin kauan kuin ei saada aikaan todellisia väestölaskentoja koko maan väestöstä tai ainakin nominatiivisia tietoja, joiden ryhmittely voitaisiin suorittaa yhdenmukaisten periaatteiden mukaan. Vaikkakaan ammattia koskevat tiedot näin ollen eivät olekaan niin tarkkoja yksityiskohtia myöten kuin toivottavaa olisi, saadaan niiden pohjalla kuitenkin luotettavaa *yleiskuva* väestön ryhmityksestä ammatin ja elinkeinon sekä talouskunta-aseman mukaan vuoden 1930 päätyessä.

Medvetna om kyrkböckernas bristfällighet hava prästerna flerstädes försökt att på grund av personlig kännedom eller på annat sätt komplettera och granska uppgifterna i yrkestabellen. Trots allt hava felaktigheter i statistiken icke kunnat undvikas, varför den icke beträffande alla församlingar ger tillförlitliga uppgifter om befolkningens yrken, en omständighet, som icke kan undvikas, innan faktiska folkräkningar fås till stånd beträffande hela landets befolkning eller åtminstone nominativa uppgifter, som kunde grupperas med iakttagande av enhetliga principer. Ehuru uppgifterna om yrkena sålunda icke är så i detalj noggranna som önskligt vore, får man likväl på grund av dem en tillförlitlig *allmän bild* av befolkningens gruppering enligt yrke och näring samt ställning inom hushållet vid utgången av år 1930.

## A. Yleinen elinkeinoryhmitys.

### 1. Koko väestö.

Kun seuraavassa puhutaan koko väestöstä, tarkoiteaan koko läsnäolevaa väestöä, sillä poissaolevien ryhmittymisestä ammatin ja elinkeinon mukaan ei ole koottu tietoja.

Yleiskatsauksen saamiseksi maamme väestön jakaantumisesta elinkeinojen pääryhmiin, esitetään seuraava taulukko, jossa jaoitus on tehty kuuteen ryhmään, nim. maatalousväestöön, teollisuusväestöön, liikenneväestöön, kauppväestöön, julkisesta toimesta elatukseen saapaan väestöön ja »muuhun väestöön». Kun ammattikaavaketta on muutettu, eivät eri vuosien luvut ole täysin verrannollisia keskenään, mutta ne antavat kuitenkin suunnilleen oikean kuvan eri väestöryhmissä viiden viime vuosikymmenen kulussa tapahtuneesta kehityksestä.

Vuonna År Années	Maatalous- väestö Lantbruk Agriculture et dérivés	Teollisuus- väestö Industri et métiers	Liikenne- väestö Samfärdsel Communications	Kauppa- väestö Handel Commerce	Julkisesta toimesta elävä väestö Offentlig verksamhet Services publics	Muu väestö Övriga Autres
1880 .....	1 542 058	134 875	42 216	21 064	43 009	277 560
1890 .....	1 729 842	190 599	50 356	29 212	51 078	329 053
1900 .....	1 846 874	288 343	74 441	54 231	70 315	378 358
1910 .....	1 937 198	357 220	84 351	64 589	69 828	408 011
1920 .....	2 020 021	459 751	104 142	106 276	92 552	322 361
1930 .....	2 014 788	569 505	127 995	145 361	121 888	401 211
			%			
1880 .....	74.8	6.8	2.0	1.0	2.1	13.5
1890 .....	72.7	8.0	2.1	1.2	2.1	13.9
1900 .....	68.0	10.6	2.8	2.0	2.6	14.0
1910 .....	66.3	12.2	2.9	2.2	2.4	14.0
1920 .....	65.1	14.8	3.4	3.4	3.0	10.3
1930 .....	59.6	16.8	3.8	4.3	3.6	11.9

Maatalousväestö on vuosikymmen vuosikymmeneltä kasvanut absoluuttisesti, mutta lisäykset ovat säännöllisesti pienentyneet, vaihtuen viime vuosikymmenellä vähennysteksi. Lisäykset ja vähennys olivat seuraavat:

## A. Den allmänna fördelningen efter näringsgrenar.

### 1. Hela befolkningen.

Då det i följande framställning talas om hela befolkningen, avses därmed hela den närvarande befolkningen, enär beträffande de frånvarandens fördelning efter yrke och näring uppgifter icke insamlats.

I syfte att ge en översikt av, huru rikets befolkning fördelar sig efter huvudgrupper av näringsgrenar, intages nedan en tabell, vari fördelningen omfattar sex grupper: lantbruk, industri, samfärdsel, handel, offentlig verksamhet, även som »övriga yrken». På grund av att yrkestabellerna förändrats, är siffrorna för de olika åren icke fullt jämförbara sinsemellan, men de ger dock en ungefärligen riktig bild av den inom de olika befolkningsgrupperna under de senaste fem decennierna försiggångna utvecklingen.

Lantbruksbefolkningen har för varje årtionde ökats absolut taget, men ökningen har regelbundet blivit mindre, för att under det senaste årtiondet förbytas i en minskning. Ökningen, resp. minskningen var följande:

1881—1890 .....	187 784
1891—1900 .....	117 032
1901—1910 .....	90 324
1911—1920 .....	82 823
1921—1930 .....	—5 233

Samalla onkin maatalousväestön osuuus koko maan väestöstä, kuten edellä esitetystä prosenttiluvuista näkyy, pienentymistään pienentynyt.

Toiseksi tärkein ryhmä on teollisuusväestö. Oltuaan vielä vuonna 1880 vain 6.6 % väestöstä, on teollisuudesta ja käsityöstä toimeentulonsa saapa väestö nopeasti kasvanut sekä absoluuttisesti että suhteellisesti, niin että siihen vuonna 1930 jo kuului 16.8 % väestöstä. Lisäykset eri vuosikymmeninä olivat seuraavat:

1881—1890 .....	55 724
1891—1900 .....	97 744
1901—1910 .....	68 877
1911—1920 .....	102 531
1921—1930 .....	109 754

Teollisuusväestö on näiden viiden vuosikymmenen kuluessa kasvanut runsaasti nelinkertaiseksi. Jos voitaisiin ottaa huomioon kaikki puuteollisuuteen luettavat työt, metsähakkuut y. m., laskemalla nekin henkilöt, jotka näistä saavat usein pääansion veroisen sivuansion, kasvaisi teollisuusväestön määrä edellä mainittua lukua melkoista suuremmaksi.

Kun liikenneväestö vuonna 1880 oli kaksi kertaa kauppväestöä lukuisampi ja vielä vuonna 1910 noin 20 000 henkeä sitä lukuisampi, on jälkimmäinen kahden viime vuosikymmenen kuluessa lisääntynyt niin suuresti, että se on sivuuttanut edellisen. Näiden väestöryhmien lisäykset ovat näet olleet seuraavat:

Liljenneväestö Samfärdsel	Kauppa- väestö Handel
1881—1890 .....	8 140
1891—1900 .....	24 085
1901—1910 .....	9 910
1911—1920 .....	19 791
1921—1930 .....	23 853

Julkisesta toimesta elävä väestö on kasvanut sekä absoluuttisesti että suhteessa koko väestöön. Tämä onkin luonnollista, kun valtio ja kunnat ovat vähitellen ulottaneet toimintansa yhä uusille alioille samalla kuin nekin toiminta-alat, jotka vanhastaan ovat olleet niiden hallussa, vuosi vuodelta ovat laajentuneet. — Huomiota herättää puheenalaisen väestöryhmän vähennyminen vuodesta 1900 vuoteen 1910. Se on ilmeisesti johtunut ammattikaavakkeen muuttamisesta, eikä vastanne tosioloja.

Samtidigt har också lantbruksbefolkningens andel i rikets hela befolkning minskats, såsom av ovanstående procenttal framgår.

Den näst viktigaste gruppen bildar industrbefolkningen. Medan industri- och hantverksgruppen ännu år 1880 utgjorde endast 6.6 % av hela befolkningen, har densamma snabbt ökats både absolut och relativt, så att den år 1930 redan omfattade 16.8 % av befolkningen. Ökningen var under de olika årtiondena följande:

1881—1890 .....	55 724
1891—1900 .....	97 744
1901—1910 .....	68 877
1911—1920 .....	102 531
1921—1930 .....	109 754

Industrbefolkningen har under dessa fem decennier ökats drygt fyra gånger. Om man kunde beräkta alla till träindustrin hänförliga arbeten, skogshydden o. dyl., genom att medräkna även de personer, som av dem få en med huvudförtjänsten ofta jämförlig biförtjänst, skulle industrbefolkningens numerär stiga betydligt utöver ovan nämnda tal.

Medan år 1880 samfärdselsbefolkningen var dubbelt så stor som handelsbefolkningen, och överskottet ännu år 1910 var 20 000 personer, har den senare gruppen under de två senaste decennierna ökats så starkt, att den nu är större än den förra. Ökningen av dessa befolkningsgrupper har nämligen varit följande:

Liljenneväestö Samfärdsel	Kauppa- väestö Handel
1881—1890 .....	8 140
1891—1900 .....	25 019
1901—1910 .....	10 358
1911—1920 .....	41 687
1921—1930 .....	39 085

Den befolkning, som får sin utkomst genom offentlig verksamhet, har ökats både absolut taget och i förhållande till hela befolkningen. Detta är också naturligt, då stat och kommuner småningom utvidgat sin verksamhet till allt flera områden, samtidigt som också deras tidigare verksamhetsområden är från år utvidgats. — Anmärkningsvärd är den minskning ifrågavarande befolkningsgrupp underrättet åren 1900—1910. Den har tydliggen föranlets att yrkesformuläret förändrats och torde icke motsvara verkligheten.

Ennenkuin käydään tarkastamaan yksityiskohtaisempaa ammattijoitusta, on syytä luoda silmäys siihen, miten kaupunkien ja maaseudun väestö jakaantui edellisessä käytettyjen elinkeinojen pääryhmien kesken. Tätä valaisevat ajanjaksoon 1880—1930 nähdien seuraavat yhdistelmät.

Innan yrkesfördelningen granskas i detalj, är det skäl att undersöka, huru städernas och landsbygdens befolkning fördelade sig på de huvudgrupper, vari näringarna i det föregående indelats. Detta förhållande belyses vad perioden 1880—1930 vidkommer av följande sammanställningar:

*Population présente selon la profession 1880—1930.*

Vuosina Åren Années	Maatalous- väestö Lantbruk Agriculture et dérivés	Teollistus- väestö Industri Industrie, arts et métiers	Lilkenne- väestö Samfärdsel Communi- cations	Kauppaväestö Handel Commerce	Julkinen tol- minta Offentlig verksamhet Services publics	Muu väestö Övriga Autres
<i>Absoluuttiset luvut</i> <i>Absoluta tal</i> <i>Chiffres absolus</i>						
<i>K a u p u n g i t — S t ä d e r — V i l l e s</i>						
1880 .....	1 883	57 711	26 024	13 929	23 308	50 546
1890 .....	1 672	87 199	28 692	18 456	26 723	72 485
1900 .....	6 388	112 296	38 659	35 424	38 697	108 149
1910 .....	4 653	143 110	43 686	43 240	35 226	156 996
1920 .....	12 614	187 129	57 274	75 790	50 003	110 302
1930 .....	12 911	238 022	64 700	100 685	63 342	148 656
%						
1880 .....	1.1	33.3	15.0	8.0	13.4	29.2
1890 .....	0.7	37.1	12.2	7.8	11.4	30.8
1900 .....	1.9	32.9	11.3	10.3	11.9	31.7
1910 .....	1.1	33.5	10.2	10.2	8.2	36.8
1920 .....	2.6	37.9	11.6	15.4	10.1	22.4
1930 .....	2.0	37.9	10.3	16.0	10.1	23.7
<i>Absoluuttiset luvut</i> <i>Absoluta tal</i> <i>Chiffres absolus</i>						
<i>M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales</i>						
1880 .....	1 540 175	77 164	16 192	7 135	19 701	227 014
1890 .....	1 728 170	103 400	21 664	10 756	24 355	256 568
1900 .....	1 840 486	176 047	35 782	18 807	31 618	270 209
1910 .....	1 932 545	214 110	40 665	21 349	34 602	251 015
1920 .....	2 007 407	272 622	46 868	30 486	42 549	212 059
1930 .....	2 001 877	331 483	63 295	44 676	58 546	252 555
%						
1880 .....	81.6	4.1	0.9	0.4	1.0	12.0
1890 .....	80.6	4.8	1.0	0.5	1.1	12.0
1900 .....	77.6	7.4	1.5	0.8	1.3	11.4
1910 .....	77.5	8.6	1.6	0.8	1.4	10.1
1920 .....	76.9	10.4	1.8	1.2	1.6	8.1
1930 .....	72.7	12.1	2.3	1.6	2.1	9.2

Edellä olevat lukusarjat antavat sellaisinaan, ilman pitempää selvitellyjä, valaisevan kuvan kaupunkien ja maaseudun ammattijoitukseen erilaisuudesta ja kumimankin kehityksestä. Kaupungeille ominaista on kauppaväestön nopea lisääntyminen ja toiselta puolelta liikennelaitoksista ja julkisesta toiminnaasta toimeentulonsa saavan väestön suhteellinen taantuminen. Maatalousväestö on luonnollisista syistä hyvin harvavalkuinen kaupungeissa. Sen muodostavat suureksi osaksi meijeriliikkeissä palveleva sekä puutarhanhoitosta elävä väestö.

Ovanstående sifferserier giva som sådana, utan längre förklaringar, en åskådlig bild av olikheterna i yrkesindelningen i städerna och på landsbygden samt av bågges utveckling. Karakteristisk för städerna är den snabba ökningen av handelsbefolkningen och den relativt tillbakagången av den av samfärdsel och av offentlig verksamhet levande befolkningen. Lantbruksbefolkningen är av naturliga skäl mycket fätalig i städerna. Den utgöres till en stor del av befolkning levande av mejerihantering och av trädgårdsskötsel.

Maaseudulla on maatalousväestö absoluuttisesti lisääntynyt vuoteen 1920 asti, mutta suhteellisesti vähentyneet vuosikymmenestä toiseen. Viime vuosikymmenellä on tämä väestönosa myös absoluuttisesti vähentynyt. Suurin oli teollisuusväestön lisääntyminen, mutta myös liikenteestä, kaupasta ja julkisesta toimesta toimeentulonsa saapa väestö on kasvanut sekä absoluuttisesti että suhteellisesti.

Maatalousväestö asui tieteenkin melkein yksinomaan maaseudulla, muut elinkeinojen pääryhmät sen sijaan jakaantuvat eri tavalla kaupunkien ja maaseudun kesken. Maaseudun osalle tuli eri elinkeinoryhmiin kuuluvasta väestöstä prosentteina seuraavasti:

Vuonna År <i>Années</i>	Teollisuus- väestö Industri <i>Industrie, arts et métiers</i>	Liikenne- väestö Samfärdsel <i>Communication</i>	Kauppaväestö Handel <i>Commerce</i>	Julkinen tol- minta Offentlig verksamhet <i>Services publics</i>
1880 .....	57.2 %	38.4 %	33.9 %	45.8 %
1890 .....	54.3 »	43.0 »	36.8 »	47.7 »
1900 .....	61.1 »	48.1 »	34.7 »	45.0 »
1910 .....	59.9 »	48.2 »	33.1 »	49.6 »
1920 .....	59.3 »	45.6 »	28.7 »	46.0 »
1930 .....	58.2 »	49.5 »	30.7 »	48.0 »

Teollisuusväestöstä asui jo vuonna 1880 enemmän kuin puolet maaseudulla ja viime vuosisadan lopulla teollisuusväestön lisääntyminen oli suurempi maaseudulla kuin kaupungeissa, joten teollisuden painopiste siirtyi entistä enemmän maaseudulle. Kuluvan vuosisadan ensimmäisinä vuosikymmeninä on kehitys jälleen kulkenut pääväistaiseen suuntaan, vaikka suhteet eivät sanottavasti ole muuttuneet. Samanlainen kehitys on suurin piirtein ollut havaittavissa myös liikenneväestöön nähden, vaikka maaseudun osalle tulee pienempi osa kuin teollisuusväestöstä. Kauppaväestöön nähden on sensiaan vuodesta 1890 alkaen huomattavissa entistä yleisempi keskittyminen kaupunkeihin. Julkisesta toiminnasta elävästä väestöstä on koko aikana lähes puolet asunut maaseudulla.

Ammattitaulukossa väestö on jaettu 8 pääluokkaan. Miten kaupunkien, maaseudun ja koko maan väestö jakaantui niiden kesken vuosien 1920 ja 1930 päätyessä, käy absoluuttisin ja suhdeluvuin selville seuraavalla sivulla olevasta yhdistelmästä.

Jos tässä taulukossa esitettyjen lukujen perusteella verrataan kaupunkien ja maaseudun väestön jakaantumista ammattien pääluokkiin, voidaan todeta, että huomioon ottamatta pojakeusasemassa olevaa I ryhmää »maatalous sivuelinkeinoineen» kaikki elinkeinoryhmät olivat suhteellisesti lukuisammin edustetut kaupungeissa kuin maaseudulla. Ryhmissä III—VI kaupungeilla oli absoluuttisesti etusija.

På landsbygden har lantbruksbefolkningen absolut taget ökats till år 1920, men relativt taget minskats för varje årtionde. Under det senaste decenniet har denna del av befolkningen även absolut taget minskats. Störst var ökningen av industribefolkningen, men även grupperna samfärdsel, handel och offentlig verksamhet ha vuxit såväl absolut som relativt taget.

Lantbruksbefolkningen var naturligtvis nästan uteslutande bosatt på landsbygden, de andra huvudgrupperna av näringar fördelade sig dock inte på olika sätt mellan städer och landsbygd. På landsbygdens andel kom i procent uttryckt följande antal av till resp. näringsgrenar hörande personer:

Vuonna År <i>Années</i>	Teollisuus- väestö Industri <i>Industrie, arts et métiers</i>	Liikenne- väestö Samfärdsel <i>Communication</i>	Kauppaväestö Handel <i>Commerce</i>	Julkinen tol- minta Offentlig verksamhet <i>Services publics</i>
1880 .....	57.2 %	38.4 %	33.9 %	45.8 %
1890 .....	54.3 »	43.0 »	36.8 »	47.7 »
1900 .....	61.1 »	48.1 »	34.7 »	45.0 »
1910 .....	59.9 »	48.2 »	33.1 »	49.6 »
1920 .....	59.3 »	45.6 »	28.7 »	46.0 »
1930 .....	58.2 »	49.5 »	30.7 »	48.0 »

Av industribefolkningen var redan år 1880 över hälften bosatt på landet och i slutet av förra århundradet ökades industribefolkningen mera på landsbygden än i städerna, varigenom industrins tyngdpunkt allt mera förflyttades till landsbygden. Under de första årtiondena av innevarande sekel har utvecklingen åter gått i motsatt riktning, churu proportionen icke nämnvärt förändrats. En likartad utveckling kan i stora drag skönjas också i avseende å grupperna samfärdsel, churu av denna en mindre del kommer på landsbygden än av industribefolkningen. Beträffande gruppen handel kan man dock sedan år 1890 märka en större koncentrering i städerna. Av den befolkning, som får sin utkomst genom offentlig verksamhet, har hela tiden närmare hälften bott på landsbygden.

I yrkestabellen är befolkningen fördelad på 8 huvudgrupper. Huru städernas, landsbygdens och hela rikets befolkning fördelade sig på dessa vid utgången av åren 1920 och 1930 framgår av de absoluta och relativta talen i sammanställningen på följande sida.

Om man med ledning av siffrorna i nämnda tabell granskar fördelningen av städernas och landsbygdens befolkning på huvudgrupper av yrken, kan man konstatera, att samtliga yrkesgrupper, utom den i en särställning stående I gruppen, »lantbruket och dess binäringar», voro proportionvis talrikare representerade i städerna än på landsbygden. Inom grupperna III—VI intog städerna även absolut taget första rummet.

*Population présente selon la profession en 1920 et 1930.*

Elinkeino Näring Profession <sup>1)</sup>	Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko maa Hela riket Pays entier	
	1920	1930	1920	1930	1920	1930
<b>Absoluuttiset luvut — Absoluta tal</b>						
<i>Chiffres absolus</i>						
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringer .....	12 614	12 911	2 007 407	2 001 877	2 020 021	2 014 788
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk ..	187 129	238 022	272 622	331 483	459 751	569 505
III. Liikenne — Samfärdsel .....	57 274	64 700	46 868	63 295	104 142	127 995
IV. Kauppa — Handel .....	75 790	100 685	30 486	44 676	106 276	145 361
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	58 112	77 632	43 725	61 095	101 837	138 727
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	19 097	30 029	12 554	21 163	31 651	51 192
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	30 871	41 858	90 473	138 343	121 344	180 201
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	52 225	62 479	107 856	90 500	160 081	152 979
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>493 112</b>	<b>628 316</b>	<b>2 611 991</b>	<b>2 752 432</b>	<b>3 105 103</b>	<b>3 380 748</b>
<b>Promilleinä — I promille — En %</b>						
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringer .....	25.6	20.6	768.5	727.3	650.5	596.0
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk ..	379.5	378.8	104.4	120.4	148.1	168.5
III. Liikenne — Samfärdsel .....	116.1	103.0	17.9	23.0	33.5	37.9
IV. Kauppa — Handel .....	153.7	160.2	11.7	16.2	34.2	43.0
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	117.8	123.6	16.8	22.2	32.8	41.0
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	38.7	47.8	4.8	7.7	10.2	15.1
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	62.6	66.6	34.6	50.3	39.1	53.3
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	106.0	99.4	41.3	32.9	51.6	45.2
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>	<b>1 000</b>

Eri läänien väestön jakaantumista ammatin ja elinkeikon mukaan valaisee seuraavilla sivuilla oleva taulukko, jossa esitetään sekä absoluuttiset että suhteelliset luvut, erikseen kaupunkien, maaseudun ja koko maan väestöön nähden.

Koko läänien ammattiryhmitykseen nähden Uudenmaan lääni eroaa olennaisesti kaikista muista läänistä sikäli, että sen maatalousväestö on paljon pienempänä osana läänin koko väestöä kuin muualla. Kun näet mainitussa läänissä ei edes  $\frac{1}{3}$  väestöä saanut toimeentuloaan maataloudesta, sai Hämeen läänissä, joka tässä suhteessa seuraa lähinnä, runsaasti puolet toimeentulonsa mainitusta elinkeinosta. Oman ryhmän muodostavat taas Hämeen, Turun-Porin ja Viipurin läänit, joissa maatalousväestö on melkoista pienempi kuin pohjoisissa läänissä: Ahvenanmaa on tässä suhteessa näiden kahden ryhmän keskivälissä. Suhteellisesti

Fördelningen av de olika länens befolkning efter yrke och näring belyses av tabellen på följande sida, vilken innehåller såväl absoluta som relativata tal, särskilt för städernas, landsbygdens och hela landets befolkning.

I avseende å yrkesfördelningen i länen i deras helhet skiljer sig Nylands län väsentligt från alla andra län sättillsvida, att lantbruksbefolkningen utgör en mycket mindre del av länets hela befolkning än i de andra länen. Medan i nämnda län icke ens  $\frac{1}{3}$  av befolkningen fick sin utkomst av lantbruk, levde i Tavastehus län, som i detta hänseende följer närmast, drygt hälften av nämnda näring. Sistnämnda län bildar jämte Åbo-Björneborgs och Viborgs län en skild grupp, där lantbruksbefolkningen är betydligt mindre än i de nordliga länen; Åland befinner sig i detta hänseende mitt emellan de båda grupperna. Den relativt talrikaste lant-

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

## Population présente selon la

Elinkeino Näring Profession <sup>1)</sup>	Uudenmaan lääni Nylands län		Turun-Porin lääni Åbo-Björneborgs län		Ahvenanmaa Åland	
	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo
<b>K a u p u n g i t —</b>						
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	5 409	21.8	2 200	23.3	5	3.4
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk ..	84 499	341.1	38 106	402.8	108	73.5
III. Liikenne — Samfärdsel .....	22 013	88.8	11 228	118.7	295	200.8
IV. Kauppa — Handel .....	47 590	192.1	12 689	134.1	267	181.8
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	35 502	143.3	9 320	98.5	227	154.5
VI. Muut luettelemmatta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	16 420	66.3	3 688	39.0	126	85.8
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	10 415	42.0	7 460	78.9	159	108.2
VIII. Ilman ammattia olevia henkilötä — Personer utan yrke .....	25 909	104.6	9 901	104.7	282	192.0
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>247 757</b>	<b>1 000.0</b>	<b>94 592</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 469</b>	<b>1 000.0</b>
<b>M a a s e u t u — L a n d s-</b>						
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	146 036	628.4	285 051	721.9	13 512	740.9
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk ..	45 788	197.0	45 295	114.7	647	35.5
III. Liikenne — Samfärdsel .....	8 670	37.3	9 417	23.8	1 775	97.3
IV. Kauppa — Handel .....	4 892	21.1	6 703	17.0	182	10.0
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	6 494	28.0	8 012	20.3	573	31.4
VI. Muut luettelemmatta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	2 135	9.2	2 956	7.5	83	4.6
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	10 163	43.7	17 836	45.2	472	25.9
VIII. Ilman ammattia olevia henkilötä — Personer utan yrke .....	8 206	35.3	19 596	49.6	992	54.4
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>232 384</b>	<b>1 000.0</b>	<b>394 866</b>	<b>1 000.0</b>	<b>18 286</b>	<b>1 000.0</b>
<b>Ko k o m a a —</b>						
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	151 445	315.4	287 251	586.9	13 517	686.0
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk ..	130 287	271.3	83 401	170.4	755	38.3
III. Liikenne — Samfärdsel .....	30 683	63.9	20 645	42.2	2 070	105.0
IV. Kauppa — Handel .....	52 482	109.3	19 392	39.6	449	22.8
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	41 996	87.5	17 332	35.4	800	40.6
VI. Muut luettelemmatta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	18 555	38.6	6 644	13.6	209	10.6
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	20 578	42.9	25 296	51.7	631	32.0
VIII. Ilman ammattia olevia henkilötä — Personer utan yrke .....	34 115	71.1	29 497	60.2	1 274	64.7
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>480 141</b>	<b>1 000.0</b>	<b>489 458</b>	<b>1 000.0</b>	<b>19 705</b>	<b>1 000.0</b>

suurin maatalousväestö oli Mikkelin läänissä, jossa siihen kuului melkein  $\frac{3}{4}$  väestöä. — Teollisuusväestö  $\frac{3}{4}$  av befolkningen tillhörde densamma. — Industribefolkningen var relativt talrikast i Nylands län, av vars befolkning drygt  $\frac{1}{4}$  fick sin bärgring av industri ja käsityöstä. Lähinnä seurasivat Hämeen, Turun-

brugsbefolkningen fanns i S:t Michels län, där nästan  $\frac{3}{4}$  av befolkningen tillhörde densamma. — Industribefolkningen var relativt talrikast i Nylands län, av vars befolkning drygt  $\frac{1}{4}$  fick sin bärgring av industri ja käsityöstä. Lähinnä seurasivat Hämeen, Turun-

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

## profession par départements.

Hämeen lääni Tavastehus län	Viipurin lääni Viborgs län		Mikkeli lääni S:t Michels län		Kuopion lääni Kuopio län		Vaasan lääni Vasa län		Oulun lääni Uleåborgs län		
	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	
<b>S t ä d e r — V i l l e s</b>											
1 583	21.7	1 318	15.9	218	17.7	703	22.1	923	19.6	552	14.7
38 790	532.1	31 341	378.6	3 266	264.6	12 339	387.8	17 667	374.9	11 906	317.2
4 805	65.9	12 363	149.3	1 412	114.4	3 387	106.5	4 958	105.2	4 239	113.0
9 056	124.2	12 670	153.0	1 813	146.9	4 779	150.2	6 893	146.3	4 928	131.3
6 480	88.9	11 173	135.0	1 962	158.9	3 525	110.8	4 944	104.9	4 499	119.9
2 744	37.7	2 691	32.5	824	66.8	1 228	38.6	1 738	36.9	570	15.2
2 979	40.9	5 436	65.7	1 911	154.8	1 918	60.3	4 704	99.8	6 876	183.2
6 460	88.6	5 796	70.0	937	75.9	3 936	123.7	5 299	112.4	3 959	105.5
<b>72 897</b>	<b>1 000.0</b>	<b>82 788</b>	<b>1 000.0</b>	<b>12 343</b>	<b>1 000.0</b>	<b>31 815</b>	<b>1 000.0</b>	<b>47 126</b>	<b>1 000.0</b>	<b>37 529</b>	<b>1 000.0</b>
<b>b y g d — Communes rurales</b>											
198 657	668.0	341 404	676.2	145 526	781.9	263 828	787.3	344 949	793.6	262 914	753.8
42 912	144.3	65 802	130.3	19 284	103.6	31 399	93.7	35 408	81.5	44 948	128.9
7 754	26.1	15 601	30.9	4 679	25.1	3 971	11.8	6 715	15.4	4 713	13.5
5 260	17.7	8 910	17.7	2 609	14.0	4 299	12.8	6 899	15.9	4 922	14.1
7 776	26.1	13 976	27.7	3 117	16.7	5 781	17.3	8 610	19.8	6 756	19.4
2 391	8.0	9 376	18.6	575	3.1	1 045	3.1	1 679	3.9	923	2.6
20 758	69.8	37 277	73.8	5 166	27.8	16 919	50.5	14 664	33.7	15 088	43.3
11 906	40.0	12 510	24.8	5 169	27.8	7 877	23.5	15 723	36.2	8 521	24.4
<b>297 414</b>	<b>1 000.0</b>	<b>504 856</b>	<b>1 000.0</b>	<b>186 125</b>	<b>1 000.0</b>	<b>385 119</b>	<b>1 000.0</b>	<b>484 647</b>	<b>1 000.0</b>	<b>348 785</b>	<b>1 000.0</b>
<b>H e l a r i k e t — P a y s entier</b>											
200 240	540.7	342 722	583.2	145 744	734.3	264 531	720.9	345 872	717.9	263 486	682.0
81 702	220.6	97 143	165.3	22 550	113.6	43 738	119.2	53 075	110.2	56 854	147.2
12 559	33.9	27 964	47.6	6 091	30.7	7 358	20.1	11 673	24.2	8 952	23.2
14 316	38.7	21 580	36.7	4 422	22.3	9 078	24.7	13 792	28.6	9 850	25.5
14 256	38.5	25 149	42.8	5 079	25.6	9 306	25.4	13 554	28.1	11 255	29.1
5 135	13.9	12 067	20.5	1 399	7.0	2 273	6.2	3 417	7.1	1 493	3.9
23 737	64.1	42 713	72.7	7 077	35.7	18 837	51.3	19 368	40.2	21 964	56.8
18 366	49.6	18 306	31.2	6 106	30.8	11 813	32.2	21 022	43.7	12 480	32.3
<b>370 311</b>	<b>1 000.0</b>	<b>587 644</b>	<b>1 000.0</b>	<b>198 468</b>	<b>1 000.0</b>	<b>366 934</b>	<b>1 000.0</b>	<b>481 773</b>	<b>1 000.0</b>	<b>386 314</b>	<b>1 000.0</b>

Porin ja Viipurin läänit, kun taas puheenalaisten väestöryhmä oli pienin Ahvenanmaalla ja Vaasan läänissä. — Liikenneväestö oli sen sijaan suhteellisesti runsaslukuisin Ahvenanmaalla, jonka väestöstä niin huomattava osa sai toimeentulonsa merenkulun palveluksessa. Lähinnä seurasivat Uudenmaan, Viipurin ja Turun-Porin läänit. Suhteellisesti vähälukuisin liikenneväestö oli borg

Kuopion ja Oulun läänissä. — Kauppaväestöön nähden Uudenmaan lääni jälleen on erikoisasemassa, siinä kun asui runsaasti  $\frac{1}{3}$  koko maan kauppaväestöstä. Tämän läänin väestöstä sai enemmän kuin  $\frac{1}{10}$  toimeentulonsa kaupasta. Kun maaseutu ei ole erikoisasemassa, vahvistavat nämä luvut sitä tunnettua tosiasiaa, että Helsinki on keskittynyt huomattavan suuri osa koko maan kaupasta. Toisella sijalla seurasi Turun-Porin lääni ja sen jälkeen Hämeen ja Viipurin läänit. — Suurin piirtein voidaan siis todeta, että väestön toimeentulolähteet Uudenmaan läänissä ovat moninaisimmat ja että Turun-Porin, Hämeen ja Viipurin läänit sekä osittain Ahvenanmaa tässä suhteessa muodostavat toisen ryhmän, joka melkoisesti eroaa pohjoisemista läänistä; näissä on taas uudenaikainen elinkeinojen kehitys vielä nykypäivänäkin heikko.

Yllä esitetty läänien väliset eroavaisuudet ovat tuntuvalle määriin johtuneet siitä, miten suuri minkin läänin kaupunkilaisväestö on. Eroavaisuudet ovat tuntuvasti pienemmät, jos huomio kohdistetaan erikseen kaupunkien ja erikseen maaseudun väestön ammattiloukittukseen. Huomattavimmat läänien väliset eroavaisuudet *kaupunkilaisväestöön* nähden olivat seuraavat. Teollisuusväestö oli suhteellisesti suurin Hämeen läänissä, jossa runsaasti puolet kaupunkien väestöstä sai toimeentulonsa teollisuudesta ja käsityöstä. Lähinnä seurasivat Turun-Porin, Kuopion, Viipurin ja Vaasan läänit. Suheteellisesti pienin oli teollisuusväestö Ahvenanmaan ja Mikkelin läänin kaupungeissa. — Liikenneväestö oli verraten samansuuruisen useimmissa läänissä; erikoisasemassa olivat vain Ahvenanmaa, jonka pienestä kaupunkilaisväestöstä  $\frac{1}{5}$  sai toimeentulonsa tästä elinkeinosta, ja toiselta puolen Hämeen lääni, jossa liikenneväestö oli suhteellisesti vähälukuisempi kuin muualla. — Kauppaväestö käsitti Uudenmaan läänin kaupungeissa noin  $\frac{1}{5}$  väestöstä, kun taas Hämeen ja Oulun läänit edustivat toista äärimmäisyyttä.

*Maaseudulla* oli maatalousväestö kaikissa läänissä ehdottomana enemmistönä. Suhteellisesti pienin se oli Uudenmaan läänissä, jonka maatalaisväestöstä noin  $\frac{3}{5}$  sai toimeentulonsa tästä elinkeinosta. Suurin vastaava suhdeluku oli Vaasan ja Kuopion läänissä, joissa lähes  $\frac{4}{5}$  väestöstä kuului maatalousryhmään. Teollisuusryhmä oli tärkeyteen nähden ensimmäisellä sijalla Uudenmaan läänin maaseudulla, suhteellisesti vähäluokuisin tämä väestöryhmä oli Ahvenanmaalla ja Vaasan läänissä. Liikenneväestön lukuisuteen nähden edustavat äärimmäisyksiä toiselta puolen Ahvenanmaa, toiselta puolen Kuopion ja Oulun läänit. Kaupasta toimeentulonsa saapa väestö oli suhteellisesti runsalukuinen Uudenmaan, Viipurin ja Hämeen läänien maalaiskunnissa.

Vuosien 1920 ja 1930 ammattiloukittuksen vertailutuloksina esitetään tärkeimpien elinkeinoluokkien väen-

läni. — I avseende å handelsbefolkingens storlek befinner sig Nylands län åter i en särställning, enär drygt  $\frac{1}{3}$  av landets handelsbefolking var bosatt inom detta län. Av länets befolkning erhöll mera än  $\frac{1}{10}$ , sin utkomst genom handel. Då landsbygden icke utgjorde något undantag, bekräfta dessa siffror det kända sakförhållandet, att en betydande del av rikets handel centralisrat sig i Helsingfors. I andra rummet följe Åbo-Björneborgs och därefter Tavastehus och Viborgs län. I stort sett kan det således konstateras, att befolkningen i Nylands län har de mångsidigaste utkomstkällorna till sitt förfogande samt att Åbo-Björneborgs, Tavastehus och Viborgs län även som delvis också Åland i detta hänseende bilda en annan grupp, som betydligt skiljer sig från de nordligare länen; i dessa senare är den moderna näringsutvecklingen ännu i dag som är ganska svag.

Ovanberörda skiljaktigheter mellan de olika länen ha i kännbar grad förorsakats av stadsbefolkingens storlek i respektive län. Differenserna äro betydligt mindre, ifall yrkesfördelningen tages i betraktande särskilt i städerna och på landsbygden. De anmärkningsvärdaste skiljaktigheterna mellan länen med avseende å *stadsbefolkingen* voro följande. Industribefolkingen var relativt störst i Tavastehus län, varest drygt hälften av städernas befolkning erhöll sin utkomst av industri och hantverk. Närmast därefter följe Åbo-Björneborgs, Kuopio, Viborgs och Vasa län. Relativt fätiligast var industribefolkingen på Åland och i S:t Michels läns städer. — Den inom samfärdseln sysselsatta befolkningen var proportionvis lika stor i de flesta av länen; en särställning intog endast Åland, av vars obetydliga stadsbefolking  $\frac{1}{5}$  erhöll sin utkomst av denna näring, samt å andra sidan Tavastehus län, där den till denna näringssgrupp hörande befolkningen var relativt mindre talrik än annorstädes. — Den av handel levande befolkningen omfattade i Nylands läns städer ungefär  $\frac{1}{5}$  av invånarantalet, medan åter Tavastehus och Uleåborgs län förträdde den andra ytterligheten.

På *landsbygden* bildade lantbruksbefolkningen absolut majoritet i alla län. Proportionsvis minst var den i Nylands län, av vars landsbefolking ungefär  $\frac{3}{5}$  fick sin utkomst av denna näring. De största motsvarande relationstalen uppvisade Vasa och Kuopio län, i vilka närmare  $\frac{4}{5}$  av befolkningen tillhörde lantbruksgruppen. Gruppen industri intog i avseende å betydelse främsta rummet på landsbygden i Nylands län och var proportionvis minst på Åland och i Vasa län. Gruppen samfärdsel representeras i avseende å ytterligheterna å ena sidan av Åland, å andra sidan av Kuopio och Uleåborgs län. Den del av befolkningen, som får sin utkomst av handel, är proportionvis synnerligen talrik i landskommunerna i Nylands, Viborgs och Tavastehus län.

Som resultat av en jämförelse mellan yrkesgrupperingen åren 1920 och 1930 framläggas i nedanstående

lisäysluvut seuraavassa taulukossa, johon on otettu myös läänien koko läsnäolevan väestön kasvu viime vuosikymmenellä.

tabell siffror utvisande folkökningen inom de viktigaste näringssgrupperna. Även ökningen i länens hela närvarande befolkning under senaste decennium framgår av tabellen.

Länni Län Départements	Maatalous- väestö Lantbruk Agriculture et dérivés	Teollisuus- väestö Industri Industrie, arts et métiers	Liikenne- väestö Samfärdsel Communications	Kauppaväestö Handel Commerce	Mun väestö Övriga Autres	Koko väestö Summa Toute la population
Uudenmaan — Nylands .....	— 9 784	25 549	1 754	16 025	30 410	63 954
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	— 3 534	8 968	2 615	5 823	13 036	26 908
Ahvenanmaa — Åland .....	— 754	—216	115	163	—26	—718
Hämeen — Tavastehus .....	—14 593	15 679	3 766	4 035	11 758	20 645
Viipurin — Viborgs .....	5 219	18 588	5 885	2 520	26 524	58 736
Mikkelin — St Michels .....	—10 799	7 633	1 944	1 393	1 980	2 151
Kuopion — Kuopio .....	5 146	9 809	2 587	4 305	847	22 694
Vaasan — Vasa .....	— 1 827	11 705	2 092	3 733	9 892	25 595
Oulun — Uleåborgs .....	25 693	12 039	3 095	1 088	13 765	55 680

Edellä olevista lukusarjoista näkyy, että maatalousväestö on viime vuosikymmenellä vähentynyt kaikissa muissa lääneissä paitsi Viipurin, Kuopion ja Oulun lääneissä. Erityisen suuri oli maatalousväestön lisäys Oulun läänissä. Teollisuusväestö on Ahvenanmaata lukun ottamatta lisääntynyt kaikissa lääneissä. Liikenne- ja kauppaväestö on kasvanut kaikkialla, kauppväestö huomattavan paljon Uudenmaan läänissä.

Eri sukupuolten ryhmittymistä elinkeinon mukaan valaisee seuraava yhdistelmä, jossa esitetään kaupunkien ja maaseudun sekä koko maan väestön jakaantuminen elinkeinoluokituksen 8 pääryhmään.

Ovanstående sifferserier utvisa, att lantbruksbefolkningen under senaste årtionde minskats i alla andra län utom i Viborgs, Kuopio och Uleåborgs län. Särskilt stor var ökningen av lantbruksbefolkningen i Uleåborgs län. Industribefolkningen har ökats i alla län utom på Åland. Den del av befolkningen, som idkar handel och sjöfart, har ökats överallt, handelsbefolkningen anserligt i Nylands län.

De båda könen's gruppering efter näring belyses av följande sammanställning, som framställer fördelningen av städernas, landsbygdens och hela landets befolkning på de 8 huvudyrkesgrupperna.

*Population présente par sexe, selon la profession.*

Elinkeino Näring Profession <sup>1)</sup>	Kaupungit — Städer Villes				Maaseutu — Landsbygd Communes rurales				Koko maa — Hela landet Pays entier			
	Miespuoliset Mankön Sexe masculin		Naispuolet Kvinnkön Sexe féminin		Miespuoliset Mankön Sexe masculin		Naispuolet Kvinnkön Sexe féminin		Miespuoliset Mankön Sexe masculin		Naispuolet Kvinnkön Sexe féminin	
	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo
I. Maatalous siivelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar	6 516	22.9	6 395	18.6	995 421	728.6	1 006 456	726.1	1 001 937	607.0	1 012 851	585.4
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk	116 660	410.4	121 362	352.8	175 936	128.8	155 547	112.2	292 596	177.3	276 909	160.0
III. Liikenne — Samfärdsel	34 664	121.9	30 036	87.3	34 118	25.0	29 177	21.0	68 782	41.7	59 213	34.2
IV. Kauppa — Handel	38 302	134.7	62 383	181.3	20 039	14.6	24 637	17.8	58 341	35.3	87 020	50.3
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar....	32 488	114.3	45 144	131.2	25 427	18.6	35 668	25.7	57 915	35.1	80 812	46.7
VI. Muut luettelottomat jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	8 427	29.7	21 602	62.8	9 681	7.1	11 482	8.3	18 108	11.0	33 084	19.1
VII. Työtäisiä, pääväpakkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenamntr yrke ...	21 418	75.3	20 440	59.4	68 855	50.4	69 488	50.1	90 273	54.7	89 928	52.0
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke ...	25 805	90.8	36 674	106.6	36 772	26.9	53 728	38.8	62 577	37.9	90 402	52.3
IX. Summa — Total	284 280	1 000.0	344 036	1 000.0	1 366 249	1 000.0	1 386 183	1 000.0	1 650 529	1 000.0	1 730 219	1 000.0

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Naispuoliset olivat miespuolisia lukuisammatt kaikissa elinkeinopääluokissa, lukuunottamatta II, III ja VII ryhmää, joissa miespuoliset olivat vähän lukuisammatt. Kaupungeissa oli miespuolisilla enemmistö I, III ja VII, maaseudulla II ja III ryhmässä. Jos taas tarkastetaan, mihiin elinkeinoluokkiin kuului suhteellisesti suurempi osa miespuolisesta kuin naispuolisesta väestöstä, käy selville, että koko maan väestössä olivat miespuolisten suhdeluvut suuremmat kuin naispuolisten vastaavat luvut elinkeinoluokissa I, II, III ja VII, kun taas kaikkiin muihin kuului suhteellisesti suurempi osa naispuolisesta kuin miespuolisesta väestöstä.

Kvinnkönnet var talrikare företrädd än mankönet i alla huvudgrupper med undantag av grupperna II, III och VII, där mankönet var något övervägande. I städerna hade mankönet majoriteten i grupperna I, III och VII, på landsbygden i grupperna II och III. Om man åter undersöker, till vilka näringssgrupper en relativt större del av den manliga ärn av den kvinnliga befolkningen hörde, finner man att för hela rikets befolkning mankönets relationstal varo större än kvinnkönets motsvarande tal i näringssgrupperna I, II, III och VII, medan till alla övriga grupper hörde en större del av den kvinnliga ärn av den manliga befolkningen.

## 2. Ammatissa toimiva väestö.

Edellä on käsitelty koko läsnäolevan väestön jakaantumista sen mukaan, mistä elinkeinosta kukaan saa toimeentulonsa, katsomatta siihen, ottavatko henkilöt osaa ammattitoimintaan vai eivät. Esitettyihin lukuihin sisältyy siten suuri määrä henkilöitä, jotka vain väilläisesti, kuulumalla ammatissa toimivien talouteen, saivat toimeentulonsa eri elinkeinoista. Ne henkilöt, jotka henkilökohtaisesti ottavat osaa ammattitoimintaan, on jaettu kahteen ryhmään. Pääosana niistä ovat perheiden päähenkilöt, joko he sitten ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia tai toimivat toisen työssä. Toisen ryhmän muodostavat ne edellisten perheenjäsenet, joilla ei ole itsenäistä ammattia, mutta jotka auttavat perheen päähenkilöä tämän ammattitoiminnassa.

Ammatissa toimiviksi on, kuten kymmenvuotistauustojen ohjeista ilmenee, luettu m. m. maanviljelijän vaimot ja kotona olevat 15 vuotta vanhemmat lapset, mikäli ei ole nimenomaan tiedetty, että he eivät ota osaa maanviljelystöihin, samoin heidän palkollisensa, mikäli nämä eivät ole yksinomaan henkilöpalvelijoita.

Koko maassa oli ammatissa toimivia näiden perusteiden mukaan 1 788 420 henkeä. Näistä oli päähenkilöitä 1 176 346 ja avustavia perheenjäseniä 612 074, kuten jäljempänä tarkemmin esitetään. Koko läsnäolevasta väestöstä otti siis 52.9 % osaa ammattitoimintaan. Kaupunkien ja maaseudun vastaavat luvut olivat seuraavat:

kaupungeissa .....	333 619 eli 53.1 %
maaseudulla .....	1 454 801 » 52.9 »

Vertailun vuoksi mainittakoon, että vuonna 1920 ammatissa toimivia tämän laskuperusteenv mukaan oli 1 545 191 eli 49.8 % koko väestöstä ja että vastaavat suhdeluvut olivat kaupungeissa 49.0 ja maaseudulla 49.9. Kaikkialla on siis ammatissa toimiva väestö kasvanut nopeammin kuin koko väestö.

## 2. Den yrkesutövande befolkningen.

I det föregående har behandlats hela den närvärande befolkningens fördelning efter de näringsgrenar, av vilka den erhåller sin utkomst, oberoende därv, huruvida personerna deltaga i yrkesverksamheten eller ej. I de ovan anförda siffrorna ingå sálunda ett stort antal sådana personer, vilka endast medelbart, genom att de tillhör någon yrkesutövande persons hushåll, fingo sin utkomst av olika näringsgrenar. De personer åter, vilka personligen utöva yrkesverksamhet, ha uppdelats i tvenne grupper. Huvuddelen av dem bildar huvudmän för familjer, vare sig de äro självständiga yrkesutövare eller arbeta i en annans tjänst. Den andra gruppen bildar de av de förras familjemedlemmar, vilka sakna självständigt yrke, men vilka biträda familjens huvudman i dennes yrkesverksamhet.

Såsom yrkesutövare ha, vilket framgår ur anvisningarna till decennietabellerna, räknats bl. a. jordbruksarnas hustrur och hemmavarande barn över 15 år, såvida man icke uttryckligen vetat, att de icke deltaga i jordbruksarbeten, likaså deras tjänstfolk, i den mån dessa icke äro enbart personlig betjäning.

I hela landet fanns det enligt dessa principer 1 788 420 yrkesutövare. Av dessa voro 1 176 346 huvudpersoner och 612 074 familjemedlemmar, vilka deltog i huvudmannens yrke, såsom av det följande framgår. Av hela den närvärande befolkningen utgjordes sálunda 52.9 % av yrkesutövare. Motsvarande siffror för städerna och landsbygden voro följande:

städer .....	333 619 eller 53.1 %
landsbygd .....	1 454 801 » 52.9 »

För jämförelsens skull må nämnas, att antalet yrkesutövare år 1920 enligt denna beräkningsgrund var 1 545 191 eller 49.8 % av hela befolkningen och att de motsvarande relationstalen voro för städerna 49.0 och för landsbygden 49.9. Överallt har sálunda den yrkesutövande befolkningen vuxit snabbare än hela befolkningen.

Edellisessä on otettu huomioon kaikkien elinkeino-ryhmien päähenkilöt ja näiden ammatissa avustavat perheenjäsenet. Erääät elinkeinoalat ovat kuitenkin sellaisia, että ne eivät edusta mitään varsinaista ammatti-toimintaa. Tällainen on ryhmä VIII. Jos tämän ryhmän päähenkilöt ja harvat avustavat perheenjäsenet luetaan ammatittomiksi, saadaan varsinaisten ammatissa toimivien luvut seuraavaksi:

kaupungeissa .....	288 687 eli 45.9 %
maaseudulla .....	1 387 487 » 50.4 »
koko maassa .....	1 676 174 » 49.6 »

Seuraavassa taulukossa esitetään ammatissa toimivan väestön jakaantuminen elinkeinoryhmittäin erikseen kaupungeissa ja maaseudulla sekä koko maassa samoin kuin ammatissa toimivan väestön suhdeluvut kunkin elinkeinoryhmän kokonaismäärään nähden.

I det föregående ha beaktats alla huvudmän inom de olika näringsgrenarna och de familjemedlemmar, som biträda dem i deras yrkesarbete. En del näringsgrenar är dock sådana, att de icke företräda någon egentlig yrkesverksamhet, såsom fallet är med grupp VIII. Om huvudmännen inom denna grupp samt de få familjemedlemmar, som biträda huvudmännen i deras yrke, anses saknå yrke, erhålls följande antal egentliga yrkesutövare:

i städerna .....	288 687 eller 45.9 %
på landsbygden .....	1 387 487 » 50.4 »
i hela riket .....	1 676 174 » 49.6 »

Nedanstående tabell belyser fördelningen av den yrkesutövande befolkningen efter näringsgrupper, särskilt för städer och landsbygd samt för hela landet, ävensom yrkesutövarna i procent av hela befolkningen inom motsvarande näringsgren.

*Répartition de la population active d'après la profession.*

Elinkeino Näring Profession <sup>1)</sup>	Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd Communes rurales	Koko maa Hela riket Pays entier	Ammatissa toimivat % koko vastaavaan elinkeinoryhmään kuuluvasta väestöstä Yrkesutövare 1 % av hela befolkningen inom motsvarande näring- grupp Population active en % de la population totale	Koko maa Hela riket Pays entier			
					Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd Comm. rurales	Koko maa Hela riket Pays entier	Hela riket Pays entier
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	5 699	17.1	1 101 831	757.4	1 107 530	619.3	44.1	55.0
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	119 312	357.6	132 346	91.0	251 658	140.7	50.1	39.9
III. Liikenne — Samfärdsel .....	28 182	84.5	23 512	16.1	51 694	28.9	43.6	37.1
IV. Kauppa — Handel .....	57 288	171.7	19 789	13.6	77 077	43.1	56.9	44.3
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar ..	37 017	111.0	25 223	17.3	62 240	34.8	47.7	41.3
VI. Muut luettelemättä jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	19 766	59.2	10 452	7.2	30 218	16.9	65.8	49.4
VII. Työläisiä, pääväpalikkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	21 423	64.2	74 334	51.1	95 757	53.5	51.2	53.7
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	44 932	134.7	67 314	46.3	112 246	62.8	71.9	74.4
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>333 619</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 454 801</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 788 420</b>	<b>1 000.0</b>	<b>53.1</b>	<b>52.9</b>

Suurin pörtein ammatissa toimivan väestön jakaantuminen elinkeinoluokkiin on sama kuin kokonaismäärän vastaava ryhmitys. Suhdeluvut poikkeavat kuitenkin

I stora drag är den yrkesutövande befolkningens fördelning efter näringssgrupper densamma som motsvarande fördelning av hela befolkningen. De relativta ta-

1) Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

määrätyllä tavalla toisistaan. Kaikkiin varsinaisiin elinkeinoaluekiin, paitsi maatalouteen ja kauppaan, kuului suhteellisesti suurempi osa kokonaisväestöstä kuin ammatissa toimivista. Näihin kuului siis suhteellisen paljon perheenjäseniä, joilla ei ollut omaa ammattia ja jotka eivät avustaneet päähenkilöä tämän ammatti-toiminnassa. Taulukon kolme viimeistä saraketta osoittavat, kuinka suuri osa minkin elinkeinon alalla

len skilja sig dock i ett visst avseende från varandra. Till alla de egentliga näringssgrupperna, utom jordbruket och handeln, hörde en proportionsvis större del av den totala befolkningen än av den yrkesutövande. Till dessa hörde sålunda jämförelsevis många familjemedlemmar, vilka saknade eget yrke och ej heller biträdde huvudmannen i dennes yrkesverksamhet. Tabellens tredje kolumner utvisa, huru stor del av den befolk-

Elinkeino Näring Profession <sup>1)</sup>	Répartition de la population active		
	Uudenmaan lääni Nylands län	Turun-Porin lääni Abo-Björneborgs län	Ahvenanmaa Åland
	%/oo	%/oo	%/oo
K a u p u n g i t —			
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	2 467	17.2	998 20.0
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk..	45 604	317.9	18 837 377.6
III. Liikenne — Samfärdsel .....	10 941	76.2	4 796 96.2
IV. Kauppa — Handel .....	29 036	202.4	7 311 146.6
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	18 344	127.9	4 282 85.8
VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	11 274	78.6	2 514 50.4
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämmt yrke .....	5 946	41.4	4 000 80.2
VIII. Ilman ammattia olevia henkilötä — Personer utan yrke .....	19 851	138.4	7 143 143.2
Yhteensä — Summa — Total	143 463	1 000.0	49 881 1 000.0
M a a s e u t u — L a n d s -			
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	72 989	641.7	157 752 744.1
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .	19 063	167.6	18 504 87.3
III. Liikenne — Samfärdsel .....	3 512	30.9	4 133 19.5
IV. Kauppa — Handel .....	2 486	21.8	3 257 15.4
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	2 935	25.8	3 585 16.9
VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	1 216	10.7	1 469 6.9
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämmt yrke .....	5 688	50.0	9 515 44.9
VIII. Ilman ammattia olevia henkilötä — Personer utan yrke .....	5 860	51.5	13 791 65.0
Yhteensä — Summa — Total	113 749	1 000.0	212 006 1 000.0
K o k o m a a —			
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	75 456	293.4	158 750 606.2
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk..	64 667	251.4	37 341 142.6
III. Liikenne — Samfärdsel .....	14 453	56.2	8 929 34.1
IV. Kauppa — Handel .....	31 522	122.5	10 568 40.4
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	21 279	82.7	7 867 30.0
VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	12 490	48.6	3 983 15.2
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämmt yrke .....	11 634	45.2	13 515 51.6
VIII. Ilman ammattia olevia henkilötä — Personer utan yrke .....	25 711	100.0	20 934 79.9
Yhteensä — Summa — Total	257 212	1 000.0	261 887 1 000.0

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

toimeentulonsa saavasta väestöstä otti osaa ammatti-toimintaan. Kuten niistä käy näkyviin, oli ammatissa toimivien luku pienin III:ssa ja suurin VIII elinkeino-aluekassa.

Eri läänen ammatissa toimivan väestön jakaantuminen 8 yleiseen elinkeinoaluekaan käy selville seuraavasta taulukosta.

ning, vilken erhöll sin utkomst inom respektive näringsgren, som deltog i yrkesverksamheten. Såsom ur dem framgår, var antalet yrkesutövare minst inom grupp III och störst inom grupp VIII.

Fördelningen av de olika länens yrkesutövande befolkning på de 8 allmänna näringssgrupperna framgår av följande tabell.

d'après la profession, par départements.

Hämeen lääni Tavastehus län	Viipurin lääni Viborgs län	Mikkeli lääni S:t Michels län	Kuopion lääni Kuopio län	Vaasan lääni Vasa län	Oulun lääni Uleåborgs län		
						%/oo	%/oo
S t ä d e r — V i l l e s							
704	17.3	578	14.6	87	17.5	266	18.0
21 336	523.3	13 978	353.6	1 085	218.4	5 210	351.8
2 087	51.2	5 077	128.5	449	90.4	1 234	83.3
5 258	129.0	6 442	163.0	698	140.5	2 403	162.2
3 197	78.4	4 907	124.1	808	162.6	1 563	105.5
1 748	42.9	1 674	42.4	506	101.9	740	50.0
1 504	36.9	2 775	70.2	798	160.6	828	55.9
4 935	121.0	4 094	103.6	537	108.1	2 567	173.3
40 769	1 000.0	39 525	1 000.0	4 968	1 000.0	14 811	1 000.0
						22 322	1 000.0
						17 262	1 000.0
b y g d — Communes rurales							
109 808	707.7	194 897	729.3	81 473	805.9	139 736	800.4
16 369	105.5	25 578	95.7	7 657	75.8	13 113	75.1
2 654	17.1	5 547	20.8	1 768	17.5	1 351	7.7
2 446	15.8	3 676	13.8	1 119	11.1	1 760	10.1
3 306	21.3	5 306	19.8	1 344	13.3	2 333	13.4
1 188	7.6	4 169	15.6	294	2.9	621	3.5
10 718	69.1	18 923	70.8	3 449	34.1	8 775	50.3
8 667	55.9	9 132	34.2	3 987	39.4	6 889	39.5
155 156	1 000.0	267 228	1 000.0	101 091	1 000.0	174 578	1 000.0
						234 157	1 000.0
						187 116	1 000.0
H e l a r i k e t — P a y s entier							
110 512	564.1	195 475	637.2	81 560	769.0	140 002	739.2
37 705	192.4	39 556	129.0	8 742	82.4	18 323	96.7
4 741	24.2	10 624	34.6	2 217	20.9	2 585	13.7
7 704	39.3	10 118	33.0	1 817	17.1	4 163	22.0
6 503	33.2	10 213	33.3	2 152	20.3	3 896	20.6
2 936	15.0	5 843	19.1	800	7.5	1 361	7.2
12 222	62.4	21 698	70.7	4 247	40.1	9 603	50.7
13 602	69.4	13 226	43.1	4 524	42.7	9 456	49.9
195 925	1 000.0	306 753	1 000.0	106 059	1 000.0	189 389	1 000.0
						256 479	1 000.0
						204 378	1 000.0

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Ammatissa toimivan väestön jakaantuminen *sukupuolen* mukaan on omansa herättämään erikoista mielenkiintoa, ja sillä on tuntuvasti suurempi merkitys kuin kokonaisväestön vastaanalla jaoituksella, joka aikaisemmin on esitetty. Kaupunkien, maaseudun ja koko maan ammatissa toimiva väestö ryhmittyi sukupuolen mukaan seuraavasti:

	Kaupungeissa Städer abs.	%	Maaseudulla Landsbygd abs.	%	Koko maassa Hela riket abs.	%
Miespuolisia — Mankön .....	195 562	58.6	862 475	59.3	1 058 037	59.2
Naispuolisia — Kvinnkön .....	138 057	41.4	592 326	40.7	730 383	40.8
<b>Yhteensä — Summa</b>	<b>333 619</b>	<b>100.0</b>	<b>1 454 801</b>	<b>100.0</b>	<b>1 788 420</b>	<b>100.0</b>

Koko maassa oli melkein  $\frac{3}{5}$  ammatissa toimivista miespuolisista ja vain vähän yli  $\frac{2}{5}$  naispuolisista. Kaupunkien ja maaseudun välillä ei tässä suhteessa ollut sannattavaa erotusta. Kehitys on viime aikoina käynyt siihen suuntaan, että naispuolisten luku ammatissa toimivien keskuudessa osoittaa suhteellista nousua. Vuonna 1910 oli naispuolisista vain 36.3 % puheenalaista väestöstä, kun vastaava suhdeluku vuoden 1920 tietojen mukaan oli 40.4 %.

Sukupuolten lukusuhteet olivat aivan erilaiset toiselta puolen päähenkilöiden, toiselta puolen ammatissa toimivien perheenjäsenten keskuudessa. Tätä valaisee seuraava yhdistelmä, jossa vertailun vuoksi esitetään vastaavat suhdeluvut myös vuodelta 1920.

Päähenkilöt — Huvudpersoner	Kaupungeissa Städer 1920		Maaseudulla Landsbygd 1920		Koko maassa Hela riket 1920	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Miespuolisia — Mankön .....	58.2	58.6	70.2	70.1	67.7	66.9
Naispuolisia — Kvinnkön .....	41.8	41.4	29.8	29.9	32.3	33.1
<b>Yhteensä — Summa</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>

  

Avustavat perheenjäsenet Familjemedlemmar, som biträda huvudpersonen i dennes yrke	Kaupungeissa Städer 1930	Maaseudulla Landsbygd 1930	Koko maassa Hela riket 1920	Koko maassa Hela riket 1930
Miespuolisia — Mankön .....	67.7	63.4	43.7	44.2
Naispuolisia — Kvinnkön .....	32.3	36.6	56.3	55.8
<b>Yhteensä — Summa</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>	<b>100.0</b>

Yllä olevista lukusarjoista näkyy, että vain noin  $\frac{1}{3}$  päähenkilöistä oli naispuolisista, kaupungeissa runsaasti  $\frac{2}{5}$ , mutta maaseudulla vain  $\frac{3}{10}$ , kun taas avustavista perheenjäsenistä koko maassa ja maaseudulla tuntuu vasti enemmän kuin puolet oli naisia.

Jos ammatissa toimivien luvusta vähennetään ne päähenkilöt ja niitä »avustavat» perheenjäsenet, jotka oikeammin olisi luettava ammatittomiksi, siis VIII elinkeinoluokkaan kuuluvat, saadaan seuraava kuva varsinaisen ammatissa toimivan väestön jakaantumisesta sukupuolen mukaan.

	Kaupungeissa Städer abs.	%	Maaseudulla Landsbygd abs.	%	Koko maassa Hela riket abs.	%
Miespuolisia — Mankön .....	174 947	60.6	833 165	60.0	1 008 112	60.1
Naispuolisia — Kvinnkön .....	113 740	39.4	554 322	40.0	668 062	39.9
<b>Yhteensä — Summa</b>	<b>288 687</b>	<b>100.0</b>	<b>1 387 487</b>	<b>100.0</b>	<b>1 676 174</b>	<b>100.0</b>

Den yrkesutövande befolkningens fördelning efter kön tilldrager sig särskild uppmärksamhet och är av avsevärt större betydelse än motsvarande fördelning för hela befolkningens vidkommande, för vilken tidigare redogjorts. Yrkesutövarna i städerna, på landsbygden och i hela riket fördelade sig enligt kön på följande sätt.

I hela riket utgjordes inemot  $\frac{3}{5}$  av yrkesutövarna av mankö och något över  $\frac{2}{5}$  av kvinnökön. Emellan städerna och landsbygden förefanns icke i detta hänseende någon nämnvärd skillnad. Utvecklingen har på senare tider gått i den riktningen, att antalet kvinnökön bland yrkesutövarna utvisat en relativ ökning. År 1910 utgjordes endast 36.3 % av den ifrågavarande befolkningensgruppen av kvinnökön, medan motsvarande relationstal enligt 1920 års uppgift var 40.4 %.

Proportionen mellan könen var mycket olika, å ena sidan för huvudpersonerna, å andra sidan för de yrkesutövande familjemedlemmarna. Detta belyses i följande sammanställning, i vilken för jämförelsens skull även upptagits motsvarande relationstal för år 1920.

Av ovanstående sifferserier finner man, att endast  $\frac{1}{3}$  av huvudpersonerna utgjordes av kvinnökön, i städerna drygt  $\frac{2}{5}$ , men på landsbygden endast  $\frac{3}{10}$ , medan åter av den ifrågavarande kategorin av familjemedlemmar i hela riket och på landsbygden betydligt över hälften var av kvinnökön.

Om från yrkesutövarna subtraheras de huvudpersoner och de »biträdande» familjemedlemmar, vilka egentligen böra anses sakna yrke, alltså de till grupp VIII hörande, erhålls följande bild av den i egentlig mening yrkesutövande befolkningens fördelning efter kön.

Elinkeinon mukaan ryhmittiyivät eri sukupuoliin kuuluvat, ammatissa toimivat henkilöt seuraavalla tavalla.

Efter näringsgrenar fördelade sig yrkesutövarna av båda könen på följande sätt.

*Répartition de la population active d'après la profession, par sexes.*

Elinkeino Näring Profession <sup>1)</sup> .	Kaupungit — Städer Villes				Maaseutu — Landsbygd Communes rurales				Koko maa — Hela riket Pays entier			
	Miespuolisia Mankön Sexe masculin	Naispuolisia Kvinnkön Sexe féminin	Miespuolisia Mankön Sexe masculin	Naispuolisia Kvinnkön Sexe féminin	Miespuolisia Mankön Sexe masculin	Naispuolisia Kvinnkön Sexe féminin	Miespuolisia Mankön Sexe masculin	Naispuolisia Kvinnkön Sexe féminin	Miespuolisia Mankön Sexe masculin	Naispuolisia Kvinnkön Sexe féminin	Miespuolisia Mankön Sexe masculin	Naispuolisia Kvinnkön Sexe féminin
I. Maatalous sivuelinkeino-neen — Lantbruk och dess binäringar .....		0/00		0/00		0/00		0/00		0/00		0/00
II. Teollisuus ja kästöy — Industr och hantverk .....	4 307	22.0	1 392	10.1	629 884	730.3	471 947	796.8	634 191	599.4	473 339	648.1
III. Liikenne — Samfärdsel .....	80 566	412.0	38 746	280.7	105 899	122.8	26 447	44.6	186 465	176.2	65 193	89.3
IV. Kauppa — Handel .....	23 661	121.0	4 521	32.8	20 658	24.0	2 854	4.8	44 319	41.9	7 375	10.1
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar ..	26 153	133.7	31 135	225.5	11 621	13.5	8 168	13.8	37 774	35.7	39 303	53.8
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	21 012	107.4	16 005	115.9	13 382	15.5	11 841	20.0	34 394	32.5	27 846	38.1
II. Työläisiä, pääväpalkkalaisia ilman edellä mainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnd yrke	4 884	25.0	14 882	107.8	5 819	6.7	4 633	7.8	10 703	10.1	19 515	26.7
II. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke	14 364	73.5	7 059	51.1	45 902	53.2	28 432	48.0	60 266	57.0	35 491	48.6
Yhteensä — Summa — Total	195 562	1 000.0	188 057	1 000.0	862 475	1 000.0	592 326	1 000.0	1 058 037	1 000.0	730 383	1 000.0

Ammatissa toimivien miesten luku oli useimmissa elinkeinoluokissa naisten lukua suurempi; vain IV, VI ja VIII ryhmään kuului enemmän naisia kuin miehiä. Sen sijaan naisten suhdeluvut olivat suuremmat kai-kissa muissa luokissa, paitsi II, III ja VII:ssä, joihin kuului huomattavasti suurempi osa miehistä kuin naisista.

Myöhemmin esitetään tärkeimmistä elinkeinoharjoista seikkaperäisempiä tietoja myös ammatissa toimivan väestön sukupuoljauksesta.

De yrkesutövande männen antal var inom flertalet näringssgrupper större än kvinnornas antal; endast till grupperna IV, VI och VIII hörde flera kvinnor än män. Däremot voro relationstalen för kvinnorna större i alla andra grupper utom i II, III och VII, till vilka hörde en betydligt större del av männen än av kvinnorna.

Längre fram kommer för de viktigaste näringsgrenarna att meddelas noggrannare uppgifter även angående den yrkesutövande befolkningens fördelning efter kön.

## B. Talouskunta-asema.

Samoinkuin vuosina 1910 ja 1920 on myös vuoden 1930 kymmenvuotistaulustossa käytetty väestön ryhmitystä viiteen talouskunta-asemaan. Ensimmäisen muodostavat päähenkilöt, joihin on luettu paitsi perheiden päähenkilötä myös yksinäiset, itsenäiset päähenkilöt. Perheenjäsenet on jaettu kahteen luokkaan, nim. niihin, jotka ovat kokonaan vaille ammattitoimintaa, ja niihin, joilla tosin ei ole varsinaisesti omaa ammattia,

## B. Ställning inom hushållet.

I decennietabellerna för år 1930 har befolkningen, liksom för åren 1910 och 1920, indelats i fem grupper enligt ställningen inom hushållet. Den första gruppen bildar huvudpersonerna, till vilkaräknats utom huvudmän för familjer även enskilda, självständiga huvudpersoner. Familjemedlemmarna ha uppdelats på två grupper, nämligen sådana, som h. o. h. sakna yrke samt sådana, vilka visserligen icke ha något eget

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

mutta jotka avustavat perheen päämiestä tämän ammatissa. Talouskunta-asemaan nähden on vielä erotettu kaksi luokkaa, nimittäin henkilöpalvelijat, jotka vain suorittavat kotitöitä ottamatta osaa varsinainen ammattitoimintaan, sekä erikseen näiden vähäluukuiset omaiset, mikäli näillä ei ole eri ammattia.

Koko maassa, kaupungit ja maaseutu erikseen otettuina, ryhmittyi väestö vuoden 1930 lopussa kysymyksessä olevassa suhteessa seuraavasti:

Päähenkilötä Huvudpersoner	Näiden perheenjäseniä ilman ammattia Dessas familjemedlemmar utan yrke	Päähenkilöiden ammatissa toimivia perheenjäseniä Familjemedlemmar, som biträda huvudpersonerna i deras yrke	Henkilöpalvelijoita Personlig betjäning	Näiden perheenjäseniä Dessas familjemedlemmar
Kaupungit — Städer .....	330 599	271 478	3 020	22 833
Maaseutu — Landsbygd .....	845 747	1 279 988	609 054	15 825
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>1 176 346</b>	<b>1 551 466</b>	<b>612 074</b>	<b>38 658</b>
			0/oo	2 204
Kaupungit — Städer .....	526.2	432.1	4.8	36.3
Maaseutu — Landsbygd .....	307.3	465.0	221.3	5.7
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>348.0</b>	<b>458.9</b>	<b>181.0</b>	<b>11.4</b>
				0.7

Kuten yllä olevista lukusarjoista näkyy, jakaantuvat kaupunkien ja maaseudun väestö toisistaan suuresti poikkeavalla tavalla talouskunta-aseman mukaan. Kun runsas  $\frac{1}{3}$  koko maan ja noin  $\frac{3}{10}$  maaseudun väestöstä oli päähenkilötä, kuului enemmän kuin  $\frac{1}{2}$  kaupunkien väestöstä tähän luokkaan. Tasoittavasti vaikuttaa se seikka, että kaupungeissa oli vain harvoja päähenkilöiden ammatissa toimivia perheenjäseniä, kun näitä sen sijaan maaseudulla oli runsaasti  $\frac{1}{5}$  väestöstä. Tämä eroavaisuus johtuu, kuten seuraavassa esitetään, etupäässä siitä, että verrattomasti suurin osa niistä perheenjäsenistä, jotka avustavat päähenkilöä tämän ammattityössä, ovat maalaiselinkeinojen, ennen kaikkea maatalouden, palveluksessa. Myös sellaisia perheenjäseniä, joilla ei ollut minkäänlaista ammattia, oli kaupungeissa suhteellisesti vähemmän kuin maaseudulla.

Jos edellä mainittuja suhdelukuja verrataan vuoden 1920 vastaaviin lukuihin, voidaan todeta, että päähenkilöiden suhteellinen luku on kasvanut sekä maaseudulla että varsinkin kaupungeissa ja että päähenkilöä tämän ammattitoiminnassa avustavien perheenjäsenten suhde luku on samoin lisääntynyt maaseudulla. Sen sijaan on ammatittomien perheenjäsenten suhde luku pienentynyt sekä kaupungeissa että maaseudulla.

Väestön jakaantumista talouskunta-aseman mukaan eri läänissä valaisee seuraava taulukko.

yrke, men vilka biträda familjens huvudman i dennes yrkesverksamhet. Ytterligare ha beträffande ställningen inom hushållet avskilts tvenne kategorier, nämligen personlig betjäning, som endast utför husliga sysslor utan att delta i någon egentlig yrkesverksamheten samt särskilt för sig denna betjäningsfåtliga anhöriga, i den mån dessa icke hade eget yrke.

I hela riket, med uppdelning på städer och landsbygd, fördelade sig befolkningen vid utgången av år 1930 på följande sätt i ifrågavarande hänseende.

Såsom av ovanförda siffror framgår, fördelade sig städernas och landsbygdens befolkning på ett sinnemellan mycket avvikande sätt efter ställningen inom hushållet. Medan drygt  $\frac{1}{3}$  av hela rikets och ca  $\frac{3}{10}$  av landsbygdens befolkning utgjordes av huvudpersoner, tillhörde över  $\frac{1}{2}$  av städernas befolkning denna grupp. Utjämnande inverkar den omständigheten, att i städerna funnos blott få familjemedlemmar, vilka biträdde huvudmannen i dennes yrkesarbete, medan de däremot på landsbygden utgjorde drygt  $\frac{1}{5}$  av befolkningen. Denna avvikelse beror, såsom i det följande utredes, främst därpå, att den ojämförligt största delen av de familjemedlemmarna, vilka biträda huvudpersonen i dennes yrkesverksamhet, får sin utkomst av landsbygdens näringar, främst av lautbruket. Även sådana familjemedlemmar, vilka h. o. h. saknade yrke, voro jämförlevis fätiligare i städerna än på landsbygden.

Om ovanstående relationstal jämföras med motsvarande tal för år 1920, kan man konstatera, att det relativta antalet huvudpersoner ökats såväl på landsbygden som i synnerhet i städerna och att det relativta antalet personer, som biträda huvudpersonen i dennes yrkesverksamhet, likaså ökats på landsbygden. Däremot har antalet familjemedlemmar utan yrke minskats såväl i städerna som på landsbygden.

Befolkningens fördelning enligt ställningen inom hushållet framgår för de olika länen av följande tabell.

Répartition de la population présente en personnes exerçant une profession, leurs familles, leurs domestiques et familles de ceux-ci, par départements.

Länsi Län Départements	Päähenkilötä Huvudpersoner Personnes exerçant une profession	Näiden perheen- jäseniä ilman am- mattia Dessas familjemed- lemmar utan yrke Membres de la famille sans pro- fession	Päähenkilön amma- tissa toimivia per- heenjäseniä Familjemedlemmar, vilka deltaga i huvudmannens yrkesarbete Enfants et autres membres de la fa- mille prenant part au travail profes- sionnel du chef de familie	Henkilöpalveli- joita Personlig betjäning Domestics at- tachés à la première catégorie	Näiden perheen- jäseniä ilman am- mattia Dessas familjemed- lemmar utan yrke Membres de la fa- mille sans pro- fession					
	%	%	%	%	%					
<b>K a u p u n g i t — S t ä d e r — V i l l e s</b>										
Uudenmaan — Nylands ..	142 689	576.0	93 278	376.5	774	3.1	10 930	44.1	86	0.3
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	49 518	523.5	42 596	450.3	363	3.9	2 093	22.1	22	0.2
Ahvenanmaa — Åland ....	616	419.3	802	545.9	2	1.4	49	33.4	—	—
Hämeen — Tavastehus ....	40 615	557.2	30 292	415.5	154	2.1	1 807	24.8	29	0.4
Viipurin — Viborgs .....	39 252	474.1	39 977	482.9	273	3.3	3 268	39.5	18	0.2
Mikkeli — S:t Michels ..	4 865	394.2	7 050	571.2	103	8.3	319	25.8	6	0.5
Kuopion — Kuopio .....	14 550	457.3	15 685	493.0	261	8.2	1 316	41.4	3	0.1
Vaasan — Vasa .....	22 126	469.5	23 298	494.4	196	4.2	1 494	31.7	12	0.2
Oulun — Uleåborgs .....	16 368	436.1	18 500	493.0	894	23.8	1 557	41.5	210	5.6
<b>Kalkkilaan — Samtiliga — Ensemble</b>	<b>380 599</b>	<b>526.2</b>	<b>271 478</b>	<b>432.1</b>	<b>3 020</b>	<b>4.8</b>	<b>22 833</b>	<b>36.3</b>	<b>386</b>	<b>0.6</b>
<b>M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales</b>										
Uudenmaan — Nylands ..	83 177	357.9	115 758	498.1	30 572	131.6	2 496	10.8	381	1.6
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	133 802	338.9	180 499	457.1	78 204	198.1	1 988	5.0	373	0.9
Ahvenanmaa — Åland ....	5 878	322.3	8 487	465.4	3 842	210.7	29	1.6	—	—
Hämeen — Tavastehus ....	100 205	336.9	140 164	471.3	54 951	184.8	1 885	6.3	209	0.7
Viipurin — Viborg .....	143 991	285.2	233 175	461.9	123 237	244.1	4 033	8.0	420	0.8
Mikkeli — S:t Michels ..	58 565	314.6	84 107	451.9	42 526	228.5	892	4.8	35	0.2
Kuopion — Kuopio .....	99 597	297.2	158 982	474.4	74 981	223.8	1 445	4.3	114	0.3
Vaasan — Vasa .....	121 739	280.1	199 123	458.1	112 418	258.6	1 290	3.0	77	0.2
Oulun — Uleåborgs .....	98 793	283.2	159 693	457.9	88 323	253.2	1 767	5.1	209	0.6
<b>Kalkkilaan — Samtiliga — Ensemble</b>	<b>845 747</b>	<b>307.3</b>	<b>1 279 988</b>	<b>465.0</b>	<b>609 054</b>	<b>221.3</b>	<b>15 825</b>	<b>5.7</b>	<b>1 818</b>	<b>0.7</b>
<b>K o k o m a a — H e l a r i k e t — Pays entier</b>										
Uudenmaan — Nylands ..	225 866	470.4	209 036	435.3	31 346	65.3	13 426	28.0	467	1.0
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	183 320	374.5	223 095	455.8	78 567	160.5	4 081	8.4	395	0.8
Ahvenanmaa — Åland ....	6 494	329.6	9 289	471.4	3 844	195.1	78	3.9	—	—
Hämeen — Tavastehus ....	140 820	380.3	170 456	460.3	55 105	148.8	3 692	10.0	238	0.6
Viipurin — Viborgs .....	183 243	311.9	273 152	464.8	123 510	210.2	7 301	12.4	438	0.7
Mikkeli — S:t Michels ..	63 430	319.6	91 157	459.3	42 629	214.8	1 211	6.1	41	0.2
Kuopion — Kuopio .....	114 147	311.1	174 667	476.0	75 242	205.1	2 761	7.5	117	0.3
Vaasan — Vasa .....	143 865	298.6	222 421	461.7	112 614	233.7	2 784	5.8	89	0.2
Oulun — Uleåborgs .....	115 161	298.1	178 193	461.3	89 217	230.9	3 324	8.6	419	1.1
<b>Koko maa — Hela riket — Pays entier</b>	<b>1 176 346</b>	<b>348.0</b>	<b>1 551 466</b>	<b>458.0</b>	<b>612 074</b>	<b>181.0</b>	<b>38 658</b>	<b>11.4</b>	<b>2 204</b>	<b>0.7</b>

Yllä olevan taulukon mukaan oli päähenkilöiden suhdeluku suurin, 470.4 %, Uudenmaan läänissä, pienin taas Oulun ja Vaasan läänissä. Niitä perheenjäseniä, jotka ottavat osaa päähenkilön ammattitoimintaan, oli pääinväistoin vähimmän Uudenmaan läänissä. Tässä suhteessa olivat ensi sijalla Vaasan, Oulun, Mikkeli ja Viipurin läänit, joissa kaikissa runsaasti  $\frac{1}{5}$  väestöstä kuului mainittuun ryhmään. Ammatittona perheenjäseniä oli suhteellisesti enimmän Kuopion läänissä ja vähimmän Uudenmaan läänissä. Henkilö-

Enligt ovanstående tabell var antalet huvudpersoner störst i Nylands län, 470.4 %, minst åter i Uleåborgs och Vasa län. Av sådana familjemedlemmar, som deltar i huvudpersonens yrkesverksamhet, fanns det dock minst i Nylands län. I detta avseende kommo Vasa, Uleåborgs, S:t Michels och Viborgs län i främsta rummet. I samtliga dessa län hörde drygt  $\frac{1}{5}$  av befolkningen till nämnda grupp. Familjemedlemmar utan yrke funnos relativt taget mest i Kuopio och minst i Nylands län. I avseende å den personliga betjäningen

palvelijoihin nähden Uudenmaan lääni jyrkästi eroaa kaikista muista läänistä, siellä kun näitä oli suhteellisesti kaksi kertaa enemmän kuin lähinnä seuraavissa, Viipurin ja Hämeen läänissä.

Nämä eroavaisuudet johtuvat suureksi osaksi siitä, että kaupunkilaisväestön suhteellinen luku eri läänissä on niin erilainen. Kuitenkin voidaan havaita erinäisiä, osittain melkoisia eroavaisuuksia eri läänien kaupunkilaisväestön samoin kuin myös niiden maalaisväestön jakaantumisessa talouskunta-aseman mukaan.

*Kaupunkilaisväestössä* oli päähenkilöiden suhdeluku suurin Uudenmaan, Hämeen ja Turun-Porin läänissä, joissa enemmän kuin puolet väestöstä oli päähenkilöitä. Vastakohtana näille on Mikkelin lääni, jossa vain lähes  $\frac{2}{5}$  väestöstä oli päähenkilöitä. Päähenkilöiden ammatissa toimivia perheenjäseniä oli kaikkialla verraten vähän, enimmän Oulun läänissä. Ammatittonia perheenjäseniä oli suhteellisesti enimmän, 571.2 %, Mikkelin läänissä, vähimmän, 376.5 %, Uudenmaan läänissä.

*Maaseudulla* läänien väliset eroavaisuudet olivat pienempiä kuin kaupungeissa. Päähenkilöitä oli enimmän, runsaasti  $\frac{1}{3}$  väestöstä, Uudenmaan, Turun-Porin ja Hämeen läänissä; pienin niiden suhteellinen luku oli Vaasan ja Oulun läänissä. Päähenkilöä heidän ammattitoiminnassaan avustavien perheenjäsenten luku oli suurin, 258.6 %, Vaasan läänissä, Oulun, Viipurin ja Mikkelin läänien seuratessa lähinnä. Muista poikkeavassa asemassa olivat Uudenmaan ja Hämeen läänit, joissa avustavien perheenjäsenten luku maaseudullakin oli verraten pieni, edellisessä läänissä suhteellisesti vain puolet siitä, mitä se oli Vaasan läänissä. Ammatittonien perheenjäsenten suhdeluku sensijaan oli Uudenmaan, Kuopion ja Hämeen läänissä suurempi kuin muissa läänissä, jotka vähän erosivat toisistaan kysymyksessä olevassa suhteessa.

Miespuolisen ja naispuolisen väestön jakaantuminen talouskunta-aseman mukaan käy selville viereisellä sivulla olevasta yhdistelmästä.

Miespuolisessa väestössä oli runsaasti kaksi kertaa niin paljon päähenkilöitä kuin naispuolisessa, kun taas naispuolisia oli sekä absoluuttisesti että suhteellisesti enemmän kaikissa muissa ryhmäissä. — Jos tämän taulukon suhdelukuja verrataan vuoden 1920 vastaaviin lukuihin, käy selville, että miespuolisiin nähden päähenkilöiden suhteellinen luku on vuosikymmenen kuluessa lisääntynyt 19.2 % ja naispuolisiin nähden hieman vähemmän, 17.9 %. Päähenkilöä tämän ammattitoiminnassa avustavien perheenjäsenten keskuudessa vastaavat nousut olivat 12.3 ja 12.7 %. Sensijaan miespuolisten ammatittonien perheenjäsenten suhdeluku on vähentynyt 31.6 % ja naispuolisten vieläkin enemmän, 34.2 %.

skiljer sig Nylands län väsentligt från alla andra, i det att där fanns proportionsvis dubbelt så mycket sådan betjäning som i de närmast följande länen, Viborgs och Tavastehus.

Dessa skiljaktigheter bero till en stor del på att stadsbefolkingens relativa antal så starkt växlar i de olika länen. Dock kan man observera vissa, delvis rätt stora skiljaktigheter såväl i de olika länen stadsbefolknings som deras landsbefolknings fördelning efter ställningen inom hushållet.

Inom *stadsbefolningen* var det relativa antalet huvudpersoner störst i Nylands, Tavastehus och Åbo-Björneborgs län, i vilka mer än hälften av befolkningen utgjordes av huvudpersoner. En kontrast till dessa bildar S:t Michels län, var est endast närmare  $\frac{2}{5}$  av befolkningen tillhörde denna kategori. Antalet familjemedlemmar, vilka deltog i huvudpersonens yrke, var överallt jämförsevis ringa, i Uleåborgs län likväld störst. Familjemedlemmar utan yrke funnos relativt talrikast, 571.2 %, i S:t Michels län, minst, 376.5 %, i Nylands län.

På *landsbygden* voro skiljaktigheterna mellan de olika länen mindre än i städerna. Huvudpersonerna voro talrikast, drygt  $\frac{1}{3}$  av befolkningen, i Nylands, Åbo-Björneborgs och Tavastehus län; minst var deras relativa antal i Vasa och Uleåborgs län. Antalet familjemedlemmar, som biträdde huvudpersonerna i deras yrke, var störst, 258.6 %, i Vasa län, närmast i Uleåborgs, Viborgs och S:t Michels län. En från de andra länen avvikande ställning intog Nylands och Tavastehus län, i vilka de biträdande familjemedlemmarnas antal även på landsbygden var relativt litet, i det förstnämnda länet proportionsvis endast hälften av siffran för Vasa län. Det relativa antalet familjemedlemmar utan yrke var dock i Nylands, Kuopio och Tavastehus län större än i de andra länen, som icke nämnvärt skilje sig från varandra i berörda avseende.

Fördelningen av den manliga och kvinnliga befolkningen enligt ställningen inom hushållet framgår av tabellen å vidstående sida.

Inom den manliga delen av befolkningen fanns det drygt dubbelt så många huvudpersoner som inom den kvinnliga, medan åter kvinnorna såväl absolut som relativt taget voro flera inom alla andra grupper. — Om relationstalen i denna tabell jämföras med motsvarande tal för år 1920, framgår det, att beträffande mankönet det relativta antalet huvudpersoner under decenniet ökats med 19.2 % och beträffande kvinnökönet något mindre eller med 17.9 %. För gruppen familjemedlemmar, som biträda huvudpersonen i dennes yrkesverksamhet, var motsvarande ökning 12.3 och 12.7 %. Däremot har det relativta antalet familjemedlemmar utan yrke minskats, de manligas med 31.6 % och de kvinnligas ännu mera, med 34.2 %.

Répartition des deux sexes en personnes exerçant une profession, leurs familles, leurs domestiques et familles de ceux-ci.

Sukupuoli Kön Sexe	Päähenkilötä Huvudpersoner Personnes exerçant une profession	Nälden perheen- jäseniä ilman am- mattia Dessas familjemed- lemmar utan yrke Membres de la famille sans pro- fession	Päähenkilön amma- tissa toimivia per- heenjäseniä Familjemedlemmar, vilka deltaga i huvudmannens yrkesarbete Enfants et autres membres de la fa- mille prenant part au travail profes- sionnel du chef de famille	Henkilöpalveli- joita Personlig betjäning Domestiques at- tachés à la première catégorie	Nälden perheen- jäseniä ilman am- mattia Dessas familjemed- lemmar utan yrke Membres de la fa- mille sans pro- fession					
<b>Miespuolistet — Mankön</b> <i>Sexe masculin</i>		%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo			
Kaupungit — Städer — <i>Villes</i> .....	193 646	681.2	88 369	310.9	1 916	6.7	204	0.7	145	0.5
Maaseutu — Landsbygd — <i>Communes rurales</i> ..	593 237	434.2	501 898	367.3	269 238	197.1	1 094	0.8	782	0.6
Koko maa — Hela riket — <i>Pays entier</i> .....	786 883	476.7	590 267	357.6	271 154	164.3	1 298	0.8	927	0.6
<b>Naispuolistet — Kvinnkön</b> <i>Sexe féminin</i>		%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo			
Kaupungit — Städer — <i>Villes</i> .....	136 953	398.1	183 109	532.2	1 104	3.2	22 629	65.8	241	0.7
Maaseutu — Landsbygd — <i>Communes rurales</i> ..	252 510	182.2	778 090	561.3	339 816	245.2	14 731	10.6	1 036	0.7
Koko maa — Hela riket — <i>Pays entier</i> .....	389 463	225.1	961 199	555.5	340 920	197.1	37 360	21.6	1 277	0.7

Seikkaperäisiä tietoja eri ammatteihin ja elinkeino-  
luokkiin kuuluvan väestön jakaantumisesta talous-  
kunta-aseman mukaan on esitetty I taululiitteessä.  
Sivuilla 22—23 oleva taulukko sisältää yleiskatsauksen  
eri ammattiluokkien välillä tässä suhteessa val-  
litseviin erilaisuuksiin.

Tämän taulukon mukaan päähenkilöiden suhteellinen  
luku vaihteli koko maassa 812.5 ja 261.7 %/oo: välillä.  
Suurin se oli kahdessa viimeisessä ryhmässä ja sitä  
lähiinä »muissa ammateissa» sekä kaupassa, pienin  
taas maatalousväestössä. Päähenkilöä avustavia per-  
heenjäseniä oli yleisemmin ainoastaan maatalouden  
palveluksessa. Ilman ammattia olevien perheenjäsenten  
suhteelliseen lukuun nähden eroavaisuudet varsinaisten  
elinkeinoluokkien välillä ovat verraten pienet. Enimmän  
näitä perheenjäseniä oli liikenteen ja teollisuuden palve-  
luksessa toimivilla päähenkilöillä. — Naispuolisista pää-  
henkilöitä oli, verrattuna saman ryhmän sekä mies-  
puolisten päähenkilöiden lukuun että naispuolisen  
väestön kokonaislukuun, enimmän kahdessa viimeisessä  
elinkeinoryhmässä. Varsinaisissa elinkeinoluokissa  
niitä oli paljon vähemmän, ja etenkin on niiden luku  
silmäinpistävän pieni liikenne- ja maatalousväestössä sa-  
moiin kuin myös teollisuusväestössä. Päähenkilöä tämän  
ammattissa avustavien perheenjäsenten keskuudessa  
olivat naispuolistet siinä ainoassa elinkeinossa, jossa  
näillä oli sanottavaa merkitystä, nim. maataloudessa,

Detaljerade uppgifter om den till olika yrkes- och  
näringsgrupper hörande befolkningens fördelning efter  
ställningen inom hushållet ingå i tabellbilagan I. Ta-  
bellen å sid. 22—23 innehåller en allmän översikt av  
skiljaktigheterna mellan de olika yrkesgrupperna i  
detta hänseende.

Enligt denna tabell varierade i hela landet det relativa  
antalet huvudpersoner mellan 812.5 och 261.7 %/oo.  
Störst var detsamma i de två sista grupperna och där-  
näst i »övriga yrken» samt handeln, minst åter bland  
lantbruksbefolkningen. Sådana familjemedlemmar, som  
biträdde huvudpersonen, förekommo allmännare endast  
i lantbruket. I fråga om det relativa antalet familje-  
medlemmar utan yrke är skiljaktigheterna mellan de  
egentliga näringsgrenarna relativt små. Mest av dylika  
familjemedlemmar hade huvudpersonerna inom sam-  
färdseln och industrin. — Kvinnliga huvudpersoner  
funnos, i jämförelse med totalantalet manliga huvud-  
personer inom vederbörande grupp samt med den  
kvinnliga befolkningens totalantal, talrikast inom de  
två sista grupperna. Inom de egentliga näringsgrenarna  
var deras antal mycket lägre och särskilt var deras  
antal iögonenfallande lågt inom samfärdseln, lantbruket  
ävensom inom industrin. Inom gruppen familjemed-  
lemmar, vilka biträda huvudmannen i dennes yrkes-  
arbete, voro kvinnorna i den enda näringsgren, där  
denna grupp hade en nämnyvärd betydelse, nämligen

## Répartition de la population présente en personnes exerçant une profession et leurs familles, leurs domestiques et familles de ceux-ci d'après la profession.

Elinkeino Näringssgren Profession <sup>1)</sup>	Päähenkilötä Huvudpersoner Personnes exerçant une profession			Näiden perheenjäseniä ilman ammattia Dessas familjemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession			Päähenkilön ammatissa toimivia perheenjäseniä Familjemedlemmar, vilka deltar i huvud- mannens yrkesarbete Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille			Henkilöpalvelijoita Personlig betjäning Domestiques attachés à la première catégorie			Näiden perheenjäseniä ilman ammattia Dessas familjemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession			
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	M. sp. B. k. L. d. s.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	M. sp. B. k. L. d. s.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	M. sp. B. k. L. d. s.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	M. sp. B. k. L. d. s.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	M. sp. B. k. L. d. s.	
	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo	%/oo
<b>Kaupungit — Städér — Villes</b>																
Maanviljelys sivuelinkeinoineen — Lantbruk o. dess binäringar ...	4 000	613.9	1 198	187.3	5 198	402.6	2 193	336.5	4 432	693.1	6 625	513.1	307	47.1	194	30.3
Teollisuus — Industri .....	79 784	683.9	38 404	316.5	118 188	496.6	36 032	308.8	77 566	639.1	113 598	477.2	782	6.7	342	2.8
Liikenne — Samfärdsel .....	23 470	677.1	4 483	149.2	27 953	432.0	10 984	316.9	23 708	789.3	34 692	536.2	191	5.5	38	1.3
Kauppa — Handel .....	25 965	677.9	30 907	495.4	56 872	564.9	12 004	313.4	25 194	403.9	37 198	369.5	188	4.9	228	3.6
Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet o. fria näringar .....	20 998	646.3	15 965	353.6	36 963	476.1	11 415	351.4	22 757	504.1	34 172	440.2	14	0.4	40	0.9
Muut ammatit — Övriga yrken ..	18 841	631.3	21 727	516.8	40 568	564.3	10 595	355.0	19 528	464.5	30 123	419.0	407	13.6	214	5.1
Eläkkeestä, pääomasta tai korista eläjä — Personer levande av kapital, räntor eller pension ..	4 723	601.2	7 286	459.1	12 009	506.1	3 083	392.4	6 601	416.0	9 684	408.2	16	2.0	30	1.9
Tuntematon tai puuttuva ammatti — Okänt yrke eller saknande sädant .....	15 865	883.9	16 983	816.3	32 848	847.7	2 063	115.0	3 323	159.7	5 386	139.0	11	0.6	18	0.9
<b>Kaikkilaan — Inalles — Ensemble</b>	<b>193 646</b>	<b>681.2</b>	<b>136 953</b>	<b>398.1</b>	<b>330 599</b>	<b>526.2</b>	<b>88 369</b>	<b>310.9</b>	<b>183 109</b>	<b>532.2</b>	<b>271 478</b>	<b>432.1</b>	<b>1 916</b>	<b>6.7</b>	<b>1 104</b>	<b>3.2</b>
<b>Maaseutu — Landsbygd — Communes rurales</b>																
Maanviljelys sivuelinkeinoineen — Lantbruk o. dess binäringar ...	376 652	378.4	145 443	144.5	522 095	260.8	364 468	366.2	528 982	525.6	893 450	446.3	253 232	254.4	326 504	324.4
Teollisuus — Industri .....	96 498	548.5	21 039	135.2	117 537	354.6	69 577	395.5	126 131	810.9	195 708	590.4	9 401	53.4	5 408	34.8
Liikenne — Samfärdsel .....	19 724	578.1	2 340	80.2	22 064	348.6	13 415	393.2	25 246	865.3	38 661	610.8	934	27.4	514	17.6
Kauppa — Handel .....	10 691	533.5	6 498	263.8	17 189	384.8	8 288	413.6	14 734	598.0	23 022	515.3	930	46.4	1 670	67.8
Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet o. fria näringar .....	13 206	519.4	11 522	323.0	24 728	404.7	11 931	469.2	20 136	564.5	32 067	524.9	176	6.9	319	9.0
Muut ammatit — Övriga yrken ..	48 055	611.9	29 130	359.8	77 185	483.9	26 794	341.2	47 690	589.0	74 484	467.0	3 666	46.7	3 935	48.6
Eläkkeestä, pääomasta tai korista eläjä — Personer levande av kapital, räntor eller pension ..	14 145	757.8	18 466	608.2	32 611	665.1	4 029	215.8	10 375	341.7	14 404	293.8	472	25.3	1 011	33.3
Tuntematon tai puuttuva ammatti — Okänt yrke eller saknande sädant .....	14 266	787.9	18 072	773.4	32 338	779.8	3 396	187.6	4 796	205.3	8 192	197.5	427	23.6	455	19.5
<b>Kaikkilaan — Inalles — Ensemble</b>	<b>593 237</b>	<b>484.2</b>	<b>252 510</b>	<b>182.2</b>	<b>845 747</b>	<b>307.3</b>	<b>501 898</b>	<b>367.8</b>	<b>778 090</b>	<b>561.3</b>	<b>1 279 988</b>	<b>465.0</b>	<b>269 238</b>	<b>197.1</b>	<b>339 816</b>	<b>245.2</b>
<b>Koko maata — Hela-riket — Pays entier</b>																
Maanviljelys sivuelinkeinoineen — Lantbruk o. dess binäringar ...	380 632	379.9	146 641	144.8	527 293	261.7	366 661	366.0	533 414	526.6	900 075	446.1	253 539	253.0	326 698	322.6
Teollisuus — Industri .....	176 282	602.5	59 443	214.7	235 725	413.9	105 609	360.0	203 697	735.6	309 306	543.1	10 183	34.8	5 750	20.8
Liikenne — Samfärdsel .....	43 194	628.6	6 823	115.2	50 017	390.8	24 399	354.7	48 954	826.8	73 353	573.1	1 125	16.4	552	9.3
Kauppa — Handel .....	36 656	628.3	37 405	429.8	74 061	509.5	20 292	347.8	39 928	458.8	60 220	414.3	1 118	19.2	1 898	21.8
Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet o. fria näringar .....	34 204	590.6	27 487	340.1	61 691	444.7	23 346	403.1	42 893	530.8	66 239	477.5	190	3.3	359	4.5
Muut ammatit — Övriga yrken ..	66 896	617.2	50 857	413.4	117 753	508.9	37 389	345.0	67 218	546.5	104 607	452.1	4 073	37.6	4 149	33.7
Eläkkeestä, pääomasta tai korista eläjä — Personer levande av kapital, räntor eller pension ..	18 868	711.4	25 752	557.0	44 620	613.3	7 112	268.1	16 976	367.2	24 088	331.1	488	18.4	1 041	22.5
Tuntematon tai puuttuva ammatti — Okänt yrke eller saknande sädant .....	30 131	835.7	35 055	793.6	65 186	812.5	5 459	151.4	8 119	183.8	13 578	169.3	438	12.2	473	10.7
<b>Kaikkilaan — Inalles — Ensemble</b>	<b>786 883</b>	<b>476.7</b>	<b>389 463</b>	<b>225.1</b>	<b>1 176 346</b>	<b>348.0</b>	<b>590 267</b>	<b>357.6</b>	<b>961 199</b>	<b>555.5</b>	<b>1 551 466</b>	<b>458.0</b>	<b>271 154</b>	<b>164.3</b>	<b>340 920</b>	<b>197.1</b>

<sup>1)</sup> Traduction des rubriques: Agriculture et dérivés. — Industrie. — Communications. — Commerce. — Services publics. — Professions libérales. — Autres professions. — Personnes vivant d'une pension, de leur capital, ou de leurs rentes. — Profession inconnue ou sans profession.

et professions libérales. — Autres professions. — Personnes vivant d'une pension, de leur capital, ou de leurs rentes. —

sekä absoluuttisesti että suhteellisesti miespuolisia lukuisammat. Vielä suurempi oli naispuolisten enemmistö ammatittomien perheenjäsenten luokassa, naispuolisten suhdeluku kun tärkeimmissä elinkeinoluokissa nousi runsaasti kaksikin kertaa suuremmaksi kuin naispuolisten.

i lantbruket, såväl absolut som relativt taget talrikare än mannen. Ån större var majoriteten av kvinnön inom gruppen familjemedlemmar utan yrke, i det relationstalet för kvinnönen inom de viktigaste näringsgrenarna var drygt dubbelt så stort som för mankönet.

### C. Tärkeimpiin elinkeinojaaroihin kuuluvan väestön ammatti- ja yhteiskuntaluokat.

Edellisessä on esitetty katsaus väestön jakaantumiin eri elinkeinojen pääryhmiin. Seuraavassa käsitellään eri elinkeinojen pääryhmiin kuuluvan väestön jakaantumista elinkeinoihin ja näiden alaryhmiin sekä eri yhteiskuntaluokkiin päähenkilöiden ammattiaseman mukaan.

### C. De viktigaste näringsgrenarnas befolkning fördelad på yrkes- och samhällsklasser.

I det föregående har framlagts en översikt av befolkningens fördelning på de olika huvudnäringsgrenarna. I det följande skall behandlas fördelningen av den till de olika huvudgrupperna av näringsgrenar hörande befolkningen på olika näringsgrenar och på dessas undergrupper samt på olika samhällsklasser efter deras ställning inom yrket.

#### 1. Maatalousväestö.

Maamme tärkeimmästä elinkeinosta, maataloudesta, sai, kuten edellä on mainittu, toimeentulonsa kaikkaan 2 014 788 henkeä eli 59,6 % väestöstä. Nämä jakaantuvat maatalouden eri päähaarojen kesken seuraavalla tavalla:

#### 1. Lantbruket.

Av landets viktigaste näring, lantbruket, fingo, såsom ovan nämnts, sammanlagt 2 014 788 personer eller 59,6 % av befolkningen sin utkomst. Dessa fördelade sig på följande sätt mellan lantbrukets olika huvudgrenar:

Maanviljelys ja karjanhoito — Lantbruk och boskapsskötsel <sup>1)</sup> .....	7 203	1 966 688	1 973 891
Puutarhanhoito — Trädgårdsskötsel .....	2 688	4 986	7 674
Meijeriliike — Mejerirörelse .....	905	3 261	4 166
Metsänhoito — Skogsvård .....	1 124	11 466	12 590
Metsätystys, kalastus ja poronhoito — Jakt, fiske och rensskötsel .....	991	15 476	16 467
<b>Yhteensä — Summa</b>	<b>12 911</b>	<b>2 001 877</b>	<b>2 014 788</b>

Jos verrataan toisiinsa vuosien 1920 ja 1930 kysymyksessä olevaa jaoitusta valaisevia lukuja, käy selville, että viime vuosikymmenen kuluessa maanviljelysväestö samoinkuin metsätystä, kalastusta ja poronhoitoa harjoittava väestö on vähentynyt, kun taas maatalousväestön muut ryhmät ovat lisääntyneet. Eri ryhmiin kuuluvan väestön lisääntymistä (+) tai vähentymistä (−) valaisevat seuraavat luvut.

Om man sinsemellan jämför de siffror, som belysa ifrågavarande indelning för åren 1920 och 1930, finner man, att under senaste decennium den jordbrukande befolkningen även som den befolkning, som idkar jakt, fiske och rensskötsel, minskats, medan åter de övriga grupperna inom lantbruket ökats. Ökningen (+) eller minskningen (−) av den till de olika grupperna hörande befolkningen belyses av följande siffror.

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 25.

*Accroissement (+) ou diminution (-)*  
1920—1930

	abs.	%
Maanviljelys ja karjanhoito — Lantbruk och boskapsskötsel <sup>1)</sup> .....	— 13 233	— 0.7
Puutarhanhoito — Trädgårdsskötsel .....	+ 2 022	+ 36.8
Meijeriliike — Mejerirörelse .....	+ 1 785	+ 75.0
Metsänhoito — Skogsvård .....	+ 4 563	+ 56.8
Metsästys, kalastus ja poronhoito — Jakt, fiske och renskötsel .....	— 370	— 2.2
<b>Kaliklaan — Samtliga</b>	<b>— 5 233</b>	<b>— 0.3</b>

Maatalouden eri päähaaroihin kuuluvat henkilöt jakaantuvat aivan eri tavalla kaupunkien ja maaseudun kesken, kuten näkyy alla olevista prosenttiluvuista:

De till lantbrukets olika huvudgrenar hörande personerna fördelade sig på helt olika sätt mellan städer och landsbygd, vilket framgår av nedan uppräknade procentsiffror.

	Kaupungeissa Städer Villes	Maaseudulla Landsbygd Comm. rurales
Maanviljelys ja karjanhoito — Lantbruk och boskapsskötsel <sup>1)</sup> .....	0.4	99.6
Puutarhanhoito — Trädgårdsskötsel .....	35.0	65.0
Meijeriliike — Mejerirörelse .....	21.7	78.3
Metsänhoito — Skogsvård .....	8.9	91.1
Metsästys, kalastus ja poronhoito — Jakt, fiske och renskötsel .....	6.0	94.0
<b>Kalikki ryhmät — Samtliga grupper</b>	<b>0.6</b>	<b>99.4</b>

Ammatissa toimivia oli maatalousväestön eri päähaaroissa seuraavat määrität.

Iomn huvudgrenarna af lantrbruksbefolkingen fanns det följande antal yrkesutövare.

Maataloudenhaara Näringsgren Branches d'agriculture	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active	Siltä: — Därv: — Dont:				Muuta väestöä 100; Övrig befolkning per 100: Non actifs en %:		
		Päähenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille	Avustavia perheenjäseniä Biträdande familje- medlemmar Membres de famille	ammatissa toimivaa kohden yrkes- utövare des actifs	päähenkilöä kohden huvud- personer des chefs			
Maanviljelys ja karjanhoito — Lantbruk och boskapsskötsel — <i>Agriculture et élevage</i> .....	1 090 200	984.3	514 641	47.2	575 559	52.8	81	284
Puutarhanhoito — Trädgårdsskötsel — <i>Horticulture</i> .....	3 910	3.5	3 272	83.7	638	16.3	96	135
Meijeriliike — Mejerirörelse — <i>Laiterie</i> .....	2 174	2.0	2 097	96.5	77	3.5	92	99
Metsänhoito — Skogsvård — <i>Sylviculture</i> .....	3 730	3.4	3 286	88.1	444	11.9	238	283
Metsästys, kalastus ja poronhoito — Jakt, fiske och renskötsel — <i>Chasse, pêche et élevage des rennes</i>	7 516	6.8	3 997	53.2	3 519	46.8	119	312
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>1 107 580</b>	<b>1 000.0</b>	<b>527 293</b>	<b>47.6</b>	<b>580 237</b>	<b>52.4</b>	<b>82</b>	<b>282</b>

Yllä olevista lukusarjoista näkyy, että ammatissa toimivista noin puolet oli perheenjäseniä maanviljelyksestä ja karjanhoidosta sekä metsästyksestä, kalastuksesta ja poronhoidosta elävien keskuudessa, kun sitä vastoin maatalouden muissa päähaaroissa perheenjäsenet vain verraten vähän auttoivat päähenkilöitä tänään ammattitoiminnassa.

Av ovanmeddelade sifferserier framgår, att av yrkesutövarna inom jordbruk och boskapsskötsel samt jakt, fiske och renskötsel omkring hälften utgjordes av familjemedlemmar, som biträdde huvudmannen i dennes yrkesverksamhet, medan ändemot detta förekom jämförelsevis litet inom de övriga grenarna.

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir le tableau ci-dessous.

Yhteiskunnalliselta kannalta on tärkeää tarkastaa, miten ammatissa toimiva väestö jakaantui *itsenäisiin* ammatinharjoittajiin ja heihin verrattavassa asemassa oleviin sekä *epäitsenäisiin*, t. s. työväkeen ja palvelus-kuntaan. Tätä jaoitusta valaisee seuraava yhdistelmä maatalousväestön eri haaroihin nähden. Itsenäisiksi on silloin taululiitteen ryhmässä A: maanviljelys ja karjanhoito luettu ammattiluokkiin 1—6 kuuluvat henkilöt, epäitsenäisiksi taas luokat 7—10. Muissa maatalous-haaroissa on itsenäisiksi luettu a-kohtiin merkityt ja työväeksi b-kohtiin merkityt henkilöt.

Ur samhällssynpunkt är det viktigt att granska, huru den yrkesutövande befolkningen fördelar sig på självständiga yrkesutövare och med dem jämförbara samt osjälvständiga sådana, d. v. s. arbetare och tjänstefolk. Denna fördelning belyses för lantbrukets vid-kommande av följande sammanställning. I tabellbilagan ha härvid som självständiga inom grupp A, jordbruk och boskapsskötsel, räknats de till yrkesklasserna 1—6 hörande, som osjälvständiga åter klasserna 7—10. Inom övriga grenar av lantbruket ha som självständiga räknats de till punkt a) hänförda och som arbetare de till grupp b) hänförda.

*Population active agricole par position professionnelle.*

Maatalouden haara Näringsgren Branches d'agriculture	Itsenäisiä Självständiga <i>Chefs et employés</i>				Työväekä Arbetare <i>Ouvriers</i>				Työväekä 100 itsenäistä kohden Arbetare per 100 självständiga <i>Ouvriers par 100 chefs et employés</i>			
	Perheenjäseniä Familjemedlemmar <i>Membres de famille</i>		Päähenkilöitä Huvudpersoner <i>Chefs de famille</i>		Perheenjäseniä Familjemedlemmar <i>Membres de famille</i>		Päähenkilöitä Huvudpersoner <i>Chefs de famille</i>		Sainti, yrkesutövare Population active <i>Population active</i>	Päähenkilöt Huvudpersoner <i>Chefs de famille</i>	Perheenjäseniä Familjemedlemmar <i>Membres de famille</i>	
	Kaikkiaan Koko <i>Total</i>	Inalles Inalles <i>Total</i>	Kaikkiaan Kaikkiaan <i>Total</i>	Inalles Inalles <i>Total</i>	Kaikkiaan Kaikkiaan <i>Total</i>	Inalles Inalles <i>Total</i>	Kaikkiaan Kaikkiaan <i>Total</i>	Inalles Inalles <i>Total</i>	Kaikkiaan Kaikkiaan <i>Total</i>	Inalles Inalles <i>Total</i>	Kaikkiaan Kaikkiaan <i>Total</i>	Inalles Inalles <i>Total</i>
Maanviljelys ja karjanhoito — Lantbruk och boskaps-skötsel — Agriculture et élevage .....	760 684	261 204	34.3	499 480	65.7	329 516	253 437	76.9	76 079	23.1	43	97
Puutarhanhoito — Trädgårdsskötsel — Horticulture .....	2 133	1 551	72.7	582	27.3	1 777	1 721	96.8	56	3.2	83	111
Meijeriliike — Mejerirörelse — Laiterie .....	806	775	96.2	31	3.8	1 368	1 322	96.6	46	3.4	170	171
Metsänhoito — Skogsvård — Sylviculture .....	1 024	994	97.1	30	2.9	2 706	2 292	84.7	414	15.3	264	231
Metsästys, kalastus ja poronhoito — Jakt, fiske och renskötsel — Chasse, pêche et élevage des rennes	7 516	3 997	53.2	3 519	46.8	—	—	—	—	—	—	—
<b>Kalkkilaan — Inalles — Ensemble .....</b>	<b>772 163</b>	<b>268 521</b>	<b>34.8</b>	<b>503 642</b>	<b>65.2</b>	<b>335 367</b>	<b>258 772</b>	<b>77.2</b>	<b>76 595</b>	<b>22.8</b>	<b>43</b>	<b>96</b>

Jos kaikissa ammatissa toimivat otetaan huomioon, tuli kutakin 100 itsenäistä kohden 43 epäitsenäistä. Sama oli suhde maanviljelykseen ja karjanhoidosta toimeentulonsa saavan väestön keskuudessa, kun taas puutarhanhoidosta ja meijeriliikkeestä sekä varsinkin metsänhoidosta elävien joukkossa epäitsenäisiä oli monta vertaa enemmän.

Itsenäiset ja epäitsenäiset ammatissa toimivat jakaantuvat melko eri tavalla päähenkilöihin ja näitä avustaviin perheenjäseniin. Itsenäisistä oli melkein  $\frac{2}{3}$  perheenjäseniä ja vain  $\frac{1}{3}$  päähenkilöitä, t. s. sellaisia henkilöitä, joita voi pitää varsinaisesti itsenäisinä. Työväestöstä

Om alla yrkesutövare beaktas, kom det per 100 självständiga 43 osjälvständiga. Likadant var fallet inom den befolningsgruppen, som har sin utkomst av jordbruk och boskapsskötsel, medan åter inom trädgårds- skötseln och mejerirörelsen samt speciellt inom skogs-värden antalet osjälvständiga var långt talrikare.

De självständiga och osjälvständiga yrkesutövarna fördelade sig på mycket olika sätt mellan huvudpersoner och familjemedlemmar, som biträdde de förstnämnda. Av de självständiga voro nästan  $\frac{2}{3}$  familjemedlemmar och endast  $\frac{1}{3}$  huvudpersoner, d. v. s. sådana personer, som kunnna anses som i egentlig mening självständiga.

oli sitä vastoin vain  $\frac{1}{4}$  perheenjäseniä ja  $\frac{3}{4}$  päähenkilöitä. Itsenäisessä asemassa oleminen antaa siis paljon suuremmat mahdollisuudet perheen koossapitämiseen ja perheenjäsenten työvoiman hyväksikäytämiseen ammattityössä.

Ammatissa toimivan maatalousväestön jakaantumista sukupuolen mukaan valaisevat seuraavat lukusarjat.

Kaikki ammatissa toimivat — Samtliga yrkesutövare .....	Miehiä — Män Hommes	Naisia — Kvinnor Femmes
itsenäiset — självständiga .....	abs.	abs.
epäitsenäiset — osjälvständiga .....	%	%
Päähenkilöt — Huvudpersoner .....	634 191	473 339
itsenäiset — självständiga .....	451 402	320 761
epäitsenäiset — osjälvständiga .....	182 789	152 578
Perheenjäsenet — Familjemedlemmar .....	380 652	146 641
itsenäiset — självständiga .....	230 160	88 361
epäitsenäiset — osjälvständiga .....	150 492	58 280
Perheenjäsenet — Familjemedlemmar .....	253 539	326 698
itsenäiset — självständiga .....	221 242	282 400
epäitsenäiset — osjälvständiga .....	32 297	44 298

Koko ammatissa toimivassa maatalousväestössä oli sukupuolten välinen lukusuhte suunnilleen sama: sekä itsenäisessä että epäitsenäisessä asemassa olevista oli melkein  $\frac{3}{5}$  miehiä ja runsaasti  $\frac{2}{5}$  naisia. Sen sijaan päähenkilöt ja perheenjäsenet, kuten aikaisemmin on esitetty, huomattavassa määrässä eroavat toisistaan sikäli, että jälkimmäisten keskuudessa oli suhteellisesti paljon enemmän naisia kuin edellisten joukossa. Pienin, vain 14.3 %, oli naisten suhdeluku itsenäisten päähenkilöiden keskuudessa. Epäitsenäisessä asemassa olevista päähenkilöistä sitä vastoin oli naisia runsaasti  $\frac{2}{5}$  sekä itsenäisistä ammattitoimintaan osaaottavista perheenjäsenistä naisia lähes  $\frac{3}{5}$ . Toiselta puolen voidaan yllä olevista absoluuttisista luvuista laskea, että päähenkilöistä 50.9 % oli itsenäisessä ja 49.1 % epäitsenäisessä asemassa, kun taas avustaviin perheenjäseniin nähden vastaavat suhdeluvut olivat 86.8 ja 13.2 %. Avustaviin perheenjäseniin luetut miehet ja naiset jakaantuivat suunnilleen samalla tavalla itsenäisiin ja epäitsenäisiin, mutta päähenkilöihin nähden on tässä suhteessa olemassa tuntuva ero sukupuolten välillä. Miespuolisista päähenkilöistä oli runsaasti kolme viidesosaa, 60.5 %, itsenäisessä asemassa, kun taas naisista vain runsas neljäsosa, 26.2 %, oli tässä asemassa, kaikkien muiden kuuluessa epäitsenäisiin.

Maatalouden eri päähaaroihin kuuluvan ammatissa toimivan väestön jakaantumista sukupuolen mukaan valaisee seuraava taulukko, jossa samalla esitetään vastaavat luvut myös tämän väestön tärkeimpään osaan, itsenäisiin päähenkilöihin nähden.

Av arbetarbefolkningen utgjordes däremot endast  $\frac{1}{4}$  av familjemedlemmar och nära  $\frac{3}{4}$  av huvudpersoner. En självständig ställning givit alltså mycket större möjligheter att sammanhålla familjen och att inom yrkesarbetet utnyttja familjemedlemmarnas arbetskraft.

Den yrkesutövande lantbruksbefolkningens fördelning efter kön belyses av nedanstående sifferserier.

	Miehiä — Män Hommes	Naisia — Kvinnor Femmes
	abs.	abs.
	%	%
	634 191	473 339
	57.3	42.7
	451 402	320 761
	58.5	41.5
	182 789	152 578
	54.5	45.5
	380 652	146 641
	72.2	27.8
	230 160	88 361
	85.7	14.3
	150 492	58 280
	58.2	41.8
	253 539	326 698
	43.7	56.3
	221 242	282 400
	43.9	56.1
	32 297	44 298
	42.2	57.8

Inom hela den yrkesutövande lantbruksbefolkningen var det numeriska förhållandet mellan könen ungefär detsamma: såväl av de självständiga som av de osjälvständiga utgjordes inemot  $\frac{3}{5}$  av män och drygt  $\frac{2}{5}$  av kvinnor. Däremot skilja sig huvudpersonerna och familjemedlemmarna, såsom tidigare framhållits, avsevärt från varandra däri, att bland de senare fanns proportionsvis mer kvinnor än bland de förstnämnda. Lägst eller endast 14.3 % var relationstalet för kvinnorna bland de självständiga huvudpersonerna. Av huvudpersonerna i osjälvständig ställning utgjordes däremot drygt  $\frac{2}{3}$  av kvinnor, av självständiga i huvudmannens yrke deltagande familjemedlemmar var närmare  $\frac{3}{5}$  av kvinnokön. Å andra sidan kan man av de ovanberörda absoluta siffrorna beräkna, att av huvudpersonerna 50.9 % intog en självständig och 49.1 % en osjälvständig ställning, medan åter för de biträdande familjemedlemmarnas vidkommande motsvarande relationstal varo 86.8 och 13.2 %. De till de sistnämnda hörande männen och kvinnorna fördelade sig på ett något så när liknande sätt på självständiga och osjälvständiga, men beträffande huvudpersonerna förefanns i detta hänseende en kännbar skillnad mellan de bågge könen. Av huvudpersonerna av mankön innehade nämligen drygt tre femtedelar, 60.5 %, en självständig ställning, medan åter av kvinnorna endast drygt en fjärdedel eller 26.2 % befunno sig i en dylik ställning, under det de övriga hörde till de osjälvständiga.

Den till lantbrukets olika huvudgrenar hörande yrkesutövande befolkningens fördelning efter kön belyses i följande tabell, i vilken samtidigt meddelas motsvarande siffror även för den viktigaste delen av denna befolkningsgrupp, de självständiga huvudpersonerna.

*Population active agricole par sexe.*

Maatalouden haara Näringsgren Branches d'agriculture	Koko ammatissa toimiva väestö Hela den yrkesutövande befolkningen Population active				Itsensäiset päähenkilöt Självständiga huvudpersoner Chefs employés			
	Miehiä Män Hommes		Naista Kvinnor Femmes		Miehiä Män Hommes		Naista Kvinnor Femmes	
	%	%	%	%	%	%	%	%
Maanviljely ja karjanhoito — Lantbruk och boskapsskötsel — Agriculture et élevage ..	621 736	57.0	468 464	43.0	223 881	85.7	37 323	14.3
Puutarhanhoito — Trädgårdsskötsel — Horticulture .....	2 577	65.9	1 333	34.1	1 259	81.2	292	18.8
Meijeriilike — Mejerirörelse — Laiterie .....	986	45.4	1 188	54.6	398	51.4	377	48.6
Metsähöito — Skogsvård — Sylviculture ..	3 467	92.9	263	7.1	954	96.0	40	4.0
Metsästys, kalastus ja poronhoito — Jakt, fiske och renskötsel — Chasse, pêche et élevage des rennes .....	5 425	72.2	2 091	27.8	3 668	91.8	329	8.2
Yhteensa — Summa — Total	634 191	57.8	473 839	42.7	230 160	85.7	38 361	14.3

Maanviljelyksestä ja karjanhoidosta toimeentulonsa saapa väestö on kymmenvuotistaulustossa ja samoin tämän niteen taululiitteissä maanomistuksensa, yhteiskunnallisen asemansa ja ammattinsa mukaan jaettu 10 luokkaan, joista viimeinen on jaettu kahteen alaryhmään. Seuraavassa esitetään tämän jaoituksen tulokset, mutta vain maaseutuun nähden, koska kaupunkien luvut tältä osalta ovat vähemmän mielenkiintoiset ja samalla jossain määrin epäluotettavat. Maaseudun koko kysymyksessä olevan elinkeinohaarann väestö kokonaisuudessaan sekä erikseen siihen kuuluvat päähenkilöt ja kaikki ammatissa toimivat jakaantuivat seuraavalla tavalla.

Den del av befolkningen, som erhäller sin utkomst av jordbruk och boskapsskötsel, har i decennietabelerna och likaså i detta häftes tabellbilagor fördelats efter jordbesittningsform, samhällsställning och yrke i 10 klasser, av vilka den sista är uppdelad på två underavdelningar. I det följande meddelas resultaten av denna fördelning, men endast för landsbygdens vidkommande, enär siffrorna för städerna äro av föga intresse och samtidigt i någon mån otillförlitliga. Den till ifrågavarande näringsgren hörande på landsbygden bosatta befolkningen i dess helhet samt de till denna gren hörande huvudpersonerna skilt för sig även som samtliga yrkesutövare fördelade sig på följande sätt.

Elinkeinohaara Yrkessgrupp Catégorie professionnelle <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolkningen Population totale		Ammatissa toimivat Yrkesutövare Population active		Päähenkilöt Huvudpersoner Chefs de famille	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1. Maanomistajia — Jordägare .....	1 237 780	629.4	699 661	643.6	239 340	467.5
2. Kruununtalojen tai kruunun uutistalojen haltijoita — Innehavare av kronoboställen eller kronobyggen	7 009	3.6	3 931	3.6	1 296	2.5
3. Kruunun- ja kirkollisvirkatalojen vuokraajia — Arrendatorer av krono- och ecclasiastika boställen	5 892	3.0	3 017	2.8	1 090	2.1
4. Itsensäisen tilan vuokraaja — Arrendatorer av självständig lägenhet .....	15 841	8.1	8 340	7.7	2 995	5.9
5. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbönder och jordtorpare, vilka hör under huvudlägenheten .....	54 660	27.8	29 565	27.2	10 901	21.3
6. Kruunun metsätorppareita — Kronoskogstorpare..	28 825	14.7	14 788	13.6	4 612	9.0
7. Muonatorppareita, muonamiehiä ja muonarenkejä, jotka ovat omassa ruoassaan — Spannmålstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost .....	58 689	29.8	19 075	17.5	14 661	28.7
8. Tilanhaitajia, voutejä, työnjohtajia ja ammattioppineita — Förvaltare, fogdar, arbetsledare och personer med yrkesutbildning .....	13 864	7.0	5 055	4.7	4 202	8.2
9. Palkollisia isäntäväen ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost .....	68 291	34.7	60 210	55.4	59 453	116.1
10. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarb.	475 837	241.9	243 445	223.9	173 421	338.7
Yhteensa — Summa — Total	1 966 688	1 000.0	1 087 087	1 000.0	511 971	1 000.0

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Jos väestö jaetaan sen mukaan, onko henkilöt luettava n. s. tilalliseen vai tilattomaan luokkaan, ja jälkimmäinen otetaan tämän sanan ahtaammassa merkityksessä, t. s. vain neljä viimeistä ryhmää käsittäväksi, saadaan seuraava jaoitus.

Ifall befolkningen fördelas efter om den tillhörde de s. k. besuttna eller obesuttna och de senare tagas i detta ords mest inskränkta betydelse, d. v. s. omfattande endast de fyra sista grupperna, erhålls följande fördelning.

	Tilallisia — Besuttna abs. %	Tilattomia — Obesuttna abs. %
Koko väestö — Hela befolkningen .....	1 350 007 68.8	616 681 31.2
Ammatissa toimivat — Yrkesutvare .....	759 302 69.8	327 785 30.2
Päähenkilöt — Huvudpersoner .....	260 234 50.8	251 737 49.2

Päähenkilöistä siis vähän enemmän kuin puolet kuului tilalliseen väestöön. Jos otetaan huomioon kaikki ammatissa toimivat taikka koko väestö, oli suhde tuntuvasti edullisempi, tilattomia kun oli vain noin  $\frac{3}{10}$  väestöstä. Tämä erilaisuus johtuu tietenkin näiden väestöryhmien erilaisesta kokoonpanosta talouskunta-aseman mukaan; tilallisesta väestöstä oli päähenkilöitä 19.3, ammattitoiminnassa avustavia perheenjäseniä 37.0 ja muita henkilöitä 43.7 %, kun taas tilattoman väestön vastaavat suhdeluvut olivat 40.8, 12.3 ja 46.9.

Vuonna 1920 laskettiin tilallisia (päähenkilöitä) olleent 221 567 ja tilattomia 297 432. Viimeksi kuluuneen kymmenvuotiskauden aikana on edellisten luku kasvanut 38 667, mutta jälkimmäisten luku vähentyneet 45 695, mikä osoittaa kehityksen käyneen nopeasti ilahduttavaan suuntaan. Samaa osoittavat prosenttiluvut, sillä vuonna 1920 oli tilallisia 42.7 % maatalouden päähenkilöistä, kun niitä vuonna 1930 oli 50.8 %.

Tärkein maatalousväestön luokka on *maanomistajien*, joita tosin oli vain 467.5 % maatalousväestön päähenkilöistä, mutta jotka perheineen käsittivät suurimman osan, 629.4 %, tätä väestöä. Maanomistajia oli vuonna 1930 maaseudulla kaikkiaan 239 340 henkeä. Vastaavat luvut edellisiltä ajankohdilta, joilta verrannollisia tietoja on saatavissa, ovat seuraavat:

Vuonna — År 1880 .....	88 593
»       » 1890 .....	98 606
»       » 1901 <sup>1)</sup> .....	109 557
»       » 1910 .....	129 409
»       » 1920 .....	163 734
»       » 1930 .....	239 340

Maanomistajien luvun kasvaminen on siten koko ajanjaksona ollut melkoinen. Kuitenkin voidaan todeta, että niiden luku aikaisemmin kasvoi hitaammin kuin maan koko väkiluku, vieläpä aluksi hitaammin kuin maaseudun väkiluku, mutta että kolmena viime vuosina

Av huvudpersonerna hörde således något mera än hälften till den besuttna befolkningen. Om alla yrkesutvare eller hela befolkningen beaktas, var förhållandet kännbart förmånligare, i det att endast omkring  $\frac{3}{10}$  av befolkningen var obesutten. Denna skiljaktighet beror naturligtvis på den olikartade sammansättningen av dessa befolkningsgrupper efter ställningen inom hushållet; av den besuttna befolkningen utgjordes 19.3 % av huvudpersoner, 37.0 % av i yrkesverksamheten biträdande familjemedlemmar och 43.7 % av övriga personer, medan åter för den obesuttna befolkningen motsvarande relationstal voro 40.8, 12.3 och 46.9 %.

År 1920 beräknades de besuttna huvudpersonernas antal till 221 567 och de obesuttnas till 297 432. Under senaste decennium har de förras antal ökats med 38 667, medan de senares minskats med 45 695, vilket innebär en snabb utveckling i en glädjande riktning. Detsamma utvisa procenttalen, ty år 1920 voro 42.7 % av personerna inom lantbruket besuttna, år 1930 däremot 50.8 %.

Den viktigaste klassen av lantbruksbefolkningen bildas av *jordägarna*, vilka visserligen utgjorde endast 467.5 % av huvudpersonerna inom lantbruket, men vilka jämte sina familjer omfattade största delen, 629.4 %, av denna befolkning. År 1930 fanns det på landsbygden sammanlagt 239 340 jordägare. För de föregående tidpunkter, beträffande vilka jämförbara uppgifter föreligga, voro motsvarande tal följande:

<sup>1)</sup> Tilattoman väestön alakomitean tutkimusten mukaan, jotka eivät ole täysin verrannollisia virallisen tilaston, papiston antamiin tietoihin perustuvia lukuihin.

Ökningen i antalet jordägare har sálunda under hela den ifrågavarande perioden varit avsevärd. Dock kan man konstatera, att deras antal tidigare växte längsammare än landets hela invånarantal, i början t. o. m. längsammare än landsbygdens befolkning, men

<sup>1)</sup> Enligt subkommitténs för den obesuttna befolkningen undersökning, vars resultat icke är fullt jämförliga med de siffror, som stödta sig på den officiella, av prästerskapet meddelade statistiken.

kymmenenä, ja varsinkin viimekuluneena, maanomistajien luvun lisääntyminen on ollut huomattavasti suurempi. Tätä valaisevat seuraavat, suhteellista lisäystä osoittavat lukusarjat:

	Maanomistajain luku Antalet jordgäare	Koko väkiluku Hela folk- mängden	Maaseudun väkiluku Landsbygdens folkängd
1881—1890 .....	11.3 %	15.5 %	13.6 %
1891—1900 .....	11.1 »	14.0 »	10.6 »
1901—1910 .....	18.1 »	14.8 »	12.3 »
1911—1920 .....	26.5 »	8.0 »	6.1 »
1921—1930 .....	46.2 »	9.0 »	6.1 »

Koko tänä ajanjaksona on maanomistajien luku lisääntynyt 170.0 %, koko maan väkiluku 77.9 % ja maaseudun väkiluku 58.7 %.

Jos taas verrataan keskenään vuosien 1920 ja 1930 lukuja, käy selville, että maatalouden eri ammatti-ryhmien päähenkilöiden lukumäärä lisääntyi tai väheni tämän vuosikymmenen kuluessa absoluuttisin ja suhde-luvuin esitetynä seuraavasti:

	abs.	%
Maanomistajat — Jordgäare .....	+ 75 606	+ 46.2
Kruunun- ja uutistalojen haltijat — Innehavare av kronoboställen och -nybyggen .....	— 298	— 18.7
Virkatalojen vuokraajat — Arrendatorer av boställen .....	— 214	— 16.4
Itsenäisten tilojen vuokraajat — Arrendatorer av självständig lägenhet	— 1 242	— 29.3
Lampuodit ja maatorpparit — Landbönder och jordtorpare .....	— 34 530	— 76.0
Kruununmetsätorpparit — Kronoskogstorpare .....	— 655	— 12.4
Muonatorpparit ja -rengit, jotka ovat omassa ruoassaan — Spannmålstorpare och -drängar i egen kost .....	— 1 048	— 6.7
Voudit, työntohtajat y. m. s. — Fogdar, arbetsledare m. fl. .....	+ 741	+ 21.4
Palkolliset isäntävänä ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost	— 4 252	— 6.7
Muut maataloustyöläiset — Övriga jordbruksarbetare .....	— 41 136	— 19.2

Maanomistajien luvun huomattavan suuri lisääntyminen on suureksi osaksi johtunut torppien itsenäistymisestä. Paitsi yksityismajista on kuluneen vuosikymmenen aikana kirkollisista ja valtion virkataloista ja valtion metsämaista erotettu suuri määrä itsenäisiä tiloja. Sikäli kuin maanomistajien lukumäärä näin on lisääntynyt, on torpparien ja »muiden maataloustyöläisten» lukumäärä vastaavasti vähentynyt.

Katsoen siihen merkitykseen, mikä on maataloustväestöllä ja sen jaoituksella eri yhteiskuntaryhmiin, esitetään seuraava läänittäinen yhdistelmä, joka osoittaa maataloudesta elävien päähenkilöiden jakaantumista mainitussa suhteessa.

Kuten taulukon jälkimmäisestä osastosta näkyy, oli maanomistajien luku suhteellisesti suurin (629.0 %) Viipurin läänissä. Lähinnä seurasivat Ahvenanmaan (605.3 %) sekä Vaasan (569.1 %) ja Oulun läänit (452.6 %). Pienin tämä suhdeluku oli Mikkelin ja Uudenmaan läänissä (378.6 ja 355.5 %).

att ökningen i antalet jordgäare under de tre senaste årtiondena och särskilt under det sistförflutna, varit avsevärt starkare. Detta belyses av följande sifferserier, ur vilka den relativa ökningen framgår.

	Maanomistajain luku Antalet jordgäare	Koko väkiluku Hela folk- mängden	Maaseudun väkiluku Landsbygdens folkängd
1881—1890 .....	11.3 %	15.5 %	13.6 %
1891—1900 .....	11.1 »	14.0 »	10.6 »
1901—1910 .....	18.1 »	14.8 »	12.3 »
1911—1920 .....	26.5 »	8.0 »	6.1 »
1921—1930 .....	46.2 »	9.0 »	6.1 »

Under hela denna tidsperiod har antalet jordgäare ökats med 170.0 %, hela landets befolkning med 77.9 % och landsbygdens befolkning med 58.7 %.

Om man åter sinsemellan jämför siffrorna för åren 1920 och 1930, finner man, att antalet huvudpersoner inom lantbrukets olika yrkesgrupper under detta decennium ökats eller minskats på följande sätt, uttryckt i absoluta och relativta tal:

	abs.	%
Maanomistajat — Jordgäare .....	+ 75 606	+ 46.2
Kruunun- ja uutistalojen haltijat — Innehavare av kronoboställen och -nybyggen .....	— 298	— 18.7
Virkatalojen vuokraajat — Arrendatorer av boställen .....	— 214	— 16.4
Itsenäisten tilojen vuokraajat — Arrendatorer av självständig lägenhet	— 1 242	— 29.3
Lampuodit ja maatorpparit — Landbönder och jordtorpare .....	— 34 530	— 76.0
Kruununmetsätorpparit — Kronoskogstorpare .....	— 655	— 12.4
Muonatorpparit ja -rengit, jotka ovat omassa ruoassaan — Spannmålstorpare och -drängar i egen kost .....	— 1 048	— 6.7
Voudit, työntohtajat y. m. s. — Fogdar, arbetsledare m. fl. .....	+ 741	+ 21.4
Palkolliset isäntävänä ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost	— 4 252	— 6.7
Muut maataloustyöläiset — Övriga jordbruksarbetare .....	— 41 136	— 19.2

Den anmärkningsvärt stora ökningen av jordgäarnas antal har till en stor del berott därpå, att torpen blivit självständiga. Utom från enskild jord har under senaste årtionde ett stort antal självständiga lägenheter avskilt från ecklesiastika och statens boställen samt från statens skogsmarker. I den mån jordgäarnas antal sálunda ökats, har antalet torpare- och »andra jordbruksarbetare» undergått en motsvarande minskning.

I betraktande av den betydelse, som lantbruksbefolningen och dess fördelning på olika samhällsgrupper äger, meddelas följande sammanställning, vilken länsvis belyser de av lantbruk levande huvudpersonernas fördelning i ovanberörda hänseende.

Såsom av den senare delen av tabellen framgår, var antalet jordgäare relativt taget störst (629.0 %) i Viborgs län. Därnäst följe Åland (605.3 %) samt Vasa (569.1 %) och Uleåborgs län (452.6 %). Minst var detta relationstal i S:t Michels och Nylands län (378.6 och 355.5 %).

## Population active agricole selon les groupes professionnels par départements.

Elinkeinohaara Yrkesgrupp Catégorie professionnelle <sup>1)</sup>	Uudemaaan länni Nylands län	Åbo-Björneborgs län	Turun-Porin länni	Aland	Alvenanmaa	Hämeen länni Tavastehus län	Viipuriin länni Viiborgs län	Mikkelin länni S:t Michels län	Kuopion länni Kuopio län	Vaasan länni Vasa län	Oulun länni Uleåborgs län	Koko maaseutu Hela landsbygden Campagne entier
1. Maanomistaja — Jordägare.....	15 257	33 949	1 928	22 023	48 685	15 200	28 201	47 021	27 076	239 340		
2. Kruunun- tai uutistalojen haltijoita — Innehavare av kronoboställen eller -nybyggen .....	72	271	—	70	93	32	23	130	605	1 296		
3. Virkatalojen vuokraajia — Arrendato- rer av boställen .....	174	279	44	209	55	73	53	131	72	1 090		
4. Itsenäisen tilan vuokraajia — Arren- datorer av självständig lägenhet ..	217	410	4	190	259	377	828	188	522	2 995		
5. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbönder och jordtorpare, vilka höra under huvudlägenheten .....	213	1 452	139	607	498	1 579	2 308	1 606	2 499	10 901		
6. Kruununmetsätörppareita — Krono- skogstorpare .....	17	430	—	172	35	64	328	239	3 327	4 612		
7. Muonatorppareita, muonamiehiä ja renkejä, jotka ovat omassa ruoassaan — Spannmålstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost .....	5 260	3 458	6	3 939	495	714	561	166	62	14 661		
8. Voujeja, työnjohtajia ja muita am- mattioppineita — Förvaltare, fogdar, arbetsledare o. a. personer med yrkes- utbildning .....	919	873	12	931	487	284	349	214	133	4 202		
9. Palkollisia isäntävään ruokakunnassa — Tjänstefolk i gården kost .....	6 115	12 487	220	5 265	6 844	4 743	7 420	5 858	10 501	59 453		
10. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarbetare .....	14 673	29 066	832	23 118	19 951	17 081	26 597	27 074	15 029	173 421		
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>42 917</b>	<b>82 675</b>	<b>3 185</b>	<b>56 524</b>	<b>77 402</b>	<b>40 147</b>	<b>66 668</b>	<b>82 627</b>	<b>59 826</b>	<b>511 971</b>		
Promilleluvuin — I % <sub>oo</sub> — En % <sub>oo</sub>												
1. Maanomistaja — Jordägare.....	355.5	410.6	605.3	389.6	629.0	378.6	423.0	569.1	452.6	467.5		
2. Kruunun- tai uutistalojen haltijoita — Innehavare av kronoboställen eller -nybyggen .....	1.7	3.3	—	1.2	1.2	0.8	0.4	1.6	10.1	2.5		
3. Virkatalojen vuokraajia — Arrendato- rer av boställen .....	4.0	3.4	13.8	3.7	0.7	1.8	0.8	1.6	1.2	2.1		
4. Itsenäisen tilan vuokraajia — Arren- datorer av självständig lägenhet ..	5.0	4.9	1.3	3.4	3.3	9.4	12.4	2.3	8.7	5.9		
5. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbönder och jordtorpare, vilka höra under huvudlägenheten .....	5.0	17.6	43.6	10.7	6.4	39.3	34.6	19.4	41.8	21.3		
6. Kruununmetsätörppareita — Krono- skogstorpare .....	0.4	5.2	—	3.0	0.5	1.6	4.9	2.9	55.6	9.0		
7. Muonatorppareita, muonamiehiä ja renkejä, jotka ovat omassa ruoassaan — Spannmålstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost .....	122.6	41.8	1.9	69.7	6.4	17.8	8.4	2.0	1.0	28.7		
8. Voujeja, työnjohtajia ja muita am- mattioppineita — Förvaltare, fogdar, arbetsledare o. a. personer med yrkes- utbildning .....	21.4	10.6	3.8	16.5	6.3	7.1	5.2	2.6	2.2	8.2		
9. Palkollisia isäntävään ruokakunnassa — Tjänstefolk i gården kost .....	142.5	151.0	69.1	93.2	88.4	118.1	111.3	70.9	175.6	116.1		
10. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarbetare .....	341.9	351.6	261.2	409.0	257.8	425.5	399.0	327.6	251.2	338.7		
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	<b>1 000.0</b>	

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Viime vuosikymmenen kuluessa on maanomistajien luku lisääntynyt eri lääneissä seuraavasti:

Under det senaste årtiondet har jordägarnas antal ökats på följande sätt i de olika länen:

		abs.	%
Hämeen läänissä — Tavastehus län .....		10 309	88.0
Turun-Porin » Åbo-B:borgs » .....		14 166	71.6
Kuopion » Kuopio » .....		11 049	64.4
Uudenmaan » Nylands » .....		5 512	56.6
Mikkelin » S:t Michels » .....		5 369	54.6
Vaasan » Vasa » .....		14 024	42.5
Oulun » Uleåborgs » .....		7 633	39.3
Ahvenanmaalla — Åland .....		403	26.4
Viipurin läänissä — Viborgs län .....		7 141	17.2

»Muut maataloustyöläiset», jotka pääsiallisesti ovat päivätyöläisiä, olivat Hämeen ja Mikkelin lääneissä suurimpana maatalousväestön ryhmänä, muissa lääneissä lähinnä suurimpana maanomistajien jälkeen. Pienin niiden suhdeluku oli Oulun (251.2 %) ja Viipurin (257.8 %) lääneissä sekä Ahvenanmaalla (261.2 %).

Kruununtalojen ja kruunun uutistalojen haltijoita samoinkuin kruununmetsätörppareita oli enimmän Oulun läänissä, mutta muualla verraten vähän. Virkatalojen vuokraaja oli kaikkialla vähän, enimmän niitä oli Turun-Porin ja Hämeen lääneissä. Itsenäisen tilan vuokraaja oli enimmän Kuopion ja Oulun lääneissä, vähimmän Ahvenanmaata lukuun ottamatta Vaasan ja Hämeen lääneissä. Lampuodit ja maatorpparit muodostivat, niiden luvun vähemisestä huolimatta, suuremman ryhmän kuin neljä viimeksi mainittua ryhmää yhteensä.

Talon ruoassa olevat palkolliset muodostivat kaikissa lääneissä kolmanneksi suurimman maatalousväestön ryhmän. Enimmän, 175.6 %, niitä oli Oulun läänissä, vähimmän Ahvenanmaalla ja Vaasan läänissä, joiden vastaavat luvut olivat 69.1 ja 70.9 %. Muonatorppareita ja muonamiehiä oli Uudenmaan läänissä enimmän, 122.6 %. Hämeen ja Turun-Porin lääneissä myös huomattavan paljon, mutta muissa lääneissä aivan vähän.

Yleiskäsityksen antamiseksi eri läänienväestöjen erilaisesta yhteiskunnallisesta rakenteesta esitetään vielä seuraavalla sivulla olevat lukusarjat, joista näkyy, miten maanviljelysväestön päähenkilöt eri lääneissä jakaantuvat tilallisiin ja tilattomiin.

Kuten näistä lukusarjoista näkyy ja kuten myös aikaisemmin esitetyistä luvuista on ilmennyt, oli maanviljelysväestön yhteiskunnallinen rakenne edullisin Ahvenanmaalla ja Viipurin läänissä, joissa lähes  $\frac{2}{3}$  päähenkilöistä oli tilallisia. Epäedullisimmat olivat tällä suhteessa Uudenmaan ja Hämeen läänienväestöt.

Päivätyöläiset on kymmenvuotistaulustossa jaettu kahteen ryhmään sen mukaan, omistavatko he oman

De »övriga jordbruksarbetarna», vilka huvudsakligen utgöras av dagsverksarbetare, bildade i Tavastehus och S:t Michels län den största gruppen inom lantbruksbefolkningen, i de övriga länen den näst efter jordägarna största gruppen. Minst var deras relations-tal i Uleåborgs (251.2 %) och Viborgs (257.8 %) län samt på Åland (261.2 %).

Innehavarna av kronoboställen och -nybyggen även som kronoskogstorparna voro talrikast i Uleåborgs län, men annorstädes relativt fätaligare. Arrendatorer av boställen funnos överallt i endast ringa antal, mest i Åbo-Björneborgs och Tavastehus län. Arrendatorerna av självständiga lägenheter voro talrikast i Kuopio och Uleåborgs län, fätaligast, om Åland lämnas urräkningen, i Vasa och Tavastehus län. Landbönderna och jordtorparna bildade, trots minskningen i deras antal, en större grupp än de fyra sistnämnda grupperna tillsammans.

Tjänstefolket i gården kost bildade i alla län den till storleken tredje gruppen av lantbruksbefolkningen. Störst var denna grupp i Uleåborgs län, 175.6 %, minst på Åland och i Vasa län, för vilka motsvarande tal voro 69.1 och 70.9 %. Spannmålstoppare och -drängar förekommo talrikast i Nylands län, 122.6 %, och även i Tavastehus och Åbo-Björneborgs län i ett betydande antal, i de andra länen däremot i ett helt ringa antal.

För erhållandet av en överblick av lantbruksbefolkningens olikartade samhälleliga struktur i olika län meddelas ytterligare sifferserierna å följande sida, av vilka framgår, huru huvudpersonerna inom lantbruksbefolkningen i de olika länen fördelade sig på besuttna och obesuttna.

Såsom av dessa sifferserier framgår och såsom även de tidigare framställda siffrorna utvisa, var jordbruksbefolkningens sociala struktur förmåligast på Åland och i Viborgs län, där närmare  $\frac{2}{3}$  av huvudpersonerna voro besuttna. Ofördelaktigast voro i detta avseende förhållanden i Nylands och Tavastehus län.

Dagsverksarbetarna äro i decennietabellerna uppdelade på tvenne grupper efter om de ägde egen bostad

	Tilallisia — Besuttna abs.	%	Tilattomia — Obesuttna abs.	%
Uudenmaan läänissä — Nylands län .....	15 950	37.2	26 967	62.8
Turun-Porin » Åbo-B:borgs » .....	36 791	44.5	45 884	55.5
Ahvenanmaalla — Åland .....	2 115	66.4	1 070	33.6
Hämeen läänissä — Tavastehus län .....	23 271	41.2	33 253	58.8
Viipurin » Viborgs » .....	49 625	64.1	27 777	35.9
Mikkelin » S:t Michels » .....	17 325	43.2	22 822	56.8
Kuopion » Kuopio » .....	31 741	47.6	34 927	52.4
Vaasan » Vasa » .....	49 315	59.7	33 312	40.3
Oulun » Uleåborgs » .....	34 101	57.0	25 725	43.0

asunnon vai olivatko he sitä vailla. Edelliseen kuuluvat etupäässä mäkitupalaiset ja itselliset, jälkimmäiseen loiset y. m. Tämän jakoperusteen mukaan päävätöläiset ryhmittiytivät siten, että niistä oli sellaisia, joilla oli oma asunto, 85 678 eli 49.4 %, ja sellaisia, joilla ei ollut omaa asuntoa, 87 743 eli 50.6 %. Kymmenen vuotta aikaisemmin vastaavat suhdeluvut olivat 46.8 ja 53.2 %.

Eri lääniin päävätöläiset jakaantuivat seuraavalla tavalla sen mukaan, oliko heillä oma asunto vai eikö.

eller saknade sådan. Till de förra hörde främst backstugusittare, till de senare inhysingar m. fl. Enligt denna fördelningsgrund grupperade sig dagsverksarbetarna särskilt, att 85 678 eller 49.4 % av dem hade egen bostad och 87 743 eller 50.6 % saknade egen bostad. Tio år tidigare voro motsvarande relationstal 46.8 och 53.2 %.

Dagsverksarbetarna i de olika länen fördelade sig på följande sätt efter om de hade egen bostad eller ej.

Lääni — Län	Maatalouspäävätöyl., joilla — Dagsverksarb. inom lantbruket, vilka oli oma — hade egen bostad — ei ollut omiaa — saknade egen asunto asuntoa bostad			
	abs.	%	abs.	%
Uudenmaan — Nylands .....	7 701	52.5	6 972	47.5
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs .....	19 415	66.8	9 651	33.2
Ahvenanmaa — Åland .....	575	69.1	257	30.9
Hämeen — Tavastehus .....	13 653	59.1	9 465	40.9
Viipurin — Viborgs .....	9 423	47.2	10 528	52.8
Mikkelin — S:t Michels .....	3 651	21.4	13 430	78.6
Kuopion — Kuopio .....	7 562	28.4	19 035	71.6
Vaasan — Vasa .....	15 698	58.0	11 376	42.0
Oulun — Uleåborgs .....	8 000	53.2	7 029	46.8
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>85 678</b>	<b>49.4</b>	<b>87 743</b>	<b>50.6</b>

Asunnon hallintaan nähden olivat Ahvenanmaan ja Turun-Porin läänin päävätöläiset edullisimmassa asemassa, niistä kun noin  $\frac{2}{3}$  asui omassa asunnossaan. Sitä vastoin oli Mikkelin läänissä ainostaan  $\frac{1}{6}$ -lla ja Kuopion läänissä noin  $\frac{1}{4}$ -lla päävätöläisistä oma asunto.

Lopuksi on vielä syytä valaista maanomistajien luvun suhdetta muihin maanviljelysväestön ammatti- luokkiin kuuluvien päähenkilöiden lukuun. Maanomistajiksi on luettu myöskin kruunun- ja uitistalojen haltijat, koska he tavallaan ovat maanomistajia, vaikkakin heidän omistusoikeutensa on rajoitettu. Yleiskatsauksellisuuden vuoksi on menetellyt siten, että muut yhteiskuntaluokat on ryhmitetty kahteen pääryhmään: »vuokraajii» (luokat 3—6) ja »maanviljelystyöväkeen» (luokat 7—10). Edellisessä pääryhmässä on muodostettu kaksi alaryhmää: »itsenäistilojen ja virkatilojen vuokraajia» (luokat 3 ja 4) sekä »lam-

Beträffande ägandet av egen bostad intogto dagsverksarbetarna på Åland och i Åbo-Björneborgs län den fördelaktigaste ställningen, i det att ungefär  $\frac{2}{3}$  av dem bodde i egen bostad. Däremot hade i S:t Michels län endast  $\frac{1}{6}$  och i Kuopio län ungefär  $\frac{1}{4}$  av dagsverksarbetarna egen bostad.

Slutligen är det ännu skäl att belysa förhållandet mellan antalet jordägare å ena sidan och antalet huvudpersoner inom övriga till jordbruksbefolkningen hörande yrkesklasser å den andra. Såsom jordägare ha räknats även innehavare av kronoboställen och -nybyggen, enär dessa på sätt och vis äro jordägare, ehuru deras äganderätt är begränsad. För översiktlighetens skull har man gått tillväga så, att övriga samhällsklasser sammankörts till tvenne huvudgrupper: »arrendatorer» (klasserna 3—6) samt »lantbruksarbetare» (klasserna 7—10). Inom den förra huvudgruppen ha bildats två underkategorier: »arrendatorer av självständiga lägen-

puotitilojen ja maatorppien vuokraajia» ynnä kruununmetsätörppareita (luokat 5—6). Jälkimmäinen pääryhmä on samoin jaettu kahteen alaryhmään: »vuosipalveluksessa olevia» (luokat 7—9) sekä »päivätyöläisiä» (luokka 10).

Seuraavasta läänittäin tehdystä taulukosta, jossa ainoastaan maaseutu on otettu huomioon, käy ilmi, paljonko edellä mainittuihin ryhmiin kuuluvia päähenkilöitä oli kutakin 100 maanomistajaa kohden.

heter och boställen» (klasserna 3 och 4) samt »arrendatorer av landbondelägenheter och jordtorp» samt kronoskogstorpare (klasserna 5—6). Den senare kategorin har likaså uppdelats på tvenne underavdelningar: »personer i årstjänst» (klasserna 7—9) samt »dagsverksarbetare» (klass 10).

Av följande tabell, som belyser förhållandena längsvis och vari endast landsbygden beaktats, framgår, huru många huvudmän av ovannämnda grupper, som belöpte sig på 100 jordägare.

L ä n L ä n <i>Départements</i>	100 maanomistajaa kohden — PÅ 100 jordägare belöpte sig <i>Par 100 propriétaires fonciers</i>					
	Vuokraaja Arrendatorer <i>Fermiers</i>			Maataloustyöväkeä Lantbruksarbetare <i>Ouvriers agricoles</i>		
	Itsenäistilojen ja virkatalojen vuokraajia sekä maatorppien Av självständiga lägenheter o. boställen <i>De fermes indépendantes et de l'Etat</i>	Lampuotitilojen ja maatorppien Av landbondelägenheter o. jordtorp <i>Dépendants d'une ferme plus considérable</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Vuosipalveluksessa olevia I årstjänst <i>À l'année</i>	Päivätyöläisiä Dagsverksarbetare <i>Journaliers</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
Uudenmaan — Nylands .....	3	1	4	80	96	176
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs .....	2	5	7	49	85	134
Ahvenanmaa — Åland .....	3	7	10	12	43	55
Hämeen — Tavastehus .....	2	3	5	46	105	151
Viipurin — Viborgs .....	1	1	2	16	41	57
Mikkelin — S:t Michels .....	3	11	14	38	112	150
Kuopion — Kuopio .....	3	9	12	30	94	124
Vaasan — Vasa .....	1	4	5	13	58	71
Oulun — Uleåborgs .....	2	21	23	39	54	93
<b>Koko maa — Hela riket — Pays entier</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>33</b>	<b>72</b>	<b>105</b>

Vuonna 1930 oli 100 maanomistajaa kohden 2 itse-näistilojen ja virkatalojen vuokraajaa sekä 6 lampuotia, maa- ja kruununmetsätörpparia, kun vastaavat luvut vuodelta 1920 olivat 3 ja 31. Maanviljelyväestön omistusolojen ja yhteiskunnallisen jaoituksen voidaan tämän perusteella todeta kehittyneen suotuisaan suuntaan. Samanlaista kehitystä osoittaa myös maanomistajien ja maataloustyövän välinen suhde. Kun vuonna 1910 100 maanomistajaa kohden tuli 64 vuosipalveluksessa olevaa ja 164 päivätyöläistä, olivat nämä suhdeluvut vuoteen 1930 mennessä alentuneet 33:een ja 72:een.

År 1930 belöpte sig på 100 jordägare 2 arrendatorer av självständiga lägenheter och boställen samt 6 landbönder, jord- och kronoskogstorpare, medan motsvarande siffror för år 1920 varo 3 och 31. Man kan sälunda på denna grund fastslå, att jordbruksbefolkingens jordbesittningsförhållanden samt dess sociala indelning utvecklats i gynnsam riktning. En liknande utveckling företer även förhållandet mellan jordägarna och lantbruksarbetarna. Medan år 1910 på 100 jordägare belöpte sig 64 personer i årstjänst och 164 dagsverksarbetare, hade dessa proportiontal till år 1930 nedgått till resp. 33 och 72.

## 2. Teollisuusväestö.

Vuoden 1930 kymmenvuotistaulustossa on teollisuudesta ja käsityöstä toimeentulonsa saapa väestö jaettu 17 teollisuudenhaaraan ja kukin näistä kahteen ryhmään, nim. a-osastoon, johon on luettu työnantajat, päälystö ja konttorihenkilöt, sekä b-osastoon, joka

## 2. Industri och hantverk.

I 1930 års decennietabeller har den del av befolkningen, som erhåller sin utkomst av industri och hantverk, uppdelats på 17 industrigrenar samt var och en av dessa på två kategorier, nämligen grupp a, till vilken räknats arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal

käsittää työläiset. Ainoastaan puuteollisuudessa on poikettu tästä jaoituksesta sikäli, että työläiset on jaettu kahteen ryhmään, joista edelliseen on luettu metsänhakkuussa, uittotöissä y. m. s. elevat ja jälkimäiseen sahoissa, puusepäntehtaissa y. m. s. työskenteleväät.

Teollisuusväestön kuului kaikkiaan 569 505 henkeä, joista 251 658 oli ammatissa toimivia. Tämän väestön jakaantuminen teollisuudenhaaroittain erikseen kau-pungeissa, erikseen maaseudulla ja koko maassa näkyy seuraavasta taulukosta, jossa myös on esitetty ammatissa toimivien vastaava jaoitus ja näiden jakaantuminen päähenkilöihin ja ammattitoiminnassa avustaviin per-heenjäseniin.

Jos eri teollisuudenhaarojen merkitys arvioidaan sen mukaan, miten suuri henkilöluku niistä sai toimeentulonsa, saadaan seuraavat tulokset. Koko maahan

samt grupp b, till vilken arbetarna hänförlts. Endast inom träindustrin har en avvikelse gjorts från denna indelning, i det att arbetarna indelats i tvenne grupper, av vilka till den förstnämnda räknats vid skogshygge, stockflottning m. m. sysselsatta, till den senare arbetare vid sågar, snickerifabriker m. m.

Till industrbefolkningen hörde inalles 569 505 personer, av vilka 251 658 voro yrkesutövande. Denna befolknings fördelning efter industrigrenar framgår, särskilt för städer, landsbygd och hela riket, av följande tabell, i vilken även meddelas motsvarande fördelning för den yrkesutövande befolkningen och dennas uppdelning på huvudpersoner och familjemedlemmar, som bidråda huvudmannen i dennes yrkesarbete.

Om de olika industrigrenarnas betydelse uppskattas i enlighet därmed, huru stort antal personer, som fick sin utkomst av dem, kommer man till följande resultat.

*Population industrielle totale et active par différentes branches d'industrie.*

Teollisuudenhaara Industrigren <i>Branches d'industrie</i> <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolkningen <i>Population totale</i>	Siltä ammatissa toimivia: Därav yrkesutövare: <i>Population active:</i>			Yhteensä Summa <i>Total</i>	100 ammatissa toimiva kohden muuna väestöä Övr. befolk., per 100 huvudp. <i>Non actifs par 100 chefs de fam.</i>	100 ammatissa toimiva kohden muuna väestöä Övr. befolk., per 100 yrkesutöv. <i>Non actifs en % des actifs</i>			
		Päähenkilötä Huvudpersoner <i>Chefs de famille</i>	Avustavia perheenjäseniä Biträdande familjemed- lemmar <i>Membres de la famille</i>							
			%							
		%	%	%		Kaupungit — Städer — Villes	%			
1. Kaiivosteollisuus — Gruvbrytning .....	17	0.1	4 100.0	—	4	[0.03]	325	325		
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	9 310	39.1	4 437 99.3	33 0.7	4 470	37.5	108	110		
3. Konepajat ja koneeteollisuus — Mekaniska verkstäder o. maskinindustri .....	38 651	162.4	18 120 99.6	79 0.4	18 199	152.5	112	113		
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri .....	6 654	27.9	3 007 98.6	44 1.4	3 051	25.6	118	121		
5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och härindustri .....	7 278	30.6	3 282 98.6	45 1.4	3 327	27.9	119	122		
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	12 265	51.5	8 245 99.9	7 0.1	8 252	69.2	49	49		
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....	32 352	135.9	21 168 99.6	75 0.4	21 243	178.1	52	53		
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	7 796	32.7	3 903 99.9	2 0.1	3 905	32.7	100	100		
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	34 643	145.5	13 923 96.3	541 3.7	14 464	121.2	140	149		
10. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	46 547	195.6	19 802 99.5	100 0.5	19 902	166.8	134	135		
11. Kemiallinen sekä terva-, öljy-y.m.s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje-o.a. dyl. ind.	3 182	13.4	1 568 99.4	10 0.6	1 578	13.2	102	103		
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	6 073	25.5	2 632 99.6	11 0.4	2 643	22.2	130	131		
13. Ravintoaineteoll. — Näringsmedelsindustri .....	11 971	50.3	6 084 98.3	108 1.7	6 192	51.9	93	97		
14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- o. maltdryeksindustri .....	2 370	10.0	1 155 99.8	2 0.2	1 157	9.7	105	105		
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri .....	4 785	20.1	3 190 100.0	—	3 190	26.7	50	50		
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	10 330	43.4	5 836 99.4	34 0.6	5 870	49.2	76	77		
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	3 798	16.0	1 832 98.2	33 1.8	1 865	15.6	104	107		
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>		<b>238 022</b>	<b>1 000.0</b>	<b>118 188</b>	<b>99.1</b>	<b>1 124</b>	<b>0.9</b>	<b>119 312</b>	<b>1 000.0</b>	
								<b>99</b>	<b>101</b>	

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Teollisuudenhaara Industrigren Branches d'industrie	Koko väestö Hela befolkning Population totale	Slitå ammatissa toimivia: Därav yrkesutövare: Population active:						100 ammatissa toimivaa kohden muun väestön Övrig befolkning per 100 huvudsakl. Non actifs par 100 chefs de fam. Non actifs en % des actifs		
		Päähenkilöt Huvudpersoner Chefs de famille	Avustavia perheenjäseniä Biträdande familjemedlemmar Membres de la famille	Yhteensä Summa Total						
		%	%	%	%	%	%			
1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	1 784	5.4	531	94.1	33	5.9	564	4.3	216	236
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	18 891	57.0	5 438	87.9	751	12.1	6 189	46.8	205	247
3. Konepajat ja koneteollisuus — Mekaniska verkstäder o. maskinindustri .....	15 883	47.9	5 044	94.0	323	6.0	5 367	40.5	196	215
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri ...	15 027	45.3	4 929	89.4	586	10.6	5 515	41.7	172	205
5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och härindustri .....	26 943	81.3	8 268	87.7	1 161	12.3	9 429	71.2	186	226
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	8 745	26.4	4 822	96.2	192	3.8	5 014	37.9	74	81
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....	19 361	58.4	7 975	86.4	1 251	13.6	9 226	69.7	110	143
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri ....	38 648	116.6	13 608	86.4	2 149	13.6	15 757	119.1	145	184
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	129 366	390.3	48 290	88.9	6 032	11.1	54 322	410.5	138	168
10. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	29 206	88.1	9 237	90.2	1 005	9.8	10 242	77.4	185	216
11. Kemiallinen sekä terva-, öljy-y.m.s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o.a.dyl.ind.	2 824	8.5	971	96.4	36	3.6	1 007	7.6	180	191
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	5 907	17.8	1 985	96.0	82	4.0	2 067	15.6	186	198
13. Ravintoaineteoll.— Näringsmedelsindustri .....	10 671	32.2	3 274	78.5	899	21.5	4 173	31.5	156	226
14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- o. maltdrycksindustri .....	731	2.2	330	95.7	15	4.3	345	2.6	112	122
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri ..	360	1.1	206	94.9	11	5.1	217	1.6	66	75
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	1 154	3.5	481	98.0	10	2.0	491	3.7	135	140
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	5 982	18.0	2 148	88.7	273	11.3	2 421	18.3	147	178
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>331 483</b>	<b>1 000.0</b>	<b>117 537</b>	<b>88.8</b>	<b>14 809</b>	<b>11.2</b>	<b>132 346</b>	<b>1 000.0</b>	<b>150</b>	<b>182</b>
Koko maata — Hela riket — Pays entier										
1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	1 801	3.2	535	94.2	33	5.8	568	2.3	217	237
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	28 201	49.5	9 875	92.6	784	7.4	10 659	42.4	165	186
3. Konepajat ja koneteollisuus — Mekaniska verkstäder o. maskinindustri .....	54 534	95.8	23 164	98.3	402	1.7	23 566	93.6	131	135
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri ...	21 681	38.1	7 936	92.6	630	7.4	8 566	34.0	153	173
5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och härindustri .....	34 221	60.1	11 550	90.5	1 206	9.5	12 756	50.7	168	196
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	21 010	36.9	13 067	98.5	199	1.5	13 266	52.7	58	61
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....	51 713	90.8	29 143	95.6	1 326	4.4	30 469	121.1	70	77
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri ....	46 444	81.5	17 511	89.1	2 151	10.9	19 662	78.1	136	165
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	164 009	288.0	62 213	90.4	6 573	9.6	68 786	273.3	138	164
10. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	75 753	133.0	29 039	96.3	1 105	3.7	30 144	119.8	151	161
11. Kemiallinen sekä terva-, öljy-y.m.s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o.a.dyl.ind.	6 006	10.5	2 539	98.2	46	1.8	2 585	10.3	132	137
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	11 980	21.0	4 617	98.0	93	2.0	4 710	18.7	154	159
13. Ravintoaineteoll.— Näringsmedelsindustri .....	22 642	39.8	9 358	90.3	1 007	9.7	10 365	41.2	118	142
14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- o. maltdrycksindustri .....	3 101	5.4	1 485	98.9	17	1.1	1 502	6.0	106	109
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri ..	5 145	9.0	3 396	99.7	11	0.3	3 407	13.5	51	52
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	11 484	20.2	6 317	99.3	44	0.7	6 361	25.3	81	82
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	9 780	17.2	3 980	92.9	306	7.1	4 286	17.0	128	146
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>569 505</b>	<b>1 000.0</b>	<b>235 725</b>	<b>93.7</b>	<b>15 933</b>	<b>6.8</b>	<b>251 658</b>	<b>1 000.0</b>	<b>126</b>	<b>142</b>

nähdien oli ensi sijalla ja kaikkia muita huomattavasti tärkeämpi puuteollisuus, johon runsas  $\frac{1}{4}$ , 288.0 %<sub>00</sub>, teollisuusväestöstä kuului. Lähinnä seurasivat rakennusteollisuus (133.0 %<sub>00</sub>), konepajat ja koneteollisuus (95.8 %<sub>00</sub>) sekä vaatetusteollisuus (90.8 %<sub>00</sub>). Kaupungeissa ja maaseudulla tämä järjestys oli osittain erilainen. Kaupungeissa ei millään teollisuudenhaaralla ollut aivan vallitsevaa asemaa; väkilukuun nähdien ensi sijalla olivat rakennusteollisuus (195.6 %<sub>00</sub>), konepajat ja koneteollisuus (162.4 %<sub>00</sub>), puuteollisuus (145.5 %<sub>00</sub>) sekä vaatetusteollisuus (135.9 %<sub>00</sub>). Maaseudulla sensijaan teollisuusväestöstä lähes  $\frac{2}{5}$  (390.3 %<sub>00</sub>) kuului puuteollisuteen. Mikään muista teollisuudenhaarista ei ollut läheskään siihen verrattava; lähinnä seurasivat paperiteollisuus (116.6 %<sub>00</sub>), rakennusteollisuus (88.1 %<sub>00</sub>) sekä nahka-, kumi- ja karvateollisuus (81.3 %<sub>00</sub>).

Aikaisemmin on jo huomautettu, että kaupunkien teollisuusväestössä esiintyi vain harvoja päähenkilöitä män ammattiominnessa avustavia perheenjäseniä. Maaseudulla niitä sen sijaan oli runsas  $\frac{1}{10}$  kaikista ammatissa toimivista. Suhteellisesti suurin niiden luku oli ravintoinenteollisuudessa (21.5 %), vaatetusteollisuudessa (13.6 %) ja paperiteollisuudessa (13.6 %). Absoluuttisesti oli ammattiominnessa avustavia perheenjäseniä enimmän puu-, paperi- ja vaatetusteollisuuden palveluksessa.

Kysymyksessä olevan taulukon kaksi viimeistä saraketta valaisevat eri teollisuudenhaaroissa elätettävän väestön suhteellista suuruutta, edellinen 100 ammatissa toimivaa kohden, jälkimmäinen 100 päähenkilöä kohden, jolloin avustavat perheenjäsenetkin on laskettu elätettäviin. Kuten niistä näkyy, tuli kaupungeissa vain 99 elätettävää 100 ammatissa toimivaa kohden, mutta maaseudulla 150, ja erotus oli vielä suurempi, jos yksin päähenkilöt otetaan vertauskohdaksi.

Kuten edellä on mainittu, on teollisuusväestön luku vuodesta 1920 kasvanut 109 754 henkeä eli 23.9 %. Absoluuttisesti enimmän on väestö lukumäärältään lisääntynyt puuteollisuudessa, rakennusteollisuudessa, sulatoissa ja metallien jalostuslaitoksissa sekä konepajoissa ja koneteollisuudessa. Sen sijaan tupakkay. m. nautintoaineteollisuudesta ja »muusta teollisuudesta» toimeentulonsa saapa väestö on lukumäärältään vähentynyt sekä paperiteollisuudessa pysynyt suunnilleen yhtä suurena. Eri teollisuudenhaaroissa nämä lisäykset ja vähennykset olivat seuraavat:

I fråga om hela landet var träindustrin den främsta och avsevärt viktigare av alla övriga industrigrenar, till vilken drygt  $\frac{1}{4}$ , 288.0 %<sub>00</sub>, av hela industribefolkningen hörde. Därnäst följe byggnadsindustrin (133.0 %<sub>00</sub>), mekaniska verkstäderna (95.8 %<sub>00</sub>) samt beklädnadsindustrin (90.8 %<sub>00</sub>). I städerna och på landsbygden var denna ordningsföljd delvis varierande. I städerna hade icke någon industrigen en fult förhåskande ställning; i avseende å folkmängden kommo främst byggnadsindustrin (195.6 %<sub>00</sub>), mekaniska verkstäderna (162.4 %<sub>00</sub>), träindustrin (145.5 %<sub>00</sub>) samt beklädnadsindustrin (135.9 %<sub>00</sub>). På landsbygden hörde däremot närmare  $\frac{2}{5}$  (390.3 %<sub>00</sub>) av industrifolkningen till träindustrin. Ingen av de andra industrigrenarna kunde ens närmelsevis jämföras härmed; närmast följe pappersindustrin (116.6 %<sub>00</sub>), byggnadsindustrin (88.1 %<sub>00</sub>) samt läder-, gummi- och hårindustrin (81.3 %<sub>00</sub>).

Tidigare har redan påpekats, att inom städernas industrifolknings förekom endast ett fåtal familjemedlemmar, som biträdde huvudmännens i deras yrkesverksamhet. På landsbygden utgjorde de däremot drygt  $\frac{1}{10}$  av alla yrkesutövare. Proportionsvis störst var deras antal inom näringssmedelsindustrin (21.5 %), beklädnadsindustrin (13.6 %) samt pappersindustrin (13.6 %). Absolut taget var antalet biträdande familjemedlemmar störst inom trä-, pappers- och beklädnadsindustrin.

De två sista kolumnerna i ifrågavarande tabell belysa det relativt antalet personer utom huvudpersonerna, som inom olika industrigrenar belöpte sig dels på 100 yrkesutövare, dels på 100 huvudpersoner. Såsom av dem framgår, kom det i städerna på 100 yrkesutövare endast 99 personer, vilkas utkomst var beroende av dessa, men på landsbygden 150 personer, och skillnaden var ännu större, om endast huvudpersonerna tagas som utgångspunkt.

Såsom ovan framhållits, har industrifolkningen ökats med 109 754 personer eller 23.9 % sedan år 1920. Absolut taget mest har folkmängden ökats inom träindustrin, byggnadsindustrin, smält- och metallförädlingsverken samt mekaniska verkstäderna och maskinindustrin. Däremot har den befolkning, som får sin utkomst av tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri och »övrig industri», minskats till antalet, medan pappersindustrifolkningen bibehållit ungefär sin första storlek. Inom de olika industrigrenarna voro dessa förändringar följande:

	abs.	%
1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	408	29.3
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk	25 208	43.8
3. Konepajat ja koneteollisuus — Mekaniska verkstäder o. maskinindustri	6 749	45.2
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri	2 340	7.3
5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och hårindustri .....	133	0.6
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	4 253	9.0
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....		

	abs.	%
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	—13	[—0.03]
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	36 451	28.6
10. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	28 486	60.3
11. Kemiaallinen sekä terva-, öljy- y. m. s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o. a. dyl. industri .....	1 232	25.8
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	3 520	41.6
13. Ravintoaineteollisuus — Näringsmedelsindustri .....	4 961	28.1
14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och maltdrycksindustri ....	1 080	53.4
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsind.	—1 300	—20.2
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	1 646	16.7
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	—5 400	—35.6

Asemansa mukaan ammatissa ryhmittyivät teollisuuteen kuuluvat ammatissa toimivat seuraavasti:

Enligt ställningen inom yrket fördelade sig yrkesutövarna inom industrin på följande sätt:

	Kaupungeissa — Städer		Maaseudulla — Landsbygd		Koko maassa — Hela riket	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Itsenäisiä — Självständiga .	18 979	15.9	25 315	19.1	44 294	17.6
Työväkeä — Arbetare ....	100 333	84.1	107 031	80.9	207 364	82.4
<b>Yhteensä — Summa</b>	<b>119 312</b>	<b>100.0</b>	<b>132 346</b>	<b>100.0</b>	<b>251 658</b>	<b>100.0</b>

Yllä olevia lukuja arvosteltaessa on muistettava, että itsenäisiksi on luettu, paitsi liikkeen omistajia ja johtajia, myös päästö ja konttorihenkilökunta. Edelleen on otettava huomioon, että ammatissa toimiviksi on luettu myös ne perheenjäsenet, jotka avustavat päähenkilöä tämän ammattitoiminnassa. Näitä oli itsenäisten joukossa 4 304 eli 9.7 % ja työväestössä 11 629 eli 5.6 %. Päähenkilöstä oli 17.0 % itsenäisiä ja 83.0 % työväkeen kuuluvia, jota vastoin sanotuista perheenjäsenistä 27.0 % kuului itsenäisten ja 73.0 % työväestön piiriin.

Yksityiskohtainen kuva eri teollisuudenhaaroihin kuuluvien ammatissa toimivien henkilöiden jakaantumisesta puheenalaissä suhteissa saadaan siv. 39—40 olevasta taulukosta.

Suhteellisesti vähälukuisin oli työväestö nahkamuki- ja karvateollisuudessa, jossa 100 itsenäistä kohden tuli 134 työläistä, ja sen jälkeen vaatetus-teollisuudessa (179), suhteellisesti suurin paperiteollisuudessa (1 469) ja sen jälkeen kutomateollisuudessa (1 128) ja puuteollisuudessa (1 074).

Kaupungeissa työläisten suhteellinen luku, kun kaivosteollisuus poikkeuksellisine lukuineen jäätään syrjään, oli pienin vaatetusteollisuudessa (258), valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuudessa (350) sekä kemiallisessa teollisuudessa (384). Suurin niiden suhde-luku oli kutomateollisuudessa (1 428), tupakka- y. m. nautintoaineteollisuudessa (1 086) ja paperiteollisuudessa (1 032). Maaseudulla pienimmät suhdeluvut

Vid bedömandet av ovanstående tal bör man komma ihåg, att såsom självständiga räknats icke endast affärsinnehavare och -ledare utan även chefsskap och kontorspersonal. Ytterligare bör man beakta, att såsom yrkesutövare räknats även de familjemedlemmar, vilka biträda huvudmannen i dennes yrkesverksamhet. Av dessa fanns bland de självständiga 4 304 eller 9.7 % och bland arbetarna 11 629 eller 5.6 %. Av huvudpersonerna voro 17.0 % självständiga och 83.0 % hörde till arbetarna, medan av de nyssberörda familjemedlemmarna 27.0 % tillhörde de självständigas grupp och 73.0 % arbetarna.

En detaljerad bild av de till olika industrigrenar hörande yrkesutövarnas fördelning i ifrågavarande hänseende erhålls ur tabellen å sid. 39—40.

Relativt taget fätligast var arbetarbefolkningen inom läder-, gummi- och hårindustrin, där det på 100 självständiga kom 134 arbetare, och närmast inom beklädnadsindustrin (179), talrikast dock i pappersindustrin (1 469) och därefter inom textilindustrin (1 128) och träindustrin (1 074).

I städerna var arbetarnas relativa antal, om gruvbrytningen med dess starkt avvikande siffror lämnas obektagd, minst inom textilindustrin (258), belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustrin (350) samt kemiska industrin (384). Störst var deras relativa antal inom textilindustrin (1 428), tobaks- o. a. njutningsmedelsindustrier (1 086) och pappersindustrin (1 032). På landsbygden uppvisade beklädnadsindustrin

*Population industrielle active par position professionnelle.*

Teollisuudenhaara Industrigen Branches d'industrie <sup>1)</sup>	Itsensäistä — Självständiga Chefs et employés						Työväkeä — Arbetare Ouvriers						
	Siitä: — Därvä: Dont:			Siitä: — Därvä: Dont:			Siitä: — Därvä: Dont:			Siitä: — Därvä: Dont:			
	Kaikkiaan Inalles Total	Päihenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille	A vistavia per- heenjäseni Birakändne familjenmedlemmar Memb. de la famille	Kaikkiaan Inalles Total	Päihenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille	A vistavia per- heenjäseni Birakändne familjenmedlemmar Memb. de la famille	Kaikkiaan Inalles Total	Päihenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille	A vistavia per- heenjäseni Birakändne familjenmedlemmar Memb. de la famille	Kaikkiaan Inalles Total	Päihenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille		
		%	%		%	%		%		%		%	
1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	2	0.1	2	100.0	—	—	2	[0.02]	2	100.0	—	—	100
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	767	40.4	743	96.9	24	3.1	3 703	36.9	3 694	99.8	9	0.2	483
3. Konepajat ja koneteollisuus — Mekaniska verkstäder o. maskinindustri .....	2 059	108.5	2 034	98.8	25	1.2	16 140	160.9	16 086	99.7	54	0.3	784
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri .....	453	23.9	441	97.4	12	2.6	2 598	25.9	2 566	98.8	32	1.2	574
5. Nahka-, kumi- ja karpateollisuus — Läder-, gummi- och hårindustri .....	705	37.1	681	96.6	24	3.4	2 622	26.1	2 601	99.2	21	0.8	372
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	540	28.5	539	99.8	1	0.2	7 712	76.9	7 706	99.9	6	0.1	428
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....	5 930	312.4	5 876	99.1	54	0.9	15 313	152.6	15 292	99.9	21	0.1	258
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	345	18.2	345	100.0	—	—	3 560	35.5	3 558	99.9	2	0.1	1 032
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	1 735	91.4	1 713	98.7	22	1.3	12 729	126.9	12 210	95.9	519	4.1	734
0. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	2 298	121.1	2 264	98.5	34	1.5	17 604	175.5	17 538	99.6	66	0.4	766
1. Kemiallinen sekä terva-, öljy- y.m.s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o.a. dyl. ind. ....	326	17.2	316	96.9	10	3.1	1 252	12.5	1 252	100.0	—	—	384
2. Valaistus-, voimansiirtto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförs- och vattenledningsindustri .....	587	30.9	585	99.7	2	0.3	2 056	20.5	2 047	99.6	9	0.4	350
3. Ravintoaineteoll. — Näringsmedelsindustri .....	1 180	62.2	1 102	93.4	78	6.6	5 012	49.9	4 982	99.4	30	0.6	425
4. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och maltdrycksindustri .....	221	11.6	219	99.1	2	0.9	936	9.3	936	100.0	—	—	424
5. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri .....	269	14.2	269	100.0	—	—	2 921	29.1	2 921	100.0	—	—	1 086
6. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	905	47.7	897	99.1	8	0.9	4 965	49.5	4 939	99.5	26	0.5	549
7. Muu teollisuus — Övrig industri .....	657	34.6	629	95.7	28	4.3	1 208	12.0	1 203	99.6	5	0.4	184
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>18 979</b>	<b>1 000.0</b>	<b>18 655</b>	<b>98.3</b>	<b>324</b>	<b>1.7</b>	<b>100 333</b>	<b>1 000.0</b>	<b>99 533</b>	<b>99.2</b>	<b>800</b>	<b>0.8</b>	<b>529</b>

*Maaaseutu — Landsbygd — Communes rurales*

1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	69	2.7	62	89.9	7	10.1	495	4.6	469	94.7	26	5.3	717
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	2 449	96.7	1 953	79.7	496	20.3	3 740	34.9	3 485	93.2	255	6.8	153
3. Konepajat ja koneteollisuus — Mekaniska verkstäder o. maskinindustri .....	877	34.6	790	90.1	87	9.9	4 490	42.0	4 254	94.7	236	5.3	512
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri .....	848	33.5	742	87.5	106	12.5	4 667	43.6	4 187	89.7	480	10.3	550
5. Nahka-, kumi- ja karpateollisuus — Läder-, gummi- och hårindustri .....	4 739	187.2	3 988	84.2	751	15.8	4 690	43.8	4 280	91.3	410	8.7	99
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	540	21.3	518	95.9	22	4.1	4 474	41.8	4 304	96.2	170	3.8	829
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....	4 999	197.5	4 175	83.5	824	16.5	4 227	39.5	3 800	89.9	427	10.1	85
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	908	35.9	838	92.3	70	7.7	14 849	138.7	12 770	86.0	2 079	14.0	635
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	4 123	162.9	3 668	89.0	455	11.0	50 199	469.0	44 622	88.9	5 577	11.1	218
0. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	1 933	76.4	1 680	86.9	253	13.1	8 309	77.6	7 557	90.9	752	9.1	430
1. Kemiallinen sekä terva-, öljy- y.m.s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o.a. dyl. ind. ....	241	9.5	212	88.0	29	12.0	766	7.2	759	99.1	7	0.9	318

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Teollisuudenhaara Industrigen Branches d'industrie <sup>1)</sup>	Itsenäisät — Självständiga Chefs et employés						Työväkeil — Arbetare Ouvriers						
	Kaikkiaan Inalles Total	Siltä: — Därav: Dont:			Avustavia per- heenäisenä Biträckande familjemedlemmar Memb. de la famille	Päihenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille	Siltä: — Därav: Dont:			Avustavia per- heenäisenä Biträckande familjemedlemmar Memb. de la famille			
		Chefs de famille	Huvudperso- ner	Päihenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille			Chefs de famille	Huvudperso- ner	Päihenkilötä Huvudpersoner Chefs de famille				
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförrings- och vattenledningsindustri .....	431	17.0	396	91.9	35	8.1	1 636	15.3	1 589	97.1	47	2.9	380
13. Ravintoaineteoll. — Näringsmedelsindustri	2 213	87.4	1 542	69.7	671	30.3	1 960	18.3	1 732	88.4	228	11.6	89
14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och maltdrycksindustri .....	75	3.0	64	85.3	11	14.7	270	2.5	266	98.5	4	1.5	360
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri ..	27	1.1	16	59.3	11	40.7	190	1.8	190	100.0	—	—	704
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri	130	5.1	121	93.1	9	6.9	361	3.4	360	99.7	1	0.3	278
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	713	28.2	570	79.9	143	20.1	1 708	16.0	1 578	92.4	130	7.6	240
Yhteensä — Summa — Total	25 815	1 000.0	21 385	84.3	3 980	15.7	107 081	1 000.0	96 202	89.9	10 829	10.1	423
<b>Koko maata — Hela riket — Pays entier</b>													
1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	71	1.6	64	90.1	7	9.9	497	2.4	471	94.8	26	5.2	700
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	3 216	72.6	2 696	83.8	520	16.2	7 443	35.9	7 179	96.5	264	3.5	231
3. Konepajat ja koneeteollisuus — Mekaniska verkstäder o. maskinindustri .....	2 936	66.3	2 824	96.2	112	3.8	20 630	99.5	20 340	98.6	290	1.4	703
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri .....	1 301	29.4	1 183	90.9	118	9.1	7 265	35.0	6 753	93.0	512	7.0	558
5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och hårindustri .....	5 444	122.9	4 669	85.8	775	14.2	7 312	35.2	6 881	94.1	431	5.9	134
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	1 080	24.4	1 057	97.9	23	2.1	12 186	58.8	12 010	98.6	176	1.4	128
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri	10 929	246.7	10 051	92.0	878	8.0	19 540	94.2	19 092	97.7	448	2.3	179
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	1 253	28.3	1 183	94.4	70	5.6	18 409	88.8	16 328	88.7	2 081	11.3	1 469
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	5 858	132.2	5 381	91.9	477	8.1	62 928	303.5	56 832	90.3	6 096	9.7	1 074
10. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	4 231	95.5	3 944	93.2	287	6.8	25 913	125.0	25 095	96.8	818	3.2	612
11. Kemiallinen sekä terva-, öljy- y.m.s. teoli- suus — Kemiskt samt tjär-, olje- o.a. dyl. ind.	567	12.8	528	93.1	39	6.9	2 018	9.7	2 011	99.7	7	0.3	356
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförrings- och vattenledningsindustri .....	1 018	23.0	981	96.4	37	3.6	3 692	17.8	3 636	98.5	56	1.5	363
13. Ravintoaineteoll. — Näringsmedelsindustri	3 393	76.6	2 644	77.9	749	22.1	6 972	33.6	6 714	96.3	258	3.7	205
14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och maltdrycksindustri .....	296	6.7	283	95.6	13	4.4	1 206	5.8	1 202	99.7	4	0.3	407
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri ..	296	6.7	285	96.3	11	3.7	3 111	15.0	3 111	100.0	—	—	1 051
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri	1 035	23.4	1 018	98.4	17	1.6	5 326	25.7	5 299	99.5	27	0.5	515
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	1 370	30.9	1 199	87.5	171	12.5	2 916	14.1	2 781	95.4	135	4.6	213
Yhteensä — Summa — Total	44 294	1 000.0	39 990	90.3	4 304	9.7	207 364	1 000.0	195 735	94.4	11 629	5.6	468

olivat vaatetusteollisuudessa, jossa 100 itsenäistä kohden tuli vain 85 työläistä, ravintoaineteollisuudessa (89) ja nahka-, kumi- ja karvateollisuudessa (99) sekä suurimmat suhdeluvut paperiteollisuudessa (1 635) ja puuteollisuudessa (1 218).

de minsta relationstalen: på 100 självständiga endast 85 arbetare, näringssmedelsindustrin (89) och läder-, gummi- och hårindustrin (99) samt de största relations-talen, pappersindustrin (1 635) och träindustrin (1 218).

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

*Sukkuolen* mukaan jakaantuvat teollisuuteen kuuluvat ammatissa toimivat, erikseen itsenäiset ja työväki, seuraavalla tavalla:

Efter *kön* fördelade sig yrkesutövarna inom industrin, med uppdelning på självständiga och arbetare, på följande sätt.

	Itsenäiset — Självständiga				Työläiset — Arbetare			
	Miesp. Mankön	%	Naisp. Kvinnkön	%	Miesp. Mankön	%	Naisp. Kvinnkön	%
Kaupungit — Städer .....	12 076	63.6	6 903	36.4	68 490	68.3	31 843	31.7
Maaseutu — Landsbygd .....	20 906	82.6	4 409	17.4	84 993	79.4	22 038	20.6
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>32 982</b>	<b>74.5</b>	<b>11 312</b>	<b>25.5</b>	<b>153 483</b>	<b>74.0</b>	<b>53 881</b>	<b>26.0</b>

Itsenäisten joukossa on kaupungeissa suhteellisesti vähän enemmän naisia kuin työvien keskuudessa, johtuen tienkin etupäässä konttorihenkilökunnasta, joka suureksi osaksi on naispuolinen, mutta maaseudulla on enemmän naisia työläisten piirissä. Suurempi on kuitenkin eroavaisuuus, jos verrataan toisiinsa kaupunkien ja maaseudun lukuja. Kaupunkien teollisuusväestöstä oli suunnilleen  $\frac{1}{3}$  naispuolisia, kun taas maaseudulla teollisuustyöväestä  $\frac{1}{5}$  ja itsenäisistä sitäkin vähemmän oli naisia. — Jos taas jakaa ammatissa toimivat päähenkilöihin ja perheenjäseniin, voidaan todeta, että naisia oli vähän enemmän (36.1 %) jalkimäisten kuin edellisten (25.2 %) keskuudessa.

Bland de självständiga finns i städerna förhållandevis något flera kvinnor än bland arbetarna, vilket naturligtvis främst beror av kontorspersonalen, som till en stor del utgöres av kvinnor, men på landsbygden finnes det flera kvinnor bland arbetarna. Skillnaden är dock större, om man sinsemellan jämför siffrorna för städer och landsbygd. Av städernas industribefolkning var ungefär  $\frac{1}{3}$  av kvinnkön, medan åter på landsbygden av industribefolkningen  $\frac{1}{5}$  och av de självständiga ännu färre voro av kvinnkön. — Om man åter fördelar yrkesutövarna på huvudpersoner och familjemedlemmar, kan man konstatera, att det fanns något flera (36.1 %) kvinnor bland de senare än bland de förra (25.2 %).

De självständigas och arbetarnas fördelning efter kön inom olika industrigrenar framgår av tabellen på följande sida.

Såsom av ifrågavarande tabell framgår, var relationstalet för de självständiga kvinnorna inom de flesta industrigrenar jämförelsevis lågt. Det skulle varit ännu lägre, om icke även den kvinnliga kontorspersonalenräknats till de självständiga. Inom de industrigrenar, vilka fortsfarande i stor utsträckning bedrivs hantverksmässigt, kan dock förekomma ett avsevärt antal även i egentlig mening självständiga kvinnor. Störst var det relativta antalet kvinnor inom textil- och beklädnadsindustrin, inom vilka drygt hälften av de självständiga utgjordes av kvinnor. Även inom arbetarbefolkningen var frekvensen av kvinnor mycket växlande inom de olika industrigrenarna. Kvinnorna voro talrikare än männen inom tobaks- m. fl. njutningsmedelsindustrier (80.2 %), textilindustrin (73.3 %) och beklädnadsindustrin (70.8 %). Däremot sysselsatte gruvindustrin, belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustrin, mekaniska verkstäderna och maskinindustrin, byggnadsindustrin samt smält- och metallförfärlingsverken nästan enbart män, i det kvinnorna icke utgjorde ens  $\frac{1}{10}$  av arbetarnas antal.

Itsenäisten ja työväestön sukupuolijako eri teollisuushaaroissa käy ilmi seuraavalla sivulla olevasta taulukosta.

Niinkuin tästä taulukosta näkyy, oli itsenäisten naisten suhdeluku useimmissa teollisuushaaroissa verraten vaativatton. Se olisi ollut vieläkin pienempi, ellei naispuolista konttorihenkilökuntaa tässä olisi luettu itsenäisiin. Niissä teollisuudenhaaroissa, joita edelleen runsaasti harjoitetaan käsityömäisesti, saattaa kuitenkin olla tuntuvakin määrä todella itsenäisessä asemassa olevia naisia. Suurin oli naisten suhdeluku kutoma- ja vaatetusteollisuudessa, joissa runsaasti puolet itsenäisistä oli naisia. Myös työväestön keskuudessa on naisten yleisyyss eri teollisuushaaroissa hyvin erilainen. Naiset olivat miehiä lukuun ottamatta tupakka- y.m. nautintoaine-teollisuudessa (80.2 %), kutomateollisuudessa (73.3 %) ja vaatetusteollisuudessa (70.8 %). Sensijaan olivat kaivosteollisuus, valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus, konepajat ja koneteollisuus, rakennusteollisuus sekä sulatot ja metallien jalostuslaitokset melkein yksinomaan miesten hallussa, niissä kun naisia ei ollut edes  $\frac{1}{10}$  työväestä.

## Population industrielle active par position

Teollisuudenhaara Industrigren Branches d'industrie <sup>1)</sup>	Kaupungit — Städer — Villes							
	Itsenäisiä Självständiga Chefs et employés				Työväkeä Arbetare Ouvriers			
	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes
1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	2 100.0	%	—	%	2 100.0	%	—	%
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	687	89.6	80	10.4	3 311	89.4	392	10.6
3. Konepajat ja koneetollisuus — Mekaniska verkstäder och maskinindustri .....	1 686	81.9	373	18.1	15 420	95.5	720	4.5
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri .....	350	77.3	103	22.7	2 030	78.1	568	21.9
5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummioch hårindustri .....	604	85.7	101	14.3	1 999	76.2	623	23.8
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	273	50.6	267	49.4	2 128	27.6	5 584	72.4
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....	2 038	34.4	3 892	65.6	3 926	25.6	11 387	74.4
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	265	76.8	80	23.2	1 865	52.4	1 695	47.6
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	1 457	84.0	278	16.0	10 561	83.0	2 168	17.0
10. Rakennusteollisuus — Byggnadssindustri .....	2 164	94.2	134	5.8	16 584	94.2	1 020	5.8
11. Kemiallinen sekä terva-, öljy- y. m. s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o. a. dyl. industri ..	218	66.9	108	33.1	672	53.7	580	46.3
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	392	66.8	195	33.2	2 029	98.7	27	1.3
13. Ravintoaineteollisuus — Näringsmedelsindustri ..	707	59.9	473	40.1	2 791	55.7	2 221	44.3
14. Väki- ja mallasjuomatollisuus — Brännvins- och maltdrycksindestru .....	135	61.1	86	38.9	602	64.3	334	35.7
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri .....	143	53.2	126	46.8	559	19.1	2 362	80.9
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	510	56.4	395	43.6	3 265	65.8	1 700	34.2
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	445	67.7	212	32.3	746	61.8	462	38.2
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>12 076</b>	<b>63.6</b>	<b>6 903</b>	<b>36.4</b>	<b>68 490</b>	<b>68.3</b>	<b>31 843</b>	<b>31.7</b>

## 3. Liikenneväestö.

Liikennetoiminnasta toimeentulonsa saapa väestö on kymmenvuotiaulustossa ryhmitetty eri liikenteenhaarojen mukaan seitsemään luokkaan ja kukin niistä, ammatissa toimivien yhteiskunnallista asemaa silmällä pitäen, kateen ryhmään, joista edellinen (a-ryhmä) käsittää luokissa 1. ja 3. »päälystöä ja konttorihenkilötä», luokissa 4. ja 7. »päälystöä sekä luokissa 2., 5. ja 6. »liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilötä», ja jälkimmäinen (b-ryhmä) »palveluskuntaa».

Kaikkiaan sai 127 995 henkeä toimeentulonsa liikenneytäytävistä. Niistä oli 51 694 ammatissa toimivia, jotka 100 ammatissa toimivaa kohden tuli 148 elätettävä.

Liikenneväestön jakaantuminen eri ammattien kesken käy selville taulukosta sivulla 44.

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

## professionnelle et par sexes.

Teollisuudenhaara Industrigren Branches d'industrie <sup>1)</sup>	Maaseutu — Landsbygd — Communes rurales								Koko maa — Hela riket — Pays entier							
	Itsenäisiä Självständiga Chefs et employés				Työväkeä Arbetare Ouvriers				Itsenäisiä Självständiga Chefs et employés				Työväkeä Arbetare Ouvriers			
	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes
1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning .....	60	87.0	9	13.0	492	99.4	3	0.6	62	87.3	9	12.7	494	99.4	3	0.6
2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallförädlingsverk .....	2 316	94.6	133	5.4	3 472	92.8	268	7.2	3 003	93.4	213	6.6	6 783	91.1	660	8.9
3. Konepajat ja koneteollisuus — Mekaniska verkstäder och maskinindustri .....	829	94.5	48	5.5	4 315	96.1	175	3.9	2 515	85.7	421	14.3	19 735	95.7	895	4.3
4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. s. teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dyl. industri .....	772	91.0	76	9.0	3 888	83.3	779	16.7	1 122	86.2	179	13.8	5 918	81.5	1 347	18.5
5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummioch hårindustri .....	4 453	94.0	286	6.0	3 819	81.4	871	18.6	5 057	92.9	387	7.1	5 818	79.6	1 494	20.4
6. Kutomateollisuus — Textilindustri .....	168	31.1	372	68.9	1 121	25.1	3 353	74.9	441	40.8	639	59.2	3 249	26.7	8 937	73.3
7. Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri .....	2 875	57.5	2 124	42.5	1 775	42.0	2 452	58.0	4 913	45.0	6 016	55.0	5 701	29.2	13 839	70.8
8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	685	75.4	223	24.6	10 739	72.3	4 110	27.7	950	75.8	303	24.2	12 604	68.5	5 805	31.5
9. Puuteollisuus — Träindustri .....	3 858	93.6	265	6.4	42 663	85.0	7 536	15.0	5 315	90.7	543	9.3	53 224	84.6	9 704	15.4
10. Rakennusteollisuus — Byggnadssindustri .....	1 840	95.2	93	4.8	7 645	92.0	664	8.0	4 004	94.6	227	5.4	24 229	93.5	1 684	6.5
11. Kemiallinen sekä terva-, öljy- y. m. s. teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o. a. dyl. industri ..	218	90.5	23	9.5	580	75.7	186	24.3	436	76.9	131	23.1	1 252	62.0	766	38.0
12. Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	384	89.1	47	10.9	1 556	95.1	80	4.9	776	76.2	242	23.8	3 585	97.1	107	2.9
13. Ravintoaineteollisuus — Näringsmedelsindustri ..	1 676	75.7	537	24.3	1 168	59.6	792	40.4	2 383	70.2	1 010	29.8	3 959	56.8	3 013	43.2
14. Väki- ja mallasjuomatollisuus — Brännvins- och maltdrycksindestru .....	60	80.0	15	20.0	181	67.0	89	33.0	195	65.9	101	34.1	783	64.9	423	35.1
15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri .....	19	70.4	8	29.6	58	30.5	132	69.5	162	54.7	134	45.3	617	19.8	2 494	80.2
16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	108	83.1	22	16.9	274	75.9	87	24.1	618	59.7	417	40.3	3 539	66.4	1 787	33.6
17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	585	82.0	128	18.0	1 247	73.0	461	27.0	1 030	75.2	340	24.8	1 993	68.3	923	31.7
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>20 906</b>	<b>82.6</b>	<b>4 409</b>	<b>17.4</b>	<b>84 993</b>	<b>79.4</b>	<b>22 038</b>	<b>20.6</b>	<b>32 982</b>	<b>74.5</b>	<b>11 312</b>	<b>25.5</b>	<b>153 483</b>	<b>74.0</b>	<b>53 881</b>	<b>26.0</b>

## Liikenneväestön tärkein ryhmä oli rautateiden palve-

lukcessa oleva väestö, johon kuului 360.9 % koko maan liikenneväestöstä. Toisella sijalla oli raitiotie-, auto- ja ajuriliikenteestä elävä väestö, merenkulkuväestön seurassa kolmannella.

Muutokset viime vuosikymmenen kuluessa ovat olleet hyvin erilaiset eri ryhmissä, toisissa, kuten raitiotie-, auto- ja ajuriliikenteessä samoinkuin lastaus-, purkamis- y. m. s. työssä, väestö on kasvanut huomattavan paljon, toisissa taas aivan vähän, vieläpä merenkulun alalla vähentynekin. Absoluttiset ja suhteelliset muutokset olivat seuraavat:

Den viktigaste samfärdselgruppen bildade järnvägarna, dit 360.9 % av den befolkning hörde, som i hela landet får sin utkomst av samfärdseln. I andra rummet följer spårvägs-, automobil- och åkarrörelsen och närmast sjöfarten.

Förändringarna ha under det

*Population totale et active au service des communications.*

Liikenteenhaara Kommunikationsgren Branches de communications <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolkning Population totale	Siltä ammatissa toimivia: Därav yrkesutövare: Population active:						100 ammattiaissa toimivaa kohden Muita väestöä Övr. befolk. per 100 yrkesutöv. Non actifs en % des actifs	Ammatissa toimivista oll. Av yrkesut- övärna voro Répartition de la population active:			
		Perheiden päähen- kiloittä Huvudmän för familj Chefs de famille	Ayustavia perheenjäse- nä—Bitrå- dande familj- medlem- mar—Autres membres de la famille	Kalikkaan Inalles Total	Palveluskuntia Tjänstpersonal släktmedlemmar Chefs et employés	Tjänstpersonal släktmedlemmar Chefs et employés	Iisentäisiä släktmedlemm- mien töitä Chefs et employés					
		%	%	%	%	%	%					
1. Rautatiet — Järnvägar	19 886	307.4	7 792	99.7	22	0.3	7 814	277.3	154	1 589	6 225	392
2. Raitiotie-, auto- ja ajuri- liikenne — Spårvägs-, automobil- o. åkarrörelse	15 928	246.2	6 713	98.3	117	1.7	6 830	242.3	133	3 371	3 459	103
3. Kanavaliikenne — Ka- naltrafik .....	21	0.3	13	100.0	—	—	13	0.5	62	2	11	550
4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrväsendet	1 652	25.5	575	99.5	3	0.5	578	20.5	186	132	446	338
5. Merenkulku — Sjöfart..	8 578	132.6	3 760	99.8	7	0.2	3 767	133.7	128	1 061	2 706	255
6. Lastaus-, purkamis- y. m. s. — Lastning, loss- ning o. a. dyl. verksamh.	11 449	176.9	5 305	98.7	71	1.3	5 376	190.7	113	750	4 626	617
7. Posti-, lennätin- ja puhe- linlaitos — Post, telegraf och telefon .....	7 186	111.1	3 795	99.8	9	0.2	3 804	135.0	89	1 264	2 540	201
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>64 700</b>	<b>1 000.0</b>	<b>27 953</b>	<b>99.2</b>	<b>229</b>	<b>0.8</b>	<b>28 182</b>	<b>1 000.0</b>	<b>130</b>	<b>8 169</b>	<b>20 013</b>	<b>245</b>
<b>K a u p u n g i t — S t ä d e r — V i l l e s</b>												
1. Rautatiet — Järnvägar	26 306	415.6	7 339	97.5	186	2.5	7 525	320.0	250	1 420	6 105	430
2. Raitiotie-, auto- ja ajuri- liikenne — Spårvägs-, automobil- o. åkarrörelse	10 711	169.2	4 317	96.6	152	3.4	4 469	190.1	140	2 468	2 001	81
3. Kanavaliikenne — Ka- naltrafik .....	734	11.6	177	94.7	10	5.3	187	8.0	293	54	133	246
4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrväsendet	2 628	41.5	624	92.4	51	7.6	675	28.7	289	106	569	537
5. Merenkulku — Sjöfart..	11 243	177.6	4 490	93.1	334	6.9	4 824	205.2	133	990	3 834	387
6. Lastaus-, purkamis- y. m. s. — Lastning, loss- ning o. a. dyl. verksamh.	7 169	113.3	2 797	84.2	523	15.8	3 320	141.2	116	214	3 106	1 451
7. Posti-, lennätin- ja puhe- linlaitos — Post, telegraf och telefon .....	4 504	71.2	2 320	92.4	192	7.6	2 512	106.8	79	1 005	1 507	150
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>63 295</b>	<b>1 000.0</b>	<b>22 064</b>	<b>93.8</b>	<b>1 448</b>	<b>6.2</b>	<b>23 512</b>	<b>1 000.0</b>	<b>169</b>	<b>6 257</b>	<b>17 255</b>	<b>276</b>
<b>M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales</b>												
1. Rautatiet — Järnvägar	46 192	360.9	15 131	98.6	208	1.4	15 339	296.7	201	9 009	12 330	410
2. Raitiotie-, auto- ja ajuri- liikenne — Spårvägs-, automobil- o. åkarrörelse	26 639	208.1	11 030	97.6	269	2.4	11 299	218.6	136	5 839	5 460	94
3. Kanavaliikenne — Ka- naltrafik .....	755	5.9	190	95.0	10	5.0	200	3.9	278	56	144	257
4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrväsendet	4 280	33.4	1 199	95.7	54	4.3	1 253	24.2	242	238	1 015	426
5. Merenkulku — Sjöfart..	19 821	154.9	8 250	96.0	341	4.0	8 591	166.2	131	2 051	6 540	319
6. Lastaus-, purkamis- y. m. s. — Lastning, loss- ning o. a. dyl. verksamh.	18 618	145.5	8 102	93.2	594	6.8	8 696	168.2	114	964	7 732	802
7. Posti-, lennätin- ja puhe- linlaitos — Post, telegraf och telefon .....	11 690	91.3	6 115	96.8	201	3.2	6 316	122.2	85	2 269	4 047	178
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>127 995</b>	<b>1 000.0</b>	<b>50 017</b>	<b>96.8</b>	<b>1 677</b>	<b>3.2</b>	<b>51 694</b>	<b>1 000.0</b>	<b>148</b>	<b>14 426</b>	<b>37 268</b>	<b>258</b>
<b>K o k o m a a — H e l a r i k e t — Pays entier</b>												

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Ammatissa toimivien jakaantuminen eri ammatti-ryhmien kesken vastaa suurin piirtein yllä selostettua koko väestön jaoitusta. Kuitenkin on erinäisiä poikkeuksia huomattavissa, johtuen ammatissa toimivien ja elätettävien erilaisesta suhteesta eri ammateissa. Suhteilisesti suurin määrä elätettäviä, 278 henkeä, tuli 100 ammatissa toimivaa kohden kanavaliikeenteessä palvelevien kesken, kun sensiaan vastaava suhdeluku posti-, lennätin- ja puhelinlaitoksen alalla toimiviu nähdien oli vain 85. Tässä, kuten muuhinkin elinkeino-ryhmiin nähdien, voidaan todeta, että elätettävien suhdeluku kaupungeissa yleensä oli pienempi kuin maaseudulla.

Kysymyksessä olevassa elinkeinoryhmässä ei pää-henkilöä tämän ammattitoiminnassa avustavilla perheenjäsenillä ole sanottavaa merkitystä. Kaikkiaan niitä oli 3.2 %, kaupungeissa vain 0.8, mutta maaseudulla 6.2 % ammatissa toimivistä.

*Ammattiasemansa* mukaan liikenneväestön ammatissa toimivat ryhmittiyvä seuraavalla tavalla:

Kaupungit — Städer .....  
Maaseutu — Landsbygd .....  
Koko maa — Hela riket

Yrkesutövarnas fördelning på olika yrkesgrupper motsvarar i stora drag ovanberörda fördelning för hela befolkningens vidkommande. Dock kunna en del avvikeler iakttagas, beroende på det varierande förhållandet mellan antalet yrkesutövare å ena sidan och av dem underhållna personer å den andra. Det relativt största antalet underhållna personer, 278 per 100 yrkesutövare, uppvisade de vid kanaltrafiken anställda, medan motsvarande relationstal för de vid post-, telegraf- och telefonväsendet anställda var endast 85. För denna likasom för övriga näringsgruppars vidkommande kan man konstatera, att det relativa antalet underhållna personer i allmänhet är lägre i städerna än på landsbygden.

Inom den ifrågavarande näringssgruppen sakna familjemedlemmarna, som biträda huvudmannen i dennes yrkesverksamhet, nämnvärd betydelse. Inalles utgjorde de 3.2 %, i städerna dock endast 0.8, men på landsbygden 6.2 % av yrkesutövarna.

Enligt *ställningen inom yrket* fördelade sig yrkesutövarna inom samfärdsseln på följande sätt.

	Itsenäisiä		Palveluskuntaa	
	Självständiga abs.	%	Tjänstepersonal abs.	%
Kaupungit — Städer .....	8 169	29.0	20 013	71.0
Maaseutu — Landsbygd .....	6 257	26.6	17 255	73.4
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>14 426</b>	<b>27.9</b>	<b>37 268</b>	<b>72.1</b>

100 itsenäistä kohden tuli kaupungeissa 245, maaseudulla 276 sekä koko maassa 258 palveluskuntaan kuuluvaa. Itsenäisten luku oli suhteellisesti suuriin 2. ammattiryhmässä, muissa ryhmissä sen sijaan oli hyvin vähän itsenäisiä verrattuna palveluskunnan suuriin lukuihin; 100 itsenäistä kohden tuli näet 5. ryhmässä 319, 1. ryhmässä 410, 4. ryhmässä 426 ja 6. ryhmässä vieläpä 802 palveluskuntaan kuuluvaa. Liikenneväestössä on siis itsenäisten luku suhteellisesti pienempi kuin yleensä muissa ammattiluokissa.

*Sukupuoleen* nähdien jakaantuvat ammatissa toimivat seuraavalla tavalla:

Itsenäiset — Självständiga .....  
Palveluskunta — Tjänstepersonal .....  
**Kalkki ammatissa toimivat — Samtliga yrkesutövare**

På 100 självständiga belöpte sig i städerna 245, på landsbygden 276 samt i hela riket 258 till tjänstepersonalen hörande personer. Inom grupp 2. var antalet självständiga förhållandevis stort, inom övriga grupper fanns det dock mycket få självständiga jämfört med den talrika tjänstepersonalen: på 100 självständiga belöpte sig nämligen i 5:te grupp 319, i 1:sta grupp 410, i 4:de grupp 426 och i 6:te grupp t. o. m. 802 till tjänstepersonalen hörande personer. Inom samfärdsseln är sålunda antalet självständiga proportionsvis mindre än i allmänhet inom andra yrkesklasser.

Efter *kön* fördelade sig yrkesutövarna på följande sätt.

	Miesp. — Mankön		Nalsp. — Kvinnökön	
	abs.	%	abs.	%
Itsenäiset — Självständiga .....	11 629	80.6	2 797	19.4
Palveluskunta — Tjänstepersonal .....	32 690	87.7	4 578	12.3
<b>Kalkki ammatissa toimivat — Samtliga yrkesutövare</b>	<b>44 319</b>	<b>85.7</b>	<b>7 375</b>	<b>14.3</b>

Liikennelaitosten palveluksessa on siten yleensä verraten vähän naisia. Eri ammattiryhmien välillä on olemassa hyvinkin tuntuvia eroavaisuuksia. Posti-, lennätin- ja puhelinlaitosten palveluksessa toimi kaikkiaan 3 002 naista eli 48.5 % kaikista ammatissa toimivista ja näiden laitosten itsenäisistä oli enimistökin (65.7 %) naisia. Myös lastaus-, purkamis- y. m. s. töissä käytti joltinenkin määrä naisia (17.0 %), mutta muissa ammattiryhmissä naisia oli aivan vähän, luotsi- ja majakkalaitoksen palveluksessa vain 4.5 % ammatissa toimivien kokonaismäärästä.

Inom samfärdsseln är sålunda i allmänhet rätt få kvinnor anställda. Mellan olika yrkesgrupper förefinnas mycket känslbara skiljaktigheter. I post-, telegraf- och telefonväsendets tjänst voro inalles 3 062 kvinnor eller 48.5 % av alla yrkesutövare och även av de självständiga inom dessa inrättningar utgjordes majoriteten (65.7 %) av kvinnor. Även vid lastnings-, lossnings- o. a. dyl. arbeten var ett antal kvinnor sysselsatt (17.0 %), men inom övriga yrkesgrupper voro kvinnorna helt fätliga, i lots- och fyrihydrättingens tjänst endast 4.5 % av hela antalet yrkesutövare.

#### 4. Kauppaväestö.

Kauppaan luettujen erilaatuisten toimialojen mukaan kauppaväestö vuoden 1930 ammattiakaavikkeessa, samoin kuin vuosien 1910 ja 1920 kaavakkeessa, oli jaettu neljään luokkaan, joista kukaan oli jaettu kahteen osastoon, toisaalta päälystöön ja konttorihenkilökuntaan, toisaalta palveluskuntaan.

#### 4. Handel.

I beaktande av de till handeln hänförla olikartade verksamhetsonrådena uppdelades den av handel levande befolkningen i 1930 års likasom i 1920 års yrkesformulär på fyra kategorier, av vilka var och en ytterligare sönderföll i två underavdelningar, å ena sidan chefskap och kontorspersonal, å andra sidan tjänstepersonal.

*Population commerciale totale et active.*

Kaupanhaara Handelsbransch <i>Differentes branches de commerce<sup>1)</sup></i>	Koko väestö Hela befolkning <i>Population totale</i>	Siltä ammatissa toimivia; Därav yrkesutvare: <i>Population active:</i>					100 ammatissa mutta viesiö övr. befolk. per 100 yrkesutv. <i>Non actif en % des actifs</i>	Ammatissa toimivista oli: Av yrkesutv. övärna voro: <i>Répartition de la population active:</i>	100 tänneistä kohden palvelust. Tjänstepersonal per 100 slävst. <i>Employés subalternes par 100 chefs d'employés</i>				
		Perheiden päähenkilötä Huvudmän för familjen <i>Chefs de famille</i>	Avustavia perheenjäseniä—Biträ- dande famili- emedlem- mar—Autres membres de la <i>familie</i>	Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>	K a u p u n g i t — S t ä d e r — V i l l e s								
		%/oo	%	%/oo	%/oo	%/oo							
1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- o. försäkringsinrättningar ....	10 447	103.7	5 529	99.9	3	0.1	5 532	96.6	89	4 879	653	13	
2. Asioimis- ja välitysliikkeet — Agentur- o. kommissionsrörelse .....	11 345	112.7	5 017	100.0	1	[0.02]	5 018	87.6	126	4 190	828	20	
3. Ravintola- ja hotelliliikkeet — Värdshus- o. hotellirörelse .....	12 060	119.8	9 547	99.6	43	0.4	9 590	167.4	26	1 887	7 703	408	
4. Muut kauppaliiikkeet — Övrig handelsrörelse ..	66 833	663.8	36 779	99.0	369	1.0	37 148	648.4	80	16 779	20 369	121	
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>100 685</b>	<b>1 000.0</b>	<b>56 872</b>	<b>99.8</b>	<b>416</b>	<b>0.7</b>	<b>57 288</b>	<b>1 000.0</b>	<b>76</b>	<b>27 735</b>	<b>29 553</b>	<b>107</b>	
<b>M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales</b>													
1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- o. försäkringsinrättningar....	3 208	71.8	1 473	97.1	44	2.9	1 517	76.7	111	1 247	270	22	
2. Asioimis- ja välitysliikkeet — Agentur- o. kommissionsrörelse .....	1 952	43.7	623	95.7	28	4.3	651	32.9	200	524	127	24	
3. Ravintola- ja hotelliliikkeet — Värdshus- o. hotellirörelse .....	3 698	82.8	1 910	88.1	257	11.9	2 167	109.5	71	1 155	1 012	88	
4. Muut kauppaliiikkeet — Övrig handelsrörelse ..	35 818	801.7	13 183	85.3	2 271	14.7	15 454	780.9	132	9 966	5 488	55	
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>44 676</b>	<b>1 000.0</b>	<b>17 189</b>	<b>86.9</b>	<b>2 600</b>	<b>13.1</b>	<b>19 789</b>	<b>1 000.0</b>	<b>126</b>	<b>12 892</b>	<b>6 897</b>	<b>53</b>	
<b>Koko maa — Hela riket — Pays entier</b>													
1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- o. försäkringsinrättningar....	13 655	93.9	7 002	99.3	47	0.7	7 049	91.5	94	6 126	923	15	
2. Asioimis- ja välitysliikkeet — Agentur- o. kommissionsrörelse .....	13 297	91.5	5 640	99.5	29	0.5	5 669	73.5	135	4 714	955	20	
3. Ravintola- ja hotelliliikkeet — Värdshus- o. hotellirörelse .....	15 758	108.4	11 457	97.5	300	2.5	11 757	152.5	34	3 042	8 715	286	
4. Muut kauppaliiikkeet — Övrig handelsrörelse ..	102 651	706.2	49 962	95.0	2 640	5.0	52 602	682.5	95	26 745	25 857	97	
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>145 361</b>	<b>1 000.0</b>	<b>74 061</b>	<b>96.1</b>	<b>3 016</b>	<b>3.0</b>	<b>77 077</b>	<b>1 000.0</b>	<b>89</b>	<b>40 627</b>	<b>36 450</b>	<b>90</b>	

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Kaikkiaan kuului kauppaväestöön 145 361 henkeä, joista 77 077 otti osaa ammattitoimintaan. 100 ammatissa toimivaa kohden tuli siten vain 89 elätettävää. Kauppaväestön jakaantuminen kaupan eri aloille käy ilmi edellisellä sivulla olevasta taulukosta.

Kun yllä esitettyjä lukuja verrataan vuoden 1920 vastaaviin lukuihin, huomataan, että kaikissa ammatti-ryhmissä väestö on kasvanut huomattavasti. Lisäykset viime vuosikymmenen aikana olivat näet seuraavat:

	abs.	%
Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- och försäkringsinrättningar .....	4 853	55.1
Asiointis- ja välitysluukkeet — Agentur- o. kommissionsrörelse .....	5 355	67.4
Ravintola- ja hotelli- luukkeet — Värshus- o. hotellrörelse .....	6 772	75.4
Muut kauppaliikkeet — Övrig handelsrörelse .....	22 105	27.4

Sen johdosta, että kaupan eri aloilla toimii suhteellisesti paljon naisia, joilla ei ole perhettä, kuten edempänä osoitetaan, oli ammatissa toimivien luku yleensä suuri. Maaseudulla tuli 100 ammatissa toimivaa kohden 126 elätettävää, kaupungeissa taas vain 76. Asiointis- ja välitysluukkeiden palveluksessa olevilla oli joltisetkin perheet elätettäväänään, keskimääräluku elätettäviä oli näet koko maassa 135, mutta ravintola- ja hotelli- luukkeissa toimiviin nähden vastaava suhdeluku oli vain 34.

Lukien konttorihenkilökunta itsenäisiin kuuluvaksi ryhmittiyivät kauppaväestöön kuuluvat ammatissa toimivat itsenäisiin ja palveluskuntaan, erikseen kaupungeissa, maaseudulla ja koko maassa, seuraavasti:

	Itsensäistä Självständiga abs.	Palveluskuntaa Tjänstepersonal abs.	%
Kaupungit — Städer .....	27 735	29 553	51.6
Maaseutu — Landsbygd .....	12 892	6 897	34.9
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>40 627</b>	<b>36 450</b>	<b>47.3</b>

Ammatissa toimivista oli päähenkilöitä tämän ammattoiminnassa avustavia perheenjäseniä vain 3.9%; kaupungeissa näitä oli ainostaan 0.7%, mutta maaseudulla sensijaan 13.1 %. Suurin osa avustavista perheenjäsenistä oli itsenäisiä; näistä oli näet 6.9% ammatissa toimivia perheenjäseniä, kun vastaava suhdeluku palveluskuntaan nähden oli vain 0.6 %. Enimmä perheenjäseniä käytettiin ammattitoimintaan maaseudulla »muun kauppaliikkeen» sekä ravintola- ja hotelli- luukkeiden palveluksessa.

*Sukupuolen* mukaan kauppaväestön ammatissa toimivat jakaantuvat siten, että miehiä oli 37 774 eli 49.0 % ja naisia 39 303 eli 51.0 %. Naisten suhdeluku, joka oli erikoisen suuri verrattuna useimpiin muuihin elinkeinoluokkiin, oli suuri sekä itsenäisten joukossa että palveluskunnassa, kuten näkyy seuraavasta yhdistelmästä.

Inalles tillhörde 145 361 personer handelsbefolkingen och deltogo av dessa 77 077 i yrkesverksamheten. På 100 yrkesutövare belöpte sig sálunda endast 89 försörjda. Den av handel levande befolkningens fördelning på handelns olika grenar framgår av föregående tabell.

Då man jämför dessa siffror med motsvarande siffror för år 1920, observerar man, att befolkningen inom samtliga yrkesgrenar vuxit märkbart. Ökningen för senaste årtionde var nämligen följande.

	abs.	%
Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- och försäkringsinrättningar .....	4 853	55.1
Asiointis- ja välitysluukkeet — Agentur- o. kommissionsrörelse .....	5 355	67.4
Ravintola- ja hotelli- luukkeet — Värshus- o. hotellrörelse .....	6 772	75.4
Muut kauppaliikkeet — Övrig handelsrörelse .....	22 105	27.4

Enär inom handeln är sysselsatt ett proportionsvis stort antal kvinnor, som icke ha familj, såsom i det följande närmare skall påvisas, var antalet yrkesutövare i allmänhet stort. På landsbygden belöpte sig på 100 yrkesutövare 126 försörjda, i städerna åter endast 76. Av de vid agentur- och kommissionsrörelse anställda hade en del familjer att underhålla, vilket framgår därv, att motsvarande genomsnittsantal för hela riket var 135; däremot var detta relationstal inom värshus- och hotellrörelsen endast 34.

Om kontorspersonalen räknas till de självständiga, fördelade sig yrkesutövarna inom handeln på självständiga och tjänstepersonal på följande sätt, med särskiljande av städer, landsbygd och hela riket.

	Itsensäistä Självständiga abs.	Palveluskuntaa Tjänstepersonal abs.	%
Kaupungit — Städer .....	27 735	29 553	51.6
Maaseutu — Landsbygd .....	12 892	6 897	34.9
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>40 627</b>	<b>36 450</b>	<b>47.3</b>

Av yrkesutövarna utgjordes endast 3.9 % av familjemedlemmar, som biträdde huvudmannen i dennes yrkesverksamhet; i städerna var detta antal endast 0.7 %, på landsbygden däremot 13.1 %. Större delen av de biträdande familjemedlemmarna varo självständiga; av dessa varo nämligen 6.9 % yrkesutövande familjemedlemmar, medan motsvarande relationstal för tjänstepersonalens vidkommande var endast 0.6 %. I största utsträckning anlitades familjemedlemmar vid yrkesverksamhet på landsbygden vid »övrig handelsrörelse» samt vid värshus- och hotellrörelse.

Efter kön fördelade sig yrkesutövarna inom handeln sálunda, att männen utgjorde 37 774 eller 49.0 % och kvinnorna 39 303 eller 51.0 %. Relationstalet för kvinnorna, som var särskilt högt jämfört med flertalet andra näringsgrenar, var stort såväl bland de självständiga som bland tjänstepersonalen, vilket framgår av följande sammanställning.

	Itsenäiset — Självständiga				Palveluskunta — Tjänstepersonal			
	Miehiä Mankön	%	Naisia Kvinnökön	%	Miehiä Mankön	%	Naisia Kvinnökön	%
Kaupungit — Städer ...	15 304	55.2	12 431	44.8	10 849	36.7	18 704	63.3
Maaseutu — Landsbygd.	8 769	68.0	4 123	32.0	2 852	41.4	4 045	58.6
Koko maa — Hela riket	24 073	59.3	16 554	40.7	13 701	37.6	22 749	62.4

Itsenäisten ja palveluskunnan sukupuolijakoa eri kaupanhaaroissa valaisee seuraava taulukko.

De självständigas och tjänstepersonalens fördelning efter kön inom olika grenar av handeln framgår av följande tabell.

Population commerciale active par sexe.

Kaupanhaara Handelsbransch Différentes branches de commerce <sup>1)</sup>	Kaupungit Städér Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko maa Hela riket Pays entier	
	Miehiä Mankön Hommes	Naisia Kvinnökön Femmes	Miehiä Mankön Hommes	Naisia Kvinnökön Femmes	Miehiä Mankön Hommes	Naisia Kvinnökön Femmes
Itsenäiset — Självständiga — Chefs et employés						
1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- o. försäkringsinrättningar .....	2 009	41.2	2 870	58.8	630	50.5
2. Asioimis- ja välitysliikkeet — Agentur- o. kommissionsrörelse .....	3 197	76.3	993	23.7	457	87.2
3. Ravintola- ja hotelliliikkeet — Värddshus- o. hotellrörelse .....	444	23.5	1 443	76.5	521	45.1
4. Muut kauppaliikkeet — Övrig handelsrörelse .....	9 654	57.5	7 125	42.5	7 161	71.9
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>15 304</b>	<b>55.2</b>	<b>12 431</b>	<b>44.8</b>	<b>8 769</b>	<b>68.0</b>
Palveluskunta — Tjänstepersonal — Employés subalternes						
1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- o. försäkringsinrättningar .....	516	79.0	137	21.0	77	28.5
2. Asioimis- ja välitysliikkeet — Agentur- o. kommissionsrörelse .....	732	88.4	96	11.6	110	86.6
3. Ravintola- ja hotelliliikkeet — Värddshus- o. hotellrörelse .....	650	8.4	7 053	91.6	94	9.3
4. Muut kauppaliikkeet — Övrig handelsrörelse .....	8 951	43.9	11 418	56.1	2 571	46.8
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>10 849</b>	<b>36.7</b>	<b>18 704</b>	<b>63.3</b>	<b>2 852</b>	<b>41.4</b>

Naisia oli sekä itsenäisten joukossa että palveluskunnassa suhteellisesti enimmän ravintola- ja hotelliliikkeiden palveluksessa. Toisella sijalla seurasivat »muut kauppaliikkeet» palveluskuntaan, mutta raha- ja vakuutuslaitokset itsenäisiin nähden. Itsenäisiä naisia oli kaikesta kaupanhaaroissa sekä absoluuttisesti että suhteellisesti enemmän kaupungeissa kuin maaseudulla.

Antalet kvinnor var såväl bland de självständiga som bland tjänstepersonalen proportionsvis talrikast bland de vid värddshus- och hotellrörelse sysselsatta. I andra rummet följe »övrig handelsrörelse» beträffande tjänstepersonalen, men penning- och försäkringsinrättningar för de självständigas vidkommande. Självständiga kvinnor funnos inom alla grenar av handeln såväl absolut som relativt taget i större antal i städerna än på landsbygden.

## 5. Julkisesta toiminnasta ja vapaista ammateista toimeentulonsa saapa väestö.

Julkisen toiminnan kunteen ensimmäiseen ammatti ryhmään, nim. *kyrkon, oikeuslaitoksen ja vankeinhoidon, siviilihallinnon, kunnallishallinnon, puolustuslaitoksen ja poliisilaitoksen* alalla palveleviin perheineen, kuului kaikkiaan 67 526 henkeä, joista 24 055 oli ammatissa

Till de sex första yrkesgrupperna inom den offentliga verksamheten, nämligen till dem som omfatta *kyrkan, rättsväsendet och fängvärden, civilförvaltningen, kommunalförvaltningen, försvarsväsendet och polisirättningarna* hörde inalles 67 526 personer, 24 055 yrkesutövare

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

toimivia. 100 ammatissa toimivaa kohden tuli siten 181 elätettävää. Ammatissa toimivista oli vain 232 eli 1.0 % avustavia perheenjäseniä, kaikki muut olivat joko perheen tai yksinäisiä päähenkilöitä.

Kysymyksessä olevan väestön osan jakaantuminen edellä mainittuihin ammattiryhmiin käy selville seuraavasta taulukosta.

*Population totale et active aux services publics.*

Julkisen toiminnan haara Kategori av offentlig verksamhet Branches des services publics <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolkningen Population totale	Siltä ammatissa tolmivia Dårat yrkes- utövare Population active	100 ammatissa toimivaa kohden muuta väestöä Övrig befolkning per 100 yrkesutövare Non actif en % des actifs	Ammatissa toimivista oli: Av yrkesutövorna voro: Répartition de la population active				
				Itsenäisiä Självständiga Chefs et em- ployés	Palveluskuntaa Tjänstepersonal Employés subalternes	%	%	
1. Kirkko — Kyrka .....	2 598	66.9	775 50.0	235	411	53.0	364	47.0
2. Oikeuslaitos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård .....	3 907	100.6	1 407 90.8	178	641	45.6	766	54.4
3. Siviilihallinto — Civilförvaltning .....	9 603	247.3	4 159 268.4	131	3 163	76.1	996	23.9
4. Kunnallishallinto — Kommunal- förvaltning .....	5 272	135.7	2 350 151.6	124	1 561	66.4	789	33.6
5. Puolustuslaitos — Försvarsväsende .....	10 293	265.0	4 317 278.6	138	1 786	41.4	2 531	58.6
6. Poliisilaitos — Polisinrättning .....	7 166	184.5	2 488 160.6	188	460	18.5	2 028	81.5
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>38 839</b>	<b>1 000.0</b>	<b>15 496 1 000.0</b>	<b>151</b>	<b>8 022</b>	<b>51.8</b>	<b>7 474</b>	<b>48.2</b>
<b>K a u p u n g i t — S t ä d e r — V i l l e s</b>								
1. Kirkko — Kyrka .....	85 77	299.0	2 262 264.3	279	908	40.1	1 354	59.9
2. Oikeuslaitos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård .....	1 903	66.3	566 66.1	236	161	28.4	405	71.6
3. Siviilihallinto — Civilförvaltning .....	1 618	56.4	447 52.2	262	259	57.9	188	42.1
4. Kunnallishallinto — Kommunalför- valtning .....	2 460	85.8	990 115.7	148	701	70.8	289	29.2
5. Puolustuslaitos — Försvarsväsende .....	6 392	222.8	2 281 266.5	180	724	31.7	1 557	68.3
6. Poliisilaitos — Polisinrättning .....	7 737	269.7	2 013 235.2	284	460	22.9	1 533	77.1
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>28 687</b>	<b>1 000.0</b>	<b>8 559 1 000.0</b>	<b>285</b>	<b>3 213</b>	<b>37.5</b>	<b>5 346</b>	<b>62.5</b>
<b>M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales</b>								
1. Kirkko — Kyrka .....	11 175	165.5	3 037 126.3	268	1 319	43.4	1 718	56.6
2. Oikeuslaitos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård .....	5 810	86.0	1 973 82.0	194	802	40.6	1 171	59.4
3. Siviilihallinto — Civilförvaltning .....	11 221	166.2	4 606 191.5	144	3 422	74.3	1 184	25.7
4. Kunnallishallinto — Kommunalför- valtning .....	7 732	114.5	3 340 138.8	131	2 262	67.7	1 078	32.3
5. Puolustuslaitos — Försvarsväsende .....	16 685	247.1	6 598 274.3	153	2 510	38.0	4 088	62.0
6. Poliisilaitos — Polisinrättning .....	14 903	220.7	4 501 187.1	231	920	20.4	3 581	79.6
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>67 526</b>	<b>1 000.0</b>	<b>24 055 1 000.0</b>	<b>181</b>	<b>11 235</b>	<b>46.7</b>	<b>12 820</b>	<b>53.3</b>
<b>K o k o m a a — H e l a r i k e t — Pays entier</b>								
1. Kirkko — Kyrka .....								
2. Oikeuslaitos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård .....								
3. Siviilihallinto — Civilförvaltning .....								
4. Kunnallishallinto — Kommunalför- valtning .....								
5. Puolustuslaitos — Försvarsväsende .....								
6. Poliisilaitos — Polisinrättning .....								
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>67 526</b>	<b>1 000.0</b>	<b>24 055 1 000.0</b>	<b>181</b>	<b>11 235</b>	<b>46.7</b>	<b>12 820</b>	<b>53.3</b>

Verrattaessa näitä lukuja vuoden 1920 vastaaviin lukuihin havaitaan, että lisäykset tai vähennykset (—) Siviilihallinto — Civilförvaltning .....

En jämförelse mellan dessa siffror och motsvarande siffror för 1920 ådagalägger, att ökningen och minskningen (—) inom de olika grupperna var följande:

	abs.	%
Kirkko — Kyrka .....	299	2.7
Oikeuslaitos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård .....	1 390	31.4
Siviilihallinto — Civilförvaltning .....	1 957	21.1

<sup>1</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

	abs.	%
Kunnallishallinto — Kommunalförvaltning.....	637	9.0
Puolustuslaitos — Försvarsväsende .....	11 213	204.9
Poliisilaitos — Polisinrättnings .....	—220	—1.5

Puolustuslaitoksen palveluksessa olevan väestön huomattavan suureen lisääntymiseen on suurelta osalta vaikuttanut se, että suojeluskuntalaitoksen tultua assetetuksi vakinaiselle kannalle suojelus kuntien päälystö ja toimistohenkilöt on kymmenvuotista ulustossa merkityy puolustuslaitokseen kuuluvina.

Suhteellisesti suurin määrä elätettäviä, 268 henkeä tuli 100 ammatissa toimivaa kohden kirkon palveluksessa olevien kesken, vastaan vanhdeluvun ollessa poliisilaitokseen nähden 231, oikeuslaitokseen ja vankeinhoitoon nähden 194, puolustuslaitokseen nähden 153, siviilihallintoon nähden 144 ja kunnallishallintoon nähden 131.

Ammatissa toimivat ryhmittiyväät ammattiasemansa mukaan seuraavasti.

	Itsensäiset Självständiga abs.	Palveluskunta Tjänstepersonal abs.
Kaupungit — Städer .....	8 022	51.8
Maaseutu — Landsbygd .....	3 213	37.5
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>11 235</b>	<b>46.7</b>

Den anmärkningsvärt stora ökningen av befolkningen i försvarsväsendets tjänst har till stor del förorsakats av att skyddskårernas befäl- och kanslipersonal, sedan skyddskårsorganisationen försatts på ordinarie fot, i decennietabellerna upptagits såsom tillhörande försvarsväsendet.

Det relativt största antalet försörjda, 268 personer på 100 yrkesutövare, förekom bland befolkningen i kyrkans tjänst, medan motsvarande proportionstal var 231 för poliskåren, 194 för rättsväsendet och fängvården, 153 för försvarsväsendet, 144 för civilförvaltningen och 131 för kommunalförvaltningen.

Yrkesutövarna grupperade sig efter ställningen inom yrket på följande sätt.

	Itsensäiset Självständiga abs.	Palveluskunta Tjänstepersonal abs.
Kaupungit — Städer .....	8 022	48.2
Maaseutu — Landsbygd .....	3 213	62.5
<b>Koko maa — Hela riket</b>	<b>11 235</b>	<b>53.3</b>

Tässä elinkeinoryhmässä on itsenäisten ja palvelus-kunnan suhde sangen toisenlainen kuin muissa elinkeinoryhmässä, ja myös sen eri ammattiryhmät eroavat toisistaan tuntuvasti tässä suhteessa; varsinkin on kirkko erikoissemassa, sen palveluskuntaan kun on luettu esim. lukkarit ja urkurit.

*Sukupuoleen* nähden ammatissa toimivat jakaantuvat seuraavalla tavalla.

	Miespuolisia Mankön abs.	Naispuolisia Kvinnön abs.
Itsensäiset — Självständiga .....	8 357	74.4
Palveluskunta — Tjänstepersonal .....	12 081	94.2
<b>Kaliksi ammatissa toimivat — Samtliga yrkesutövare</b>	<b>20 438</b>	<b>85.0</b>

Inom denna näringssgrupp är förhållandet mellan de självständigas och tjänstepersonalens numerär ett helt annat än inom övriga näringssgrupper, och även dess olika underavdelningar skilja sig i detta hänseende avsevärt från varandra; i synnerhet befinner sig kyrkan i en undantagsställning, då till tjänstepersonalen inom densamma räknats exempelvis klockare och organister.

Efter *kön* fördelade sig yrkesutövarna på följande sätt.

Suhteellisesti enimmän naisia toimi, etupäässä virastopalaisina, kunnallishallinnon (34.7 %) ja siviilihallinnon (33.3 %) palveluksessa; pienin oli naispuolisten ammatissa toimivien luku, kuten odottaa sopiikin, poliisi- ja puolustuslaitoksen palveluksessa (3.8 ja 4.0 %). Myös kirkon sekä oikeuslaitoksen ja vankeinhoidon alalla toimi vain vähäinen määrä naisia (7.4 ja 13.5 %).

*Opetuslaitoksesta* toimeentulonsa saapa väestö on kymmenvuotista ulustossa jaettu kolmeen ryhmään sen mukaan, olivatko opettajat valtion tai kunnan vai yksityisissä oppilaitoksissa toimivia vai muita opettajia ja ottaen molemmissa edellisissä ryhmässä erikseen huomioon oppilaitosten palveluskunnan.

Det proportionsvis största antalet kvinnor var syssel-satt, främst i egenskap av byråbiträden, inom kommunalförvaltningen (34.7 %) och civilförvaltningen (33.3 %); det lägsta antalet kvinnor upptäcktes, såsom naturligt är, poliskåren och försvarsväsendet (3.8 och 4.0 %). Även i kyrkans tjänst samt vid rättsväsendet och fängvården var endast ett ringa antal kvinnor anställda (7.4 och 13.5 %).

Den befolkning, som får sin utkomst inom *undervisningsväsendet*, har i decennietabellerna uppdelats på tre grupper beroende på, huruvida lärarna varo anställda vid statens eller kommunens läroverk, vid privata läroverk eller varo lärare av annat slag, varvid läro-inrättningarnas tjänstepersonal observerats särskilt för sig i de båda förstnämnda grupperna.

Kaikkaan sai vuonna 1930 34 100 henkeä välittövästi tai välillisesti toimeentulonsa opetustoimesta. Niistä oli 16 800 ammatissa toimivia. Avustavia perheenjäseniä oli aivan vähän, kaikkaan vain 188 henkeä eli 1.1 % ammatissa toimivista; maaseudulla niitä oli 1.5 %, mutta kaupungeissa vain 0.4 %. Yleensä olisi todennäköisesti ollut oikeampaa lukea nämä itsenäisiksi päähenkilöiksi.

Väestön jakaantumista opetuslaitoksen kolmen ryhmän kesken valaisee seuraava taulukko. Samalla siinä esitetään ammatissa toimivien jakaantuminen itsenäisiin ja palveluskuntaan.

Inalles erhöllo år 1930 34 100 personer direkte eller indirekte sin utkomst av undervisningsväsendet. Av dessa varo 16 800 yrkesutövare. Biträdande familjemedlemmar funnos i helt litet antal, inalles endast 188 personer eller 1.1 % av yrkesutövarna; på landsbygden var deras antal 1.5 %, men i städerna endast 0.4 %. Synbarligen hade det varit riktigare att räkna alla dessa till de självständiga huvudpersonerna.

Befolningens fördelning på undervisningsväsendets tre kategorier belyses av följande tabell. Därjämte meddelas i densamma yrkesutövarnas fördelning på självständiga och tjänstepersonal.

*Population totale et active vivant d'enseignement.*

Elinkeinoala Yrkesgrupp Catégorie professionnelle <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolk- ningen <i>Population totale</i>	Slita ammatissa toimivia Därav yrkes- utövare <i>Population active</i>	Ammatissa toimivista oli: Av yrkes- utövarna varo: <i>Répartition de la population active:</i>				100 isken. kohden palveluskunta- Tjänsteperson. per 100 säljare. <i>Employés, subalternes par 100 chefs et employés</i>	
			100 ammatissa toimivaa kohden muuta väestöjä Övr. befolk. per 100 yrkesutöv. När aktivis en % des actifs		Självständiga Chefs et em- ployés			
			%	%	%	%		
<b>K a u p u n g i t — S t ä d e r — V i l l e s</b>								
Valtion ja kunnan oppilaitokset — Stats- o. kommu- nala läroverk .....	9 290	771.2	4 183	721.5	122	3 818	365	10
Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	2 112	175.3	1 154	199.0	83	1 053	101	10
Muita opettajia — Övriga lärare .....	644	53.5	461	79.5	40	461	—	—
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>12 046</b>	<b>1 000.0</b>	<b>5 798</b>	<b>1 000.0</b>	<b>108</b>	<b>5 332</b>	<b>466</b>	<b>9</b>
<b>M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales</b>								
Valtion ja kunnan oppilaitokset — Stats- o. kommu- nala läroverk .....	20 281	919.6	9 986	907.7	103	9 628	358	4
Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	1 279	58.0	668	60.7	91	563	105	19
Muita opettajia — Övriga lärare .....	494	22.4	348	31.6	42	348	—	—
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>22 054</b>	<b>1 000.0</b>	<b>11 002</b>	<b>1 000.0</b>	<b>100</b>	<b>10 539</b>	<b>463</b>	<b>4</b>
<b>K o k o m a a — H e l a r i k e t — Pays entier</b>								
Valtion ja kunnan oppilaitokset — Stats- o. kommu- nala läroverk .....	29 571	867.2	14 169	843.4	109	13 446	723	5
Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	3 391	99.4	1 822	108.4	86	1 616	206	13
Muita opettajia — Övriga lärare .....	1 138	33.4	809	48.2	41	809	—	—
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>34 100</b>	<b>1 000.0</b>	<b>16 800</b>	<b>1 000.0</b>	<b>103</b>	<b>15 871</b>	<b>929</b>	<b>6</b>

100 ammatissa toimivaa kohden tuli kaupungeissa 108, maaseudulla 100 ja koko maassa 103 elätettävä. Suurempi eroavaisuus kuin kaupunkien ja maaseudun välinen on olemassa toiselta puolen valtion ja kunnan, toiselta puolen yksityisten oppilaitosten välillä. Edellisissä tuli 100 ammatissa toimivaa kohden 109, mutta jälkimmäisissä vain 86 elätettävä. Tämä johtuu osaksi siitä, että nuoret opettajat saavat tyytyä yksityisissä oppilaitoksissa saamiensa paikkoihin, joista he, saavutettuaan enemmän ansioita, siirtyvät valtion ja kunnan kouluihin.

Ammatissa toimivien jakaantuminen sukupuolen mukaan on ollut seuraava.

På 100 yrkesutövare belöpte sig i städerna 108, på landsbygden 100 och i hela riket 103 försörjda. En större skillnad än vad städerna och landsbygd sinsemellan uppvisa, kan man konstatera mellan stats- och kommunala läroverk å ena sidan och privata läroverk å den andra. Inom den förstnämnda gruppen kom det på 100 yrkesutövare 109, men inom den senare endast 86 försörjda. Detta beror dels därför, att unga lärare få näja sig med de befattningar de erhålla vid privata läroverk varifrån de, sedan de vunnit större meriter, övergå till stats- och kommunala läroverk.

Yrkesutövarnas fördelning efter kön har varit följande.

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

	Itsenäiset — Självständiga				Palveluskunta — Tjänstepersonal			
	Miehiä abs.	Mankön %	Naisia abs.	Kvinnön %	Miehiä abs.	Mankön %	Naisia abs.	Kvinnön %
Valtion ja kunnan koulut — Stats- o. kommunala läroverk .....	4 640	34.5	8 806	65.5	361	49.9	362	50.1
Yksityiset koulut — Privata läroverk .....	569	35.2	1 047	64.8	103	50.0	103	50.0
Muita opettajia — Övriga lärare .....	189	23.4	620	76.6	—	—	—	—
<b>Kaikkiaan — Samtliga</b>	<b>5 398</b>	<b>34.0</b>	<b>10 473</b>	<b>66.0</b>	<b>484</b>	<b>49.9</b>	<b>485</b>	<b>50.1</b>

Opettajista oli sekä valtion ja kunnan kouluissa että yksityisissä oppilaitoksissa lähes  $\frac{2}{3}$  naisia. Opettajien kokonaisluku on viime vuosikymmenellä kasvanut 4 749 eli 42.7 %. Tänä aikana on opettajiston »naisistuminen» edistynyt; miepuolisiin opettajiin nähden lisäysluku oli 22.2 %, mutta naispuolisiin nähden 56.2 %.

Terveydenhoitoväestö on kymmenvuotistaulustoissa jaettu kahteen luokkaan sen mukaan, olivatko henkilöt valtion tai kunnan palveluksessa vai harjoittivatko he yksityistä toimintaa. Edellinen ryhmä on jaettu kolmeen, jälkimmäinen kahteen alaosastoon.

Kaikkiaan sai 20 262 henkeä toimeentulonsa terveydenhoidosta. Niistä oli ammatissa toimivia 12 847 henkeä, jojen 100 kohden tuli 58 elätettävä. Päähenkilöä tämän ammattitoiminnassa avustavia perheenjäseniä oli aivan vähän, kaikkiaan vain 85 henkeä eli 0.7 %.

Terveydenhoitoväestön jakaantuminen eri ryhmiin oli seuraava.

Av läraryna utgjordes såväl i stats- och kommunala som i privata läroverk inemot  $\frac{2}{3}$  av kvinnor. Totalantalet lärare har under senaste decennium ökats med 4 749 eller 42.7 %. Under denna tid har lärankårens feminisering gjort framsteg; de manliga lärarynas antal ökades med 22.2 %, de kvinnligas däremot med 56.2 %.

Den av hälsovård levande befolkningen har i decennietabellerna uppdelats på tvenne grupper med avseende fast vid om vederbörande personer voro anställda i statens och kommunens tjänst eller om de utövade enskild praktik. Den första gruppen har indelats i tre, den senare i två underavdelningar.

Inalles erhölls 20 262 personer sin utkomst av hälsovård. Av dessa voro 12 847 yrkesutövare, varför på 100 av dem belöpte sig 58 försörjda. Antalet familjemedlemmar, som biträdde huvudmannen i dennes yrkesverksamhet, var helt lågt, inalles blott 85 personer eller 0.7 %.

Denna befolkningsgrupps fördelning på olika undergrupper framgår av följande siffror.

*Population totale et active vivant des professions sanitaires.*

Elinkeinoala Yrkesgrupp Catégorie professionnelle <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolkningen Population totale	Siiitä ammatissa toimivia Därav yrkesutövare Population active	100 ammatissa toimivaa kohden muuta väestöä Övrig befolkning per 100 yrkesutövare Mm aktis % % des aktis
Vallion tai kunnan toimi — Stats- eller kommunalbefattning			
a) Lääkäreitä ja eläinlääkäreitä — Läkare o. veterinärer	10 611	523.7	49
b) Rokottajia, kätilöitä, sairaanhoitajia y. m. s. — Vaccinatörer, barnmorskor, sjukskötare o. sköterskor m. fl. ....	2 834	139.9	273
c) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	5 348	263.9	19
Yksityisen toiminta — Enskild verksamhet .....	2 429	119.9	28
a) Lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja apteekkareita — Läkare, tandläkare o. apotekare .....	9 651	476.3	69
b) Sairaanhoitajia, hierojia y. m. — Sjukskötare o. sköterskor, massörer m. fl. ....	4 561	225.1	202
<b>Kaikkiaan — Samtliga — Ensemble</b>	<b>20 262</b>	<b>1 000.0</b>	<b>58</b>
1) Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.			

Koko terveydenhoitoväestöstä sai runsaasti puolet suoraan tai välillisesti toimeentulonsa valtion tai kunnan toimista, ja samoin ammatissa toimivista oli enemmän kuin puolet tässä asemassa. Suurimpana ryhmänä ovat sairaanhoitajat, rokottajat, kätilöt y. m. Siihen

kuului kaikkiaan 10 438 henkeä, joista useimmat, 8 684, olivat ammatissa toimivia. Viimemainituista 4 197 eli 48.3 % harjoitti yksityistä toimintaa, muut olivat valtion tai kunnan palveluksessa. Toiseksi tärkeimmän ryhmän muodostavat lääkärit ja apteekkarit perheineen. Tähän ryhmään kuului kaikkiaan 7 395 henkeä, niistä vain 2 270 ammatissa toimivaa. Viimemainituista 1 510 eli 66.5 % harjoitti yksityistä toimintaa, kun taas vain 760 eli 33.5 % sai palkkaa valtiolta tai kunnalta.

Nämä ollen voidaan huomata jyrkkä ero toiselta puolen lääkärien, eläin- ja hammaslääkärien sekä apteekkarien, toiselta puolen sairaanhoitajien, rokottajien y. m. s. välillä. Edellisillä oli suuret perheet, niin että 100 ammatissa toimivaa kohden tuli keskimäärin 226 elättävää. Jälkimmäiset olivat sen sijaan enimmäkseen yksinäisiä henkilöitä; 100 ammatissa toimivaa kohden tuli keskimäärin vain 20 elättävää.

Tämä eroavaisuus johtuu etupäässä näihin ryhmiin kuuluvien ammatissa toimivien erilaisesta *sukupuoli-josta*. Lääkäreistä y. m. s. oli huomattavan suuri enemmistö, 71.9 %, miehiä, kun sensijaan sairaanhoitajista, hierojista y. m. s. oli pääinvastoin suuri enemmistö naisia, miehiä oli näet vain 11.0 % koko luvusta. Tätä valaisee seuraava yhdistelmä.

vaccinatörer, barnmorskor m. fl. Till densamma hörde inalles 10 438 personer, av vilka flertalet, 8 684, voro yrkesutövare. Av de sistnämnda utövade 4 197 eller 48.3 % privat verksamhet, resten var anställd i statens eller kommunernas tjänst. Den därnäst viktigaste gruppen i ordningen bilda läkarna och apotekarna jämte familjer. Till denna grupp hörde inalles 7 395 personer, av dem endast 2 270 yrkesutövare. Av de sistnämnda utövade 1 510 eller 66.5 % enskild verksamhet, medan åter blott 760 eller 33.5 % uppburo lön av stat eller kommun.

Sålunda kan man observera en stor kontrast mellan läkare, veterinärer, tandläkare och apotekare å ena sidan samt sjukskötare och -sköterskor, vaccinatörer m. fl. å den andra. De förra hade stora familjer, i det på 100 yrkesutövare belöpte sig i genomsnitt 226 försörjda. De senare åter utgjordes företrädesvis av ensamstående personer: på 100 yrkesutövare belöpte sig i medeltal blott 20 försörjda.

Denna skiljaktighet beror främst på de till dessa grupper hörande yrkesutövarnas olikartade fördelning efter *kön*. Av läkarna m. fl. utgjordes det avsevärd flertalet, 71.9 %, av män, medan av gruppen sjukskötare och -sköterskor, massörer m. fl. majoriteten bildades av kvinnor, i det männen utgjorde blott 11.0 % av hela antalet. Detta belyses av följande siffror.

	Miehiä — Män abs.	%	Naisia — Kvinnor abs.	%
Lääkärit, eläin- ja hammaslääkärit, apteekkarit — Läkare, veterinärer, tandläkare, apotekare .....	1 631	71.9	639	28.1
Sairaanhoitajat, kätilöt, hierojat y. m. — Sjukskötare och -sköterskor, barnmorskor, massörer m. fl. ....	955	11.0	7 729	89.0
Palveluskunta — Tjänstepersonal .....	462	24.4	1 431	75.6
<b>Kaikki — Samtliga</b>	<b>3 048</b>	<b>23.7</b>	<b>9 799</b>	<b>76.3</b>

Tervydenhoitoväestön jakaantumista kaupunkien ja maaseudun kesken esittää seuraava yhdistelmä.

Den av hälsovård levande befolkningens fördelning på städer och landsbygd belyses av följande sammanställning.

Elinkeinoala Yrkessgrupp Catégorie professionnelle <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolkningen Population totale		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active	
	Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd C. rurales	Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd C. rurales
<i>Valtion tai kunnan toimi — Stats- eller kommunalbefattning</i> .....				
a) Lääkäreitä ja eläinlääkäreitä — Läkare o. veterinärer .....	5 823	54.9	4 788	45.1
b) Rokottajia, kätilötä, sairaanhoitajia y. m. s. — Vaccinatörer, barnmorskor, sjukskötare o. sköterskor m. fl. ....	1 403	49.5	1 431	50.5
c) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal ....	2 782	52.0	2 566	48.0
	1 638	67.4	791	32.6
<i>Yksityinen toiminta — Enskild verksamhet</i> .....	6 634	68.7	3 017	31.3
a) Lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja apteekkareita — Läkare, tandläkare och apotekare .....	2 712	59.5	1 849	40.5
b) Sairaanhoitajia, hierojia y. m. s. — Sjukskötare o. sköterskor m. fl. ....	3 922	77.1	1 168	22.9
<b>Kaikkilaan — Samtliga — Total</b>	<b>12 457</b>	<b>61.5</b>	<b>7 805</b>	<b>38.5</b>
			4 136	72.5
			3 241	77.2
			8 247	64.2
				4 600
				35.8

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

Verrattuna vuoden 1920 vastaaviin lukuihin on koko väenlisäys ollut lääkärien ja apteekkarien ryhmässä 1 698 henkeä eli 29.8 % ja sairaanhoitajien, kätilöiden y. m. s. ryhmässä 3 737 henkeä eli 55.8 %. Ammatissa toimivaan väestöön nähden oli lääkärien ja apteekkarien ryhmässä naispuolisten suhteellinen lisäys huomattavan suuri, kuten käy selville seuraavista luvuista:

	Miehet — Män abs.	Miehet — Män %	Naiset — Kvinnor abs.	Naiset — Kvinnor %
Lääkärit y. m. s. — Läkare m. fl. ....	342	26.6	399	166.3
Sairaanhoitajat, kätilöt y. m. s. — Sjukskötare, -skötterskor, barnmorskor m. fl. ....	344	56.3	2 780	56.2

Vapaiden ammattien harjoittajat, kuten kirjailijat, taiteilijat, asianajajat, yhdistysten ja järjestöjen palvelussessa olevat virkailijat y. m. s., on kymmenvuotisaulustoon otettu eri ryhmään.

Kaikkiaan sai vapaita ammateista toimeentulonsa 16 839 henkeä, joista ammatissa toimivia oli 8 538. 100 ammatissa toimivaa kohden tuli siten 97 elätettävästä. Päähenkilö tämän ammattitoiminnassa avustavia perheenjäseniä oli aivan vähän, vain 44 henkeä.

Vapaiden ammattien harjoittajien jakaantumista eri ryhmiin valaisee seuraava taulukko, johon vertailun vuoksi on otettu vastaavat luvut myös vuodelta 1920.

Jämförd med motsvarande siffror för år 1920 har hela ökningen för läkarnas och apotekarnas vidkommande varit 1 698 personer eller 29.8 % och för sjukskötare och -skötterskor, barnmorskor m. fl. 3 737 personer eller 55.8 %. I avseende å den yrkesutövande befolkningen var inom gruppen läkare och apotekare den relativa ökningen av kvinnornas antal anmärkningsvärt stor, såsom av följande siffror framgår:

	Miehet — Män abs.	Miehet — Män %	Naiset — Kvinnor abs.	Naiset — Kvinnor %
342	26.6	399	166.3	

Utövarna av fria yrken, såsom skriftställare, konstnärer, advokater, personer anställda i föreningars och organisationers tjänst o. s. v., ha i decennietabellerna upptagits i en särskild grupp.

Inalles fingo 16 839 personer sin utkomst av fria yrken, av dem 8 538 såsom yrkesutövare. På 100 yrkesutövare kommo sálunda 97 försörja. Antalet familjemedlemmar, som biträdde huvudmannen i dennes yrkesverksamhet, var aldeles obetydligt, endast 44 personer.

Fördelningen av utövarna av fria yrken på olika grupper belyses av följande tabell, där för jämförelsens skull upptagits motsvarande tal även för år 1920.

Population totale et active vivant des professions libérales.

Vuosi — År <i>Année</i>	Koko väestö Hela befolkning <i>Population totale</i>	Slitā ammatissa toimivia Därav yrkes- utövare <i>Population active</i>	100 ammatissa toimivaa kohden muuta väestöä Övrig befolkning per 100 yrkesutövare <i>Non actifs en % des actifs</i>	Ammatissa toimivista oli: Av yrkesutövarna voro: <i>Répartition de la population active:</i>	
				Miehillä Män <i>Hommes</i>	Naisilla Kvinnor <i>Femmes</i>
			%	%	%
			‰	‰	‰
K a u p u n g i t — S t ä d e r — Villes					
1920.....	8 109	873.3	4 037	889.4	101
1930.....	14 290	848.6	7 476	875.6	91
M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales					
1920.....	1 176	126.7	502	110.6	134
1930.....	2 549	151.4	1 062	124.4	140
K o k o m a a — H e l a r i k e t — Pays entier					
1920.....	9 285	1 000.0	4 539	1 000.0	105
1930.....	16 839	1 000.0	8 538	1 000.0	97

Kuten edellä olevasta taulukosta käy selville, on vapaiden ammattien harjoittajien luku viime vuosien kymmenen kuluessa lisääntynyt lähes kaksinkertaiseksi. Mies- ja naispuolisten ammatissa toimivien suhdeluvuissa sensjaaan ei ole mainitun ajanjakson kuluessa tapahtunut huomattavampia muutoksia.

Såsom av ovanstående tabell framgår, har antalet utövare av fria yrken under senaste årtionde nästan fördubblats. Relationstalen för de manliga och kvinnliga yrkesutövarna ha dock icke under nämnda tidsperiod undergått några mera betydande förändringar.

## 6. Pääomalla, koroilla tai eläkkeellä eläjät.

Ammattitauluston VIII elinkeinoryhmään sisältyy m. m. seuraavat kolme alaryhmää: 1. pääomalla ja koroilla eläjät, talonomistajat, 2. eläkkeellä eläjät ja 3. eläkevanhukset. Näihin elinkeinoryhmiin kuului 72 755 henkeä, joista päähenkilöitä oli 44 620 ja näiden ammattitoimintaan osaaottavia perheenjäseniä 1 529, vastaten 3.3 % »ammatissa toimivien» kokonaishuvusta.

Kysymyksessä olevan väestön jakaantumista edellä mainittuihin ryhmiin valaisee seuraava taulukko.

## 6. Personer, som leva av kapital, räntor eller pension.

I näringsgrupp VIII av yrkestabellen ingå bl. a. följande tre undergrupper: 1. personer, som leva av kapital och räntor, gårdsägare, 2. pensionstagare och 3. sytningstagare. Till dessa näringssgrupper hörde 72 755 personer, av vilka 44 620 varo huvudpersoner och 1 529 dessas yrkesutövande familjemedlemmar, motsvarande 3.3 % av »yrkesutövarnas» hela antal.

Fördelningen av ifrågavarande befolkning på de ovannämnda grupperna belyses av följande tabell.

*Personnes vivant d'une pension, de leur capital ou de leurs rentes.*

Elinkeinoala Yrkesgrupp Catégorie professionnelle <sup>1)</sup>	Koko väestö Hela befolkningen Population totale	Slita päähenkilöitä Därav huvud- personer Dont chefs de famille et chefs particuliers	100 päähenkilötä kohden muuta Väestössä Växten per huvudpersoner Autres personnes en % des chefs	Päähenkilöstä oli: Av huvudpersonerna varo: Chefs de famille et chefs particuliers:			
				Miehiä Män Hommes	Naisia Kvinnor Femmes	%	%
<b>K a u p u n g i t — S t ä d e r — V i l l e s</b>							
1. Pääomalla ja koroilla eläjä — Personer, som leva av kapital och räntor .....	14 931	629.3	6 361	529.7	135	2 788	43.8
2. Eläkkeellä eläjä — Pensions- tagare .....	8 741	368.4	5 607	466.9	56	1 928	34.4
3. Eläkevanhukset — Sytningsta- gare .....	54	2.3	41	3.4	32	7	17.1
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>23 726</b>	<b>1 000.0</b>	<b>12 009</b>	<b>1 000.0</b>	<b>98</b>	<b>4 723</b>	<b>39.8</b>
						<b>7 286</b>	<b>60.7</b>
<b>M a a s e u t u — L a n d s b y g d — Communes rurales</b>							
1. Pääomalla ja koroilla eläjä — Personer, som leva av kapital och räntor .....	7 006	142.9	3 454	105.9	103	1 739	50.3
2. Eläkkeellä eläjä — Pensions- tagare .....	9 433	192.4	5 782	177.3	63	2 319	40.1
3. Eläkevanhukset — Sytningsta- gare .....	32 590	664.7	23 375	716.8	39	10 087	43.2
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>49 029</b>	<b>1 000.0</b>	<b>32 611</b>	<b>1 000.0</b>	<b>50</b>	<b>14 145</b>	<b>43.4</b>
						<b>18 466</b>	<b>56.6</b>
<b>K o k o m a a — H e l a r i k e t — Pays entier</b>							
1. Pääomalla ja koroilla eläjä — Personer, som leva av kapital och räntor .....	21 937	301.5	9 815	220.0	124	4 527	46.1
2. Eläkkeellä eläjä — Pensions- tagare .....	18 174	249.8	11 389	255.2	60	4 247	37.3
3. Eläkevanhukset — Sytningsta- gare .....	32 644	448.7	23 416	524.8	39	10 094	43.1
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>72 755</b>	<b>1 000.0</b>	<b>44 620</b>	<b>1 000.0</b>	<b>63</b>	<b>18 868</b>	<b>42.3</b>
						<b>25 752</b>	<b>57.7</b>

Verrattuna vuoden 1920 vastaaviin lukuihin on pääomalla, koroilla tai eläkkeellä elävien lukumäärä kokonaisuudessaan lisääntynyt 8 819 henkeä eli 13.8 %. Eri ryhmissä on väestön lisääntyminen tai vähentyminen (—) ollut seuraava:

I jämförelse med motsvarande siffror för år 1920 har antalet personer, som leva av kapital, ränta eller pension, i dess helhet ökats med 8 819 personer eller 13.8 %. Inom de olika undergrupperna har ökningen eller minskningen (—) av befolkningen varit följande:

<sup>1)</sup> Pour la traduction des rubriques, voir pag. 80—81.

	abs.	%
Pääomalla ja koroilla eläjiä — Personer, som leva av kapital och räntor ....	6 219	39.6
Eläkkeellä eläjiä — Pensionstagare .....	5 617	44.7
Eläkevanhuksia — Sytningstagare .....	—3 017	—8.5

Sukupuolen mukaan tämän väestönsan päähenkilöt jakaantuvat siten, että kaupungeissa 60.7 % ja maaseudulla 56.6 % sekä koko maassa 57.7 % oli naisia. Suurin oli naisten enemmys eläkkeellä eläijien joukossa.

Katsoen siihen mielenkiintoon, jonka eläkevanhusjärjestelmä vaatii osakseen, esitetään seuraava läänitähinen taulukko, joka valaisee maaseudun eläkevanhusten sekä heidän elätettävänään olevien henkilöiden lukua.

Efter kön fördelade sig huvudpersonerna inom denna del av befolkningen sålunda, att i städerna 60.7 %, på landsbygden 56.6 % samt i hela riket 57.7 % utgjordes av kvinnor. Störst var majoriteten av kvinnor bland pensionstagarna.

I betraktande av sytningsinstitutionens betydelse meddelas följande tabell, vilken länsvis belyser antalet sytningstagare på landsbygden samt av dem underhållna personer.

Ci-devant paysans vivants de revenus garantis des terres et personnes entretenues par eux à la campagne, par départements.

L ä n l Län Départements	Eläkevan- huksia Sytningstagare <i>Ci-devant paysans vivants de revenus garantis des terres</i>	Näiden elätettävää väestöö Av dessa underhållna personer <i>Personnes entretenues par eux</i>		100 eläkevanhusta koden Per 100 sytning- tagare <i>En % des chefs de familles et chefs particuliers</i>
		Luku Antal <i>Nombre</i>	Per 100 sytning- tagare <i>Per 100 systen- tagare</i>	
Uudenmaan — Nylands .....	1 680	920	55	
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs .....	5 604	3 103	55	
Ahvenanmaa — Åland .....	336	102	30	
Hämeen — Tavastehus .....	3 760	1 579	42	
Viipurin — Viborgs .....	1 515	155	10	
Mikkelin — S:t Michels .....	560	175	31	
Kuopion — Kuopio .....	1 232	88	7	
Vaasan — Vasa .....	6 002	2 850	47	
Oulun — Uleåborgs .....	2 686	243	9	
<b>Koko maa — Hela riket — Pays entier</b>	<b>23 875</b>	<b>9 215</b>	<b>39</b>	

Kuten näistä lukusarjoista näkyy, oli eläkevanhuksia enimmän Vaasan, Turun-Porin ja Hämeen lääneissä. Eläkevanhusten elätettävien keskiluku oli suurin Uudenmaan ja Turun-Porin lääneissä, pienin taas Kuopion ja Oulun lääneissä.

Såsom av dessa siffror framgår, funnos de flesta sytningstagarna i Vasa, Åbo-Björneborgs och Tavastehus län. Medelantalet personer, som sytningstagarna hade att underhålla, var störst i Nylands och Åbo-Björneborgs län, minst åter i Kuopio och Uleåborgs län.

**TAULUJA  
TABELLER  
TABLEAUX**

I. Läsnäoleva yäestö, ryhmitettyyn ammatin ja  
Den närvarande befolkningen, fördelad efter  
Population présente, groupée d'après

1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyen d'existence du chef de famille <sup>1)</sup>	Perheiden päähenkilöt ynmä yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers	2   3		4   5	
			Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.

## 1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och

1	I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	380 652	146 641	366 661	533 414
2	A. Maanviljelys ja karjanhoito — Jordbruk och boskapskötsel .....	370 513	144 128	358 495	518 862
3	1. Maanomistajia — Jordägare .....	205 795	34 358	223 402	310 837
4	2. Kruununtalojen tai kruunun uitistalojen haltijoita — Innehavare av kronoboställen eller krononybyggen ..	1 173	124	1 293	1 751
5	3. Kruunun- ja kirkollisvirkatalojen vuokraaja — Arrendirörer av krono- och ecklesiastika boställen .....	1 017	98	1 067	1 752
6	4. Itsenäisen tilan vuokraaja — Arrendatorer av självständig lägenhet .....	2 790	287	3 363	4 303
7	5. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbönder och jordtorpare, vilka höra under huvudlägenheten .....	8 949	2 001	10 422	14 766
8	6. Kruununmetsätorppareita — Kronoskogstorpare .....	4 157	455	6 248	7 782
9	7. Muonatorppareita, muonamiehiä ja muonarenkejä, jotka ovat omassa ruuassaan — Spannmålstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost .....	14 086	1 414	15 288	25 463
10	8. Tilanhoidtajia, voutejä, työntohtajia ja ammattioppineita — Förvaltare, fogdar, arbetsledare och personer med yrkesutbildning .....	3 958	573	3 239	5 851
11	9. Palkollisia isäntäväen ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost .....	18 704	41 069	3 502	4 623
12	10. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarbetare .....	109 884	63 749	90 671	141 734
13	a) joilla on oma asunto (itsellisiä, mäkitupalaisia) — vilka äga egen bostad (backstugusittare) .....	57 759	28 071	55 430	87 573
14	b) joilla ei ole omaa asuntoa (loisia y. m.) — vilka icke äga egen bostad (inhysingar m. fl.) .....	52 125	35 678	35 241	54 161
15	B. Puutarhanhoito — Trädgårdsodling .....	2 308	964	1 238	2 378
16	a) Itsenäisiä elinkeinoharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilöitä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. .....	1 259	292	807	1 525
17	b) Työntekijötä — Arbetare .....	1 049	672	431	853
18	C. Meijeriliike — Mejerirörelse .....	953	1 144	657	1 260
19	a) Itsenäisiä elinkeinoharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilöitä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. .....	398	377	274	539
20	b) Työntekijötä — Arbetare .....	555	767	383	721

<sup>1)</sup> Traduction, voir le supplément.

elinkeinon mukaan, joulukuun 31 päivänä 1930.

yrke och näring, den 31 december 1930.

la profession, au 31 décembre 1930.

6	7	8	9	10   11		12   13		14	
				Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa		Henkilöllinen palveluskunta		Edellisessä sarakkeessa lueteltujen valmot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	
				Barn och andra familjemedl., vilka deltaga i huvudmannens yrkesarbete		Personlig betjäning Domestiques		Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke	
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.

landsbygd — Villes et communes rurales

1	258 539	826 698	559	5 476	526	622	1 001 937	1 012 851	2 014 788	1
2	251 223	324 336	526	4 742	489	577	981 246	992 645	1 973 891	2
3	202 454	258 184	443	4 100	403	480	632 497	607 959	1 240 456	3
4	1 100	1 535	10	20	8	—	3 584	3 430	7 014	4
5	877	1 067	25	73	5	6	2 991	2 996	5 987	5
6	2 340	3 007	3	59	6	3	8 502	7 659	16 161	6
7	8 000	10 740	1	26	—	1	27 372	27 534	54 906	7
8	4 434	5 742	1	3	2	1	14 842	13 983	28 825	8
9	1 992	2 427	3	47	10	11	31 379	29 362	60 741	9
10	416	446	9	219	12	28	7 634	7 117	14 751	10
11	263	497	2	8	1	3	22 472	46 200	68 672	11
12	29 347	40 691	29	187	42	44	229 973	246 405	476 378	12
13	21 348	29 157	23	135	38	37	134 598	144 973	279 571	13
14	7 999	11 534	6	52	4	7	95 375	101 432	196 807	14
15	269	369	5	134	3	6	3 823	3 851	7 674	15
16	246	336	5	118	3	5	2 320	2 276	4 596	16
17	23	33	—	16	—	1	1 503	1 575	3 078	17
18	33	44	6	62	3	4	1 652	2 514	4 166	18
19	13	18	5	47	3	4	693	985	1 678	19
20	20	26	1	15	—	—	959	1 529	2 488	20

## (Jatk. — Forts.)

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia	Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke	Membres de la famille sans profession
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
1. <i>D. Metsänhoito — Skogsvård</i> .....	3 210	76	3 113	5 159
2. a) <i>Metsänhoitajia y. m. päällystöä, konttorihenkilöitä</i> y. m. — <i>Forstmästare o. a. chefskap, kontorsper- sonal m. fl.</i> .....	954	40	758	1 448
3. b) <i>Työntekijöitä ja metsänvartijoita — Arbetare och</i> <i>skogsvakter</i> .....	2 256	36	2 355	3 711
4. <i>E. Poronhoito (lappalaista) — Renskössel (lappar)</i> .....	201	34	215	354
5. <i>F. Metsästys ja kalastus — Jakt och fiske</i> .....	3 467	295	2 943	5 401
6. <b>II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk</b> .....	<b>176 282</b>	<b>59 443</b>	<b>105 609</b>	<b>208 697</b>
7. 1. <i>Kaivosteollisuus — Gruvbrytning</i> .....	527	8	411	798
8. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	58	6	47	93
9. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	469	2	364	705
10. 2. <i>Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metall- förfärdlingsverk</i> .....	9 129	746	5 719	11 466
11. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	2 573	123	2 085	4 348
12. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	6 556	623	3 634	7 118
13. 3. <i>Konepajat ja koneeteollisuus — Mekaniska verkstäder</i> .....	21 924	1 240	9 244	20 677
14. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	2 427	397	1 494	3 045
15. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	19 497	843	7 750	17 632
16. 4. <i>Kivi-, savi-, lasi- y. m. sellainen teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dylig industri</i> .....	6 554	1 382	4 264	8 537
17. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	1 023	160	787	1 626
18. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	5 531	1 222	3 477	6 911
19. 5. <i>Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och</i> <i>härrindustri</i> .....	9 979	1 571	7 270	13 769
20. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	4 468	201	3 905	7 553
21. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	5 511	1 370	3 965	6 216
22. 6. <i>Kutonateollisuus — Textilindustri</i> .....	3 623	9 444	2 630	4 881
23. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	440	617	300	558
24. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	3 183	8 827	2 330	4 323
25. 7. <i>Vaateteollisuus — Beklädnadsindustri</i> .....	10 007	19 136	7 079	13 374
26. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	4 528	5 523	3 914	7 356
27. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	5 479	13 613	3 165	6 018
28. 8. <i>Paperiteollisuus — Pappersindustri</i> .....	12 401	5 110	8 691	17 399
29. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	915	268	675	1 458
30. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare</i> .....	11 486	4 842	8 016	15 941
31. 9. <i>Puuteollisuus — Träindustri</i> .....	54 265	7 948	33 885	59 583
32. a) <i>Työnantajia, päällystöä ja konttorihenkilöitä —</i> <i>Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal</i> .....	4 933	448	4 097	7 790
33. b) <i>Työntekijöitä — Arbetare vid skogshyge, stockflötning m. m. —</i> <i>Arbetare vid skogshyge, stockflötning m. m. —</i> <i>c) Työntekijöitä sahioissa, puusepäntehtäissä y. m. —</i> <i>Sågarbetare, snickeriarbetare m. fl. —</i>	22 540	974	10 263	17 795
34. c) Työntekijöitä sahioissa, puusepäntehtäissä y. m. — Sågarbetare, snickeriarbetare m. fl. —	26 792	6 526	19 525	33 998

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammattissa	Barn och andra familje- medl., vilka deltar i huvudmannens yrkes- arbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning Domestiques	Edellisessä sarakkeessa luettujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familje- medl. utan yrke	Yhteensä — Summa Total		
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.
257	187	20	503	31	34	6 631	5 959	12 590
21	9	7	391	22	24	1 762	1 912	3 674
236	178	13	112	9	10	4 869	4 047	8 916
134	99	—	—	—	—	550	487	1 037
1 623	1 663	2	35	—	1	8 035	7 395	15 430
<b>10 183</b>	<b>5 750</b>	<b>352</b>	<b>7 726</b>	<b>170</b>	<b>293</b>	<b>292 596</b>	<b>276 909</b>	<b>569 505</b>
29	4	—	24	—	—	967	834	1 801
4	3	—	19	—	—	109	121	230
25	1	—	5	—	—	858	713	1 571
657	127	4	336	3	14	15 512	12 689	28 201
430	90	3	242	3	13	5 094	4 816	9 910
227	37	1	94	1	1	10 418	7 873	18 291
326	76	12	974	19	42	31 525	23 009	54 534
88	24	11	594	14	37	4 034	4 097	8 131
238	52	1	380	5	5	27 491	18 912	46 403
486	144	9	269	13	23	11 326	10 355	21 681
99	19	4	171	8	16	1 921	1 992	3 913
387	125	5	98	5	7	9 405	8 363	17 768
896	310	15	378	12	21	18 172	16 049	34 221
589	186	13	334	11	20	8 986	8 294	17 280
307	124	2	44	1	1	9 186	7 755	16 941
67	132	2	229	1	1	6 323	14 687	21 010
1	22	2	165	1	1	744	1 363	2 107
66	110	—	64	—	—	5 579	13 324	18 903
607	719	6	772	5	8	17 704	34 009	51 713
385	493	5	612	5	8	8 837	13 992	22 829
222	226	1	160	—	—	8 867	20 017	28 884
1 153	998	34	594	18	46	22 297	24 147	46 444
35	35	28	425	14	40	1 667	2 226	3 893
1 118	963	6	169	4	6	20 630	21 921	42 551
4 274	2 299	212	1 407	57	79	92 693	71 316	164 009
382	95	205	1 084	42	67	9 659	9 484	19 143
2 171	1 829	1	267	14	4	48 503	42 624	91 127

## (Jatk. — Forts.

	1		2		3		4		5	
	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Proession ou moyens d'existence du chef de famille		Perheiden päähenkilöt ynna yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers		Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia Dessas hustru (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession					
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
1	10. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	27 373	1 666	14 502	29 948					
2	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	3 760	184	2 592	5 267					
3	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	23 613	1 482	11 910	24 681					
4	11. Kemallinen sekä terva, öljy- y. m. sellainen teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o. a. dylisk industri .....	1 653	886	1 182	2 071					
5	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	408	120	290	577					
6	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 245	766	892	1 494					
7	12. Valaistus, voimansiirtto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	4 298	319	2 269	4 729					
8	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	756	225	413	906					
9	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 542	94	1 856	3 823					
10	13. Ravintoineteollisuus — Näringsmedelsindustri .....	5 831	3 527	4 052	7 603					
11	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	2 001	643	2 027	3 554					
12	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 830	2 884	2 025	4 049					
13	14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och malt- drycksindustri .....	970	515	493	1 003					
14	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	188	95	137	271					
15	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	782	420	356	732					
16	15. Tupaka- y. m. naudintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri .....	771	2 625	614	1 023					
17	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	154	131	93	183					
18	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	617	2 494	521	840					
19	16. Graajillinen teollisuus — Grafisk industri .....	4 135	2 182	1 478	3 374					
20	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	608	410	344	784					
21	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 527	1 772	1 134	2 590					
22	17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	2 842	1 138	1 826	3 462					
23	a) Työntajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal ....	933	266	677	1 272					
24	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 909	872	1 149	2 190					
25	III. Liikenne — Samfärdsel .....	48 194	6 823	24 399	48 954					
26	1. Rautatiet — Järnvägar .....	13 771	1 360	9 987	19 715					
27	a) Virksamiehiä ja konttorihenkilöitä — Tjänstemän och kontorspersonal .....	2 236	731	1 544	3 161					
28	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	11 535	629	8 443	16 554					
29	2. Raitiotie-, auto- ja ajuriliikenne — Sparvägs-, automobil- och åkarrörelse .....	10 343	687	4 658	10 178					
30	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Näringsidkare, chefskap och kontors- personal .....	5 541	113	2 926	6 348					
31	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	4 802	574	1 732	3 830					

## — Suite).

	6		7		8		9		10		11		12		13		14	
	Lapsset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammattissa		Barn och andra familje- medl., vilka deltaga i huvudmannens yrkes- arbete		Henkilöllinen palveluskunta		Personlig betjäning Domestiques		Edellisessä sarakkeessa luettelut vaimot (miehet), lapsset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Denna betjänings hustru (män), barn samt övriga familje- medl., utan yrke		Yhteensä — Summa Total					
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.			
	860	245	26	1 070	23	40	42 784	32 969	75 753	1								
	244	43	5	583	6	9	6 607	6 086	12 693	2								
	616	202	21	487	17	31	36 177	26 883	63 060	3								
	35	11	5	157	1	5	2 876	3 130	6 006	4								
	28	11	—	118	—	2	726	828	1 554	5								
	7	—	5	39	1	3	2 150	2 302	4 452	6								
	63	30	2	265	3	2	6 635	5 345	11 980	7								
	20	17	2	178	2	1	1 193	1 327	2 520	8								
	43	13	—	87	1	1	5 442	4 018	9 460	9								
	511	496	16	594	7	5	10 417	12 225	22 642	10								
	382	367	12	447	7	2	4 429	5 013	9 442	11								
	129	129	4	147	—	3	5 988	7 212	13 200	12								
	8	9	1	97	3	2	1 475	1 626	3 101	13								
	7	6	1	80	2	3	336	454	790	14								
	1	3	—	17	—	—	1 139	1 172	2 311	15								
	8	3	—	101	—	—	1 393	3 752	5 145	16								
	22	22	—	269	1	1	5 636	5 848	11 484	19								
	10	7	—	153	—	—	255	402	657	17								
	12	15	—	116	1	1	1 138	3 350	4 488	18								
	181	125	8	190	4	4	4 861	4 919	9 780	22								
	97	74	8	167	3	3	962	1 354	2 316	20								
	84	51	—	23														

## (Jatk. — Forts.)

	1	2	3	4	5
	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profezion ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt ympäri yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16	IV. Kauppa — Handel .....	36 656	37 405	20 292	39 928
17	1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- och försäkringsanstalter .....	3 221	3 781	1 806	3 618
18	a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefkap och kontorspersonal .....	2 631	3 456	1 654	3 269
19	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	590	325	152	349
20	2. Asioimis- ja välitysluike — Agentur- och kommissionsrörelse .....	4 481	1 159	2 113	4 437
21	a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefkap och kontorspersonal .....	3 640	1 046	1 898	3 957
22	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	841	113	215	480
23	3. Ravintola-, kahvila- ja hotelliluike — Värdshus-, kafé- och hotellrörelse .....	1 634	9 823	1 261	2 206
24	a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefkap och kontorspersonal .....	892	1 862	917	1 477
25	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	742	7 961	344	729
26	4. Muu kauppaluike — Övrig handelsrörelse .....	27 320	22 642	15 112	29 667
27	a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefkap och kontorspersonal .....	15 866	8 442	11 857	22 318
28	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	11 454	14 200	3 255	7 349

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa		Henkilöllinen palveluskunta		Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia			Yhteensä — Summa	
Barn och andra familjemedl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete		Personlig betjäning Domestiques		Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familiemedl. utan yrke			Total	
Enfants et autres membres de la famille prenent part au travail professionnel du chef de famille		Membres de la famille sans profession		Membres de la famille sans profession				
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.
6	4	1	12	—	—	408	347	755 1
1	2	1	12	—	—	108	116	224 2
5	2	—	—	—	—	300	231	531 3
38	16	2	80	2	2	2 270	2 010	4 280 4
4	3	—	44	—	—	389	396	785 5
34	13	2	36	2	2	1 881	1 614	3 495 6
269	72	9	330	11	6	11 612	8 209	19 821 7
97	23	5	270	6	5	3 125	2 999	6 124 8
172	49	4	60	5	1	8 487	5 210	13 697 9
402	192	15	413	4	3	10 479	8 139	18 618 10
20	15	15	242	3	3	1 201	1 294	2 495 11
382	177	—	171	1	—	9 278	6 845	16 123 12
75	126	—	397	4	2	4 903	6 787	11 690 13
30	66	—	272	3	—	1 283	2 762	4 045 14
45	60	—	125	1	2	3 620	4 025	7 645 15
1 118	1 898	184	7 654	91	185	58 341	87 020	145 361 16
11	36	12	1 137	12	21	5 062	8 593	13 655 17
8	31	12	1 116	12	20	4 317	7 892	12 209 18
3	5	—	21	—	1	745	701	1 446 19
15	14	10	1 066	—	2	6 619	6 678	13 297 20
14	14	10	1 056	—	2	5 562	6 075	11 637 21
75	225	20	495	12	7	3 002	12 756	15 758 23
73	215	19	425	10	4	1 911	3 983	5 894 24
2	10	1	70	2	3	1 091	8 773	9 864 25
1 017	1 623	142	4 956	67	105	43 658	58 993	102 651 26
949	1 488	134	4 448	61	94	28 867	36 790	65 657 27
68	135	8	508	6	11	14 791	22 203	36 994 28

(Jatk. — Forts.)

1 Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	2 -Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers	3 Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession	4 5	
			Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
			Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
1 V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	34 204	27 487	23 346	42 893
2 A. Julkinen toiminta—Offentlig verksamhet .....	20 333	3 490	13 419	25 774
3 1. Kirkko — Kyrka .....	2 752	172	2 546	4 512
4 a) Pappeja ja saarnaajia — Präster och predikanter..	1 258	27	1 321	2 289
5 b) Urkureita, lulkareita ja muita kirkonpalvelijoita— Organister, klockare och annan kyrkobetjäning ..	1 494	145	1 225	2 223
6 2. Oikeustalos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fångvård	1 699	249	1 176	2 250
7 a) Virkamiehiä ja konttorihenkilöitä — Tjänstemän och kontorspersonal .....	626	169	415	786
8 b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 073	80	761	1 464
9 3. Siviilihallinto — Civilförvaltning .....	3 068	1 525	1 894	3 689
10 a) Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän och biträden .....	1 944	1 467	1 256	2 335
11 b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 124	58	638	1 354
12 4. Kunnallishallinto — Kommunalförvaltning .....	2 164	1 142	1 323	2 593
13 a) Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän och biträden .....	1 320	921	982	1 843
14 b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	844	221	341	750
15 5. Puolustuslaitos — Försvarsväsen .....	6 336	255	2 951	6 296
16 a) Päälystö ja toimihenkilöitä — Chefskap och byrå- personal .....	2 380	128	1 032	2 249
17 b) Alipäälystö ja palveluskuntaa — Underbefäl och manskap .....	3 956	127	1 919	4 047
18 6. Polisilaitos — Polisinrättning .....	4 314	147	3 529	6 434
19 a) Päälystö ja konttorihenkilöitä — Chefskap och kontorspersonal .....	794	115	570	1 148
20 b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	3 520	32	2 959	5 286
21 B. Opetuslaitos — Undervisningsväsen ..	5 823	10 789	5 745	8 691
22 1. Valtion tai kunnan oppilaitokset — Stats- eller kommunala läroverk .....	4 963	9 032	5 237	7 704
23 a) Opettajia — Lärare .....	4 605	8 683	4 945	7 150
24 b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	358	349	292	554
25 2. Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	671	1 137	422	827
26 a) Opettajia — Lärare .....	569	1 041	352	667
27 b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	102	96	70	160
28 3. Muuta opettajia — Övriga lärare .....	189	620	86	160
29 C. Terveydenhoito — Hälsosvård .....	3 021	9 741	1 926	3 723
30 1. Valtion tai kunnan toimi — Stats- eller kommunalbefattning .....	1 587	5 535	967	1 839
31 a) Lääkäreita ja eläinlääkäreita — Läkare och vete- rinärer .....	679	74	494	1 005
32 b) Rokottajia, kätilotöitä ja sairaanhoidajia y.m.— Vaccinatörer, barnmorskor o. sjuksköterskor m. fl.	448	4 035	304	490
33 c) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	460	1 426	169	344

— Suite).

6 Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheenpäähenkilön ammatissa	7 Barn och andra familje-medl., vilka deltaga i huvudmannens yrkesarbete	8 Henkilöllinen palveluskunta	9 Personlig betjäning Domestiques	10 Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille	11 Membres de la famille sans profession	Yhteensä — Summa Total			
						Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
						Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
190	359	123	9 950	52	123	57 915	80 812	138 727	1
105	127	74	4 127	17	60	33 948	33 578	67 526	2
59	54	49	1 008	5	18	5 411	5 764	11 175	3
15	19	38	823	5	15	2 637	3 173	5 810	4
44	35	11	185	—	3	2 774	2 591	5 365	5
7	18	1	408	—	2	2 883	2 927	5 810	6
2	5	1	329	—	2	1 044	1 291	2 335	7
5	13	—	79	—	—	1 839	1 636	3 475	8
5	8	13	988	5	26	4 985	6 236	11 221	9
4	7	13	923	4	25	3 221	4 757	7 978	10
1	1	—	65	1	1	1 764	1 479	3 243	11
1	6	463	3	4	4	3 512	4 220	7 732	12
11	10	3	413	3	2	2 319	3 190	5 509	13
5	8	3	50	—	1	1 193	1 030	2 223	14
1	6	2	830	4	4	9 294	7 391	16 685	15
1	4	1	316	2	1	1 368	1 489	2 857	19
1	15	2	213	—	5	6 495	5 551	12 046	20
39	149	20	2 799	21	24	11 648	22 452	34 100	21
38	136	15	2 418	15	13	10 268	19 303	29 571	22
35	123	9	2 355	15	12	9 609	18 323	27 932	23
3	13	6	63	—	1	659	980	1 639	24
1	13	1	316	2	1	1 097	2 294	3 391	25
—	6	1	302	2	1	924	2 017	2 941	26
1	7	—	14	—	—	173	277	450	27
—	4	65	4	10	233	855	1 138	1 138	28
27	58	19	1 711	12	24	5 005	15 257	20 262	29
4	14	1	660	1	3	2 560	8 051	10 611	30
1	6	1	571	—	3	1 175	1 659	2 834	31
2	3	—	67	—	—	753	4 595	5 348	32
2	5	—	22	1	—	632	1 797	2 429	33

## (Jatk.—Forts.

1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	2		3		4		5							
		Perheiden päähenkilöt yynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers		Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession							
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.						
1	2. Yksityinen toimi — Enskild verksamhet .....	1 434	4 206	959	1 884	23	44	18	1 051	11	21	2 445	7 206	9 651	1
2	a) Lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja apteekkareita — Läkare, tandläkare och apotekare .....	931	517	699	1 353	20	42	18	950	10	21	1 678	2 883	4 561	2
3	b) Sairaanhoitajia, hierojia y. m. — Sjuksköterskor, massörer m. fl. .....	503	3 689	260	531	3	2	—	101	1	—	767	4 323	5 090	3
4	D. Vapaat ammatit — Fria näringar .....	5 027	3 467	2 256	4 705	19	25	10	1 313	2	15	7 314	9 525	16 839	4
5	VII. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	10 262	19 082	7 393	13 001	441	433	—	553	12	15	18 108	33 084	51 192	5
6	VIII. Työläisiä ja pälvpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare och daglönare utan förenämnt yrke .....	56 634	31 775	29 996	54 217	3 632	3 716	4	209	7	11	90 273	89 928	180 201	6
7	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke	48 999	60 807	12 571	25 095	926	1 514	43	2 938	38	48	62 577	90 402	152 979	7
8	1. Pääomalla ja koroilla eläjiä, talonomistajia — Personer, som leva av kapital och räntor, gårdsägare .....	4 527	5 288	3 496	6 774	111	149	24	1 531	14	23	8 172	13 765	21 937	8
9	2. Eläkkeellä eläjiä — Pensionstagare .....	4 247	7 142	1 719	4 100	44	123	5	780	7	7	6 022	12 152	18 174	9
10	3. Eläkevanhukset — Syntningstagare .....	10 094	13 322	1 897	6 102	333	769	2	115	4	6	12 330	20 314	32 644	10
11	4. Vankiloissa, kunnalliskodeissa, mielisairaalissa y. m. sellaisissa laitoksissa olevia — I fängelser, kommunal- hem, sinnessjukhus m. fl. dyl. inrättningar intagna	17 056	16 187	1 687	2 115	138	163	5	15	3	4	18 889	18 484	37 373	11
12	5. Muita henkilöitä — Övriga personer .....	13 075	18 868	3 772	6 004	300	310	7	497	10	8	17 164	25 687	42 851	12

## — Suite).

6	7	8		9		10		11		12		13		14	
		Henkilöllinen palveluskunta		Personlig betjäning Domestiques		Edellisessä sarakkeessa luettelujen valmot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Yhteensä — Summa Total							
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.	
1	2	23	44	18	1 051	11	21	2 445	7 206	9 651	1				
3	3	20	42	18	950	10	21	1 678	2 883	4 561	2				
4	4	3	2	—	101	1	—	767	4 323	5 090	3				
5	5	19	25	10	1 313	2	15	7 314	9 525	16 839	4				
6	6	441	433	—	553	12	15	18 108	33 084	51 192	5				
7	7	3 632	3 716	4	209	7	11	90 273	89 928	180 201	6				
8	8	926	1 514	43	2 938	38	48	62 577	90 402	152 979	7				
9	9	111	149	24	1 531	14	23	8 172	13 765	21 937	8				
10	10	4 247	7 142	44	123	5	780	7	7	6 022	12 152	18 174	9		
11	11	10 094	13 322	333	769	2	115	4	6	12 330	20 314	32 644	10		
12	12	17 056	16 187	138	163	5	15	3	4	18 889	18 484	37 373	11		
13	13	13 075	18 868	300	310	7	497	10	8	17 164	25 687	42 851	12		

## 2. Kaupungit —

## Städer — Villes

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	4 000	1 198	2 193	4 432	307	194	13	566	3	5	6 516	6 395	12 911	13
A. Maanviljelys ja karjanhoito — Jordbruk och boskapskötsel .....	2 122	548	1 256	2 521	282	161	5	308	—	—	3 665	3 538	7 203	14
1. Maanomistajia — Jordägare .....	637	176	415	939	225	92	—	192	—	—	1 277	1 399	2 676	15
2. Kruununtalojen tai kruunun untistalojen haltijoita — Innehavare av kronoboställen eller kronobyggen..	1	—	1	3	—	—	—	—	—	—	2	3	5	16
3. Kruunun- ja kirkollisvirkatalojen vuokraajia — Arrendiratorer av krono- och ecklesiastika boställen .....	24	1	11	34	8	9	—	8	—	—	43	52	95	17
4. Itsenäisen tilan vuokraajia — Arrendatorer av självständig lägenhet .....	72	10	81	140	1	1	—	15	—	—	154	166	320	18

## (Jatk. — Forts.)

1	2		3		4		5	
	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia					
	Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>		Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>					
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.				
1. Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring <i>Profession ou moyens d'existence du chef de famille</i>								
2. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbönder och jordtorpare, vilka höra under huvudlägenheten .....	43	6	41	77				
3. Kruununmetsätorppareita — Kronoskogstorpares .....	—	—	—	—				
4. Muonatorppareita, muonamiehiä ja muonarenkejä, jotka ovat omassa rnuassaan — Spannmälstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost .....	684	155	430	764				
5. Tilanhoidtajia, vouteja, työnohtajia ja ammattioppineita — Förvaltare, fogdar, arbetsledare och personer med yrkesutbildning .....	292	37	151	332				
6. Palkollisia isäntäväen ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost .....	203	117	20	35				
7. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarbetare.	166	46	106	197				
8. a) joilla on oma asunto (itsellisiä, mäkitupalaisia) — vilka äga egen bostad (backstugusittare) .....	131	21	89	168				
9. b) joilla ei ole omaa asuntoa (loisia y. m.) — vilka icke äga egen bostad (inhysingar m. fl.) .....	35	25	17	29				
10. B. Puutarhanhoito — Trädgårdsodling .....	975	362	399	823				
11. a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilötä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. .....	482	81	267	533				
12. b) Työntekijötä — Arbetare .....	493	281	132	290				
13. C. Meijeriiluike — Mejerirörelse .....	248	260	117	244				
14. a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilötä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. .....	88	74	49	95				
15. b) Työntekijötä — Arbetare .....	160	186	68	149				
16. D. Metsänhoito — Skogsvård .....	342	16	217	425				
17. a) Metsänhoitajia y. m. päälystöä, konttorihenkilötä y. m. — Forstmästare o. a. chefskap, kontorspersonal m. fl. .....	258	15	173	325				
18. b) Työntekijötä ja metsänvartijoita — Arbetare och skogsvakter .....	84	1	44	100				
19. E. Poronhoito (lappalaisia) — Renskötsel (lappar) .....	—	—	—	—				
20. F. Metsästys ja kalastus — Jakt och fiske .....	313	12	204	419				
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	79 784	38 404	36 032	77 566				
1. Kaivosteollisuus — Grubrytning .....	4	—	3	10				
2. a) Työntekijötä, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	2	—	2	7				
3. b) Työntekijötä — Arbetare .....	2	—	1	3				

## — Suite).

6	7	8		9		10		11		12		13		14	
		Henkilöllinen palveluskunta		Personlig betjäning		Edellisessä sarakkeessa lueteltujen valmot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Yhteensä — Summa		Vt. — Total		Mol. sukup. Bägge kön			
		<i>Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille</i>		<i>Domestiques</i>		<i>Membres de la famille sans profession</i>									
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.	
33	43	1	2	—	—	118	128	246	1	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 116	936	2 052	3	—	—
2	3	—	14	—	—	—	—	—	—	448	439	887	4	—	—
5	4	—	66	—	—	—	—	—	—	224	157	381	5	—	—
1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	283	258	541	6	—	—
7	7	4	—	—	—	—	—	—	—	231	204	435	7	—	—
7	7	4	8	—	—	—	—	—	—	52	54	106	8	—	—
7	16	4	96	3	3	1 388	1 300	2 688	9	—	—	—	—	—	—
7	15	4	82	3	3	763	714	1 477	10	—	—	—	—	—	—
1	1	3	30	—	—	1 411	197	338	13	—	—	—	—	—	—
1	1	1	121	—	—	228	339	567	14	—	—	—	—	—	—
1	1	1	117	—	—	1 29	105	234	17	—	—	—	—	—	—
16	217	425	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	117	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	121	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	16	16	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
313	12	204	419	16	16	—	—	—	—	533	458	991	19	—	—
782	342	44	5 018	18	32	116 660	121 362	238 022	20	7	10	17	21	—	—
4	—	3	10	—	—	—	—	—	—	4	7	11	22	6	23

## (Jatk. — Forts.)

1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självtämdiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers	2   3		4   5	
			Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
			3 971	466	1 415	3 204
2	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	669	74	413	876	
3	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 302	392	1 002	2 328	
4	3. Konepajat ja koneteollisuus — Mekaniska verkstäder .....	17 036	1 084	5 725	13 934	
5	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	1 667	367	820	1 753	
6	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	15 369	717	4 905	12 181	
7	4. Kivi-, savi-, lasi- y. m., sellainen teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dylik industri .....	2 342	665	1 089	2 349	
8	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	338	103	218	482	
9	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	2 004	562	871	1 867	
10	5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och härindustri .....	2 564	718	1 287	2 493	
11	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	583	98	396	822	
12	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 981	620	891	1 671	
13	6. Kuituteollisuus — Textilindustri .....	2 397	5 848	1 212	2 617	
14	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	273	266	149	304	
15	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	2 124	5 582	1 063	2 313	
16	7. Vaatteoteollisuus — Beklädnadsindustri .....	5 930	15 238	3 482	7 072	
17	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	2 015	3 861	1 530	3 061	
18	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 915	11 377	1 952	4 011	
19	8. Paperiteollisuus — Pappersindustri .....	2 129	1 774	1 157	2 576	
20	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	265	80	179	389	
21	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 864	1 694	978	2 187	
22	9. Puuteollisuus — Träindustri .....	11 651	2 272	6 635	12 906	
23	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	1 438	275	960	1 932	
24	b) Työntekijöitä metsähakkuussa, uitossa y. m. — Arbetare vid skogshygge, stockflötnings m. m. ..	417	36	264	392	
25	c) Työntekijöitä sahoissa, puusepäntehtäissä y. m. — Sägarbetare, snickeriarbetare m. fl. ....	9 796	1 961	5 411	10 582	
26	10. Rakennusteollisuus — Byggudsindustri .....	18 653	1 149	8 019	17 780	
27	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	2 134	130	1 219	2 621	
28	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	16 519	1 019	6 800	15 159	
29	11. Kemiallinen sekä terva-, öljy- y. m. sellainen teollisuus — Kemiskt samt tjär-, olje- o. a. dylik industri .....	881	687	475	1 011	
30	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	209	107	136	278	
31	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	672	580	339	733	
32	12. Valaistus-, voimansynto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	2 414	218	1 008	2 245	
33	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap och kontorspersonal .....	391	194	159	386	
34	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	2 023	24	849	1 859	

## — Suite).

6	7	8	9	10   11		12   13   14		Yhteensä — Summa Total	
				Barnet ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammattissa	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning Domestiques	Denna betjänings husjur (män), barn samt övriga familje- medl. utan yrke		
				Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille			Membres de la famille sans profession		
27	6	3	218	—	—	—	5 416	3 894	9 310
18	6	3	136	—	—	—	1 103	1 092	2 195
9	—	—	82	—	—	—	4 313	2 802	7 115
70	9	2	785	—	6	22 833	15 818	38 651	4
19	6	1	441	—	4	2 507	2 571	5 078	5
51	3	1	344	—	2	20 326	13 247	33 573	6
38	6	—	163	—	2	3 469	3 185	6 654	7
12	—	—	97	—	1	568	683	1 251	8
26	6	—	66	—	1	2 901	2 502	5 403	9
39	6	4	157	3	7	3 897	3 381	7 278	10
21	3	4	128	3	7	1 007	1 058	2 065	11
18	3	—	29	—	—	2 890	2 323	5 213	12
4	3	—	184	—	—	3 613	8 652	12 265	13
—	—	—	—	—	—	422	695	1 117	14
—	—	—	60	—	—	3 191	7 957	11 148	15
34	41	—	552	1	2	9 447	22 905	32 352	16
—	—	—	—	—	—	444	592	1 036	20
—	—	—	35	—	—	2 843	3 917	6 760	21
367	174	15	615	2	6	18 670	15 973	34 643	22
19	3	14	457	1	5	2 432	2 672	5 104	23
59	9	—	—	—	—	740	437	1 177	24
289	162	1	158	1	1	15 498	12 864	28 362	25
95	5	—	846	—	—	26 767	19 780	46 547	26
30	4	—	435	—	—	3 383	3 190	6 573	27
65	1	—	411	—	—	23 384	16 590	39 974	28
9	1	1	115	—	2	1 366	1 816	3 182	29
—	—	—	—	—	—	354	474	828	30
—	—	—	88	—	—	2 012	1 342	2 354	31
7	4	1	176	—	—	3 430	2 643	6 073	32
—	—	—	68	—	—	552	689	1 241	33
6	3	1	108	—	—	2 878	1 954	4 832	34

## (Jatk. — Forts.)

	1  Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	2   3  Perheiden päähenkilöt ympäri yksityiset itsensä- set päähenkilöt		4   5  Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia	
		Huvudmän för familj och enskilda självstän- diga huvudmän		Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke	
		Chefs de famille et chefs particuliers		Membres de la famille sans profession	
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.
1	13. Ravintoaineteollisuus — Näringsmedelsindustri .....	3 448	2 636	1 759	3 525
2	a) Työntekijätä — Arbetare .....	671	431	588	1 069
3	b) Työntekijätä — Arbetare .....	2 777	2 205	1 171	2 456
4	14. Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och malt- drycksindustri .....	735	420	377	749
5	a) Työntekijätä — Arbetare .....	133	86	90	183
6	b) Työntekijätä — Arbetare .....	602	334	287	566
7	15. Tupakka- y. m. nautintoaineteollisuus — Tobaks- o. a. näytiningsmedelsindustri .....	702	2 488	563	931
8	a) Työntekijätä — Arbetare .....	143	126	84	166
9	b) Työntekijätä — Arbetare .....	559	2 362	479	765
10	16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	3 759	2 077	1 254	2 954
11	a) Työntekijätä — Arbetare .....	505	392	268	658
12	b) Työntekijätä — Arbetare .....	3 254	1 685	986	2 296
13	17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	1 168	664	572	1 210
14	a) Työntekijätä — Arbetare .....	426	203	277	529
15	b) Työntekijätä — Arbetare .....	742	461	295	681
16	III. Liikenne — Samfärdsel .....	23 470	4 483	10 984	23 708
17	1. Rautatiet — Järnvägar .....	6 693	1 099	3 755	7 718
18	a) Virkamiehiä ja konttorihenkilöitä — Tjänstemän och kontorpersonal .....	977	611	574	1 087
19	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	5 716	488	3 181	6 631
20	2. Raitiotie-, auto- ja ajuriliikenne — Spårvägs-, automobil- och åkarrörelse .....	6 088	625	2 733	6 014
21	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Näringssidkare, chefsskap och kontors- personal .....	3 200	72	1 699	3 781
22	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	2 888	553	1 034	2 233
23	3. Kanavaliikenne — Kanaltrafik .....	12	1	1	6
24	a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefsskap och kontorpersonal .....	2	—	—	2
25	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	10	1	1	4
26	4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrväsendet .....	539	36	337	680
27	a) Päälystöä — Chefsskap .....	100	32	73	151
28	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	439	4	264	529
29	5. Merenkulku — Sjöfart .....	3 499	261	1 353	3 203
30	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Näringssidkare, chefsskap och kontorpersonal..	956	102	529	1 192
31	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	2 543	159	824	2 011

## — Suite).

	6   7  Lapset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammattissa	8   9  Henkilöllinen palveluskunta		10   11  Edellisessä sarakkeessa luetteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		12   13   14  Yhteensä — Summa Total					
		Personlig betjäning Domestiques		Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familje- medl. utan yrke		Miesp. Mankön S. m.					
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.			
		50	58	11	476	6	2	5 274	6 697	11 971	1
		36	42	9	352	6	2	1 310	1 896	3 206	2
		14	16	2	124	—	—	3 964	4 801	8 765	3
		2	—	1	81	3	2	1 118	1 252	2 370	4
		2	—	1	64	3	2	229	335	564	5
		—	—	—	17	—	—	889	917	1 806	6
		—	—	—	101	—	—	1 265	3 520	4 785	7
		—	—	—	85	—	—	227	377	604	8
		—	—	—	16	—	—	1 038	3 143	4 181	9
		16	18	—	252	—	—	5 029	5 301	10 330	10
		5	3	—	142	—	—	778	1 195	1 973	11
		11	15	—	110	—	—	4 251	4 106	8 357	12
		23	10	6	139	3	3	1 772	2 026	3 798	13
		19	9	6	121	2	3	730	865	1 595	14
		4	1	—	18	1	—	1 042	1 161	2 203	15
		191	38	8	1 795	11	12	34 664	30 036	64 700	16
		18	4	—	596	1	2	10 467	9 419	19 886	17
		—	—	—	320	1	1	1 551	2 020	3 571	18
		18	3	—	276	1	1	8 916	7 399	16 315	19
		102	15	3	342	3	3	8 929	6 999	15 928	20
		84	15	3	259	3	3	4 989	4 130	9 119	21
		18	18	—	83	—	—	3 940	2 869	6 809	22
		—	—	—	1	—	—	13	8	21	23
		—	—	—	—	1	—	2	3	5	24
		—	—	—	—	—	—	11	5	16	25
		3	—	—	57	—	—	879	773	1 652	26
		—	—	—	36	—	—	173	219	392	27
		—	—	—	21	—	—	706	554	1 260	28
		5	—	5	242	4	4	4 868	3 710	8 578	29
		—	—	—	—	—	—	1 497	1 508	3 005	30
		—	—	5	210	4	4	3 371	2 202	5 573	31

(Jatk. — Forts.

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring <i>Profession ou moyens d'existence du chef de famille</i>	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Huvudmän för familj och enskilda självlänsdiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>
	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>
1. <i>Lastaus-, purkamis- y. m. sellainen työ — Lastning, lossning o. a. dylisk verksamhet</i> .....	4 404	901	1 834	3 950
2. a) Liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Näringsidkare, chefskap och kontorspersonal..	555	195	265	550
3. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	3 849	706	1 569	3 400
4. 7. <i>Posti-, lennätin- ja puhelinlaitos — Post, telegraf och telefon</i> .....	2 235	1 560	971	2 137
5. a) Päälystöä — Chefskap .....	535	727	312	661
6. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 700	833	659	1 476
<b>IV. Kauppa — Handel</b> .....	<b>25 965</b>	<b>30 907</b>	<b>12 004</b>	<b>25 194</b>
1. <i>Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- och försäkringsanstalter</i> .....	2 525	3 004	1 243	2 656
9. a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefskap och kontorspersonal .....	2 009	2 868	1 141	2 397
10. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	516	136	102	259
11. 2. <i>Astioimis- ja välitysluike — Agentur- och kommissionsrörelse</i> .....	3 928	1 089	1 712	3 594
12. a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefskap och kontorspersonal .....	3 196	993	1 557	3 244
13. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	732	96	155	350
14. 3. <i>Ravintola-, kahvila- ja hotelliliike — Värdshus-, café- och hotellrörelse</i> .....	1 075	8 472	741	1 387
15. a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefskap och kontorspersonal .....	425	1 420	446	735
16. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	650	7 052	295	652
17. 4. <i>Muu kauppaluike — Övrig handelsrörelse</i> .....	18 437	18 342	8 308	17 557
18. a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefskap och kontorspersonal .....	9 503	6 951	6 020	12 124
19. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	8 934	11 391	2 288	5 433
<b>V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar</b> .....	<b>20 998</b>	<b>15 965</b>	<b>11 415</b>	<b>22 757</b>
<b>A. Julkinen toiminta — Offentlig verksamhet</b>	<b>12 564</b>	<b>2 916</b>	<b>6 830</b>	<b>13 812</b>
1. <i>Kirkko — Kyrka</i> .....	674	97	579	996
22. a) Pappeja ja saarnaja — Präster och predikanter..	391	19	367	606
23. b) Urkureita, lukturera ja muita kirkonpalvelijoita— Organister, klockare och annan kyrkobetjäning ..	283	78	212	390
24. 2. <i>Oikeuslaitos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård</i> .....	1 200	204	715	1 477
25. a) Virkamiehiä ja konttorihenkilöitä — Tjänstemän och kontorspersonal .....	502	138	316	612
27. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	698	66	399	865
28. 3. <i>Siviilihallinto — Civilförvaltning</i> .....	2 679	1 475	1 489	3 010
29. a) Virkamiehiä ja virastoaopulaisia — Tjänstemän och biträden .....	1 734	1 425	1 067	2 015
30. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	945	50	422	995

— Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa		Henkilöllinen palveluskunta		Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Yhteensä — Summa		
Barn och andra familjemedl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete		Personlig betjäning Domestiques		Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familiemedl. utan yrke		Total		
Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille		Membres de la famille sans profession						
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.
54	17	—	283	3	3	6 295	5 154	11 449
—	—	—	184	3	3	823	932	1 755
54	17	—	99	—	—	5 472	4 222	9 694
7	2	—	274	—	—	3 213	3 973	7 186
1	1	—	179	—	—	848	1 568	2 416
6	1	—	95	—	—	2 365	2 405	4 770
188	228	84	5 962	61	92	38 302	62 383	100 685
—	3	9	978	10	19	3 787	6 660	10 447
—	2	9	962	10	19	3 169	6 248	9 417
—	1	—	16	—	—	618	412	1 030
1	—	5	1 015	—	—	1	5 646	5 699
1	—	5	1 006	—	—	1	4 759	5 244
—	—	—	9	—	—	887	455	1 342
19	24	17	307	11	7	1 863	10 197	12 060
19	23	16	255	9	4	915	2 437	3 352
—	1	1	52	2	3	948	7 760	8 708
168	201	53	3 662	40	65	27 006	39 827	66 833
151	174	52	3 252	39	65	15 765	22 566	38 331
17	27	1	410	1	—	11 241	17 261	28 502
14	40	35	6 316	26	66	32 488	45 144	77 632
4	12	20	2 640	10	31	19 428	19 411	38 839
2	2	2	243	1	2	1 258	1 340	2 598
—	1	1	183	1	2	760	811	1 571
2	1	1	60	—	—	498	529	1 027
—	3	—	308	—	—	1 915	1 992	3 907
—	1	—	278	—	—	818	1 029	1 847
—	2	—	30	—	—	1 097	963	2 060
1	4	12	904	4	25	4 185	5 418	9 603
—	4	12	850	3	24	2 816	4 318	7 134
1	—	—	54	1	1	1 369	1 100	2 469

## (Jatk. — Forts.)

	1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	2   3		4   5										
			Perheiden päähenkilöt yynne yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Nälden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia										
			Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän	Chefs de famille et chefs particuliers	Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke	Membres de la famille sans profession									
			Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.									
1	4. Kunnallishallinto — Kommunalförvaltning .....	1 535	811	825	1 725										
2	a) Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän och biträden .....	816	741	557	1 104	1	3	364	3						
3	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	719	70	268	621	—	—	325	3						
4	5. Puolustuslaitos — Försvarssväsen .....	4 108	209	1 691	3 662	—	—	1	1						
5	a) Päälystöä ja toimihenkilöitä — Chefskap och byrå- personal .....	1 670	116	677	1 446	—	—	618	2						
6	b) Alipäälystöä ja palveluskuntaa — Underbefäl och manskap .....	2 438	93	1 014	2 216	—	—	495	1						
7	6. Polisilaitos — Polisinrättning .....	2 368	120	1 531	2 942	—	—	1	1						
8	a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefskap och kontorspersonal .....	363	97	176	392	—	—	123	1						
9	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	2 005	23	1 355	2 550	—	—	203	—						
10	B. Opetuslaitos — Undervisningsväsen .....	2 278	3 498	1 757	3 061	2	20	8	1 393						
11	1. Valtion tai kunnan oppilaitokset — Stats- eller kommunala läroverk .....	1 787	2 376	1 479	2 490	2	18	5	1 118	6	9	3 279	6 011	9 290	11
12	a) Opettajia — Lärare .....	1 561	2 245	1 320	2 151	1	11	2	1 077	6	9	2 890	5 493	8 383	12
13	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	226	131	159	339	1	7	3	41	—	—	389	518	907	13
14	2. Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	392	760	238	495	—	2	—	225	—	—	630	1 482	2 112	14
15	a) Opettajia — Lärare .....	336	715	202	411	—	2	—	216	—	—	538	1 344	1 882	15
16	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	56	45	36	84	—	—	—	9	—	—	92	138	230	16
17	3. Muuta opettajia — Övriga lärare .....	99	362	40	76	—	—	3	50	4	10	146	498	644	17
18	C. Terveydenhoito — Hälsovård .....	1 921	6 316	1 036	2 078	4	6	2	1 081	5	8	2 968	9 489	12 457	18
19	1. Valtion tai kunnan toimi — Stats- eller kommunalbefat- ning .....	937	3 170	465	891	1	3	—	355	1	—	1 404	4 419	5 823	19
20	a) Lääkäreitä ja elainlääkäreitä — Läkare och vete- rinärer .....	334	37	260	462	1	—	—	309	—	—	595	808	1 403	20
21	b) Rokottajia, kätilöitä ja sairaanhoitajia y.m.— Vaccinatörer, barnmorsk o. sjuksköterskor m. fl.	291	2 101	115	240	—	—	—	35	—	—	406	2 376	2 782	21
22	c) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	312	1 032	90	189	—	3	—	11	1	—	403	1 235	1 638	22
23	2. Yksityinen toimi — Enskild verksamhet .....	984	3 146	571	1 187	3	3	2	726	4	8	1 564	5 070	6 634	23
24	a) Lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja apteekkareita — Läkare, tandläkare och apotekare .....	569	321	388	784	2	3	2	631	4	8	965	1 747	2 712	24
25	b) Sairaanhoidajia, hierojia y.m. — Sjuksköterskor, massörer m. fl. ....	415	2 825	183	403	1	—	—	95	—	—	599	3 323	3 922	25
26	D. Vapaat ammatit — Friar näringar.....	4 235	3 235	1 792	3 806	4	2	5	1 202	1	8	6 037	8 253	14 290	26
27	VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	4 807	14 804	3 542	6 279	77	78	—	487	1	4	8 427	21 602	30 029	27
28	VII. Työläisiä ja päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare och daglönare utan förenämndt yrke	14 034	6 923	7 053	13 249	330	136	—	127	1	5	21 418	20 440	41 858	28

## — Suite).

6	7	8	9	10   11		12   13   14		Yhteensä — Summa Total		
				Henkilöllinen palveluskunta		Personlig betjäning Domestiques				
				Edellisessä sarakkeessa luetteltojen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familje- medlemmar utan yrke				
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.
1	3	4	364	3	1	2 368	2 904	5 272	1	
2	—	3	325	3	1	1 380	2 174	3 554	2	
3	—	—	1	39	—	988	730	1 718	3	
4	—	—	1	618	2	5 802	4 491	10 293	4	
5	—	—	—	495	1	2 348	2 058	4 406	5	
6	—	—	1	123	1	3 454	2 433	5 887	6	
7	—	—	1	203	—	3 900	3 266	7 166	7	
8	—	—	1	87	—	540	577	1 117	8	
9	—	—	1	116	—	3 360	2 689	6 049	9	
10	2	20	8	1 393	10	19	4 055	7 991	12 046	10
11	2	18	5	1 118	6	9	3 279	6 011	9 290	11
12	1	11	2	1 077	6	9	2 890	5 493	8 383	12
13	1	7	3	41	—	—	389	518	907	13
14	—	2	—	225	—	—	630	1 482	2 112	14
15	—	2	—	216	—	—	538	1 344	1 882	15
16	—	—	2	—	9	—	92	138	230	16
17	—	3	50	4	10	146	498	644	17	
18	4	6	2	1 081	5	8	2 968	9 489	12 457	18
19	1	3	—	355	1	—	1 404	4 419	5 823	19
20	1	—	—	309	—	—	595	808	1 403	20
21	—	—	—	35	—	—	406	2 376	2 782	21
22	—	3	11	1	—	—	403	1 235	1 638	22
23	3	3	2	726	4	8	1 564	5 070	6 634	23
24	2	3	2	631	4	8	965	1 747	2 712	24
25	1	—	—	95	—	—	599	3 323	3 922	25
26	4	2	5	1 202	1	8	6 037	8 253	14 290	26
27	77	78	—	487	1	4	8 427	21 602	30 029	27
28	330	136	—	127	1	5	21 418	20 440	41 858	28

## (Jatk. — Forts.

1	2		3		4		5								
	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia												
	Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän		Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke												
	<i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>		<i>Membres de la famille sans profession</i>												
	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>											
1	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	20 588	24 269	5 146	9 924	27	48	20	2 408	24	25	25 805	36 674	62 479	1
2	1. Pääomalla ja koroilla eläjä, talonomistajia — Personer, som leva av kapital och räntor, gårdsägare .....	2 788	3 573	2 413	4 758	14	26	19	1 312	12	16	5 246	9 685	14 931	2
3	2. Eläkkeellä eläjä — Pensionstagare .....	1 928	3 679	666	1 834	2	4	—	619	4	5	2 600	6 141	8 741	3
4	3. Eläkevanhuksia — Sytningstagare .....	7	34	4	9	—	—	—	—	—	—	—	11	43	54
5	4. Vankiloissa, kunnalliskodeissa, mielisairaalaisissa y. m. sellaisissa laitoksissa olevia — I fängelser, kommunalhem, sinnessjukhus m. fl. dyl. inrättningar intagna .....	7 658	5 321	94	115	3	3	—	—	—	—	7 755	5 439	13 194	5
6	5. Muita henkilöitä — Övriga personer .....	8 207	11 662	1 969	3 208	8	15	1	477	8	4	10 193	15 366	25 559	6

## — Suite).

6	7		8		9		10		11		12		13		14	
	Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa		Henkilöllinen palveluskunta		Personlig betjäning Domestiques		Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Yhteensä — Summa Total							
	<i>Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille</i>		<i>Membres de la famille sans profession</i>													
Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Mol. sukup. Bägge kön <i>L. d. s.</i>		
1	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	20 588	24 269	5 146	9 924	27	48	20	2 408	24	25	25 805	36 674	62 479	1	
2	1. Pääomalla ja koroilla eläjä, talonomistajia — Personer, som leva av kapital och räntor, gårdsägare .....	2 788	3 573	2 413	4 758	14	26	19	1 312	12	16	5 246	9 685	14 931	2	
3	2. Eläkkeellä eläjä — Pensionstagare .....	1 928	3 679	666	1 834	2	4	—	619	4	5	2 600	6 141	8 741	3	
4	3. Eläkevanhuksia — Sytningstagare .....	7	34	4	9	—	—	—	—	—	—	—	11	43	54	4
5	4. Vankiloissa, kunnalliskodeissa, mielisairaalaisissa y. m. sellaisissa laitoksissa olevia — I fängelser, kommunalhem, sinnessjukhus m. fl. dyl. inrättningar intagna .....	7 658	5 321	94	115	3	3	—	—	—	—	7 755	5 439	13 194	5	
6	5. Muita henkilöitä — Övriga personer .....	8 207	11 662	1 969	3 208	8	15	1	477	8	4	10 193	15 366	25 559	6	

## 3. Maaseutu — Landsbygd —

## Communes rurales

7	I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringer	376 652	145 443	364 468	528 982	253 232	326 504	546	4 910	523	617	995 421	1 006 456	2 001 877	7
8	A. Maanviljelys ja karjanhoito — Jordbruk och boskapskötsel .....	368 391	143 580	357 239	516 341	250 941	324 175	521	4 434	489	577	977 581	989 107	1 966 688	8
9	1. Maanomistajia — Jordägare .....	205 158	34 182	222 987	309 898	202 229	258 092	443	3 908	403	480	631 220	606 560	1 237 780	9
10	2. Kruununtalojen tai kruunun utistalojen haltijoita — Innehavare av kronoboställen eller kronobyggen .....	1 172	124	1 292	1 748	1 100	1 535	10	20	8	—	3 582	3 427	7 009	10
11	3. Kruunun- ja kirkollisvirkatalojen vuokraajia — Arrendatorer av krono- och eccllesiastika boställen .....	993	97	1 056	1 718	869	1 058	25	65	5	6	2 948	2 944	5 892	11
12	4. Itsenäisen tilan vuokraaja — Arrendatorer av självständig lägenhet .....	2 718	277	3 282	4 163	2 339	3 006	3	44	6	3	8348	7 493	15 841	12
13	5. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbönder och jordtorpare, vilka höra under huvudlägenheten .....	8 906	1 995	10 381	14 689	7 967	10 697	—	24	1	1	27 254	27 406	54 660	13
14	6. Kruununmetsätorppareita — Kronoskogstorpare .....	4 157	455	6 248	7 782	4 434	5 742	1	3	2	1	14 842	13 983	28 825	14
15	7. Muonatorppareita, muonamiehiä ja muonarenkejä, jotka ovat omassa ruuassaan — Spannmålstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost .....	13 402	1 259	14 858	24 699	1 990	2 424	3	33	10	11	30 263	28 426	58 689	15
16	8. Tilanhoitaja, voutejä, työnjohtaja ja ammattioppienia — Förvaltare, fogdar, arbetsledare och personer med yrkesutbildning .....	3 666	536	3 088	5 519	411	442	9	153	12	28	7 186	6 678	13 864	16
17	9. Palkollisia isäntäväen ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost .....	18 501	40 952	3 482	4 588	262	495	2	5	1	3	22 248	46 043	68 291	17
18	10. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarbetare. a) joilla on oma asunto (itsellisiä, mäkitupalaisia) — vilka äga egen bostad (backstugusittare) .....	109 718	63 703	90 565	141 537	29 340	40 684	25	179	42	44	229 690	246 147	475 837	18
19	b) joilla ei ole omaa asuntoa (loisia y. m.) — vilka icke äga egen bostad (inhysingar m. fl.) .....	57 628	28 050	55 341	87 405	21 341	29 150	19	127	38	37	134 367	144 769	279 136	19
20		52 090	35 653	35 224	54 132	7 999	11 534	6	52	4	7	95 323	101 378	196 701	20

(Jatk. — Forts.

	1	2	3	4	5
	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring <i>Profession ou moyens d'existence du chef de famille</i>	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>		
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
1	<i>B. Puutarhanhoito — Trädgårdssodling</i> .....	1 333	602	839	1 555
2	a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilöitä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. .....	777	211	540	992
3	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	556	391	299	563
4	<i>C. Meijeriliike — Mejerirörelse</i> .....	705	884	540	1 016
5	a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilöitä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. .....	310	303	225	444
6	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	395	581	315	572
7	<i>D. Metsänhoito — Skogsvård</i> .....	2 868	60	2 896	4 734
8	a) Metsänhoitajia y. m. päälystöä, konttorihenkilöitä y. m. — Forstmästare o. a. chefskap, kontorpersonal m. fl. .....	696	25	585	1 123
9	b) Työntekijöitä ja metsänvartijoita — Arbetare och skogsvakter .....	2 172	35	2 311	3 611
10	<i>E. Poronhoito (lappalaista) — Renskötsel (lappar)</i> .....	201	34	215	354
11	<i>F. Metsästys ja kalastus — Jakt och fiske</i> .....	3 154	283	2 739	4 982
12	<b>II. Teollisuus ja kärsityö — Industri och hantverk</b> .....	96 498	21 039	69 577	126 131
13	<i>1. Kaivosteollisuus — Gruvbrytning</i> .....	523	8	408	788
14	a) Työntekijöitä, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, cheiskap och kontorpersonal .....	56	6	45	86
15	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	467	2	363	702
16	<i>2. Sulatot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metallfördlingsverk</i> .....	5 158	280	4 304	8 262
17	a) Työntekijöitä, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, cheiskap och kontorpersonal .....	1 904	49	1 672	3 472
18	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 254	231	2 632	4 790
19	<i>3. Konepajat ja koneeteollisuus — Mekaniska verkstäder</i> .....	4 888	156	3 519	6 743
20	a) Työntekijöitä, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, cheiskap och kontorpersonal .....	760	30	674	1 292
21	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	4 128	126	2 845	5 451
22	<i>4. Kivi-, savi-, lasi- y. m. sellainen teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dylig industri</i> .....	4 212	717	3 175	6 188
23	a) Työntekijöitä, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, cheiskap och kontorpersonal .....	685	57	569	1 144
24	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 527	660	2 606	5 044
25	<i>5. Nahka-, kumi- ja karvateollisuus — Läder-, gummi- och hårindustri</i> .....	7 415	853	5 983	11 276
26	a) Työntekijöitä, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, cheiskap och kontorpersonal .....	3 885	103	3 509	6 731
27	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 530	750	2 474	4 545

— Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa	Barn och andra familjemedl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning	Edellisessä sarakkeessa lueteltujen valimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Yhteensä — Summa Total
Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille			Domestiques	Membres de la famille sans profession				
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.
262	353	1	38	—	3	2 435	2 551	4 986
239	321	1	36	—	2	1 557	1 562	3 119
23	32	—	2	—	1	878	989	1 867
32	43	3	32	3	3	1 283	1 978	3 261
12	18	2	20	3	3	552	788	1 340
20	25	1	12	—	—	731	1 190	1 921
256	187	19	382	31	33	6 070	5 396	11 466
21	9	6	274	22	23	1 330	1 454	2 784
235	178	13	108	9	10	4 740	3 942	8 682
134	99	—	—	—	—	550	487	1 037
1 607	1 647	2	24	—	1	7 502	6 937	14 439
9 401	5 408	308	2 708	152	261	175 936	155 547	331 483
29	4	—	24	—	—	960	824	1 784
4	3	—	19	—	—	105	114	219
25	1	—	5	—	—	855	710	1 565
630	121	1	118	3	14	10 096	8 795	18 891
412	84	—	106	3	13	3 991	3 724	7 715
218	37	1	12	—	1	6 105	5 071	11 176
256	67	10	189	19	36	8 692	7 191	15 883
69	18	10	153	14	33	1 527	1 526	3 053
187	49	—	36	5	3	7 165	5 665	12 830
448	138	9	106	13	21	7 857	7 170	15 027
87	19	4	74	8	15	1 353	1 309	2 662
361	119	5	32	5	6	6 504	5 861	12 365
857	304	11	221	9	14	14 275	12 668	26 943
568	183	9	206	8	13	7 979	7 236	15 215
289	191	2	15	1	1	6 296	5 432	11 728

## (Jatk. — Forts.)

	1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	2   3		4   5	
			Perhelden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Näiden vaimot (miehet), lapsset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	
			Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.
1	6. <i>Kutomateollisuus — Textilindustri</i> .....	1 226	3 596	1 418	2 264	
2	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	167	351	151	254	
3	b) Työntekijötä — Arbetare .....	1 059	3 245	1 267	2 010	
4	7. <i>Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri</i> .....	4 077	3 898	3 597	6 302	
5	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	2 513	1 662	2 384	4 295	
6	b) Työntekijötä — Arbetare .....	1 564	2 236	1 213	2 007	
7	8. <i>Paperiteollisuus — Pappersindustri</i> .....	10 272	3 336	7 534	14 823	
8	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	650	188	496	1 069	
9	b) Työntekijötä — Arbetare .....	9 622	3 148	7 038	13 754	
10	9. <i>Puuteollisuus — Träindustri</i> .....	42 614	5 676	27 250	46 677	
11	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	3 495	173	3 137	5 858	
12	b) Työntekijötä metsähakkuussa, uitossa y. m. — Arbetare vid skogshygge, stockflötnings m. m. ..	22 123	938	9 999	17 403	
13	c) Työntekijötä sahoissa, puusepäntehtaisissa y. m. — Sägarbetare, snickeriarbetare m. fl. .....	16 996	4 565	14 114	23 416	
14	10. <i>Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri</i> .....	8 720	517	6 483	12 168	
15	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	1 626	54	1 373	2 646	
16	b) Työntekijötä — Arbetare .....	7 094	463	5 110	9 522	
17	11. <i>Kemiallinen sekä terva-, öljy- y. m. sellainen teollisuus — Kemist samt tjär-, olje- o. a. dylik industri</i> .....	772	199	707	1 060	
18	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	199	13	154	299	
19	b) Työntekijötä — Arbetare .....	573	186	553	761	
20	12. <i>Valaistus-, voimansiirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri</i> .....	1 884	101	1 261	2 484	
21	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	365	31	254	520	
22	b) Työntekijötä — Arbetare .....	1 519	70	1 007	1 964	
23	13. <i>Ravintoaineoteollisuus — Näringsmedelsindustri</i> .....	2 383	891	2 293	4 078	
24	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	1 330	212	1 439	2 485	
25	b) Työntekijötä — Arbetare .....	1 053	679	854	1 593	
26	14. <i>Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och malldrycksindustri</i> .....	235	95	116	254	
27	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	55	9	47	88	
28	b) Työntekijötä — Arbetare .....	180	86	69	166	
29	15. <i>Tupakka- y. m. nautintoaineoteollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri</i> .....	69	137	51	92	
30	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap och kontorspersonal .....	11	5	9	17	
31	b) Työntekijötä — Arbetare .....	58	132	42	75	

## — Suite).

6	7	8	9	10   11		12   13		14	
				Lapsset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa		Henkilöllinen palveluskuanta		Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapsset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	
				Barn och andra familjemedlemmar, vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete		Personlig betjäning Domestiques		Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedlemmar utan yrke	
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.
63	129	2	45	1	1	2 710	6 035	8 745	1
1	21	2	41	1	1	322	668	990	2
62	108	—	4	—	—	2 388	5 367	7 755	3
573	678	6	220	4	6	8 257	11 104	19 361	4
362	462	5	181	4	6	5 268	6 606	11 874	5
211	216	1	39	—	—	2 989	4 498	7 487	6
1 152	997	34	436	18	46	19 010	19 638	38 648	7
35	35	28	302	14	40	1 223	1 634	2 857	8
1 117	962	6	134	4	6	17 787	18 004	35 791	9
3 907	2 125	197	792	55	73	74 023	55 343	129 366	10
363	92	191	627	41	62	7 227	6 812	14 039	11
1 662	366	6	56	1	8	33 791	18 771	52 562	12
1 882	1 667	—	109	13	3	33 005	29 760	62 765	13
765	240	26	224	23	40	16 017	13 189	29 206	14
214	39	5	148	6	9	3 224	2 896	6 120	15
551	201	21	76	17	31	12 793	10 293	23 086	16
26	10	4	42	1	3	1 510	1 314	2 824	17
19	10	—	30	2	1	372	354	726	18
7	—	4	12	1	1	1 138	960	2 098	19
56	26	1	89	3	2	3 205	2 702	5 907	20
19	16	1	70	2	1	641	638	1 279	21
37	10	—	19	1	1	2 564	2 064	4 628	22
461	438	5	118	1	3	5 143	5 528	10 671	23
346	325	3	95	1	—	3 119	3 117	6 236	24
115	113	2	23	—	3	2 024	2 411	4 435	25
6	9	—	16	—	—	357	374	731	26
5	6	—	16	—	—	107	119	226	27
1	3	—	—	—	—	250	255	505	28
8	3	—	—	—	—	128	232	360	29
8	3	—	—	—	—	28	25	53	30
58	132	42	75	—	—	100	207	307	31

## (Jatk. — Forts.)

	1	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia Dessas hustrur (män), samt barn och andra familjemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>	2   3		4   5	
				Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
1	16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	376	105	224	420		
2	a) Työntekijät, päälystöä ja konttorihenkilöt — Arbetsgivare, chefsskap och kontorpersonal .....	103	18	76	126		
3	b) Työntekijötä — Arbetare .....	273	87	148	294		
4	17. Mui teollisuus — Övrig industri .....	1 674	474	1 254	2 252		
5	a) Työntekijät, päälystöä ja konttorihenkilöt — Arbetsgivare, chefsskap och kontorpersonal .....	507	63	400	743		
6	b) Työntekijötä — Arbetare .....	1 167	411	854	1 509		
7	III. Liikenne — Samfärdsel .....	19 724	2 340	13 415	25 246		
8	1. Rautatiet — Järnvägar .....	7 078	261	6 232	11 997		
9	a) Virkamiehiä ja konttorihenkilöt — Tjänstemän och kontorpersonal .....	1 259	120	970	2 074		
10	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	5 819	141	5 262	9 923		
11	2. Raitiotie-, auto- ja ajuriliikenne — Spårvägs-, automobil- och åkarrörelse .....	4 255	62	1 925	4 164		
12	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilöt — Näringsidkare, chefsskap och kontorspersonal .....	2 341	41	1 227	2 567		
13	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 914	21	698	1 597		
14	3. Kanavaliikenne — Kanaltrafik .....	170	7	218	317		
15	a) Päälystöä ja konttorihenkilöt — Chefsskap och kontorpersonal .....	49	2	55	98		
16	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	121	5	163	219		
17	4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrväsendet .....	619	5	733	1 191		
18	a) Päälystöä — Chefsskap .....	98	1	114	165		
19	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	521	4	619	1 026		
20	5. Merenkulkku — Sjöfart .....	4 324	166	2 147	4 171		
21	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilöt — Näringsidkare, chefsskap och kontorspersonal .....	859	14	673	1 393		
22	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	3 465	152	1 474	2 778		
23	6. Lastaus-, purkamis- y. m. sellainen työ — Lastning, lossning o. a. dylik verksamhet .....	2 334	463	1 486	2 217		
24	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöä ja konttorihenkilöt — Näringsidkare, chefsskap och kontorspersonal .....	167	12	176	277		
25	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	2 167	451	1 310	1 940		
26	7. Posti-, lennätin- ja puhelinlaitos — Post, telegraf och telefon .....	944	1 376	674	1 189		
27	a) Päälystöä — Chefsskap .....	213	698	190	338		
28	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	731	678	484	851		
29	IV. Kauppa — Handel .....	10 691	6 498	8 288	14 734		
30	1. Raha- ja vakutuslaitokset — Penning- och försäkringsanstalter .....	696	777	563	962		
31	a) Päälystöä ja konttorihenkilöt — Chefsskap och kontorspersonal .....	622	588	513	872		
32	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	74	189	50	90		

## — Suite).

6	7	8	9	10   11		12   13		14					
				Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön aminissa	Barn och andra familje-medl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbeta	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning Domestiques	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familje-medl. utan yrke	Membres de la famille sans profession				
				6	4	—	17	1	607	547	1 154	1	
				5	4	—	11	—	184	159	343	2	
				1	—	—	6	1	423	388	811	3	
				158	115	2	51	1	3 089	2 893	5 982	4	
				78	65	2	46	1	988	917	1 905	5	
				80	50	—	5	—	2 101	1 976	4 077	6	
				934	514	25	1 059	20	18	34 118	29 177	63 295	7
				103	83	3	545	2	2	13 418	12 888	26 306	8
				16	25	3	375	—	1	2 248	2 595	4 843	9
				87	58	—	170	2	1	11 170	10 293	21 463	10
				112	40	—	139	4	10	6 296	4 415	10 711	11
				66	20	—	122	4	10	3 638	2 760	6 398	12
				46	20	—	17	—	—	2 658	1 655	4 313	13
				6	4	1	11	—	—	395	339	734	14
				1	2	1	11	—	—	106	113	219	15
				5	2	—	—	—	—	289	226	515	16
				35	16	2	23	2	2	1 391	1 237	2 628	17
				4	3	—	8	—	—	216	177	393	18
				31	13	2	15	2	2	1 175	1 060	2 235	19
				262	72	4	88	7	2	6 744	4 499	11 243	20
				94	23	—	60	2	1	1 628	1 491	3 119	21
				168	49	4	28	5	1	5 116	3 008	8 124	22
				348	175	15	130	1	—	4 184	2 985	7 169	23
				20	15	15	58	—	—	378	362	740	24
				328	160	—	72	1	—	3 806	2 623	6 429	25
				68	124	—	123	4	2	1 690	2 814	4 504	26
				29	65	—	93	3	—	435	1 194	1 629	27
				39	59	—	30	1	2	1 255	1 620	2 875	28
				930	1 670	100	1 692	30	43	20 039	24 637	44 676	29
				11	33	3	159	2	2	1 275	1 933	3 208	30
				8	29	3	154	2	1	1 148	1 644	2 792	31
				3	4	—	5	—	1	127	289	416	32

## (Jatk. — Forts.

	1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring <i>Profession ou moyens d'existence du chef de famille</i>	2   3		4   5			
			Perheiden päähenkilöt ygnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia			
			Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>
1	2.	<i>Asiointis- ja välitysluike — Agentur- och kommissionsrörelse</i>	553	70	401	843		
2	a)	Päälystöä ja konttorihenkilötä — Chefskap och kontorspersonal	444	53	341	713	14	14
3	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	109	17	60	130	13	14
4	3.	<i>Ravintola-, kahvila- ja hotellirörelse — Värdshus-, kafé- och hotellirörelse</i>	559	1 351	520	819	1	—
5	a)	Päälystöä ja konttorihenkilötä — Chefskap och kontorspersonal	467	442	471	742	56	201
6	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	92	909	49	77	54	192
7	4.	<i>Muu kauppaliike — Övrig handelsrörelse</i>	8 883	4 300	6 804	12 110	2	9
8	a)	Päälystöä ja konttorihenkilötä — Chefskap och kontorspersonal	6 363	1 491	5 837	10 194	849	1 422
9	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	2 520	2 809	967	1 916	798	1 314
10	V.	<i>Julkinen toiminta ja vapaa ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar</i>	18 206	11 522	11 931	20 136	51	188
11	A.	<i>Julkinen toiminta — Offentlig verksamhet</i>	7 769	574	6 589	11 962	176	319
12	1.	<i>Kirkko — Kyrka</i>	2 078	75	1 967	3 516	101	115
13	a)	Pappeja ja saarnaajia — Präster och predikanter	867	8	954	1 683	57	52
14	b)	Urkureita, lukkanteria ja muita kirkonpalvelijoita — Organister, klockare och annan kyrkobetjäning	1 211	67	1 013	1 833	15	18
15	2.	<i>Oikeustalos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård</i>	499	45	461	773	42	34
16	a)	Virkamiehiä ja konttorihenkilötä — Tjänstemän och kontorspersonal	124	31	99	174	7	15
17	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	375	14	362	599	2	4
18	3.	<i>Siviilihallinto — Civilförvaltning</i>	389	50	405	679	5	11
19	a)	Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän och biträden	210	42	189	320	4	4
20	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	179	8	216	359	4	3
21	4.	<i>Kunnallishallinto — Kommunalförvaltning</i>	629	331	498	868	15	15
22	a)	Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän och biträden	504	180	425	739	1	1
23	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	125	151	73	129	10	7
24	5.	<i>Puolustuslaitos — Försvarsväsen</i>	2 228	46	1 260	2 634	5	8
25	a)	Päälystöä ja toimihenkilötä — Chefskap och byråpersonal	710	12	355	803	1	6
26	b)	Alipäälystöä ja palveluskuntaa — Underbefäl och manskap	1 518	34	905	1 831	—	2
27	6.	<i>Polisilaitos — Polisinriktning</i>	1 946	27	1 998	3 492	1	4
28	a)	Päälystöä ja konttorihenkilötä — Chefskap och kontorspersonal	431	18	394	756	17	23
29	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	1 515	9	1 604	2 736	3	8
30	B.	<i>Opetuslaitos — Undervisningsväsen</i>	3 545	7 291	3 988	5 630	14	15
31	1.	<i>Valtion tai kunnan oppilaitokset — Stats- eller kommunala läroverk</i>	3 176	6 656	3 758	5 214	37	129
32	a)	Opettajia — Lärare	3 044	6 438	3 625	4 999	36	118
33	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	132	218	133	215	34	112

## — Suite).

6	7	8	9	10   11		12   13   14		Yhteensä — Summa <i>Total</i>	
				Henkilöllinen palveluskunta		Personlig betjäning <i>Domestiques</i>			
				Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familiemedl. utan yrke		Membres de la famille sans profession			
Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	
14	14	5	51	—	1	973	979	1 952	
13	14	5	50	—	1	803	831	1 634	
1	—	—	1	—	—	170	148	318	
56	201	3	188	1	—	1 139	2 559	3 698	
54	192	3	170	1	—	996	1 546	2 542	
2	9	—	18	—	—	143	1 013	1 156	
849	1 422	89	1 294	27	40	16 652	19 166	35 818	
798	1 314	82	1 196	22	29	13 102	14 224	27 326	
51	108	7	98	5	11	3 550	4 942	8 492	
176	319	88	3 634	26	57	25 427	35 668	61 095	
101	115	54	1 487	7	29	14 520	14 167	28 687	
57	52	47	765	4	16	4 153	4 424	8 577	
15	18	37	640	4	13	1 877	2 362	4 239	
42	34	10	125	—	3	2 276	2 062	4 338	
7	15	1	100	—	2	968	935	1 903	
2	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	4	1	84	1	1	800	818	1 618	
1	—	—	—	—	3	1 144	1 316	2 460	
10	7	1	73	1	1	405	439	844	
1	—	—	11	—	—	395	379	774	
15	15	2	99	—	3	—	—	—	
1	—	—	—	—	3	1 144	1 316	2 460	
10	7	88	—	2	2	939	1 016	1 955	
5	8	2	11	—	1	205	300	505	
1	6	1	212	2	2	3 492	2 900	6 392	
1	4	67	—	—	1	2 424	1 937	4 361	
17	23	2	227	—	5	3 963	3 774	7 737	
3	8	—	130	—	5	828	912	1 740	
14	15	2	97	—	5	3 135	2 862	5 997	
37	129	12	1 406	11	5	7 593	14 461	22 054	
36	118	10	1 300	9	4	6 989	13 292	20 281	
34	112	7	1 278	9	3	6 719	12 830	19 549	
2	6	3	22	—	1	270	462	732	

## (Jatk. — Forts.)

	1 Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	2 Perheiden päähenkilöt yksityiset itsenäiset päähenkilöt		3 Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia	
		4 Huvudmän för familj och enskilda självstän- diga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers		5 Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession	
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.
1	2. Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	279	377	184	332
2	a) Opettaja — Lärare .....	233	326	150	256
3	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	46	51	34	76
4	3. Muita opettajia — Övriga lärare .....	90	258	46	84
5	C. Terveydenhoito — Hälsovård .....	1 100	3 425	890	1 645
6	I. Valtion tai kunnan toimi — Stats- eller kommunalbefatt- ning .....	650	2 365	502	948
7	a) Lääkäreitä ja eläinlääkäreitä — Läkare och vete- rinärer .....	345	37	234	543
8	b) Rokottaja, kätilöitä ja sairaanhoitaja y. m. — Vaccinatörer, barnmorskor o. sjukskötterskor m. fl.	157	1 934	189	250
9	c) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	148	394	79	155
10	2. Yksityisen toimi — Enskild verksamhet .....	450	1 060	388	697
11	a) Lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja apteekkareita — Läkare, tandläkare och apotekare .....	362	196	311	569
12	b) Sairaanhoitaja, hieroja y. m. — Sjuksköterskor, massörer m. fl. .....	88	864	77	128
13	D. Vapaat ammatit — Fria näringar ....	792	232	464	899
14	VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	5 455	4 278	3 851	6 722
15	VII. Työläisiä ja päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare och daglönare utan förenämnt yrke	42 600	24 852	22 943	40 968
16	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	28 411	36 538	7 425	15 171
17	1. Pääomalla ja koroilla eläjiä, talonomistajia — Personer, som leva av kapital och räntor, gårdsägare .....	1 739	1 715	1 083	2 016
18	2. Eläkkeellä eläjiä — Pensionstagare .....	2 319	3 463	1 053	2 266
19	3. Eläkevanhukset — Syntningstagare .....	10 087	13 288	1 893	6 093
20	4. Vankiloissa, kunnalliskodeissa, mielisairaaloiissa y. m. sellaisissa laitoksissa olevia — I fängelser, kommunal- hem, sinnessjukhus m. fl. dyl. intägningar intagna	9 398	10 866	1 593	2 000
21	5. Muita henkilöitä — Övriga personer .....	4 868	7 206	1 803	2 796

## (Suite).

	6 Lapset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammattissa	7 Barn och andra familje- medl., vilka deltar i huvudmannens yrkes- arbete		8 Henkilöllinen palveluskuuta		9 Personlig betjäning Domestiques		10 Edellisessä sarakkeessa luetteltojen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		11 Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke		12 Yhteensä — Summa Total		13		14	
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.			
1	1	11	1	91	2	1	467	812	1 279	1	386	673	1 059	2			
2	—	4	1	86	2	1	—	—	—	—	—	81	139	220	3		
3	1	7	—	5	—	—	—	—	—	—	—	137	357	494	4		
4	—	—	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	23	52	17	630	7	16	2 037	5 768	7 805	5	—	—	—	—	—	—	
6	3	11	1	305	—	3	1 156	3 632	4 788	6	—	—	—	—	—	—	
7	—	6	1	262	—	3	580	851	1 431	7	—	—	—	—	—	—	
8	1	3	—	32	—	3	347	2 219	2 566	8	—	—	—	—	—	—	
9	2	2	—	11	—	2	229	562	791	9	—	—	—	—	—	—	
10	20	41	16	325	7	13	881	2 136	3 017	10	—	—	—	—	—	—	
11	18	39	16	319	6	13	713	1 136	1 849	11	—	—	—	—	—	—	
12	2	2	—	6	1	—	168	1 000	1 168	12	—	—	—	—	—	—	
13	15	23	5	111	1	7	1 277	1 272	2 549	13	—	—	—	—	—	—	
14	364	355	—	116	11	11	9 681	11 482	21 163	14	—	—	—	—	—	—	
15	3 302	3 580	4	82	6	6	68 855	69 488	138 343	15	—	—	—	—	—	—	
16	899	1 466	23	530	14	23	36 772	53 728	90 500	16	—	—	—	—	—	—	
17	97	123	5	219	2	7	2 926	4 080	7 006	17	—	—	—	—	—	—	
18	42	119	5	161	3	2	3 422	6 011	9 433	18	—	—	—	—	—	—	
19	333	769	2	115	4	6	12 319	20 271	32 590	19	—	—	—	—	—	—	
20	135	160	5	15	3	4	11 134	13 045	24 179	20	—	—	—	—	—	—	
21	292	295	6	20	2	4	6 971	10 321	17 292	21	—	—	—	—	—	—	

**II. Läsnäoleva väestö, ryhmitettynä ammatin ja elinkeinon  
Den närvarande befolkningen, fördelad efter huvudgrupper**  
*Population présente, groupée d'après la profes-*

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille <sup>1)</sup>	Perheiden päähenkilöt ympäri yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia	Huvudmän för familj och enskilda självstän- diga huvudmän	Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke
Chefs de famille et chefs particuliers	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.

**Koko maa — Hela****1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och**

1. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringsar .....	380 652	146 641	366 661	533 414
2. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	176 282	59 443	105 609	203 697
3. Liikenne — Samfärdsel .....	43 194	6 823	24 399	48 954
4. Kauppa — Handel .....	36 656	37 405	20 292	39 928
5. Julkinen toiminta ja vapaaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	34 204	27 487	23 346	42 893
6. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	10 262	19 082	7 393	13 001
7. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	56 634	31 775	29 996	54 217
8. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	48 999	60 807	12 571	25 095
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>786 883</b>	<b>389 463</b>	<b>590 267</b>	<b>961 199</b>

**2. Kaupungit — Villes**

10. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringsar .....	4 000	1 198	2 193	4 432
11. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	79 784	38 404	36 032	77 566
12. Liikenne — Samfärdsel .....	23 470	4 483	10 984	23 708
13. Kauppa — Handel .....	25 965	30 907	12 004	25 194
14. Julkinen toiminta ja vapaaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	20 998	15 965	11 415	22 757
15. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	4 807	14 804	3 542	6 279
16. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	14 034	6 923	7 053	13 249
17. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	20 588	24 269	5 146	9 924
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>193 646</b>	<b>136 953</b>	<b>88 369</b>	<b>183 109</b>

**3. Maaseutu — Lands-**

19. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringsar .....	376 652	145 443	364 468	528 982
20. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	96 498	21 039	69 577	126 131
21. Liikenne — Samfärdsel .....	19 724	2 340	13 415	25 246
22. Kauppa — Handel .....	10 691	6 498	8 288	14 734
23. Julkinen toiminta ja vapaaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	13 206	11 522	11 931	20 136
24. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	5 455	4 278	3 851	6 722
25. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	42 600	24 852	22 943	40 968
26. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	28 411	36 538	7 425	15 171
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>593 237</b>	<b>252 510</b>	<b>501 898</b>	<b>778 090</b>

<sup>1)</sup> Traduction, voir le supplément.

pääryhmän mukaan, joulukuun 31 päivänä 1930, läänittäin.  
av yrken och näringar, den 31 december 1930, länsvis.  
sion, au 31 décembre 1930, par départements.

6	7	8	9	10	11	12	13	14							
Lapset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammattissa	Barn och andra familje- medl., vilka deltar i huvudmannens yrkes- arbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning Domestiques	Edellisessä sarakcessa luettelujen valmot (miehet), lapset ja muut perheen jäsenet, joilla ei ole ammattia	Denna betjänings husstrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke	Yhteensä — Summa Total	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.						
253 539	326 698	559	5 476	526	622	1 001 937	1 012 851	2 014 788	1						
10 183	5 750	352	7 726	170	293	292 596	276 909	569 505	2						
1 125	552	33	2 854	31	30	68 782	59 213	127 995	3						
1 118	1 898	184	7 654	91	135	58 341	87 020	145 361	4						
190	359	123	9 950	52	123	57 915	80 812	138 727	5						
441	433	—	553	12	15	18 108	33 084	51 192	6						
3 632	3 716	4	209	7	11	90 273	89 928	180 201	7						
926	1 514	43	2 938	38	48	62 577	90 402	152 979	8						
<b>271 154</b>	<b>340 920</b>	<b>1 298</b>	<b>37 360</b>	<b>927</b>	<b>1 277</b>	<b>1 650 529</b>	<b>1 730 219</b>	<b>3 380 748</b>	<b>9</b>						
<b>Städer — Villes</b>															
307	194	13	566	3	5	6 516	6 395	12 911	10						
782	342	44	5 018	18	32	116 660	121 362	238 022	11						
191	38	8	1 795	11	12	34 664	30 036	64 700	12						
188	228	84	5 962	61	92	38 302	62 383	100 685	13						
14	40	35	6 316	26	66	32 488	45 144	77 632	14						
77	78	—	437	1	4	8 427	21 602	30 029	15						
330	136	—	127	1	5	21 418	20 440	41 858	16						
27	48	20	2 408	24	25	25 805	36 674	62 479	17						
<b>1 916</b>	<b>1 104</b>	<b>204</b>	<b>22 629</b>	<b>145</b>	<b>241</b>	<b>284 280</b>	<b>344 036</b>	<b>628 316</b>	<b>18</b>						
<b>bygd — Communes rurales</b>															
253 232	326 504	546	4 910	523	617	995 421	1 006 456	2 001 877	19						
9 401	5 408	308	2 708	152	261	175 936	155 547	331 483	20						
934	514	25	1 059	20	18	34 118	29 177	63 295	21						
930	1 670	100	1 692	30	43	20 039	24 637	44 676	22						
17															

## (Jatk. — Forts.)

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring <i>Profession ou moyens d'existence du chef de famille</i>	Perheiden päähenkilöt yynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Dessas hustrur (män), samt barn och andra familjemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>
Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	

## Uudenmaan lääni —

1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och landsbygd — Villes et communes rurales				
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	34 024	12 888	27 145	47 168
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	45 991	17 011	18 852	44 263
III. Liikenne — Samfärdsel .....	11 819	2 460	4 824	10 555
IV. Kauppa — Handel .....	13 585	17 633	5 468	12 230
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	11 550	9 704	5 601	11 291
VI. Muut luettelemmatta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	3 345	8 977	2 104	3 733
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	7 796	3 564	2 777	6 099
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	11 401	14 118	2 382	4 544
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>139 511</b>	<b>86 355</b>	<b>69 153</b>	<b>139 883</b>

2. Kaupungit — Städer — Villes				
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	1 792	473	891	1 815
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	32 121	13 343	10 714	26 184
III. Liikenne — Samfärdsel .....	8 851	2 045	3 087	7 252
IV. Kauppa — Handel .....	12 336	16 658	4 760	10 717
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	10 019	8 314	4 519	9 270
VI. Muut luettelemmatta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	2 681	8 470	1 751	3 187
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	4 062	1 690	1 340	3 093
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	9 099	10 735	1 719	2 979
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>80 961</b>	<b>61 728</b>	<b>28 781</b>	<b>64 497</b>

3. Maaseutu — Landsbygd — Communes rurales				
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	32 232	12 415	26 254	45 353
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	13 870	3 668	8 138	18 079
III. Liikenne — Samfärdsel .....	2 968	415	1 737	3 303
IV. Kauppa — Handel .....	1 249	975	708	1 513
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 531	1 390	1 082	2 021
VI. Muut luettelemmatta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	664	507	353	546
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	3 734	1 874	1 437	3 006
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	2 302	3 383	663	1 565
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>58 550</b>	<b>24 627</b>	<b>40 372</b>	<b>75 386</b>

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14					
Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa	Barn och andra familjemedl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete	Personlig betjäning Domestiques	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke	Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Henkilöllinen palveluskunta	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.

## Nylands län

landsbygd — Villes et communes rurales				
13 007	15 537	132	1 252	124
1 025	640	26	2 403	23
138	36	—	834	9
85	219	16	3 224	13
10	15	14	3 783	13
83	85	—	226	1
155	119	—	59	3
69	123	10	1 447	11
<b>14 572</b>	<b>16 774</b>	<b>198</b>	<b>13 228</b>	<b>197</b>
133	69	4	226	3
94	46	7	1 973	8
37	8	—	720	6
8	34	6	3 053	10
3	8	5	3 351	8
61	62	—	208	—
109	85	—	36	—
8	9	7	1 334	9
<b>453</b>	<b>321</b>	<b>29</b>	<b>10 901</b>	<b>44</b>

bygd — Communes rurales				
12 874	15 468	128	1 026	121
931	594	19	430	15
101	28	—	114	3
77	185	10	171	3
7	7	9	432	5
22	23	—	18	1
46	34	—	23	3
61	114	3	113	2
<b>14 119</b>	<b>16 453</b>	<b>169</b>	<b>2 327</b>	<b>153</b>

bygd — Communes rurales				
12 874	15 468	128	1 026	121
931	594	19	430	15
101	28	—	114	3
77	185	10	171	3
7	7	9	432	5
22	23	—	18	1
46	34	—	23	3
61	114	3	113	2
<b>14 119</b>	<b>16 453</b>	<b>169</b>	<b>2 327</b>	<b>153</b>

## (Jatk. — Forts.

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt ymin yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Huvudmän för familj och enskilda självtän- diga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia	Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>
Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	

## Turun-Porin lääni —

## 1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och

1. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringer	59 117	26 130	49 314	78 034
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk	24 821	10 028	14 600	30 444
III. Liikenne — Samfärdsel	7 483	1 083	3 689	7 764
IV. Kauppa — Handel	5 010	5 078	2 668	5 460
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar	4 345	3 416	2 922	5 647
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken	1 362	2 508	921	1 696
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke	8 054	4 842	3 834	7 932
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke	9 022	11 021	2 519	5 651
Yhteensä — Summa — Total	119 214	64 106	80 467	142 628

## 2. Kaupungit —

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringer	644	210	362	789
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk	12 078	6 599	6 004	12 675
III. Liikenne — Samfärdsel	4 095	674	1 980	4 274
IV. Kauppa — Handel	3 387	3 909	1 540	3 340
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar	2 580	1 695	1 418	3 092
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken	501	2 013	387	761
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke	2 761	1 234	964	2 486
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke	3 590	3 548	815	1 709
Yhteensä — Summa — Total	29 636	19 882	13 470	29 126

## 3. Maaseutu — Lands-

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringer	58 473	25 920	48 952	77 245
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk	12 743	3 429	8 596	17 769
III. Liikenne — Samfärdsel	3 388	409	1 709	3 490
IV. Kauppa — Handel	1 623	1 169	1 128	2 120
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar	1 765	1 721	1 504	2 555
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken	861	495	534	935
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke	5 293	3 608	2 870	5 446
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke	5 432	7 473	1 704	3 942
Yhteensä — Summa — Total	89 578	44 224	66 997	113 502

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14				
Lapset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa	Barn och andra familje- medl., vilka deltar i huvudmannens yrkes- arbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning <i>Domestiques</i>	Edellisessä sarakkeessa luettelujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheen jäsenet, joilla ei ole ammattia	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnökön <i>S. f.</i>	Mol. sukup. Bågge kön <i>L. d. s.</i>

## Åbo-Björneborgs län

## landsbygd — Villes et communes rurales

32 593	40 910	66	877	96	114	141 186	146 065	287 251	1
1 626	866	23	879	40	74	41 110	42 291	83 401	2
251	112	7	236	15	5	11 445	9 200	20 645	3
175	305	8	668	9	11	7 870	11 522	19 392	4
41	65	12	865	4	15	7 324	10 008	17 332	5
64	49	—	42	1	1	2 348	4 296	6 644	6
316	303	1	13	1	—	12 206	13 090	25 296	7
365	526	9	375	2	7	11 917	17 580	29 497	8
35 431	43 136	126	3 955	168	227	235 406	254 052	489 458	9

## Städer — Villes

80	64	1	50	—	—	1 087	1 113	2 200	10
97	63	1	582	3	4	18 183	19 923	38 106	11
16	11	2	171	3	2	6 096	5 132	11 228	12
7	8	1	492	2	3	4 937	7 752	12 689	13
3	4	—	523	—	5	4 001	5 319	9 320	14
—	—	—	26	—	—	888	2 800	3 688	15
5	—	—	10	—	—	3 730	3 730	7 460	16
2	3	3	231	—	—	4 410	5 491	9 901	17
210	153	8	2 085	8	14	48 332	51 260	94 592	18

## bygd — Communes rurales

32 513	40 846	65	827	96	114	140 099	144 952	285 051	19
1 529	803	22	297	37	70	22 927	22 368	45 295	20
235	101	5	65	12	3	5 349	4 068	9 417	21
168	297	7	176	7	8	2 933	3 770	6 703	22
38	61	12	342	4	10	3 323	4 689	8 012	23
64	49	—	16	1	1	1 460	1 496	2 956	24
311	303	1	3	1	—	8 476	9 360	17 836	25
363	523	6	144	2	7	7 507	12 089	19 596	26
35 221	42 983	118	1 870	160	213	192 074	202 792	394 866	27

## (Jatk. — Forts.

1	2	3	4	5		
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt ynä yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia	Huvudmän för familj och enskilda självtän- diga huvudmän	Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke		
	Chefs de famille et chefs particuliers	Membres de la famille sans profession	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.

## Ahvenanmaan maakunta —

## 1. Kaupunki ja maaseutu — Stad och

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	2 519	1 094	2 255	3 915
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	203	42	160	296
III. Liikenne — Samfärdsel .....	797	27	394	787
IV. Kauppa — Handel .....	114	95	70	152
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	195	121	152	297
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	78	61	29	41
VII. Työläisiä, pääväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	201	171	77	172
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	303	473	157	335
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>4 410</b>	<b>2 084</b>	<b>3 294</b>	<b>5 995</b>

## 2. Kaupunki —

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	2	—	—	3
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	33	2	26	44
III. Liikenne — Samfärdsel .....	89	7	58	125
IV. Kauppa — Handel .....	62	56	46	92
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	53	26	43	85
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	45	32	23	26
VII. Työläisiä, pääväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	58	35	31	35
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	48	68	56	109
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>390</b>	<b>226</b>	<b>283</b>	<b>519</b>

## 3. Maaseutu — Lands-

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	2 517	1 094	2 255	3 912
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	170	40	134	252
III. Liikenne — Samfärdsel .....	708	20	336	662
IV. Kauppa — Handel .....	52	39	24	60
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	142	95	109	212
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	33	29	6	15
VII. Työläisiä, pääväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	143	136	46	137
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	255	405	101	226
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>4 020</b>	<b>1 858</b>	<b>3 011</b>	<b>5 476</b>

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14						
Lapset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatisissa	Barn och andra familje- medl., vilka deltar i huvudmannens yrkes- arbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning <i>Domestiques</i>	Edellisessä sarakkeessa luettelujen valmot (miehet), lapset ja muut perheen jäsenet, joilla ei ole ammattia	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familje- medl. utan yrke	Mitisp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.						

## Landskapet Åland

## landsbygd — Ville et communes rurales

1 434	2 288	—	12	—	—	6 208	7 309	13 517	1
17	36	—	1	—	—	380	375	755	2
25	24	—	16	—	—	1 216	854	2 070	3
1	4	—	13	—	—	185	264	449	4
—	3	—	32	—	—	347	453	800	5
—	—	—	—	—	—	107	102	209	6
5	5	—	—	—	—	283	348	631	7
2	—	—	4	—	—	462	812	1 274	8
<b>1 484</b>	<b>2 360</b>	—	<b>78</b>	—	—	<b>9 188</b>	<b>10 517</b>	<b>19 705</b>	<b>9</b>

## Stad — Ville

—	—	—	—	—	—	2	3	5	10
—	2	—	1	—	—	59	49	108	11
—	—	—	16	—	—	147	148	295	12
—	—	—	11	—	—	108	159	267	13
—	—	—	20	—	—	96	131	227	14
—	—	—	—	—	—	68	58	126	15
—	—	—	—	—	—	89	70	159	16
—	—	—	1	—	—	104	178	282	17
—	2	—	49	—	—	673	796	1 469	18

## bygd — Communes rurales

1 434	2 288	—	12	—	—	6 206	7 306	13 512	19
17	34	—	—	—	—	321	326	647	20
25	24	—	—	—	—	1 069	706	1 775	21
1	4	—	2	—	—	77	105	182	22
—	3	—	12	—	—	251	322	573	23
—	—	—	—	—	—	39	44	83	24
5	5	—	—	—	—	194	278	472	25
2	—	—	3	—	—	358	634	992	26
<b>1 484</b>	<b>2 358</b>	—	<b>29</b>	—	—	<b>8 515</b>	<b>9 721</b>	<b>18 236</b>	<b>27</b>

(Jatk. — Forts.)

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring <i>Profession ou moyens d'existence du chef de famille</i>	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän <i>Chefs de famille et chefs particuliers</i>	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke <i>Membres de la famille sans profession</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnkön <i>S. f.</i>

**Hämeen lääni —****1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och**

1. I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	42 151	15 905	35 087	53 460
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	23 648	12 439	14 912	28 188
III. Liikenne — Samfärdsel .....	4 129	529	2 511	5 126
IV. Kauppa — Handel .....	3 811	3 610	2 045	3 936
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	3 436	2 998	2 466	4 565
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	1 052	1 793	757	1 371
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	7 597	4 327	4 218	7 279
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	5 982	7 413	1 452	3 083

**Yhteensä — Summa — Total****2. Kaupungit —**

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	519	149	278	522
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	12 258	9 026	5 431	11 405
III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 823	254	841	1 794
IV. Kauppa — Handel .....	2 460	2 771	1 140	2 204
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 738	1 457	1 001	1 903
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	416	1 329	354	585
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	1 075	405	496	964
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	2 176	2 759	433	941

**Yhteensä — Summa — Total****3. Maaseutu — Lands-**

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	41 632	15 756	34 809	52 938
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	11 390	3 413	9 481	16 783
III. Liikenne — Samfärdsel .....	2 306	275	1 670	3 332
IV. Kauppa — Handel .....	1 351	839	905	1 732
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 698	1 541	1 465	2 662
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	636	464	403	786
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	6 522	3 922	3 722	6 315
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	3 806	4 654	1 019	2 142

**Yhteensä — Summa — Total****45****(Suite).**

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning	Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Yhteensä — Summa				Total
<i>Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille</i>	<i>Domestiques</i>	<i>Membres de la famille sans profession</i>	<i>Membres de la famille sans profession</i>					
Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnkön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnkön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnkön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnkön <i>S. f.</i>	Miesp. Bägge kön <i>L. d. s.</i>

**Tavastehus län****landsbygd — Villes et communes rurales**

22 873	29 583	65	950	85	81	100 261	99 979	200 240	1
1 072	546	10	874	6	7	39 648	42 054	81 702	2
50	33	2	177	1	1	6 693	5 866	12 559	3
100	183	25	585	8	13	5 989	8 327	14 316	4
25	44	8	697	4	13	5 939	8 317	14 256	5
57	34	—	68	1	2	1 867	3 268	5 135	6
174	124	—	18	—	—	11 989	11 748	23 737	7
82	125	7	206	7	9	7 530	10 836	18 366	8

**24 433 30 672 117 3 575 112 126 179 916 190 395 370 311 9**

Städer — Villes	bygd — Communes rurales								
31	5	—	79	—	—	828	755	1 583	10
35	17	1	617	—	—	17 725	21 065	38 790	11
10	—	2	79	1	1	2 677	2 128	4 805	12
7	20	9	428	6	11	3 622	5 434	9 056	13
2	—	2	372	2	3	2 745	3 735	6 480	14
2	1	—	56	—	1	772	1 972	2 744	15
13	11	—	15	—	—	1 584	1 395	2 979	16
—	—	2	145	1	3	2 612	3 848	6 460	17

**100 54 16 1 791 10 19 32 565 40 332 72 897 18**

22 842	29 578	65	871	85	81	99 433	99 224	198 657	19
1 037	529	9	257	6	7	21 923	20 989	42 912	20
40	33	—	98	—	—	4 016	3 738	7 754	21
93	163	16	157	2	2	2 367	2 893	5 260	22
23	44	6	325	2	10	3 194	4 582	7 776	23
55	33	—	12	1	1	1 095	1 296	2 391	24
161	113	—	3	—	—	10 405	10 353	20 758	25
82	125	5	61	6	6	4 918	6 988	11 906	26

**24 333 30 618 101 1 784 102 107 147 351 150 063 297 414 27**

## (Jatk. — Forts.)

1	2	3	4	5		
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt yynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke Membres de la famille sans profession	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.

## Viipurin lääni —

1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och landsbygd — Villes et communes rurales				
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	57 983	21 582	59 156	87 000
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	27 725	8 469	19 774	35 750
III. Liikenne — Samfärdsel .....	8 754	1 264	5 495	10 949
IV. Kauppa — Handel .....	5 451	4 050	3 439	6 636
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	6 381	3 738	4 633	8 480
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	2 581	3 049	2 268	3 862
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	13 542	5 860	7 384	13 571
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	5 915	6 899	1 704	3 051
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>128 332</b>	<b>54 911</b>	<b>103 853</b>	<b>169 299</b>

## 2. Kaupungit —

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	405	148	201	472
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	9 907	4 001	5 469	11 070
III. Liikenne — Samfärdsel .....	4 231	804	2 130	4 748
IV. Kauppa — Handel .....	3 262	3 118	1 726	3 636
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	3 109	1 783	1 815	3 636
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	436	1 238	355	597
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	1 828	888	958	1 681
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	1 805	2 289	467	1 016
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>24 983</b>	<b>14 269</b>	<b>13 121</b>	<b>26 856</b>

## 3. Maaseutu — Lands-

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	57 578	21 434	58 955	86 528
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	17 818	4 468	14 305	24 680
III. Liikenne — Samfärdsel .....	4 523	460	3 365	6 201
IV. Kauppa — Handel .....	2 189	932	1 713	3 000
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	3 272	1 955	2 818	4 844
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	2 145	1 811	1 913	3 265
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	11 714	4 972	6 426	11 890
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	4 110	4 610	1 237	2 035
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>103 849</b>	<b>40 642</b>	<b>90 732</b>	<b>142 443</b>

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapsset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa	Barn och andra familjemedl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning	Denna betjänings hustrur (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke	Edellisessä sarakkeessa luetteltujen vaimot (miehet), lapsset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Domenestiques	Membres de la famille sans profession	Yhteensä — Summa Total
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.

## Viborgs län

landsbygd — Villes et communes rurales								
51 985	63 925	153	702	110	126	169 387	173 335	342 722
1 983	1 379	239	1 680	58	86	49 779	47 364	97 143
405	201	18	876	2	—	14 674	13 290	27 964
222	395	34	1 329	7	17	9 153	12 427	21 580
31	63	22	1 785	6	10	11 073	14 076	25 149
88	125	—	92	1	1	4 938	7 129	12 067
1 148	1 148	3	55	2	—	22 079	20 634	42 713
192	220	5	308	6	6	7 822	10 484	18 306
<b>56 054</b>	<b>67 456</b>	<b>474</b>	<b>6 827</b>	<b>192</b>	<b>246</b>	<b>288 905</b>	<b>298 739</b>	<b>587 644</b>

Städer — Villes								
20	5	—	67	—	—	626	692	1 318
41	29	6	816	1	1	15 424	15 917	31 341
37	5	—	407	1	—	6 399	5 964	12 363
27	35	1	862	—	3	5 016	7 654	12 670
3	12	—	814	—	1	4 927	6 246	11 173
—	—	—	65	—	—	791	1 900	2 691
52	7	—	22	—	—	2 838	2 598	5 436
—	—	1	207	6	5	2 279	3 517	5 796
<b>180</b>	<b>93</b>	<b>8</b>	<b>3 260</b>	<b>8</b>	<b>10</b>	<b>38 300</b>	<b>44 488</b>	<b>82 788</b>

bygd — Communes rurales								
51 965	63 920	153	635	110	126	168 761	172 643	341 404
1 942	1 350	233	864	57	85	34 355	31 447	65 802
368	196	18	469	1	—	8 275	7 326	15 601
195	360	33	467	7	14	4 137	4 773	8 910
28	51	22	971	6	9	6 146	7 830	13 976
88	125	—	27	1	1	4 147	5 229	9 376
1 096	1 141	3	33	2	—	19 241	18 036	37 277
192	220	4	101	—	1	5 543	6 967	12 510
<b>55 874</b>	<b>67 363</b>	<b>466</b>	<b>3 567</b>	<b>184</b>	<b>286</b>	<b>250 605</b>	<b>254 251</b>	<b>504 856</b>

## (Jatk. — Forts.)

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller närlng Profession ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt yynne yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Huvudmän för familj och enskilda självständiga huvudmän Chefs de famille et chefs particuliers	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheen- jäsenet, joilla ei ole ammattia	Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.

## Mikkelin lääni —

1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och landsbygd — Villes et communes rurales				
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	28 567	11 965	27 277	36 638
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	6 931	923	4 560	8 966
III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 914	207	1 283	2 493
IV. Kauppa — Handel .....	1 111	560	806	1 581
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 114	1 007	941	1 643
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	272	502	216	383
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	2 149	1 725	1 052	1 772
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	1 945	2 538	534	1 012
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>44 003</b>	<b>19 427</b>	<b>36 669</b>	<b>54 488</b>

2. Kaupungit — Städer — Villes				
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	59	14	45	84
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	869	183	683	1 398
III. Liikenne — Samfärdsel .....	395	47	300	610
IV. Kauppa — Handel .....	448	239	319	700
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	504	303	387	701
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	123	361	148	170
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	502	296	484	629
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	199	323	126	266
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>3 099</b>	<b>1 766</b>	<b>2 492</b>	<b>4 558</b>

3. Maaseutu — Lands- bygd — Communes rurales				
I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	28 508	11 951	27 232	36 554
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	6 062	740	3 877	7 568
III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 519	160	983	1 883
IV. Kauppa — Handel .....	663	321	487	881
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	610	704	554	942
VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	149	141	68	213
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnt yrke .....	1 647	1 429	568	1 143
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	1 746	2 215	408	746
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>40 904</b>	<b>17 661</b>	<b>34 177</b>	<b>49 930</b>

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapset ja muut perheen- jäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammattissa	Barn och andra familje- medl., vilka deltar i huvudmannens yrkes- arbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning <i>Domestiques</i>	Edellisessä sarakkeessa luettelujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Denna betjänings husjur (män), barn samt övriga familje- medl. utan yrke	Membres de la famille sans profession	Yhteensä — Summa <i>Total</i>	
Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.

## S:t Michels län

landsbygd — Villes et communes rurales								
17 770	23 258	8	249	4	8	73 626	72 118	145 744
675	213	6	265	6	5	12 178	10 372	22 550
1 914	207	3	95	—	—	3 261	2 830	6 091
1 111	560	6	205	4	3	1 985	2 437	4 422
1 114	1 007	941	1 643	10	21	15	319	3 079
272	502	216	383	12	14	—	—	1 399
2 149	1 725	1 052	1 772	150	223	6	—	3 726
1 945	2 538	534	1 012	16	25	2	32	6 106
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>44 003</b>	<b>19 427</b>	<b>36 669</b>	<b>54 488</b>	<b>18 752</b>	<b>23 877</b>	<b>40</b>	<b>1 171</b>

2. Kaupungit — Städer — Villes								
4	10	2	—	108	110	218	10	218
30	3	100	—	1 582	1 684	3 266	11	3 266
7	—	52	—	703	709	1 412	12	1 412
5	6	91	3	2	775	1 038	1 813	13
—	1	63	1	—	894	1 068	1 962	14
10	12	—	—	—	281	543	824	15
—	—	—	—	—	986	925	1 911	16
8	7	8	—	—	333	604	937	17
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>3 099</b>	<b>1 766</b>	<b>2 492</b>	<b>4 558</b>	<b>64</b>	<b>39</b>	<b>3</b>	<b>316</b>

3. Maaseutu — Lands- bygd — Communes rurales								
17 766	23 248	8	247	4	8	73 518	72 008	145 526
645	210	6	165	6	5	10 596	8 688	19 284
1 519	160	2	43	—	—	2 558	2 121	4 679
663	321	6	114	1	1	1 210	1 399	2 609
610	704	554	942	10	20	13	256	3 117
149	141	68	213	2	2	—	—	24
1 647	1 429	568	1 143	150	223	6	—	2 365
1 746	2 215	408	746	8	18	2	24	2 164
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>40 904</b>	<b>17 661</b>	<b>34 177</b>	<b>49 930</b>	<b>18 688</b>	<b>23 838</b>	<b>37</b>	<b>855</b>

## (Jatk. — Forts.)

1	2		3		4		5	
	Perheiden päähenkilöt ympäri yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Huvudmän för familj och enskilda självtän- diga huvudmän		Dessas hustrur (män), samt barn och andra fa- miljemedlemmar utan yrke	
	Miesp. Mankön S. m.		Naisp. Kvinnökön S. f.		Miesp. Mankön S. m.		Naisp. Kvinnökön S. f.	
<b>Kuopion lääni —</b>								

**1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och**

1. I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	49 506	18 240	51 590	72 344
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	13 714	2 705	9 160	15 815
III. Liikenne — Samfärdsel .....	2 211	296	1 651	2 928
IV. Kauppa — Handel .....	2 287	1 599	1 559	2 784
V. Julkinen toiminta ja vapaaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 932	1 916	1 689	2 918
VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	452	829	327	545
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	5 341	3 714	3 234	5 987
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	4 118	5 287	785	1 351
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>		<b>79 561</b>	<b>34 586</b>	<b>69 995</b>
<b>104 672</b>				

**2. Kaupungit —**

10. I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	184	62	131	255
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	3 825	1 261	2 414	4 467
III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 056	148	718	1 298
IV. Kauppa — Handel .....	1 234	1 120	723	1 310
V. Julkinen toiminta ja vapaaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	819	744	575	1 072
VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	176	560	165	292
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	581	230	321	765
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	1 256	1 294	440	739
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>		<b>9 131</b>	<b>5 419</b>	<b>5 487</b>
<b>10 198</b>				

**3. Maaseutu — Lands-**

19. I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	49 322	18 178	51 459	72 089
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	9 889	1 444	6 746	11 348
III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 155	148	933	1 630
IV. Kauppa — Handel .....	1 053	479	836	1 474
V. Julkinen toiminta ja vapaaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 113	1 172	1 114	1 846
VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	276	269	162	253
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	4 760	3 484	2 913	5 222
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	2 862	3 993	345	612
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>		<b>70 430</b>	<b>29 167</b>	<b>64 508</b>
<b>94 474</b>				

## — Suite).

6	7	8		9		10		11		12		13		14					
		Henkilöllinen palveluskunta		Personlig betjäning Domestiques		Edellisessä sarakkeessa luettelujen valmot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia		Yhteensä — Summa Total		Miesp. Mankön S. m.		Naisp. Kvinnökön S. f.		Miesp. Mankön S. m.					
		Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnökön S. f.	Miesp. Mankön Bägge kön L. d. s.					
32 910	39 346	52	462	34	47	134 092	130 439	264 531	1	1 122	782	5	418	10	7	24 011	19 727	43 738	2
49	29	—	194	—	—	—	—	—	—	49	29	—	182	13	3	3 911	3 447	7 358	3
95	182	13	553	3	3	3	3	3	3	95	182	13	787	1	3	3 957	5 121	9 078	4
19	29	12	787	1	3	3	3	3	3	19	29	12	787	1	3	3 653	5 653	9 306	5
30	50	—	33	4	3	3	3	3	3	30	50	—	33	4	3	813	1 460	2 273	6
264	284	—	13	—	—	—	—	—	—	264	284	—	13	—	—	8 839	9 998	18 837	7
18	33	4	215	—	—	—	—	—	—	18	33	4	215	—	2	4 925	6 888	11 813	8
<b>34 507</b>		<b>40 735</b>	<b>86</b>	<b>2 675</b>	<b>52</b>	<b>65</b>	<b>184 201</b>	<b>182 733</b>	<b>366 934</b>	<b>9</b>									

**Städer — Villes**

10. I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	16	4	—	51	—	—	—	331	372	703	10
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	91	33	—	248	—	—	—	6 330	6 009	12 339	11
III. Liikenne — Samfärdsel .....	20	10	—	137	—	—	—	1 794	1 593	3 387	12
IV. Kauppa — Handel .....	11	38	—	343	—	—	—	1 968	2 811	4 779	13
V. Julkinen toiminta ja vapaaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	—	—	—	315	—	—	—	1 394	2 131	3 525	14
VI. Muut luettematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	3	1	—	29	1	1	1	345	883	1 228	15
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	13	4	—	4	—	—	—	915	1 003	1 918	16
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan											

## (Jatk. — Forts.

1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring <i>Profession ou moyens d'existence du chef de famille</i>	2   3		4   5	
		Perheiden päähenkilöt ympäri yksityiset itsenäiset päähenkilöt		Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	
		Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>

## Vaasan lääni —

## 1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och

1	I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	60 948	23 059	63 960	89 560
2	II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	14 730	5 352	11 411	19 557
3	III. Liikenne — Samfärdsel .....	3 392	546	2 550	4 909
4	IV. Kauppa — Handel .....	3 225	2 428	2 593	4 531
5	V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	2 927	2 614	2 703	4 423
6	VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	748	972	548	961
7	VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnd yrke .....	5 364	3 554	3 297	5 205
8	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	6 208	7 798	2 009	4 204
9	Yhteensä — Summa — Total	97 542	46 323	89 071	133 350

## 2. Kaupungit —

10	I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	259	74	180	333
11	II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	5 182	2 959	2 977	6 125
12	III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 590	303	957	1 998
13	IV. Kauppa — Handel .....	1 709	1 636	1 054	2 084
14	V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 149	916	886	1 562
15	VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	326	639	270	488
16	VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnd yrke .....	1 369	746	973	1 589
17	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	1 432	1 837	624	1 198
18	Yhteensä — Summa — Total	13 016	9 110	7 921	15 377

## 3. Maaseutu — Lands-

19	I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringar .....	60 689	22 985	63 780	89 227
20	II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	9 548	2 393	8 434	13 432
21	III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 802	243	1 593	2 911
22	IV. Kauppa — Handel .....	1 516	792	1 539	2 447
23	V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 778	1 698	1 817	2 861
24	VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	422	333	278	473
25	VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämnd yrke .....	3 995	2 808	2 324	3 616
26	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	4 776	5 961	1 385	3 006
27	Yhteensä — Summa — Total	84 526	37 213	81 150	117 973

## — Suite).

6	7	8	9	10	11	12	13	14
Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa				Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia				
Barn och andra familjemedl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete				Henkilöllinen palveluskunta				
Enfants et autres membres de la famille prenant part au travail professionnel du chef de famille				Personlig betjäning				
				Domestiques				
					Denna betjänings hustru (män), barn samt övriga familjemedl. utan yrke			
					Membres de la famille sans profession			
						Yhteensä — Summa		
						Total		
Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Miesp. Mankön <i>S. m.</i>	Naisp. Kvinnön <i>S. f.</i>	Mie. sukup. Bägge kön <i>L. d. s.</i>

## Vasa län

## landsbygd — Villes et communes rurales

44 740	63 053	24	478	22	28	169 694	176 178	345 872	1
912	595	4	509	—	5	27 057	26 018	53 075	2
54	63	—	158	—	1	5 996	5 677	11 673	3
165	275	16	546	6	7	6 005	7 787	13 792	4
32	71	7	771	3	3	5 672	7 882	13 554	5
95	55	—	33	3	2	1 394	2 023	3 417	6
822	1 108	—	14	1	3	9 484	9 884	19 368	7
158	416	2	222	3	2	8 380	12 642	21 022	8
46 978	65 636	53	2 731	38	51	233 682	248 091	481 773	9

## Städer — Villes

20	21	—	36	—	—	459	464	923	10
69	21	3	330	—	1	8 231	9 436	17 667	11
3	2	—	104	—	1	2 550	2 408	4 958	12
8	16	3	379	4	—	2 778	4 115	6 893	13
2	2	—	426	1	—	2 038	2 906	4 944	14
1	2	—	12	—	—	597	1 141	1 738	15
11	1	—	11	1	3	2 354	2 350	4 704	16
1	16	2	188	1	—	2 060	3 239	5 299	17
115	81	8	1 486	7	5	21 067	26 059	47 126	18

## bygd — Communes rurales

44 720	63 032	24	442	22	28	169 235	175 714	344 949	19
843	574	1	179	—	4	18 826	16 582	35 408	20
51	61	—	54	—	—	3 446	3 269	6 715	21
157	259	13	167	2	7	3 227	3 672	6 899	22
30	69	7	345	2	3	3 634	4 976	8 610	23
94	53	—							

(Jatk. — Forts.)

1	2	3	4	5
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille	Perheiden päähenkilöt ynnä yksityiset itsenäiset päähenkilöt	Näiden vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Huvudmän för familj och enskilda självtändiga huvudmän	Dessas hustrur (män), samt barn och andra familiemedlemmar utan yrke
	Chefs de famille et chefs particuliers	Membres de la famille sans profession		
	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.

**Oulun lääni —****1. Kaupungit ja maaseutu — Städer och**

1. I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringsar .....	45 837	15 778	50 877	65 295
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	18 519	2 474	12 180	20 418
III. Liikenne — Samfärdsel .....	2 695	411	2 002	3 443
IV. Kauppa — Handel .....	2 062	2 352	1 644	2 618
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	2 324	1 973	2 239	3 629
VI. Muut luettelottomat jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	372	391	223	409
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	6 590	4 018	4 123	6 200
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	4 105	5 260	1 029	1 864
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>82 504</b>	<b>32 657</b>	<b>74 817</b>	<b>103 876</b>

**2. Kaupungit —**

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringsar .....	136	68	105	159
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	3 511	1 030	2 314	4 198
III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 340	201	913	1 609
IV. Kauppa — Handel .....	1 067	1 400	696	1 111
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 027	727	771	1 436
VI. Muut luettelottomat jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	103	162	89	173
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	1 798	1 399	1 486	2 007
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	983	1 416	466	967
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>9 965</b>	<b>6 403</b>	<b>6 840</b>	<b>11 660</b>

**3. Maaseutu — Lands-**

I. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringsar .....	45 701	15 710	50 772	65 136
II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk .....	15 008	1 444	9 866	16 220
III. Liikenne — Samfärdsel .....	1 355	210	1 089	1 834
IV. Kauppa — Handel .....	995	952	948	1 507
V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	1 297	1 246	1 468	2 193
VI. Muut luettelottomat jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	269	229	134	236
VII. Työläisiä, päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare, daglönare utan förenämndt yrke .....	4 792	2 619	2 637	4 193
VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke .....	3 122	3 844	563	897
<b>Yhteensä — Summa — Total</b>	<b>72 539</b>	<b>26 254</b>	<b>67 477</b>	<b>92 216</b>

**(Suite).**

6	7	8	9	10	11	12	13	14					
Lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa	Barn och andra familjemedl., vilka deltar i huvudmannens yrkesarbete	Henkilöllinen palveluskunta	Personlig betjäning Domestiques	Edellisessä sarakkeessa lueteltujen vaimot (miehet), lapset ja muut perheenjäsenet, joilla ei ole ammattia	Denna betjäningshustrur (män), barn samt övriga familjemedl., utan yrke	Yhteensä — Summa Total	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Miesp. Mankön S. m.	Naisp. Kvinnkön S. f.	Mol. sukup. Bägge kön L. d. s.

**Uleåborgs län****landsbygd — Villes et communes rurales**

36 227	48 798	59	494	51	50	133 051	130 415	263 466	1
1 751	693	39	697	27	56	32 516	24 338	56 854	2
92	19	3	268	4	15	4 796	4 156	8 952	3
217	247	66	531	41	72	4 030	5 820	9 850	4
22	48	33	911	18	58	4 636	6 619	11 255	5
12	21	—	59	1	5	608	885	1 493	6
598	402	—	31	—	2	11 311	10 653	21 964	7
24	46	4	129	9	10	5 171	7 309	12 480	8
<b>38 943</b>	<b>50 274</b>	<b>204</b>	<b>3 120</b>	<b>151</b>	<b>268</b>	<b>196 119</b>	<b>190 195</b>	<b>386 314</b>	<b>9</b>

**Städer — Villes**

3	16	8	55	—	2	252	300	552	10
325	128	26	351	6	17	6 182	5 724	11 906	11
61	2	3	109	—	1	2 317	1 922	4 239	12
115	71	64	303	36	65	1 978	2 950	4 928	13
1	13	26	432	14	52	1 839	2 660	4 499	14
—	—	—	41	—	2	192	378	570	15
127	28	—	29	—	2	3 411	3 465	6 876	16
3	1	4	106	7	6	1 463	2 496	3 959	17
<b>635</b>	<b>259</b>	<b>131</b>	<b>1 426</b>	<b>63</b>	<b>147</b>	<b>17 634</b>	<b>19 895</b>	<b>37 529</b>	<b>18</b>

**bygd — Communes rurales**

36 224	48 782	51	439	51	48	132 799	130 115	262 914	19
1 426	565	13	346	21	39	26 334	18 614	44 948	20
31	17	—	159	4	14	2 479	2 234	4 713	21
102	176	2	228	5	7	2 052	2 870	4 922	22
21	35	7	479	4	6	2 797	3 959	6 756	23
12	21	—	18	1	3	416	507	923	24
471	374	—	2	—	—	7 900	7 188	15 088	25
21	45	—	23	2	4	3 708	4 813	8 521	26
<b>38 308</b>	<b>50 015</b>	<b>73</b>	<b>1 694</b>	<b>88</b>	<b				

**III a. Läsnäoleva väestö, ryhmitettyyn ammatin ja elinden närvanande befolkningen, fördelad efter yrke**  
**Population présente, groupée d'après la profes-**

	1	Koko väestö Hela befolkningen Population entière	2	3	4	5	6	Uudenmaan lääni — Nylands län								
								Ammatissa toimivia <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>								
								Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales						
								Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	
1	I. Maatalous sivuelinkeinoineen—Lantbruk och dess binäringar	151 445	1 925	542	45 106	27 883										
2	A. Maanviljelys ja karjanhoito — Jordbruk och boskapsskötsel	143 838	1 134	261	43 251	27 219	287 251	724	274	90 986	66 766	13 517	2	3 951	3 382	200 240
3	1. Maanomistaja — Jordägare .....	70 638	432	95	24 091	14 694	281 086	425	192	89 315	66 042	11 735	—	3 374	3 027	196 904
4	2. Kruununtalojen tai kruunun uitistalojen haltijoita—Innehavare av kronoboställen eller kronovybyggen .....	339	—	—	124	73	161 152	146	83	53 974	35 579	8 469	—	2 571	2 054	102 172
5	3. Kruunun- ja kirkollisvirkatalojen vuokraaja — Arrendatorer av krono- och eklesiastika boställen .....	911	24	9	272	124	1 383	—	—	459	325	—	—	—	442	—
6	4. Itsenäisen tilan vuokraaja — Arrendatorer av självständig lägenhet .....	1 123	29	2	309	138	1 325	—	—	454	261	205	—	65	19	1 123
7	5. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbonder och jordtorpare, vilka höra under huvudlägenheten .....	1 040	—	—	320	202	1 875	18	3	549	322	18	—	7	4	977
8	6. Kruununmetsätorppareita — Kronoskogstorpare .....	74	—	—	23	13	6 861	63	43	2 117	1 558	637	—	164	135	3 258
9	7. Muonatorppareita, muonamiehiä ja muonarenkejä, jotka ovat omassa ruuassaan — Spannmälstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost .....	21 198	412	81	5 226	705	2 492	—	—	767	452	—	—	—	939	—
10	8. Tilanhoidajia, vouteja, työntekijöitä ja ammattioppineita — Förvaltare, fogdar, arbetsledare och personer med yrkesutbildning .....	3 586	118	12	917	82	14 553	79	24	3 748	952	37	—	5	4	16 569
11	9. Palkollisia isäntävien ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost .....	7 730	85	38	1 744	4 416	2 725	53	6	803	203	40	—	16	5	3 144
12	10. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarbetare ...	37 199	34	24	10 225	6 772	14 476	28	27	4 622	8124	255	—	54	167	6 598
13	a) joilla on oma asunto (itsellisiä, mäkitupalaisia) — vilka äga egen bostad (backstugusittare) .....	21 690	18	3	5 971	3 450	74 244	38	6	21 822	18 266	2 074	—	492	639	61 682
14	b) joilla ei ole omaa asuntoa (loisia y.m.) — vilka icke äga egen bostad (inhysingar m. fl.) .....	15 509	16	21	4 254	3 322	55 924	36	6	15 657	13 689	1 521	—	373	456	43 326
15	B. Puutarhanhoito — Trädgårdsodling .....	3 438	488	168	759	382	18 320	2	—	6 165	4 577	553	—	119	183	18 356
16	a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilöt y. m. — Självständiga näringssälkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. ....	2 029	240	35	491	251	1 204	180	54	240	125	41	2	12	2	1 076
17	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 409	248	133	268	131	696	101	22	124	56	33	2	10	1	590
18	C. Meijeriliike — Mejerirörelse .....	913	120	103	138	68	508	79	32	116	69	8	—	2	1	486
19	a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilöt y. m. — Självständiga näringssälkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl. ....	318	47	28	49	11	968	23	16	222	233	28	—	6	8	572
20	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	595	73	75	89	57	414	6	7	97	101	18	—	4	3	235

<sup>1)</sup> Traduction, voir le supplément.<sup>2)</sup> Perheiden päähenkilöt, yksityiset päähenkilöt sekä lapset ja muit perheenjäsenet, jotka toimivat perheen medlemmar, som deltaga i huvudmannens yrkesarbete. — Chefs de famille et chefs particuliers ainsi que enfants et

keinon mukaan, joulukuun 31 päivänä 1930, läänittäin.  
 och näring, den 31 december 1930, länsvis.  
 sion, au 31 décembre 1930, par départements.

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Turun—Porin lääni — Åbo— Björneborgs län	Ahvenanmaan maak. — Landsk. Åland	Hämeen lääni — Tavastehus län		
																Ammatissa toimivia <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>	Ammatissa toim via <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>	Ammatissa toimvia <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>		
																Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd Communes rurales		
																Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.		
1	287 251	724	274	90 986	66 766	13 517	2	—	3 951	3 382	200 240	550	154	64 474	45 334	1				
2	281 086	425	192	89 315	66 042	11 735	—	—	3 374	3 027	196 904	335	75	63 719	45 117	2				
3	161 152	146	83	53 974	35 579	8 469	—	—	2 571	2 054	102 172	124	23	35 210	25 109	3				
4	1 383	—	—	459	325	—	—	—	—	—	—	442	—	—	131	98	4			
5	1 325	—	—	454	261	205	—	—	65	19	1 123	2	—	353	210	5				
6	1 875	18	3	549	322	18	—	—	7	4	977	1	—	316	214	6				
7	6 861	63	43	2 117	1 558	637	—	—	164	135	3 258	—	—	986	642	7				
8	2 492	—	—	767	452	—	—	—	—	—	939	—	—	315	230	8				
9	14 553	79	24	3 748	952	37	—	—	5	4	16 569	77	14	4 282	1 273	9				
10	2 725	53	6	803	203	40	—	—	16	5	3 144	42	6	904	226	10				
11	14 476	28	27	4 622	8124															

**III b. Läsnäoleva väestö, ryhmitettyyn ammatin ja elin-Den närvvarande befolkningen, fördelad efter yrke**  
**Population présente, groupée d'après la profes-**

1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille <sup>1)</sup>	Viipurin lääni — Viborgs län					Mikkelin lääni —				
		Ammatissa toimivia <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>				Ammatissa Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>					
		Kuupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Kuupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales			
		Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.
	Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Mk. S. m.	Kvk. S. f.	Mk. S. m.	Kvk. S. f.	Mk. S. m.	Kvk. S. f.	Mk. S. m.	Kvk. S. f.	Mk. S. m.	Kvk. S. f.
1. Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk och dess binäringer	342 722	425	153	109 543	85 854	145 744	63	24			
2. A. Maanviljelys ja karjanhoito — Jordbruk och boskapsskötsel	335 703	254	76	107 611	84 414	144 698	30	11			
3. 1. Maanomistaja — Jordägare	260 749	63	17	85 000	65 474	80 049	7	7			
4. 2. Kruununtalojen tai kruunun utistalojen haltijoita — Innehavare av kronoboställen eller krononybyggen	482	—	—	170	103	153	—	—			
5. 3. Kruunun- ja kirkollisvirkatalojen vuokraaja — Arrendatorer av kromo- och ecklesiastika boställen	329	3	—	97	67	515	—	—			
6. 4. Itsenäisen tilan vuokraaja — Arrendatorer av självständig lägenhet	1 300	—	—	433	261	2 050	—	—			
7. 5. Lampuoteja ja maatorppareita, jotka ovat päätilan alaisia — Landbönder och jordtorpare, vilka höra under huvudlägenheten	2 193	—	—	728	499	8 432	10	5			
8. 6. Kruununmetsätorppareita — Kronoskogstorpare	176	—	—	54	20	357	—	—			
9. 7. Muonatorppareita, muonamiehiä ja muonarenkejä, jotka ovat omassa riuuassaan — Spannmålstorpare, spannmålskarlar och drängar i egen kost	2 324	93	36	558	184	2 869	—	—			
10. 8. Tilanhoidajia, voutjeja, työntjohtajia ja ammattioppineita — Förvaltare, fogdar, arbetsledare och personer med yrkesutbildning	1 935	44	3	509	140	929	10	—			
11. 9. Palkollisia isäntävien ruokakunnassa — Tjänstefolk i husbondens kost	7 450	14	15	2 042	4 884	5 293	—	1			
12. 10. Muita maataloustyöläisiä — Övriga jordbruksarbetare	58 765	37	5	18 020	12 782	44 051	3	1			
13. a) joilla on oma asunto (itsellisiä, mäkitupalaisia) — vilka äga egen bostad (backstugusittare)	33 040	32	4	10 161	6 907	13 060	2	1			
14. b) joilla ei ole omaa asuntoa (loisia y.m.) — vilka icke äga egen bostad (inhysingar m. fl.)	25 725	5	1	7 859	5 875	30 991	1	—			
15. B. Puutarhanhoito — Trädgardsodling	781	74	39	153	142	126	8	5			
16. a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilötä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl.	438	36	9	90	49	77	5	2			
17. b) Työntekijöitä — Arbetare	343	38	30	63	93	49	3	3			
18. C. Meijeriliike — Mejerirörelse	288	24	36	28	94	151	2	5			
19. a) Itsenäisiä elinkeinonharjoittajia, ammattioppineita, konttorihenkilötä y. m. — Självständiga näringsidkare, personer med yrkesutbildning, kontorspersonal m. fl.	75	5	8	5	31	79	2	—			
20. b) Työntekijöitä — Arbetare	213	19	28	23	63	72	—	—			

1) Traduction, voir le supplément.

2) Perheiden päähenkilöt, yksityiset päähenkilöt sekä lapset ja muut perheenjäsenet, jotka toimivat perheen päähenkilön ammatissa. — Huvudmän för familj, enskilda självständiga huvudmän samt barn och andra familjemedlemmar, familje prenaret part au travail professionel du chef de famille.

keinon mukaan, joulukuun 31 päivänä 1930, läänittäin.  
och näring, den 31 december 1930, länsvis.  
sion, au 31 décembre 1930. par départements.

30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
S:t Michels län		Kuopion lääni — Kuopio län					Vaasan lääni — Vasa län					Oulun lääni — Uleaborgs län				
toimivia <sup>2)</sup> övare <sup>2)</sup> active <sup>2)</sup>		Ammatissa toimivia <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>					Ammatissa toimivia <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>					Ammatissa toimivia <sup>2)</sup> Yrkesutövare <sup>2)</sup> Population active <sup>2)</sup>				
Koko väestö Hela befolkningen Population entière		Koko väestö Hela befolkningen Population entière					Koko väestö Hela befolkningen Population entière					Koko väestö Hela befolkningen Population entière				
Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	
46 274	35 199	264 531	200	66	82 216	57 520	345 872	279	95	105 409	86 017	263 466	139	84	81 925	64 492
46 021	35 105	261 351	102	34	81 448	57 283	341 770	97	41	104 438	85 506	256 806	27	16	80 155	64 042
26 384	18 960	153 825	41	8	51 350	32 153	245 946	37	25	78 278	61 385	157 456	12	10	50 529	36 866
48	30	130	1	—	47	35	757	—	—	246	223	3 328	—	—	1 047	772
147	119	297	3	1	88	58	866	—	—	236	196	416	—	—	150	101
663	447	4 296	—	—	1 435	902	1 242	25	6	354	273	3 280	—	—	991	722
2 808	2 087	12 711	—	—	3 793	2 680	7 648	3	1	2 201	1 667	12 126	—	—	3 756	3 222
122	87	1 968	—	—	492	399	1 511	—	—	463	361	21 308	—	—	6 355	4 635
708	174	2 234	15	2	596	275	704	10	1	181	77	253	—	—	88	39
267	96	1 169	16	10	305	93	715	13	3	211	59	508	1	1	145	74
1 450	3 312	8 656	13	7	2 026	5 465	6 732	6	2	1 953	3 994	11 482	—	1	2 734	7 790
13 424	9 793	76 065	13	6	21 316	15 223	75 649	3	3	20 315	17 271	46 649	14	4	14 360	9 821
3 699	2 204	29 715	13	6	7 958	4 665	49 503	1	1	12 799	10 808	31 792	14	4	9 281	5 802
9 725	7 589	46 350	—	—	13 358	10 558	26 146	2	2	7 516	6 463	14 857	—	—	5 079	4 019
16	12	469	9	8	130	86	168	25	5	24	22	96	11	7	9	20
6	19	69	13	11	8	9	113	23	24	10	32	93	16	22	4	15
29	44	286	10	12	49	83	615	11	12	120	213	345	21	35	58	83
15	16	103	1	6	23	16	288	5	5	63	75	148	12	11	26	27
14	28	183	9	6	26	67	327	6	7</							

## a) Jatk. — Forts.

1	Uudenmaan lääni — Nylands län	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active	2	3	4	5	6
			Koko väestö Population entière		Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales
			Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	
1. <i>Metsänhoito — Skogsvård</i> .....	905	58	—	260	12		
a) Metsänhoitajia y. m. päälystöä, konttorihenkilöitä y. m. — Forstmästare o. a. chefsskap, kontorspersonal m. fl.	337	44	—	68	1		
b) Työntekijöitä ja metsänvartijoita — Arbetare o. skogs-vakter .....	568	14	—	192	11		
4. <i>Poronhoito (lappalaisia) — Renskötsel (lappar)</i> .....	—	—	—	—	—		
5. <i>Metsätys ja kalastus — Jakt och fiske</i> .....	2 351	125	10	698	202		
6. <b>II. Teollisuus ja käsityö — Industri och hantverk</b> .....	130 287	32 215	13 389	14 801	4 262		
1. <i>Kaivosteollisuus — Grubbrytning</i> .....	—	—	—	—	—		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	—	—	—	—	—		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	—	—	—	—	—		
2. <i>Sulot ja metallien jalostuslaitokset — Smält- och metall-förädlingsverk</i> .....	7 891	1 797	250	1 223	48		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	2 051	291	37	374	9		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	5 840	1 506	213	849	39		
3. <i>Konepajat ja konevalloitus — Mekaniska verkstäder</i> .....	21 906	8 874	778	1 114	41		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	2 928	910	229	112	2		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	18 978	7 964	549	1 002	39		
4. <i>Kivi-, savi-, lasi- y. m. sellainen teollisuus — Sten-, ler-, glas- o. a. dylik industri</i> .....	5 569	1 043	468	836	152		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	929	146	64	125	11		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	4 640	897	404	711	141		
5. <i>Nahka-, kumi- ja karrateollisuus — Läder-, gummi- och har-industri</i> .....	4 136	666	217	815	272		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	1 995	175	29	483	24		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	2 141	491	188	332	248		
6. <i>Kutonateollisuus — Textilindustri</i> .....	3 031	198	425	343	954		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	334	49	47	46	41		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	2 697	149	378	297	913		
7. <i>Vaatetusteollisuus — Beklädnadsindustri</i> .....	12 808	1 865	5 681	496	475		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	5 689	774	1 804	343	268		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	7 119	1 091	3 877	153	207		
8. <i>Paperiteollisuus — Pappersindustri</i> .....	12 637	362	792	3 885	803		
a) Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbets-givare, chefsskap o. kontorspersonal .....	837	55	21	131	63		
b) Työntekijöitä — Arbetare .....	11 800	307	771	3 754	740		

## — Suite.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	Turun—Porin lääni — Åbo—Björneborgs län	Ahvenanmaan maak. — Landsk. Åland	Hämeen lääni — Tavastehus län		
															Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active				
															Koko väestö Population entière	Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Population entière	Hela befolkningen Population entière	
1 036	27	2	295	27	5	—	—	3	—	1 427	42	2	348	19	1	—	—	—	—
289	25	2	61	2	3	—	—	1	—	390	30	1	81	6	2	—	—	—	—
747	2	—	234	25	2	—	—	2	—	1 037	12	1	267	13	3	—	—	—	—
2 957	69	10	914	339	1 708	—	—	556	345	261	2	—	96	8	5	—	—	—	—
83 401	12 175	6 662	14 272	4 232	755	33	4	187	74	81 702	12 293	9 043	12 427	3 942	6	—	—	—	—
390	—	—	129	3	—	—	—	—	—	13	3	—	—	—	—	—	—	—	7
17	—	—	3	3	—	—	—	—	—	11	2	—	—	—	—	—	—	—	8
373	—	—	126	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	9
9 913	2 516	132	1 353	83	87	7	—	19	—	5 677	1 801	49	584	14	13	—	—	—	—
4 619	623	80	1 084	60	46	—	—	15	2	3 829	650	52	815	75	10	—	—	—	—
1 902	100	3	528	34	12	—	—	4	—	1 455	96	15	370	30	11	—	—	—	—
2 717	523	77	556	26	34	—	—	11	2	2 374	554	37	445	45	12	—	—	—	—
6 065	424	209	1 494	191	44	—	—	12	1	4 214	422	34	1 052	256	16	—	—	—	—
1 114	66	16	269	41	7	—	—	3	1	538	49	11	113	4	17	—	—	—	—
5 074	464	133	1 147	150	37	—	—	9	—	3 676	373	23	939	252	18	—	—	—	—
3 322	335	1 007	103	884	1	—	—	1	—	11 084	1 595	3 471	568	1 143	22	—	—	—	—
3 050	76	19	852	52	95	1	—	24	9	2 129	109	21	542	63	20	—	—	—	—
3 015	348	190	642	125	35	5	—	9	—	3 337	395	187	711	273	21	—	—	—	—
3 322	335	1 007	103	884	1	—	—	1	—	11 084	1 595	3 471	568	1 143	22	—	—	—	—
3 866	297	614	531	502	26	—	—	6	10	2 805	335	510	340	198	26	—	—	—	—
4 990	459	1 768	443	845	41	—	—	7	21	7 131	1 320	3 153	165	278	27	—	—	—	—
3 096	378	322	432	132	—	—	—	—	—	9 037	773	462	1 517	766	28	—	—	—	—
464	102	10	22	2	—	—	—	—	—	760	55	36	129	45	29	—	—	—	—
2 632	276	312	410	130	—														



## a) Jatk. — Forts.

	1		2		3		4		5		6									
	Uudenmaan lääni — Nylands län																			
	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyen d'existence du chef de famille		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active																	
	Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active						Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active												
		Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales				Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales										
		Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.			Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.									
1	9. Puuteollisuus — Träindustri .....	14 359	2 153	272	3 018	818		17 035	1 980	555	3 910	577	203							
2	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	2 749	387	76	482	37		3 224	248	38	748	57	21							
3	b) Työntekijöitä metsähakkuussa, uitossa y. m. — Arbetare vid skogshygge, stockflötning m. m. ....	1 356	24	1	507	1		2 123	8	—	911	83	5							
4	c) Työntekijöitä sahoissa, puusepäntehtaisissa y. m. — Sägarbetare, snickeriarbetare m. fl. ....	10 254	1 742	195	2 029	780		11 688	1 724	517	2 251	437	177							
5	10. Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri .....	27 031	9 360	656	1 837	361		12 209	2 732	168	1 825	82	26							
6	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	4 141	1 007	67	391	23		2 217	284	10	429	17	10							
7	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	22 890	8 353	589	1 446	338		9 992	2 448	158	1 396	65	16							
8	11. Kemallinen sekä terva-, öljy- y. m. sellainen teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o. a. dylisk industri .....	1 150	245	160	104	75		562	102	50	102	5	—							
9	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	379	77	46	36	5		254	29	11	55	3	—							
10	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	771	168	114	68	70		308	73	39	47	2	—							
11	12. Valaistus, voiman siirto- ja vesijohtoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri .....	3 345	1 057	93	310	7		2 100	431	29	349	30	20							
12	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	702	176	83	60	7		348	56	22	65	11	9							
13	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	2 643	881	10	250	—		1 752	375	7	284	19	11							
14	13. Ravintoaineoteollisuus — Näringsmedelsindustri .....	5 038	1 255	963	321	85		4 717	609	460	756	484	35							
15	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	1 553	198	129	206	47		2 085	123	80	433	156	16							
16	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	3 485	1 057	834	115	38		2 682	486	380	323	328	19							
17	14. Väki- ja mallaspuomateollisuus — Brännvins- och mäldrycksindustri .....	1 296	322	171	139	43		329	76	43	24	27	—							
18	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	258	47	30	24	7		85	16	12	6	1	—							
19	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 038	275	141	115	36		244	60	31	18	26	—							
20	15. Tupakkay. m. nautintoaineetollisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri .....	1 684	341	795	9	11		1 416	154	779	19	44	—							
21	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	314	74	84	3	2		111	27	19	2	2	—							
22	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 370	267	711	6	9		1 305	127	760	17	42	—							
23	16. Graafillinen teollisuus — Grafisk industri .....	6 305	2 309	1 300	86	53		1 245	370	179	64	28	23							
24	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	993	256	212	20	3		277	53	32	20	7	8							
25	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	5 312	2 053	1 088	66	50		968	317	147	44	21	15							
26	17. Muu teollisuus — Övrig industri .....	2 101	368	368	265	64		1 339	159	118	238	78	73							
27	a) Työnantajia, päälystöä ja konttorihenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap o. kontorspersonal .....	730	159	111	59	5		507	46	27	111	38	46							
28	b) Työntekijöitä — Arbetare .....	1 371	209	257	206	59		832	113	91	127	40	27							
29	III. Liikenne — Samfärdsel .....	30 683	8 888	2 053	3 069	443		20 645	4 111	685	3 623	510	2 070							
30	1. Rautatiet — Järnvägar .....	9 398	2 300	637	938	35		3 717	767	88	455	62	—							
31	a) Virkamiehiä ja konttorihenkilöitä — Tjänstemän o. kontorspersonal .....	2 199	443	398	178	19		654	91	25	99	17	—							
32	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	7 199	1 857	239	760	16		3 063	676	63	356	45	—							

## — Suite.

7	8	9	10	11	Turun—Porin lääni — Åbo—Björneborgs län				12	13	14	15	16	Ahvenanmaan maak. — Landsk. Åland				17	18	19	20	21										
					Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active									Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active																		
					Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Hela befolkningen Population entière						Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Hela befolkningen Population entière															

## b) Jatk. — Forts.

1	Viipurin lääni — Viborgs län										Mikkelin lääni —											
	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active										Ammatissa Yrkesutövare Population active											
	Koko väestö Population entière		Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko väestö Population entière		Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko väestö Population entière		Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko väestö Population entière			
	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.		
1	9.	Puuteollisuus — Träindustri	36 305	2 806	595	8 580	2 190	10 511	254	57												
2	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	4 031	248	52	782	38	1 272	109	9												
3	b)	Työntekijöitä metsähakkuussa, uitossa y. m. — Arbetare vid skogshygge, stockflötning m. m.	9 596	21	4	3 702	858	4 769	16	—												
4	c)	Työntekijöitä sahoissa, puusepäntehtaisissa y. m. — Sägarbetare, snickeriarbetare m. fl.	22 678	2 537	539	4 096	1 294	4 470	129	48												
5	10.	Rakennusteollisuus — Byggnadsindustri	9 653	2 176	143	1 207	71	2 437	90	—												
6	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	1 619	245	10	225	16	463	40	—												
7	b)	Työntekijöitä — Arbetare	8 034	1 931	133	982	55	1 974	50	—												
8	11.	Kemallinen sekä terva-, öljy- y. m. sellainen teollisuus — Kemisk samt tjär-, olje- o. a. dylk industri	1 125	172	107	184	66	239	27	3												
9	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	204	38	13	18	1	84	9	3												
10	b)	Työntekijöitä — Arbetare	921	134	94	166	65	155	18	—												
11	12.	Valaistus-, voimansiirto- ja resipohjoteollisuus — Belysnings-, kraftöverförings- och vattenledningsindustri	2 245	301	43	455	40	219	31	1												
12	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	501	39	37	105	8	97	11	1												
13	b)	Työntekijöitä — Arbetare	1 744	262	6	350	32	122	20	—												
14	13.	Ravintoaineellisuus — Näringsmedelsindustri	3 019	431	454	358	163	865	36	18												
15	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	1 450	87	64	262	101	495	19	7												
16	b)	Työntekijöitä — Arbetare	1 569	344	390	96	62	370	17	11												
17	14.	Väki- ja mallasjuomateollisuus — Brännvins- och maltdrycksindustri	301	78	46	6	2	52	7	4												
18	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	92	18	10	6	2	30	5	1												
19	b)	Työntekijöitä — Arbetare	209	60	36	—	—	22	2	3												
20	15.	Tupakka- y. m. nautintoaineellisuus — Tobaks- o. a. njutningsmedelsindustri	528	67	310	3	—	—	—	—												
21	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	69	17	13	3	—	—	—	—												
22	b)	Työntekijöitä — Arbetare	459	50	297	—	—	—	—	—												
23	16.	Graafillinen teollisuus — Grafisk industri	1 017	225	133	126	5	188	46	15												
24	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	288	48	24	38	1	74	15	10												
25	b)	Työntekijöitä — Arbetare	729	177	109	88	4	114	31	5												
26	17.	Muu teollisuus — Övrig industri	1 693	196	59	315	122	302	38	7												
27	a)	Työnantaja, päälystöä ja konttorihenkilötä — Arbetsgivare, chefsskap o. kontorspersonal	687	72	22	123	19	115	18	3												
28	b)	Työntekijöitä — Arbetare	1 006	124	37	192	103	187	20	4												
29	III.	Liikenne — Samfärdsel	27 964	4 268	809	4 891	656	6 091	402	47												
30	I.	Rautatiet — Järnvägar	11 371	1 206	142	2 082	65	1 996	129	15												
31	a)	Virkamiehiä ja konttorihenkilötä — Tjänstemän o. kontorspersonal	1 988	141	62	374	38	348	34	14												
32	b)	Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	9 383	1 065	80	1 708	27	1 648	95	1												

## — Suite.

30	S:t Michels län		Kuopion lääni — Kuopio län				Vaasan lääni — Vasa län				Oulun lääni — Uleåborgs län					
	31		32   33   34   35   36				37   38   39   40   41				42   43   44   45   46					
	Koko väestö Population entière		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active		Koko väestö Population entière		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active		Koko väestö Population entière		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active		Koko väestö Population entière		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active	
	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.
3	3 677	373	20 018	1 164	327	6 548	1 443	14 156	649	102	4 296</td					

## ii) Jatk. — Forts.

	1	Uudenmaan lääni — Nylands län	2	3	4	5	6
			Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active				
			Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd Communes rurales		
			Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	
1	2. Raitiotie-, auto- ja ajuriliikenne — Spårvägs-, automobil- och åkarrörelse	8 043	2 640	508	784	2	
2	a) Liikkeenharjoittaja, päälystö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefsskap o. kontorspersonal	3 989	1 258	29	397	1	
3	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	4 054	1 382	479	387	1	
4	3. Kanavaliukenne — Kanaltrafik	—	—	—	—	—	
5	a) Päälystö ja konttorihenkilötä — Chefsskap o. kontorspersonal	—	—	—	—	—	
6	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	—	—	—	—	—	
7	4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrväsendet	990	250	18	101		
8	a) Päälystö — Chefsskap	207	43	18	10		
9	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	783	207	—	91		
10	5. Merenkulku — Sjöfart	3 801	1 157	59	588	19	
11	a) Liikkeenharjoittaja, päälystö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefsskap o. kontorspersonal	1 374	323	31	154	5	
12	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	2 427	834	28	434	14	
13	6. Lastaus-, purkamis- y. m. sellainen työ — Lastning, lossning o. a. dylik verksamhet	4 598	1 439	172	479	162	
14	a) Liikkeenharjoittaja, päälystö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefsskap o. kontorspersonal	927	284	122	14	1	
15	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	3 671	1 155	50	465	161	
16	7. Posti-, lennätin- ja puhelinlaitos — Post, telegraf och telefon	3 853	1 102	659	179	225	
17	a) Päälystö — Chefsskap	1 406	278	340	48	108	
18	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	2 447	824	319	131	117	
19	<b>IV. Kauppa — Handel</b>	<b>52 482</b>	<b>12 344</b>	<b>16 692</b>	<b>1 326</b>	<b>1 160</b>	
20	1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- och försäkringsanstalter	6 004	1 350	1 765	104	114	
21	a) Päälystö ja konttorihenkilötä — Chefsskap o. kontorspersonal	5 383	1 026	1 705	91	80	
22	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	621	324	60	13	34	
23	2. Asioimis- ja välitysliike — Agentur- och kommissionsrörelse	7 115	2 398	790	92	19	
24	a) Päälystö ja konttorihenkilötä — Chefsskap o. kontorspersonal	6 333	1 961	728	82	14	
25	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	782	437	62	10	5	
26	3. Ravintola-, kahvila- ja hotelliliike — Värdshus-, kafé- och hotelrörelse	7 030	563	4 937	47	189	
27	a) Päälystö ja konttorihenkilötä — Chefsskap o. kontorspersonal	1 740	162	780	36	58	
28	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	5 290	401	4 157	11	131	
29	4. Muu kauppaliike — Övrig handelsrörelse	32 333	8 033	9 200	1 083	838	
30	a) Päälystö ja konttorihenkilötä — Chefsskap o. kontorspersonal	18 486	4 043	3 499	811	473	
31	b) Palveluskunta — Tjänstepersonal	13 847	3 990	5 701	272	365	

## — Suite.

	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
						Turun—Porin lääni — Åbo—Björneborgs län					Ahvenanmaan maak. — Landsk. Åland					
						Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active				Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active				
						Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	
	4 333	900	17	936	43	114	9	—	27	4	3 199	639	19	657	15	1
	2 489	532	4	458	12	112	9	—	26	4	1 673	314	12	302	11	2
	1 844	368	13	478	31	2	1	10	—	2	1 526	325	7	355	4	3
	25	—	—	5	1	—	—	—	—	86	—	1	21	2	4	
	3	—	—	1	—	10	—	—	—	2	22	—	5	2	5	
	22	—	—	4	1	—	—	—	—	64	—	1	16	—	6	
	1 036	155	14	154	8	392	8	—	75	3	69	12	—	12	2	7
	157	17	11	26	1	79	8	—	6	—	11	4	—	—	8	
	879	138	3	128	7	313	—	—	69	3	58	8	—	12	2	9
	7 231	1 223	167	1 706	114	1 448	64	—	606	21	556	106	3	113	—	10
	1 715	306	47	233	12	694	41	—	190	10	177	34	2	24	—	11
	5 516	917	120	1 473	102	754	23	—	416	11	379	72	1	89	—	12
	2 751	813	205	200	34	4	—	—	4	—	473	81	4	113	14	13
	371	97	35	21	2	3	—	—	3	—	32	5	3	7	—	14
	2 380	716	170	179	32	1	—	—	1	—	441	76	1	106	14	15
	1 552	253	194	167	248	102	8	7	19	14	1 152	178	153	132	201	16
	532	52	74	56	130	21	2	—	2	7	316	28	79	25	76	17
	1 020	201	120	111	118	81	6	7	17	7	836	150	74	107	125	18
	19 392	3 394	3 917	1 791	1 466	449	62	56	53	43	14 316	2 467	2 791	1 444	1 002	19
	2 237	432	476	130	177	88	10	15	8	4	933	165	175	59	100	20
	2 098	395	463	117	138	64	7	8	6	3	834	134	167	54	76	21
	1 444	426	92	97	14	14	3	—	1	—	1 190	357	50	74	13	23
	1 198	323	86	78	8	14	3	—	1	—	1 040	286	47	60	11	24
	246	103	6	19	6	—	—	—	—	—	150	71	3	14	2	25
	1 834	121	1 008	63	211	13	3	4	1	1	1 654	77	837	91	231	26
	626	48	163	52	89	13	3	4	1	1	644	32	146	80	74	27
	1 208	73	845	11	122	—	—	—	—	—	1 010	45	691	11	157	28
	13 877	2 415	2 341	1 501	1 064	334	46	37	43	38	10 539	1 868	1 729	1 220	658	29
	9 126	1 297	940	1 148	520	276	37	29	35	22	6 695	932	538	901	285	30
	4 751	1 118	1 401	353	544	58	9	8	8	16	3 844	9				

## b) Jatk. — Forts.

1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyen d'existence du chef de famille	22   23   24   25   26					27   28   29				
		Viipuriin lääni — Viborgs län					Mikkelin lääni —				
		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active		Ammatissa Yrkesut- Population		Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Kaupungit Städer Villes
		Mp. S. m.	Np. S. f.	Mp. S. m.	Np. S. f.		Mp. S. m.	Np. S. f.	Mp. S. m.	Np. S. f.	
1	2. Raitiotie-, auto- ja ajuriliikenne — Spårvägs-, automobil- och akarrörelse .....	4 052	853	69	630	9	931	149	—	—	—
2	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefskap o. kontorpersonal .....	2 304	444	23	313	5	804	124	—	—	—
3	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 748	409	46	317	4	127	25	—	—	—
4	3. Kanavaliikenne — Kanaltrafik .....	349	11	—	86	5	76	—	—	—	—
5	a) Päälystöö ja konttorihenkilötä — Chefskap o. kontors- personal .....	78	1	—	18	—	13	—	—	—	—
6	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	271	10	—	68	5	63	—	—	—	—
7	4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrräsendet .....	717	48	2	147	4	98	3	—	—	—
8	a) Päälystöö — Chefskap .....	158	6	1	39	3	22	3	—	—	—
9	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	559	42	1	108	1	76	—	—	—	—
10	5. Merenkulku — Sjöfart .....	2 659	446	4	536	53	2 041	58	2	—	—
11	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefskap o. kontorpersonal .....	864	94	4	172	5	600	25	—	—	—
12	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 795	352	—	364	48	1 441	33	2	—	—
13	6. Lastaus-, purkamis- y. m. sellainen työ — Lastning, lossning o. a. dylig verksamhet .....	7 234	1 475	391	1 251	290	514	11	—	—	—
14	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefskap o. kontorpersonal .....	863	105	23	103	22	79	6	—	—	—
15	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	6 371	1 370	368	1 148	268	435	5	—	—	—
16	7. Posti-, lennätin- ja puhelinlaitos — Post, telegraf och telefon .....	1 582	229	207	159	230	435	52	30	—	—
17	a) Päälystöö — Chefskap .....	527	56	74	31	126	179	13	28	—	—
18	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 055	173	127	128	104	256	39	2	—	—
19	IV. Kauppa — Handel .....	21 580	3 289	3 153	2 384	1 292	4 422	453	245	—	—
20	1. Raha- ja vakuutuslaitokset — Penning- och försäkrings- anstalter .....	1 177	228	176	83	61	365	43	39	—	—
21	a) Päälystöö ja konttorihenkilötä — Chefskap o. kontors- personal .....	1 019	170	168	68	55	324	37	38	—	—
22	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	158	58	8	15	6	41	6	1	—	—
23	2. Asiointis- ja välitysliike — Agentur- och kommissionsrörelse .....	1 715	411	87	139	15	359	60	2	—	—
24	a) Päälystöö ja konttorihenkilötä — Chefskap o. kontors- personal .....	1 450	325	71	111	14	331	56	2	—	—
25	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	265	86	16	28	1	28	4	—	—	—
26	3. Ravintola-, kahvila- ja hotelliliikke — Värdshus-, kafé- och hotellrörelse .....	2 020	136	805	147	316	350	18	23	—	—
27	a) Päälystöö ja konttorihenkilötä — Chefskap o. kontors- personal .....	860	50	122	111	105	273	16	16	—	—
28	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 160	86	683	36	211	77	2	7	—	—
29	4. Muu kauppaliike — Övrig handelsrörelse .....	16 668	2 514	2 085	2 015	900	3 348	332	181	—	—
30	a) Päälystöö ja konttorihenkilötä — Chefskap o. kontors- personal .....	10 764	1 186	756	1 422	517	2 523	202	94	—	—
31	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	5 904	1 328	1 329	593	383	825	130	87	—	—

## — Suite.

30	31	32   33   34   35   36					37   38   39   40   41			42   43   44   45   46									
		S:t Michels lääni — Kuopion lääni — Kuopio län					Vaasan lääni — Vasa län					Oulun lääni — Uleåborgs län							
		toimivia övare active		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active		Koko väestö Hela befolkningen Population entière	toimivia övare active		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active		Koko väestö Hela befolkningen Population entière	toimivia övare active		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active		Koko väestö Hela befolkningen Population entière	toimivia övare active		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active
		Mp. S. m.	Np. S. f.	Mp. S. m.	Np. S. f.		Mp. S. m.	Np. S. f.	Mp. S. m.	Np. S. f.		Mp. S. m.	Np. S. f.	Mp. S. m.	Np. S. f.		Mp. S. m.	Np. S. f.	Mp. S. m.
1	2. Raitiotie-, auto- ja ajuriliikenne — Spårvägs-, automobil- och akarrörelse .....	182	1	1 503	312	14	258	7	1 969	376	12	349	11	2 495	312	1	544	10	1
2	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefskap o. kontorpersonal .....	141	1	999	182	14	158	7	1 544	251	4	279	11	1 603	170	1	333	9	2
3	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	41	—	504	130	—	100	—	425	125	8	70	—	892	142	—	211	1	3
4	3. Kanavaliikenne — Kanaltrafik .....	16	1	183	1	—	42	—	10	—	—	2	—	16	—	—	2	—	4
5	a) Päälystöö ja konttorihenkilötä — Chefskap o. kontors- personal .....	3	—	84	1	—	19	—	6	—	—	1	—	8	—	—	1	—	5
6	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	13	1	99	—	—	23	—	4	—	—	1	—	8	—	—	1	—	6
7	4. Luotsi- ja majakkalaitos — Lots- och fyrräsendet .....	20	1	133	10	1	19	—	539	40	—	84	2	306	16	1	42	1	7
8	a) Päälystöö — Chefskap .....	3	—	25	2	1	5	—	75	13	—	6	—	51	4	1	7	—	8
9	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	17	1	108	8	—	14	—	464	27	—	78	2	255	12	—	35	1	9
10	5. Merenkulku — Sjöfart .....	706	26	908	159	7	160	1	666	197	5	85	2	511	96	14	86	2	10
11	a) Liikkeenharjoittajia, päälystöö ja konttorihenkilötä — Näringsidkare, chefskap o. kontorpersonal .....	132	3	286	56	3	25	—	235	52	3	13	—	179	28	12	10	2	11
12	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	574	23	622	103	4	135	1	431	145	2	72	2	332	68	2	76	—	12
13	6. Lastaus-, purkamis- y. m. sellainen työ — Lastning, lossning o. a. dylig verksamhet .....	1																	

## a) Jatk. — Forts.

	1		2		3		4		5		6									
	Uudenmaan lääni — Nylands län																			
	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyens d'existence du chef de famille		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active																	
	Koko väestö Population entière	Hela befolkningen Population en beträffande	Kuupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.								
1	V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	41 996	10 022	8 322	1 538	1 397														
2	A. Julkinen toiminta — Offentlig verksamhet .....	18 872	5 599	1 602	850	110														
3	1. Kirkko — Kyrka .....	1 657	241	36	193	11														
4	a) Pappeja ja saarnaajia — Präster o. predikanter .....	909	145	4	77	1														
5	b) Urkureita, lukkanreita ja muita kirkonpalvelijoita — Organister, klockare o. annan kyrkobetjäning .....	748	96	32	116	10														
6	2. Oikeustalos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fångvard .....	1 343	391	48	60	3														
7	a) Virkamiehiä ja konttorihenkilöitä — Tjänstemän o. kontorspersonal .....	582	147	38	18	3														
8	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	761	244	10	42	—														
9	3. Siviilihallinto — Civilförvaltning .....	6 002	1 681	1 014	46	14														
10	a) Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän o. biträden .....	4 723	1 140	987	28	11														
11	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	1 279	541	27	18	3														
12	4. Kunnallishallinto — Kommunalförvaltning .....	2 501	652	380	89	62														
13	a) Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän o. biträden .....	1 753	348	365	66	30														
14	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	748	304	15	23	32														
15	5. Puolustuslaitos — Försvarsstaben .....	4 340	1 689	84	248	17														
16	a) Päälystöö ja toimihenkilötä — Chefskap o. byråpersonal .....	2 327	832	65	103	3														
17	b) Alipäälystöö ja palveluskuntaa — Underbetäl o. man-skap .....	2 013	857	19	145	14														
18	6. Polisilaitos — Polisinrättning .....	3 029	945	40	214	3														
19	a) Päälystöö ja konttorihenkilötä — Chefskap o. kontors-personal .....	537	163	38	38	3														
20	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	2 492	782	2	176	—														
21	B. Opetuslaitos — Undervisningsväsen .....	6 964	967	1 385	376	854														
22	I. Valtion tai kunnan oppilaitokset — Stats- eller kommunala läroverk .....	5 413	720	812	324	791														
23	a) Opettajia — Lärare .....	5 060	634	781	297	768														
24	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	353	86	31	27	23														
25	2. Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	1 191	197	399	38	39														
26	a) Opettajia — Lärare .....	1 076	170	378	30	34														
27	b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	115	27	21	8	5														
28	3. Muita opettajia — Övriga lärare .....	360	50	174	14	24														
29	C. Terveydenhoito — Hälsovård .....	6 675	869	3 166	144	381														
30	I. Valtion tai kunnan toimi — Stats- eller kommunalförbehandling .....	2 979	376	1 492	83	240														
31	a) Lääkäreitä ja eläinlääkäreitä — Läkare o. veterinärer .....	650	132	15	36	4														
32	b) Rokottaja, kätilöitä, sairaanhoitajia y.m. — Vaccina-törer, barmorskor, sjukskötterskor m.fl. ....	1 504	105	1 000	17	190														
33	c) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	825	139	477	30	46														
34	2. Yksityinen toimi — Enskilda verksamhet .....	3 696	493	1 674	61	141														
35	a) Lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja apteekkareita — Läkare, tandläkare o. apotekare .....	1 457	257	132	54	35														
36	b) Sairaanhoitajia, hierojia y.m. — Sjuksköterskor, mas-sörer m.fl. ....	2 239	236	1 542	7	106														

## — Suite.

	7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21								
	Turun—Porin lääni — Åbo—Björneborgs län												Ahvenanmaan maak. — Landsk. Åland												Hämeen lääni — Tavastehus län												
	Koko väestö Population entière		Kuupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko väestö Population entière		Kuupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko väestö Population entière		Kuupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko väestö Population entière		Kuupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales														
	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.											
1	17 332	2 583	1 699	1 803	1 782	800	53	26	142	98	14 256	1 740	1 457	1 721	1 585	1																					
2	8 245	1 526	260	1 007	117	484	31	9	99	3	6 465	968	248	970	93	2																					
3	1 887	98	16	396	25	191	2	—	48	3	1 165	67	17	244	15	3																					
4	972	50	1	169	6	73	1	—	18</td																												

## b) Jatk. — Forts.

1	Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyen d'existence du chef de famille	Viipuriin lääni — Viborgs län					Mikkelin lääni —																			
		Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active				Ammatissa Yrkesut- Population																				
		Koko väestö Hela befolkningen Population entière		Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales		Koko väestö Hela befolkningen Population entière		Kaupungit Städer Villes																
		Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.															
1. V. Julkinen toiminta ja vapaat ammatit — Offentlig verksamhet och fria näringar .....	25 149	3 112	1 795	3 300	2 006	5 079	504	304	620	724	9 306	819	744	1 132	1 201	13 554	1 151	918	1 808	1 767	11 255	1 028	740	1 318	1 281	1
2. A. Julkinen toiminta — Offentlig verksamhet .....	14 897	2 279	312	2 196	146	2 501	353	41	369	34	4 041	504	144	567	44	6 018	677	170	936	78	6 003	631	142	876	64	2
3. 1. Kirkko — Kyrka .....	1 676	93	11	332	25	619	25	1	129	12	949	28	5	194	5	1 700	77	10	336	16	1 331	45	3	263	15	3
4. a) Pappeja ja saarnaajia — Präster o. predikanter .....	938	55	2	153	5	329	11	1	49	1	479	19	—	74	2	913	48	2	155	6	593	21	—	90	1	4
5. b) Urkureita, lukkareita ja muita kirkonpalvelijoita — Organister, klockare o. annan kyrkobetjäning .....	738	38	9	179	20	290	14	—	80	11	470	9	5	120	3	787	29	8	181	10	738	24	3	173	14	5
6. 2. Oikeuslaitos ja vankeinhoito — Rättsväsende och fängvård .....	1 255	157	28	151	16	278	48	11	24	5	475	58	14	57	4	575	101	18	64	2	292	60	19	12	1	6
7. a) Virkamiehiä ja konttorihenkilöitä — Tjänstemän o. kontorspersonal .....	399	83	24	16	4	157	28	10	7	5	132	20	3	17	—	272	59	13	14	2	122	28	6	6	1	7
8. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	856	74	4	135	12	121	20	1	17	—	343	38	11	40	4	303	42	5	50	—	170	32	13	6	—	8
9. 3. Siviilhallinto — Civilförvaltning .....	1 203	214	98	105	13	233	46	19	12	1	421	87	67	11	2	580	125	78	25	2	1 193	169	66	101	5	9
10. a) Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän o. bisträdänen .....	673	109	95	51	10	195	41	19	7	—	379	74	67	10	2	417	73	78	25	2	647	101	57	50	5	10
11. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	530	105	3	54	3	38	5	—	5	1	42	13	—	1	—	163	52	—	—	—	546	68	9	51	—	11
12. 4. Kunnallishallinto — Kommunalförvaltning .....	1 027	166	102	116	73	202	22	8	33	16	530	73	44	70	31	766	115	41	87	38	747	98	39	89	33	12
13. a) Virkamiehiä ja virastoapulaisia — Tjänstemän o. bisträdänen .....	759	98	94	89	33	144	13	6	23	10	381	33	32	60	21	503	49	31	69	19	562	61	34	76	17	13
14. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	268	68	8	27	40	58	9	2	10	6	149	40	12	10	10	263	66	10	18	19	185	37	5	13	16	14
15. 5. Puolustuslaitos — Försvarsväsen .....	6 595	1 257	52	1 069	9	580	164	2	64	—	679	171	10	64	—	741	109	14	162	7	998	143	7	181	6	15
16. a) Päälystöä ja toimihenkilöitä — Chefsskap o. byråpersonal .....	1 925	418	15	292	3	194	60	2	15	—	301	67	6	30	—	361	46	4	69	5	377	56	7	53	1	16
17. b) Alipäälystöä ja palveluskuntaa — Underbefäl o. manaskap .....	4 670	839	37	777	6	386	104	—	49	—	378	104	4	34	—	380	63	10	93	2	621	87	—	128	5	17
18. 6. Poliisilaitos — Polisirätting .....	3 141	392	21	423	10	589	48	—	107	—	987	87	4	171	2	1 656	150	9	262	13	1 442	116	8	230	4	18
19. a) Päälystöä ja konttorihenkilöitä — Chefsskap o. kontorspersonal .....	696	56	18	104	6	136	7	—	25	—	180	10	2	42	1	320	24	9	58	7	310	28	5	47	2	19
20. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	2 445	336	3	319	4	453	41	—	82	—	807	77	2	129	1	1 336	126	—	204	6	1 132	88	3	183	2	20
21. B. Opetuslaitos — Undervisningsväsen .....	5 587	254	439	724	1 264	1 537	64	124	159	438	3 066	120	218	352	724	4 918	200	296	635	1 219	3 060	148	252	282	833	21
22. 1. Valtion tai kunnan oppilaitokset — Stats- eller kommunala läroverk .....	4 992	205	312	664	1 144	1 331	47	94	141	390	2 886	107	176	339	685	4 515	179	229	586	1 119	2 819	141	206	252	772	22
23. a) Opettajia — Lärare .....	4 667	171	296	625	1 108	1 275	39	90	140	386	2 789	95	171	331	675	4 352	155	193	577	1 097	2 596	122	182	239	727	23
24. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	325	34	16	39	36	56	8	4	1	4	97	12	5	8	10	163	24	36	9	22	223	19	24	45	24	
25. 2. Yksityiset oppilaitokset — Privata läroverk .....	401	33	74	36	71	143	11	16	16	16	138	13	35	9	19	288	13	46	34	67	122	5	14	25	30	25
26. a) Opettajia — Lärare .....	330	28	66	29	61	111	10	13	14	15	119	11	32	8	15	244	10	45	28	58	117	4	13	24	30	26
27. b) Palveluskuntaa — Tjänstepersonal .....	71	5	8	7	10	32	1	3	2	1	19	2	3	1	4	44	3	1	6	9	5	1	1	—	27	
28. 3. Muita opettajia — Övriga lärare .....	194	16	53	24	49	63	6	14	2	32	42	—	7	4	20	115	8	21	15	33	119	2	32	5	31	28
29. C. Terveydenhoito — Hälsovård .....	2 876	219	801	191	530	780	46	125	58	241	1 563	76	290	148	401	1 804	112	352	159	452	1 574	119	312	101	367	29
30. 1. Valtion tai kunnan toimi — Stats- eller kommunalbefattning .....	1 567	118	446	104	355	422	24	64	31	148	914	42	135	93	274	1 013	53	160	99	327	851	76	182	46	249	30
31. a) Lääkäreitä ja eläinlääkäreitä — Läkare o. veterinäärer .....	457	51	4	58	6	146	15	3	16	2	328	26	2	47	3	306	20	4	51	5	289	30	1	33	8	31
32. b) Rokottajia, kätilöitä, sairaanhoitajia y.m. — Vaccinatörer, barnmorskor, sjuksköterskor m.fl. ....	717	27	296	14	271	188	1	48	6	113																

## a) Jatk. — Forts.

	1	Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Population entière	Undenmaan lääni — Nylands län						
				Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active						
				Kaupungit Städer Villes		Maaseutu Landsbygd Communes rurales				
				Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	
1	D. Vapaat ammatit — Fria näringar .....	9 485	2 587	2 169	168	52				
2	VI. Muut luettematta jäneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	18 555	2 742	8 532	686	530				
3	VII. Työläisiä ja päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua ammattia — Arbetare och daglönare utan förenämnt yrke....	20 578	4 171	1 775	3 780	1 908				
4	VIII. Ilman ammattia olevia henkilötä — Personer utan yrke	34 115	9 107	10 744	2 363	3 497				
5	1. Pääomalla ja koroilla eläjä, talonomistaja — Personer, som leva av kapital och räntor, gårdsägare .....	4 826	617	1 290	220	270				
6	2. Eläkkeellä eläjä — Pensionstagare .....	4 752	832	1 447	266	459				
7	3. Eläkevanhukset — Sytningstagare .....	2 641	6	24	839	989				
8	4. Vankiloissa, kunnalliskodeissa, mielisairaaloissa y. m. sellaisissa laitoksissa olevia — I fängsler, kommunalhem, sinnessjukhus m. fl. dyl. inrättningar intagna .....	6 853	3 122	2 184	680	722				
9	5. Muita henkilöitä — Övriga personer .....	15 043	4 530	5 799	358	1 057				

## — Suite.

	7	8	9	10	11	Turun—Porin lääni — Åbo— Björneborgs län				Ahvenanmaan maak. — Landsk. Åland				Hämeen lääni — Tavastehus län							
						Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active				Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active				Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active							
						Koko väestö Population entière	Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Population entière	Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Population entière	Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Population entière	Hela befolkningen Population entière	Koko väestö Population entière	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.		
						1 833	481	364	119	27	4	3	—	—	1	1 399	356	221	95	31	1
						6 644	501	2 013	925	544	209	45	32	33	29	5 135	418	1 330	691	497	2
						25 296	2 766	1 234	5 604	3 911	631	58	35	148	141	23 737	1 088	416	6 683	4 035	3
						29 497	3 592	3 551	5 795	7 996	1 274	48	68	257	405	18 366	2 176	2 759	3 888	4 779	4
						4 380	551	597	423	546	223	36	24	16	2	2 482	289	324	247	317	5
						2 720	224	428	378	675	401	10	21	62	113	2 514	291	424	444	535	6
						8 707	—	—	2 498	3 545	438	—	—	145	191	5 345	—	6	1 772	2 101	7
						6 206	1 879	721	1 451	1 536	27	—	—	10	14	4 340	793	840	1 047	1 217	8
						7 484	938	1 805	1 045	1 694	185	2	23	24	85	3 685	803	1 165	378	609	9

b) Jatk. — Forts.

1		22	23	24	25	26	27	28	29		
Viipuriin lääni — Viborgs län										Mikkelin lääni —	
Päähenkilön ammatti tai elinkeino Huvudmannens yrke eller näring Profession ou moyen d'existence du chef de famille										Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active	
						Kaupungit Städer Villes	Maaseutu Landsbygd Communes rurales				
		Hela befolkningen Koko väestö Population entière	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.		Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.		Hela befolkningen Koko väestö Population entière	Mp. Mk. S. m.	Np. Kvk. S. f.
1	D. Vapaat ammatit — Fria näringar .....	1 789	360	243	189	66	261	41	14		
2	VI. Muut luettelematta jääneet ammatit — Övriga ovan icke nämnda yrken .....	12 067	436	1 238	2 233	1 936	1 399	133	373		
3	VII. Työläisiä ja päiväpalkkalaisia ilman edellämainittua am- mattia — Arbetare och daglönare utan förenämnt yrke	42 713	1 880	895	12 810	6 113	7 077	502	296		
4	VIII. Ilman ammattia olevia henkilöitä — Personer utan yrke	18 306	1 805	2 289	4 302	4 830	6 106	207	330		
5	1. Pääomalla ja koroilla eläjä, talonomistajia — Personer, som leva av kapital och räntor, gårdsägare .....	3 129	280	414	451	286	810	83	85		
6	2. Eläkkeellä eläjä — Pensionstagare .....	2 436	248	363	324	536	899	31	104		
7	3. Eläkevanhuisia — Sytningstagare .....	1 674	—	4	512	1 006	735	—	—		
8	4. Vankiloissa, kunnalliskodeissa, mielisairaaloissa y. m. sel- laisissa laitoksissa olevia — I fängsler, kommunalhem, sinnessjukhus m. fl. dyl. inrätnningar intagna .....	5 177	802	662	1 431	1 589	2 856	38	77		
9	5. Muita henkilöitä — Övriga personer .....	5 890	475	846	1 584	1 413	806	55	64		

— Suite.

30		31		32		33		34		35		36		37		38		39		40		41		42		43		44		45		46																																																																																																															
S:t Michels län				Kuopion lääni — Kuopio län												Vaasan lääni — Vasa län												Oulun lääni — Uleaborgs län																																																																																																																			
toimivia övare active				Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active												Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active												Koko väestö Hela befolkningen Population entière	Ammatissa toimivia Yrkesutövare Population active																																																																																																																
Maaseutu Landsbygd Communes rurales					Kaupungit Städer Villes				Maaseutu Landsbygd Communes rurales					Kaupungit Städer Villes					Maaseutu Landsbygd Communes rurales					Kaupungit Städer Villes				Maaseutu Landsbygd Communes rurales				Mansentu Landsbygd Communes rurales																																																																																																															
Mp.	Np.	Mp.	Np.		Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Np.	Mp.	Mk.	Kvk.	S. m.	S. f.	Mp.	Mk.	Kvk.	S. m.	S. f.	Mp.	Mk.	Kvk.	S. m.	S. f.	Mp.	Mk.	Kvk.	S. m.	S. f.	Mp.	Mk.	Kvk.	S. m.	S. f.																																																																																																										
34	11	636	119	92	65	32	814	162	100	78	18	618	130	34	59	17	1	117	89	1 477	244	193	49	40	2 943	414	469	210	185	1 667	288	203	103	103	5	157	271	997	67	154	167	228	1 975	153	263	309	403	1 480	74	479	254	362	6	264	309	1 320	—	—	525	707	8 855	1	—	2 725	3 650	2 929	—	—	1 140	1 559	7	1 754	2 233	11 813	1 261	1 306	2 875	4 014	21 022	1 433	1 853	4 933	6 361	12 480	986	1 417	3 143	3 889	4	1 797	1 652	18 837	594	234	5 011	3 764	19 368	1 380	747	4 806	3 915	21 964	1 925	1 427	5 263	2 993	3	1 045	1 240	4 837	449	212	1 566	2 195	3 997	451	429	1 197	1 420	3 080	127	199	1 106	1 093	8	171	324	3 182	501	747	568	844	3 252	414	692	492	703	3 324	497	536	540	772	9

## Catégories des professions ou des moyens d'existence du chef de famille.

- I. Agriculture et dérivés.
    - A. Agriculture et élevage.
      - 1. Propriétaires fonciers.
      - 2. Détenteurs de terres de l'État ou de fermes de colonisation.
      - 3. Fermiers des terres de l'État et de l'église.
      - 4. Fermiers de fermes indépendantes.
      - 5. Métayers et tenanciers corvéables privés.
      - 6. Métayers de l'État.
      - 7. Valets de ferme avec leur propre ménage.
      - 8. Intendants, maîtres valets, chefs d'équipe et personnes ayant reçu une éducation professionnelle.
      - 9. Domestiques nourris par leurs maîtres.
      - 10. Ouvriers agricoles:
        - a) avec logement particulier.
        - b) sans logement particulier.
    - B. Horticulture.
      - a) Petits industriels indépendants, personnes ayant reçu une éducation professionnelle, personnel de bureau etc.
      - b) Ouvriers.
    - C. Laiterie.
      - a) Petits industriels indépendants, personnes ayant reçu une éducation professionnelle, personnel de bureau etc.
      - b) Ouvriers.
    - D. Sylviculture.
      - a) Agents forestiers et autres chefs, personnel de bureau.
      - b) Ouvriers et gardes.
    - E. Élevage de rennes (lapons).
    - F. Chasse et pêche.
  - II. Industrie, arts et métiers.
    - 1. Industrie minière.
      - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
      - b) Ouvriers.
    - 2. Métallurgie.
      - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
      - b) Ouvriers.
    - 3. Ateliers et industries mécaniques.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
4. Industries de la pierre, de l'argile, du verre etc.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
5. Industries de cuir, de caoutchouc et de poils.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
6. Industrie textile.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
7. Industrie de vêtement.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
8. Industrie du papier.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
9. Industrie du bois.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers engagés pour la coupe des bois, flotteurs etc.
  - c) Ouvriers des scieries, menuisiers etc.
10. Construction.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
11. Industrie chimique et industries du goudron, des huiles etc.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
12. Éclairage, transmission de force, service d'eau.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
13. Industrie des denrées alimentaires.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
14. Industrie de l'eau de vie et des boissons fermentées.
  - a) Patrons, chefs et personnel de bureau.
  - b) Ouvriers.
15. Industrie du tabac et d'autres denrées de jouissance.

- a) Patrons, chefs et personnel de bureau.  
b) Ouvriers.
16. Industrie graphique.  
a) Patrons, chefs et personnel de bureau.  
b) Ouvriers.
17. Autres industries.  
a) Patrons, chefs et personnel de bureau.  
b) Ouvriers.
- III. Communications.
1. Chemins de fer.  
a) Employés et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  2. Tramways, service d'automobiles et voiturage.  
a) Patrons, chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  3. Canaux.  
a) Chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  4. Pilotage et phares.  
a) Chefs.  
b) Personnel subalterne.
  5. Navigation.  
a) Armateurs, chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  6. Chargement, déchargement etc.  
a) Patrons, chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  7. Postes, télégraphes et téléphones.  
a) Employés et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
- IV. Commerce.
1. Banques et sociétés d'assurances.  
a) Chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  2. Agences et bureaux de commissions.  
a) Chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  3. Restaurants, cafés et hôtels.  
a) Chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  4. Autres professions commerciales.  
a) Chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
- V. Services publics et professions libérales.
- A. Services publics.
1. Culte.
- 
- a) Pasteurs, évangélistes.  
b) Sacristains, organistes et autres employés subalternes.
2. Justice et administration des prisons.  
a) Employés et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  3. Administration civile.  
a) Employés et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  4. Administration communale.  
a) Employés et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  5. Défense.  
a) Officiers et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  6. Police.  
a) Chefs et personnel de bureau.  
b) Personnel subalterne.
  - B. Enseignement.  
1. Écoles de l'État et des communes.  
a) Professeurs et instituteurs.  
b) Personnel subalterne.
  2. Écoles privées.  
a) Professeurs et instituteurs.  
b) Personnel subalterne.
  3. Autres.
  - C. Hygiène (Service sanitaire).
  1. Fonction de l'État ou de commune.  
a) Médecins et vétérinaires.  
b) Vaccinateurs, sages-femmes, infirmiers, infirmières etc.
  2. Fonction privée.  
a) Médecins, chirurgiens dentistes et pharmaciens.  
b) Infirmiers, infirmières etc.
  - D. Professions libérales.
- VI. Autres professions non mentionnées ci-dessus.
- VII. Ouvriers et journaliers non classifiés.
- VIII. Personnes sans profession.
1. Capitalistes, rentiers, propriétaires des maisons.
  2. Pensionnés.
  3. Anciens paysans.
  4. Prisonniers, pensionnaires des asiles des pauvres etc.
  5. Autres personnes.